

Hechos Lä⁻la⁻ ga⁻jmee⁷ ko⁻llaa⁷ apóstole

Ma⁻na⁻la⁻ juu¹ chee¹ Dio Jmi⁻lle⁷ kih¹ né kih¹ dsa⁻

¹ Teófilo, jeé¹ la⁻ jmeen¹ ka⁻lä⁷ juu¹ kyah¹. Lä⁻ko⁻ ma⁻ ga⁻siin¹ to⁻né¹, ga⁻jmeen¹ juu¹ lä⁻jé⁻ he⁻ ga⁻jmee⁷ Jesús lä⁻ ma⁻ hu¹ ga⁻løoy¹ jmeey¹ ta¹, lä⁻ja⁻ ka⁻lä⁷ lä⁻jé⁻ juu¹ he⁻ ga⁻kway⁷, ² lä⁻jiih¹ ga⁻lloo¹ jmi¹ ga⁻sayh¹ ta⁻ gyuu¹. Pero jää¹ ja⁻ ga⁻sayh¹, ga⁻jmeey⁷ juu¹ kih¹ lä⁻jé⁻ apóstole hi⁻ ga⁻lleeyh⁻. Kyaah¹ be⁷ kih¹ Jmi⁻lle⁷ Na⁻jngii¹, ga⁻jmeey⁷ mada⁻ kih¹ apóstole ha⁻ lä⁻ jmeey¹. ³ Hi⁻ ma⁻ngéé⁷ ma⁻juuy¹, ga⁻mi⁻jnäy⁻ hñiiy⁻ na⁻hñaa¹ na⁻dsay¹ cha⁻né¹ apóstole kyaay¹. Ja⁻ he⁻ ko⁻ néé¹ ga⁻jmeey⁷ lä⁻ ma⁻ ga⁻mi⁻jnäy⁻ hñiiy⁻ mah¹ lii⁻ la⁻ dsoo⁷ juu¹ he⁻ na⁻jiiyh¹. Lä⁻ja⁻ ga⁻jmeey⁷ lä⁻jiih¹ ga⁻té⁷ to⁻loo¹ jmi¹ hi⁻ ga⁻hléeyh⁷ kih¹ ha⁻ lä⁻ jää¹ Dio dsa⁻ lä⁻hih¹ kih¹.

⁴ Ko⁻ hä⁷, lä⁻ ma⁻ gyay¹ kyaah¹ lä⁻jé⁻ apóstole kyaay¹, ga⁻jmeey⁷ mada⁻ kiyh¹, ga⁻siiyh¹:

—Ta⁻ la⁻ hwéé⁻ da⁻ hnäh⁷ Jerusalén la⁻. Jøø⁷ da⁻ lä⁻jiih¹ jä⁻ he⁻ ga⁻bääh⁻ Dio hñii⁷ kwa¹, ja⁻ba¹ lä⁻ko⁻ ga⁻jwééh¹ hnäh⁷ jää¹. ⁵ Ma⁻ ra⁻ ju⁻dsoo⁷, kyaah¹ jmi⁻ ba⁻ ga⁻chaa¹ Jwaa⁻ dsa⁻ jmi⁻, pero sa⁻ lä⁻hi⁻ cha⁻miih⁻ jmi⁻ saah¹ hnäh⁷ jmi⁻ kyaah¹ Jmi⁻lle⁷ Na⁻jngii¹.

Ngaah¹ Jesús ta⁻ gyuu¹

⁶ Apóstole hi⁻ ma⁻ tääh¹ kyaah¹ Jesús, ga⁻ngiiy⁷ juu¹ kih¹:
—¿Hne⁻ Dsa⁻jøøh¹ kyaan¹, che¹ na⁻ na⁻ kwah¹ jwé¹ jmeey⁷ dsa⁻ Israel hih¹ kih¹ hñii⁷ lä⁻ko⁻ ma⁻ nøø⁷ kih¹ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnän⁻ jää¹?

⁷ He⁻ja⁻ ga⁻jäh⁷ Jesús siiyh¹:

—Sa^ˆ cha⁻ he⁻ kih^ˆ lä^ˆ ñeh^ˆ hnäh^ˆ he⁻ jmi^ˆ, he⁻ ji⁻ ñe⁻ jmee^ˆ Dio he⁻ jwah^ˆ hnäh^ˆ na⁻, hñii^ˆ ba^ˆ Täa⁻ na⁻ ngé^ˆ jwé^ˆ tøoy^ˆ hih^ˆ lih^ˆ jmi^ˆ jmeey^ˆ lä^ˆ ja⁻. ⁸ Pero wa⁻ ra⁻ ja^ˆ Jmi⁻ lle^ˆ Na⁻ jngii^ˆ neh^ˆ tuh⁻ hoh^ˆ hnäh^ˆ, ja⁻ ga^ˆ na^ˆ hñah^ˆ hnäh^ˆ be^ˆ mah^ˆ leeh^ˆ hnäh^ˆ hi⁻ jmee^ˆ ju^ˆ dsoo^ˆ kin^ˆ jee^ˆ jwi⁻ Jerusalén la⁻, hi^ˆ lä^ˆ kaa⁻ Judea kyaah^ˆ Samária hi^ˆ lä^ˆ kaa⁻ lä^ˆ juh^ˆ jmi⁻ gyuu^ˆ ka⁻ lah^ˆ.

⁹ Ma⁻ ngéé^ˆ ma⁻ jäh^ˆ lä^ˆ ja⁻, lä^ˆ ma⁻ jée⁻ ja⁻ dsa⁻ kyaay^ˆ, ga⁻ sah^ˆ Jesús ngaayh^ˆ ta^ˆ gyuu^ˆ. Ga⁻ hey^ˆ jee^ˆ jni^ˆ, ja⁻ jiih^ˆ mo^ˆ so^ˆ ga^ˆ jée^ˆ gyih^ˆ. ¹⁰ Jee^ˆ täayh^ˆ jée⁻ ta^ˆ gyuu^ˆ ha⁻ lä^ˆ ngaah^ˆ Jesús, lä^ˆ chah^ˆ ja⁻ ga⁻ lla^ˆ sée⁻ uu^ˆ dsa⁻ hi⁻ kyeh^ˆ hmi⁻h⁻ tø⁻ jlée⁻ cha⁻ néy^ˆ. ¹¹ Mah^ˆ ga⁻ jäh^ˆ dsa⁻ he^ˆ siiyh^ˆ:

—¿He⁻ la^ˆ tääh^ˆ hnäh^ˆ jée^ˆ hnäh^ˆ ta^ˆ gyuu^ˆ, dsa⁻ galileo? He^ˆ ba^ˆ Jesús hi⁻ ma⁻ tée⁻ Dio ta^ˆ gyuu^ˆ na^ˆ, ja⁻ ba^ˆ lä^ˆ koo⁻ jée^ˆ hnäh^ˆ ma⁻ ngaayh^ˆ, ja⁻ ba^ˆ lä^ˆ na⁻ jée^ˆ hnäh^ˆ jäh^ˆ ka⁻ lah^ˆ.

Ga⁻ lléy⁻h⁻ Matía le^ˆ apóstol lla⁻ Juda

¹² Jäh^ˆ kih^ˆ Jerusalén chih^ˆ moh^ˆ Olivo jee^ˆ ma^ˆ tääh^ˆ apóstol he^ˆ. Jee^ˆ ja⁻ ga⁻ taayh^ˆ jwé^ˆ ga⁻ näay^ˆ ta^ˆ Jerusalén, ko⁻ ja⁻ ba^ˆ jiih^ˆ uu^ˆ le^ˆ ma^ˆ ngé^ˆ dsa⁻ jmi^ˆ he⁻ teeh⁻ dsa⁻ dsé^ˆ. ¹³ Lä^ˆ ma^ˆ ga⁻ lla^ˆ näay^ˆ Jerusalén, ga⁻ wiyy^ˆ jee^ˆ ga⁻ té^ˆ to^ˆ jwéé^ˆ hne^ˆ, ja⁻ ba^ˆ jee^ˆ ma^ˆ täayh^ˆ jää^ˆ. Jee^ˆ ja⁻ ga⁻ lla^ˆ nää^ˆ lä^ˆ jée^ˆ hi⁻ he^ˆ, Pee^ˆ kyaah^ˆ Jacobo, Jwaä⁻, André^ˆ, Felipe, Tamá, Bartolomé, Matá, Jacobo joo^ˆ Alfeo, Simón Zelote, hi⁻ Juda øø⁻h⁻ Jacobo. ¹⁴ Lä^ˆ jée^ˆ hi⁻ he^ˆ ma^ˆ tääh^ˆ tää^ˆ ngiiy^ˆ kiyh^ˆ kih^ˆ Dio lä^ˆ kaa⁻ tuh⁻ dséy^ˆ, hi^ˆ ma^ˆ tääh^ˆ dsa⁻ mé^ˆ, kyaah^ˆ øø⁻h⁻ Jesús hi⁻ María chooy^ˆ.

¹⁵ Jee^ˆ lä^ˆ jée^ˆ dsa⁻ he^ˆ tee^ˆ hñä⁻ laä^ˆ dsé⁻ gyeé^ˆ. Koo⁻ hä^ˆ kih^ˆ jee^ˆ lä^ˆ jé^ˆ jmi^ˆ ja⁻, ga⁻ noo⁻ Pee^ˆ to^ˆ dsaah^ˆ jee^ˆ kih^ˆ dsa⁻ kyaayh^ˆ mah^ˆ ga⁻ siiyh^ˆ:

16 —Hnäh' øøhn', ga'jmee' bii' ga'lä'te' lä'koh' jäh' juu' kih' Dio he' ga'sii' David lä'koo' ga'mi'jnää' Jmi'lle' Na'jngii' kiyh' jää'. Juu' ja' ga'hlëeh' kih' Juda hi' ma' jää' dsa' hi' ga'sooh' kih' Jesús. 17 Hi' he' ma' laa' kwaat' dsa' kyaah' jnääh', koo' ba' ma' la' ta' kya' jnääh' kyaayh'. 18 (Hi' he' ga'la' koo' jwi' hwa' kyaah' jñeey' he' ga'liyh' kwaat' kih' he' hliih' he' ga'jmeey'. Hwa' jee' ga'lay' ja', ga'tayh' ta' cha'jöö' mah' ga'nii' tuyh', hi' ga'hwëe' lä'jé' he' ma' tääh' neh' tuyh'. 19 Lä'jöö' dsa' Jerusalén ga'nuuy' ha' lä' ga'la' kih' Juda, he' ja' ga'mi'cheey' hwa' ja' Acéldama. Juu' la' hnøø' jäh' hwa' kih' jma'.) 20 Kye' da' hnäh' kwaat' lä'koh' na'sii' né' Salmo:

Hne' kiyh' wa' jã' ta'jmah',
ni' jaa' sa' wa' dsa'taah' jee' ja'.
Hi' na'sii' ka'läh' lä'la':
Wa' jã' goo' jñah' ta' kiyh'.

21 Ngoo' ba' Pee' hlëeh' lä'ja', ga'jäyh':

—He' ja' jmee' bii' hñaan' jaa' øøh' jne' hi' hää' tää' kyaah' jne' lä'jiih' ma' gya' Jesús. 22 Hñaan' jaa' hi' hää' jee' jnän' lä' ma' ga'choo' Jwaa' jmi' kih' Jesús, lä'jiih' ga'té' jmi' ya'hëe' Jesús jee' jnän' ngaayh' ta' gyuuh'. Hi' he' lee' jaa' hi' jmee' ju'dsoo' kō'joh' kyaah' jne', he' ga'lä'jiih' Jesús —ga'jäyh' Pee'.

23 He' ja' ga'mi'jnäay' uu' dsa'nñuuh', ga'mi'jnäay' José hi' ma' chee' Barsabá (hi' he' ma' tēeyh' Justo) hi' ga'mi'jnäay' Matía. 24 Mah' ga'taayh' ngiiy' kih' Dio, ga'jäyh':

—Hne' Dio, hi' kyuuh' ha' lä' la' tuh'dsë' lä'jöö' dsa', hääh' jnääh' hi' jaa' jee' lä'uu' hi' ma'lleeh', 25 mah' dsa'he' gooy' ta' la', leey' apóstol, kooy' né' ta' he'

ga⁻be¹ Juda, Juda hi⁻ ga⁻tah^ʔ jwë^ʔ hlih¹ hi⁻ ngoo¹ jee¹ lle⁻ kih¹ tēy⁻.

²⁶ He⁻ja⁻ ga⁻kooyh¹ suert hi⁺ Matía ba¹ ga⁻tēē^ʔ he⁻ja⁻. Hi⁻ he^ʔ ga⁻jmäy¹ kwaat⁻ kyaah¹ gya⁻kaa⁻ apóstol he^ʔ.

2

Ga⁻jyoo¹ Jmi⁻lle^ʔ Na⁻jngii¹ kih¹ Dio nē¹ kih¹ dsa⁻

¹ Lā⁻ ma¹ ga⁻tē^ʔ jmi¹ Pentecosté, ma¹ tāäh¹ lä⁻jēē⁻ dsa⁻ he^ʔ ko⁻joh^ʔ koo⁻ ba¹ cháneh⁺. ² Ni⁺ juu¹ ga⁻ sa⁻ cha⁻, ga⁻hi¹ goo⁻ gyuu¹ lä⁻hi¹ lle^ʔ tā^ʔ he⁻ ga⁻ngēē^ʔ lä⁻ ga⁻dsa⁻ cháneh⁺ jee¹ ma¹ täy¹h¹ ja⁻. ³ Jee¹ ja⁻ ga⁻lä⁻jnā^ʔ nē¹ kih¹ lä⁻jaa⁻ lä⁻jaay⁻ he⁻ la¹ lä⁻koh^ʔ mi¹je⁻ he⁻ hēē⁻. ⁴ Hi⁻ ga⁻lä⁻jēē⁻ hi⁻ ma¹ tāäh¹ jee¹ ja⁻, ga⁻jyoo¹ Jmi⁻lle^ʔ Na⁻jngii¹ neh⁺ tuh⁻dsēy¹, hi⁺ ga⁻løoy¹ hlēeyh⁺ jyoh^ʔ juu¹ lä⁻koo⁻ ga⁻kwa^ʔ Jmi⁻lle^ʔ Na⁻jngii¹ he⁻ hlēeyh¹.

⁵ Lā⁻ ma¹ jmee⁺ dsa⁻ judiu jmi¹ juuh⁻ jwi⁻ Jerusalén, chaa⁻ jwēē⁻ dsa⁻ñuu⁻ hi⁻ mi⁻teh¹ kyaah¹ Dio hi⁻ go⁻nāā⁻ lä⁻kaa⁻ lä⁻juh¹ jmi⁻gyuu⁻. ⁶ Hi⁻ ma¹ ga⁻nuuy¹ hi¹ goo⁻, ga⁻lla⁻nāā¹ jwēē⁻ dsa⁻ he^ʔ, ga⁻kah¹ ga⁻gwēh¹ huud⁻dsē⁻ kiyh¹, jēēh^ʔ ga⁻nuuy¹ hlēēh⁺ dsa⁻ hi⁻ ma¹ tāäh¹ cháneh⁺ ja⁻, juu¹ kiyh¹ lä⁻jaa⁻ lä⁻jaay⁻. ⁷ Ga⁻lä⁻dsaa⁻ dsē¹ lä⁻jēē⁻ dsa⁻ he^ʔ mah¹ ma¹ jēē⁻ dsayh⁺, ma¹ jāyh^ʔ:

—¿Che¹ ja⁻ dsa⁻ galileo lä⁻jēē⁻ hi⁻ tāäh¹ hlēēh⁺ na⁻?
⁸ ¿Ha⁻ lä⁻ ja⁻ he⁻ hlēeyh⁺ juu¹ jnān⁻ he⁻ hlēēh¹ jné⁻ he⁻ kyaah¹ ga⁻lä⁻chaa⁻ lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ jné⁻? ⁹ Hwa¹ jee¹ ga⁻lä⁻chaa⁻ lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ jné⁻ chee⁻: Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto hi⁺ Asia, ¹⁰ Frigia, Panfilia, Egipto, hi⁺ cha⁻ ga⁻ jyoh^ʔ jwi⁻ he⁻ na⁻hēē⁻ hwa¹ Africa he⁻ kye⁻ ta⁺ cháné^ʔ ga⁻ kih¹ hwa¹ he⁻ chee⁻ Cirene. Hi⁺ chaa⁻ hi⁻ ma⁻ya⁻nāā¹ Roma. Ko⁻llaa¹ hi⁻ he^ʔ laa¹ judiu, hi⁺ ko⁻llaa¹ hi⁻ ja⁻ ga⁻ ga⁻taah⁻ kyaah¹ judiu.

11 Hi⁺ chaa⁻ hi⁻ ma⁻ya⁻naä⁺ Creta, hi⁻ ma⁻ya⁻naä⁺ Arabia ka⁻läh⁺ hi⁺ lä⁺jëë⁺ ba⁺jne⁺ nuu⁻ jne⁺ hlëeh⁺ dsa⁻ na⁻ juu⁺ jnän⁺, kway⁺ juu⁺ ha⁻ lä⁺ la⁺ he⁻ juh⁻ gaa⁻ he⁻ jmee⁺ Dio.

12 Ga⁻lä⁺ dsaä⁻ dsë⁺ lä⁺jëë⁺ dsa⁻ he⁺, mah⁺ ga⁺kah⁺ ga⁺g-wëh⁺ huu⁺dsë⁻ kiyh⁺, ma⁺ llay⁺ juu⁺ kyaah⁺ dsa⁻kyaayh⁺:

—¿Hee⁻ hnøø⁺ jäh⁺ he⁻ tääyh⁺ jmeey⁺ lä⁺na⁻?

13 Pero hi⁻ jñah⁺ ma⁺ mi⁻kwayh⁺:

—Hi⁻ hee⁺ ba⁺ na⁻ —ma⁺ jäyh⁺.

Ga⁻kwa⁺ Pee⁺ juu⁺ kih⁺ Jesús

14 He⁻ja⁻ ga⁻noo⁻ Pee⁺ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ lä⁺jëë⁺ gya⁺kaa⁺ dsa⁻kyaayh⁺, mah⁺ ga⁺hlëëyh⁺ ki⁻gaa⁻ ga⁺jäyh⁺:

—Lä⁺jëë⁺ hnäh⁺ judiu hi⁻ ma⁻ya⁻naä⁺ jee⁺ jmi⁺ hi⁺ hnäh⁺ hi⁻ chaa⁻ jee⁺ jwii⁻ Jerusalén la⁻, nuu⁻ da⁺ hnäh⁺ juu⁺ kin⁺ mah⁺ lä⁺ngëeh⁺ hnäh⁺ ha⁻ lä⁺ la⁺ he⁻ jmee⁺ Dio jee⁺ kyaä⁺ jnäh⁺. 15 Sa⁺ hee⁺ hi⁻ tääh⁺ la⁻ lä⁺koø⁻ jmeeh⁻ hnäh⁺ huu⁺dsë⁻, na⁺ ga⁺ ma⁻të⁺ ba⁺ ko⁻hi⁺ ñu⁺. 16 He⁻ ma⁻taah⁻ hnäh⁺ ma⁻nuu⁻ hnäh⁺ na⁺, kih⁺ he⁻ la⁻ na⁻ ga⁺hlëeh⁺ Joel hi⁻ ga⁻ngëë⁺ juu⁺ kih⁺ Dio llo⁺joo⁺:

17 Lä⁻la⁻ ga⁺jäh⁺ Dio:

“Jee⁺ llaa⁺ jmi⁺ cheen⁻ jmi⁻lle⁺ kin⁺ neh⁺ tuh⁻dsë⁺ lä⁺jëë⁺ dsa⁻,

chih⁻më⁺ chih⁻ ñuu⁻h⁻ kyaah⁺ hnäh⁺ hlëeh⁺ juu⁺ he⁻ kwan⁻.

Chih⁻ kwaä⁻ kyaah⁺ hnäh⁺ jëë⁺ he⁻ mi⁻jnaän⁺ kiyh⁺,

hi⁺ jmeen⁻ kë⁺ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ kyaah⁺ hnäh⁺.

18 Ma⁻ra⁻ ju⁺dsoo⁺ cheen⁻ jmi⁻lle⁺ kin⁺ neh⁺ tuh⁻dsë⁺ hi⁻

më⁺ hi⁻ ñuu⁻h⁻ hi⁻ jmee⁺ ta⁺he⁺ kin⁺,

mah⁺ ngëëy⁺ juu⁺ kin⁺ kih⁺ dsa⁺ jmi⁺ ja⁻.

19 Gyuu⁺h⁺ jmi⁻gyuu⁺ jmeen⁻ he⁻ jmee⁺ dsaä⁻ dsë⁺ dsa⁻ hi⁺

jmeen⁻ he⁻ juh⁻ gaa⁻ në⁺ hwa⁺ la⁻, kyaah⁺ jma⁻,

kyaah⁺ je⁻, kyaah⁺ cha⁻miih⁻ ñë⁺.

20 Lā-lāh- nē' hyoo-, lā-gyuu' sih-, jāā' ja-ga' jā' jmiī' juuh- jmiī' goo- kih' Dio.

21 Hi- lā-jēē- hi- ngih- kih' kih' Dio, hi- he' ba' lāā'."

22 'Hnäh' hi- lāā' israelita dsa- goon-, nuu- da' hnäh' juu' la-. Lā-koo- ma' ja' Jesús dsa- chaa- Nazaret jee' kyah' hnäh', Dio ga- mi-jnäā- he- laay' hi- na- hñaa' kyaay'. Jēēh', ma- ñeh' ba' hnäh', jā' he- koo- nēē' he- juh- gaa- ga- jmeey' jee' kyah' hnäh' he- ga- jmeē' dsa- hoh' hnäh'.

23 Pero ma- na- la- ba' huūdsē- kih' Dio ha- lā- le' kiyh'. Ñe- bih' ha- lā- jmeeh' hnäh' kih' Jesús. Lā- ma' ga- hey' gooh- hnäh' ga- chaah' hnäh' hi- ga- ngēēh' hnäh' goo- dsa- hñaa- dsē', mah' ga- tāā- dsih' dsoh' hma- cru-. Jee' jā- ga- juuy'. 24 Pero ga- tuh' kiyh' jee' ma' jii- lā- koh' ma' ga- juuy'. Ni- koo- sa- ga- lih' ma' lla- dsēē- kiyh', ma- ra- he- ga- mi- jiih' ba' Dio ka- lāh'. 25 Nuū- da' hnäh' lā- koo- ga- hlēēh' David kih' Jesús:

Lā-jē- jmiī' ba' cheh' Dio kyaah' jnä' kih' he- gyay' jwoo' ra- lluu' kin-,
he- ja- sa- jeh' dsēn-.

26 He- ja- chaa- ba' jnä' llu', jēē- ba' dsēn- hān- kiyh',
cha- ba' o- jōh- dsē- kin- kyaayh'.

27 Jēēh', sa- kwah' jwē' jān- neh' to- hōō-,
ni- sa- kwah' jwē' jyah' jmi- ngo' kin-, jnä' hi- na- jngēē'
kyaah'.

28 Ga- mi- jnäāh' kin- jwē' he- jmeē- chaan-.

Hne- ba' jmeeh' jēē- dsēn- cha- miih- kih' he- cheh'
kyaah' jnä', ga- jāh' David.

29 'Hnäh' dsa- goon-, sa- na- hee- he- jwahn- la- kih'
dsa- ma- gyuh- jnān- David. Ga- juuy' hi- ga- haay'. Ja- ba'
hwa' jnān- la- na- haay' lā- jiih' na'. 30 Pero ga- ngēē'
bih' juu' kih' Dio hi- ma- ñey- lā- koo- ga- bāāh- Dio hñii'

jmeé' kiyh'. Ga-tää- Dio hñii', ga-siiyh': "Jaa- kih' jee' lä-jëë- sa'ju- kyah' ya-hëë' hi- lee' Cristo mah' kooy- në kyah', leey' rey." ³¹ Ma-ñe- ba' David ha- lä- le' ta- chá-né', he-ja- ga-hlëëyh' kih' he- lä-jiih' Cristo, ga-jäyh': "Sa- jäy' neh' to-høø- hi- ni- sa- hee' jmi-ngo' kiyh'." ³² Dio ga-mi-jiih' Jesús hi- hlëehn' kih' la-. Lä-jëë- jnääh' jmeé- jnääh' ju-dsoo' he- ga-lä-jiih' Jesús. ³³ Mah' ngaayh' na-gyay- jøøyh' jwoo' ra-lluu' kih' Dio. Hi- ga-hyoyh' Jmi-llé' Na-jngii' lä-koh' hmooh' he- ga-jmeé' Täa-kyaa'y', ja-ga' ga-cheey' Jmi-llé' Na-jngii' ja-kyaa- jnääh'. He-ja- na- he- jëeh' hnäh' na' hi- he- nuuh- hnäh' ka-läh'.

³⁴ Jëë- da', ja- he' David hi- ga-sah' gyuah'. He' ba- hñiiy' ga-jäyh' lä-la-:

Ga-jäh' Dio siiyh' Dsa-jøøh' kyaan':

"Na' jwoo' ra-lluu' kin' la-,

³⁵ lä-jiih' lloo- jmiif' toohn- gooh- he- jmeeh' hih' kih' hi- na-høøh' kyah'", ga-jäh' David.

³⁶ Lä-jëë- jné- dsa- Israel, hnøø- lä-ngëë' jné', juu' la- la' ma-ra-ju-dsoo'. He' ba' Jesús hi- ga-tääh' hnäh' dsoh' hma-cru-, he' ba' hi- he' na- ga-jmää' Dio laay' Dsa-jøøh' jnän' hi- ga-hñaay' laay' Cristo —ga-jäh' Pee'.

³⁷ Peer- ga-saah' dsa- he' llii' ma' ga-nuuy' juu'ja-, he-ja- ga-ngiiy' juu' kih' Pee' kyaah' jñah' apóstol, ga-jäyh':

—Dsa-goon~, ¿hee- na- jmeé' jnääh' na'?

³⁸ Ja-ga' ga-jäh' Pee' siiyh':

—Jëeh' hnäh' kyaah' Dio, chaa- hnäh' hñaah' jmi- lä-jaa- lä-jaa- hnäh' lä-hih- he- ga-jmeé' Jesucristo mah' dsa-che- dso'kye- kyah' hnäh', hi- lä-ja- hñah' hnäh' Jmi-llé' Na-jngii' he- kwa- Dio. ³⁹ He- jnä- ba' jné- la- he-

ga⁺ jāh⁺ Dio kwa⁺, he⁻ kih⁺ gyuu⁻ jnän⁻, he⁻ kih⁺ hi⁻ tääh⁻ uu⁺. La⁺ kih⁺ lä⁻ hii⁺ nē⁺ hi⁻ tēeh⁻ Dio —ga⁺ jāh⁺ Pee⁺.

⁴⁰ Ga⁺ kwēeh⁺ Pee⁺ nuuh⁻ hi⁺ ga⁻ hlēeyh⁺ kyaah⁺ cha⁻ ga⁺ miih⁻ juu⁺, ga⁻ jāyh⁺:

—Lää⁻ hnäh⁺ hñaa⁺ kih⁺ he⁻ hliih⁺ he⁻ cha⁻ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻.

⁴¹ Lä⁺ jēē⁺ hi⁻ ga⁻ heeh⁻ juu⁺ kih⁺ Dio he⁻ ga⁻ kwa⁺ Pee⁺ jmi⁺ ja⁻, tee⁺ hnē⁻ mil hi⁻ ga⁺ saa⁻ jmi⁺. Lä⁺ jēē⁺ dsa⁻ he⁺ ga⁺ jmee⁺ ko⁻ jøh⁺ kyaah⁺ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ jāā⁺, lä⁺ ja⁻ ga⁻ lä⁺ jwēē⁺ gyih⁺. ⁴² Lä⁺ jēē⁺ dsa⁻ he⁺ ga⁻ taah⁻ nuuy⁻ lä⁺ jē⁺ juu⁺ he⁻ ga⁻ kwa⁺ apóstole. Ga⁺ jmeey⁺ ko⁻ jøh⁺ kyaah⁺ koo⁻ ba⁺ huu⁺ dsē⁻, hi⁺ lä⁺ ja⁻ ma⁺ kuyh⁻ he⁻ ñiuh⁻ lä⁺ hih⁺ kih⁺ Jesús, hi⁻ ko⁻ jøh⁺ ba⁺ ma⁺ ngiiy⁺ kiyh⁺ kih⁺ Dio.

Lä⁺ la⁻ ga⁺ jmee⁺ lä⁺ jēē⁺ hi⁻ ga⁻ heeh⁻ kih⁺ Jesús ma⁺ to⁻ nē⁺

⁴³ Peer⁺ ga⁻ lä⁺ goo⁺ dsē⁺ lä⁺ jēē⁺ dsa⁻ ma⁺ ga⁺ jēey⁺ cha⁻ miuh⁻ he⁻ juh⁻ gaa⁻ he⁻ ga⁺ jmee⁺ apóstole. ⁴⁴ Lä⁺ jēē⁺ hi⁻ ga⁻ heeh⁻ juu⁺ kih⁺ Dio ga⁺ taayh⁻ ko⁻ jøh⁺. Ga⁺ jmee⁺ bih⁺ llu⁺ dsēy⁺, ga⁺ jmeey⁺ kwaat⁻ la⁺ kih⁺ lä⁺ jēē⁺ ba⁺ he⁻ cha⁻ kiyh⁺. ⁴⁵ Ga⁻ hñiiy⁺ hwa⁺ kiyh⁺, ga⁻ hñiiy⁺ he⁻ cha⁻ kiyh⁺. Lä⁺ jē⁺ kuu⁺ he⁻ ga⁻ liyh⁺ ja⁻, ga⁺ ti⁺ ga⁻ llooyh⁺ kih⁺ hi⁻ lla⁻ kyaa⁺. ⁴⁶ Lä⁺ jē⁺ jmi⁺ ba⁺ ma⁺ dsa⁻ ñeey⁺ ko⁻ jøh⁺ koo⁺ gwah⁺ juuh⁻ ja⁻, hi⁺ lä⁺ ja⁻ ma⁺ dsa⁻ ñeey⁺ cha⁻ neh⁺ kih⁺ dsa⁻ kyaa⁺ ma⁺ kuyh⁻ ma⁻ nuu⁺ kih⁺ Jesús. Lä⁺ kaa⁻ tuh⁻ dsēy⁺ ma⁺ kuyh⁻ ko⁻ jøh⁺. Sa⁺ cha⁻ huu⁺ dsē⁻ ma⁺ kyey⁻ ni⁺ miuh⁻. ⁴⁷ Ma⁺ häy⁺ kih⁺ Dio hi⁺ dsa⁻ gooy⁺ ma⁺ tih⁻ ba⁺ dsēy⁺ lä⁺ koo⁻ ma⁺ jmeey⁺. Koo⁻ jmi⁺ koo⁻ jmi⁺ ga⁺ jmee⁺ Dsa⁻ jøh⁺ jnän⁻ ga⁻ lä⁺ jwēē⁺ ga⁺ dsa⁻ hi⁻ lle⁻ kih⁺ lää⁺.

3

Ga^hlaa^ʼ jaa⁻ dsa⁻jluuh^ʼ

¹ Koo⁻ hä^ʼ ngoo^ʼ Pee^ʼ kyaah^ʼ Jwaa⁻ ta^ʼ gwah^ʼ. Hor[~] ja⁻ ma^ʼ dsa⁻nää^ʼ dsa⁻ ngiiy^ʼ kiyh^ʼ kih^ʼ Dio ko⁻hi^ʼ hnē⁻ ta^ʼ ga⁻hloo^ʼ. ² Jee^ʼ ja⁻ ma^ʼ gya^ʼ jaa⁻ dsa⁻jluuh^ʼ tii^ʼ, hi⁻ ma⁻jluuh^ʼ ga⁻lä⁻chaa^ʼ. Jee^ʼ ja⁻ ma^ʼ dsa⁻llaa^ʼ dsih^ʼ lä⁻jē⁻ jmi^ʼ ho⁻haah^ʼ kih^ʼ sa⁻jne^ʼ kih^ʼ gwah^ʼ. Ho⁻haah^ʼ ja⁻ chee⁻ Na⁻hñaah^ʼ. Jee^ʼ ja⁻ ma^ʼ gyay^ʼ ngiiy^ʼ kuu^ʼ kih^ʼ dsa⁻ hi⁻ dsa⁻nää^ʼ gwah^ʼ. ³ Ma^ʼ ga⁻jēe^ʼ dsa⁻dsaah^ʼ he^ʼ ja^ʼ Pee^ʼ kyaah^ʼ Jwaa⁻ dsa⁻taayh^ʼ ta^ʼ jee^ʼ chih^ʼ gwah^ʼ ja⁻, ga⁻chuu^ʼ kyaah^ʼ, ga⁻ngiiy^ʼ kuu^ʼ. ⁴ He⁻ja⁻ ga⁻noo⁻ Pee^ʼ kyaah^ʼ Jwaa⁻, ga⁻jēey^ʼ dsa⁻jluuh^ʼ he^ʼ koo⁻ hwēh⁻, mah^ʼ ga⁻jäh^ʼ Pee^ʼ siiyh^ʼ:

—Jēe⁻ da^ʼ jnääh^ʼ.

⁵ Peer^ʼ ga⁻nøh^ʼ dsēy^ʼ ma^ʼ ga⁻jēey^ʼ apóstol he^ʼ, ma^ʼ hyoyh^ʼ miih⁻ kuu^ʼ ma^ʼ laay^ʼ.

⁶ Pero lä⁻la⁻ ba^ʼ ga⁻jäh^ʼ Pee^ʼ:

—Sa⁻ cha⁻ kuu^ʼ tøø⁻ ku⁻nøø⁻ he⁻ kwēehn⁻ hne⁻. He⁻ la⁻ ba^ʼ kwēehn⁻ hne⁻. Kyaah^ʼ hih^ʼ kih^ʼ Jesucristo dsa⁻ chaa⁻ Nazaret, noo⁻ mah^ʼ ngē^ʼ.

⁷ Hi⁻ ga⁻sooh^ʼ Pee^ʼ gooy⁻ ra⁻llu^ʼ, ga⁻chaayh⁻. Lä⁻chah^ʼ ja⁻ ga⁻lä⁻bee^ʼ ma⁻tiiy^ʼ. ⁸ Ga⁻nooy⁻ ko⁻chih^ʼ ga⁻løoy^ʼ ngēy^ʼ. Ga⁻hey^ʼ ta^ʼ neh^ʼ sa⁻jne^ʼ kih^ʼ gwah^ʼ kyaah^ʼ lä⁻uu^ʼ apóstol he^ʼ, ma^ʼ hēe⁻ dsay^ʼ häy^ʼ kih^ʼ Dio. ⁹ Lä⁻jēe⁻ hi⁻ ma^ʼ tääh^ʼ jee^ʼ ja⁻, ga⁻jēey^ʼ ngē⁻ dsa⁻ hi⁻ ma^ʼ jluuh^ʼ he^ʼ, häy^ʼ kih^ʼ Dio. ¹⁰ Ma^ʼ kyuu^ʼ ba^ʼ dsih^ʼ, he⁻ja⁻ ma^ʼ jäh^ʼ:

—Hi⁻ he^ʼ na⁻ hi⁻ ma^ʼ gya^ʼ ngii^ʼ kuu^ʼ ho⁻haah^ʼ he⁻ chee⁻ Na⁻hñaah^ʼ.

Peer^ʼ ga⁻jwaa^ʼ dsa⁻, ga⁻taayh^ʼ jēe⁻ dsayh^ʼ, ha⁻ lä⁻ ga⁻la⁻ kih^ʼ dsa⁻jluuh^ʼ he^ʼ.

Ga⁻kwa^ʼ Pee^ʼ juu^ʼ hoo^ʼ na⁻hii⁻ kih^ʼ Salomón

¹¹ Ga⁺ nää⁺ apóstole ta⁺ hoo⁺ na⁺ hii⁺ kih⁺ Salomón hi⁻ dsa⁻ jluuh⁺ hi⁻ ga⁺ hlaa⁺ he⁺ sa⁺ ga⁺ tui⁺ jmeey⁻ ko⁻ joh⁺ kyaah⁺ apóstole. Ha⁻ koh⁺ sa⁺ ma⁺ dsa⁻ dsé⁺ lä⁻ jëé⁻ hi⁻ ga⁺ kuh⁺ jee⁺ ja⁻. ¹² Ma⁺ ga⁺ jëé⁻ Pee⁺ ga⁺ kuh⁺ dsa⁻ he⁺, he⁻ ja⁻ ga⁺ jäh⁺:

—¿He⁻ la⁻ dsa⁻ hoh⁺ hnäh⁺ dsa⁻ Israel he⁻ jëéh⁻ jnääh⁺ lä⁻ na⁻? ¿Che⁺ laah⁺ hnäh⁺ he⁻ mi⁻ te⁻ jnääh⁺ cha⁻ ga⁺ miih⁻ he⁻ ja⁻ ma⁻ mi⁻ hlää⁺ jnääh⁺ dsa⁻ ñuuh⁻ la⁻ o che⁺ laah⁺ hnäh⁺ cha⁻ cha⁻ miih⁻ be⁺ kyaa⁺ jnääh⁺? ¹³ Dio kyaa⁺ Abraham, Dio kyaa⁺ Isaac, Dio kyaa⁺ Jacob, Dio kyaa⁺ dsa⁻ ma⁻ gyuh⁻ jnän⁻ ga⁺ jmäy⁺ jøøh⁺ jooy⁺ Jesús hi⁻ ga⁺ ngëéh⁺ hnäh⁺ goo⁻ Pilato. Hi⁻ lä⁻ koo⁻ ma⁺ ga⁺ jäh⁺ Pilato ma⁺ lääy⁺, sa⁺ ga⁺ heeh⁺ hnäh⁺ kiyh⁺. ¹⁴ Hi⁻ lluu⁺ he⁺, hi⁻ sa⁺ ää⁻ ni⁻ miih⁻ dsoo⁺, sa⁺ ga⁺ tih⁺ hoh⁺ hnäh⁺ he⁻ ma⁺ lääy⁺. Ga⁺ tih⁺ ga⁺ hoh⁺ hnäh⁺ he⁻ ga⁺ ngih⁺ hnäh⁺ kih⁺ Pilato he⁻ ga⁺ laa⁺ jaa⁻ hi⁻ ää⁻ dsoo⁺. ¹⁵ Ga⁺ jngëéh⁺ hnäh⁺ hi⁻ ga⁺ jmää⁺ jne⁺, pero Dio ga⁺ mi⁻ jiiyh⁻ jee⁺ kih⁺ hi⁻ na⁻ juu⁺. Ja⁻ ba⁺ jnääh⁺, jmeé⁺ jnääh⁺ ju⁻ dsoo⁺ he⁻ ga⁺ lä⁻ jiiyh⁻. ¹⁶ Kih⁺ he⁻ ma⁻ dsoo⁺ dsé⁻ jnääh⁺ kih⁺ Jesús, he⁻ ja⁻ ba⁺ ma⁻ hlaa⁺ hi⁻ la⁻ hi⁻ jëéh⁻ hnäh⁺ hi⁻ kyuu⁺ hnih⁺. He⁻ ma⁻ dsoo⁺ dsé⁻ jne⁺ gwa⁻ kih⁺ Jesús, he⁻ ja⁻ ba⁺ ma⁻ jä⁺ kiyh⁺ go⁻ te⁻ hi⁻ jëéh⁻ hnäh⁺ cheh⁺ la⁻.

¹⁷ Hnäh⁺ dsa⁻ goon⁻, ma⁺ ba⁺ jnä⁺ he⁻ sa⁺ ga⁺ lä⁻ ngëéh⁺ hnäh⁺, he⁻ ja⁻ ba⁺ ga⁺ jmeeh⁺ hnäh⁺ lä⁻ ja⁻ kih⁺ Jesús, hi⁻ lä⁻ ja⁻ ga⁺ jmeé⁺ dsa⁻ ta⁺ ka⁻ läh⁺. ¹⁸ Pero Dio ga⁺ mi⁻ te⁻ lä⁻ koo⁻ ga⁺ jäh⁺ jää⁺. Lä⁻ jëé⁻ hi⁻ ga⁺ ngëé⁻ juu⁺ kiyh⁺, ga⁺ jmeeyh⁺ juu⁺ ma⁺ ra⁺ he⁻ jëé⁻ ba⁺ wi⁺ Cristo kyaay⁺. ¹⁹ He⁻ ja⁻ jwahn⁻, wa⁺ lä⁻ dsa⁻ hoh⁺ hnäh⁺ miih⁻, jëeh⁻ hnäh⁺ kyaah⁺ Dio mah⁺ dsa⁻ che⁻ dsókye⁻ kyah⁺ hnäh⁺. Ja⁻ ga⁺ na⁺ kwa⁺ Dio jwé⁺ dsa⁻ toohn⁻ llu⁺, ²⁰ hi⁻ cheey⁺ Jesucristo ka⁻ läh⁺, he⁺ ba⁺ hi⁻ ma⁻ nuuh⁻ hnäh⁺ kih⁺ jää⁺.

²¹ Pero na¹, lä⁺ ma⁻ gya¹ ja⁻ ba¹ Jesús gyuu^h1 ya⁺ jwi^h1 lä⁺ jii^h1 lloo[~] jmi^h1 jmeey^h1 lä⁺ hmëë³ lä⁺ jë⁺ he⁻ cha⁻ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻. Ga⁺ jmeë³ ba¹ Dio juu¹ ha⁻ lä⁺ le³ jmi^h1 ja⁻, jëeh³ ga⁺ cheë¹ bih¹ hi⁻ na⁻ jngëë¹ kyaay¹ hi⁻ ga⁺ ngëë¹ juu¹ kiy^h1 llo³ joo¹. ²² Jëeh³, Moisé ga⁺ ngëë¹ juu¹ kih¹ dsa⁻ ma⁻ gyuh⁻ jnän¹, ga⁺ jäh³: “Jee³ jnän¹ la⁻ jmeë¹ Dio ya⁻ hëë¹ jaa⁻ hi⁻ ngëë¹ juu¹ kiy^h1 lä⁺ koo⁻ jmeen⁺ la⁻. Ja⁻ jmeeh⁻ hnäh³ he¹ lä⁺ jë⁺ he⁻ jäh⁺ hi⁻ he³. ²³ Lä⁺ jëë⁺ hi⁻ sa⁺ jmeë¹ he¹ juu¹ kih¹ hi⁻ he³, mo⁻ so⁻ leey³ kwaan[~] dsa⁻ kya¹ Dio”, ga⁺ jäh³ Moisé.

²⁴ Hi⁻ ngoo¹ ba¹ Pee³ kway³ juu¹, ga⁺ jäh³:

—Lä⁺ jëë⁺ hi⁻ ga⁺ ngëë¹ juu¹ kih¹ Dio jää¹, ga⁺ jmeey^h1 juu¹ ha⁻ lä⁺ jmeë⁺ Dio jmi^h1 na¹. Lä⁺ ja⁻ juu¹ ga⁺ kwa³ Samuel to⁻ nē¹ hi⁺ ja⁻ ba¹ lä⁺ ja⁻ la¹ juu¹ he⁻ ga⁺ kwa³ hi⁻ ya⁺ nää¹ këë⁻. ²⁵ Dsa⁻ goo³ ba¹ jne¹ hi⁻ ga⁺ ngëë¹ juu¹ kih¹ Dio, hi⁻ ja⁻ ba¹ he⁻ jnä¹ jne¹ hmooh³ he⁻ ga⁺ jmeë³ Dio kyaah³ dsa⁻ ma⁻ gyuh⁻ jnän¹. Mi⁻ dsooh⁻ da¹ hoh³ hnäh³ ha⁻ lä⁺ ga⁺ jäh³ Dio siyh³ Abraham: “Ta⁺ la⁺ kih¹ sa⁺ ju⁻ kyah¹, mi⁻ jään⁻ ga⁺ lä⁺ jëë⁺ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺.” ²⁶ He⁻ ja⁻ jwëëhn[~] hnäh³, lä⁺ ma¹ ga⁺ mi⁺ jii^h Dio joo³, ga⁺ cheey¹ jnä¹ jne¹ to⁻ nē¹ mah¹ mi⁻ jääy¹ jne¹. He⁻ hnøoy¹ dsa⁻ jeeh[~] lä⁺ jaa⁻ lä⁺ jaa⁻ jne¹ mah¹ mo⁻ so⁻ jmeë³ ga⁺ jne¹ he⁻ hliih¹.

4

Ga⁺ jääy¹ Pee³ kyaah³ Jwaa⁻ cha⁺ nē¹ dsa⁻ ta¹ Judiu

¹ Cheh¹ ga¹ Pee³ kyaah³ Jwaa⁻, hlëëyh[~] dsa⁻ ma¹ ga⁺ lä⁺ nää¹ jmi⁻ dsa⁻, ga⁺ lloo¹ dsa⁻ jøøh¹ kya¹ poo⁻ hi⁻ ma¹ høø⁺ gwah⁺ hi⁺ ga⁺ lla⁺ nää¹ saduceo ka⁻ läh³. ² Lä⁺ jëë⁺ dsa⁻ he³ sa⁺ ga⁺ tih¹ dsëy¹ juu¹ he⁻ ma¹ kwa⁺ apóstol, jëeh³ ma¹ hlëëyh⁺ he⁻ lä⁺ jii^h dsa⁻ jee³ kih¹ hi⁻ na⁻ juu¹, kih¹ he⁻ ga⁺ lä⁺ jii^h Jesús. ³ He⁻ ja⁻ ga⁺ saay^h1 Pee³ kyaah³ Jwaa⁻. Koo⁻ ga⁺ taay^h neh[~] nē¹ ba¹, kih¹ he⁻ ga⁺ hloo³. Ga⁺ jnäyh¹

neh⁺ ñe⁺ ja⁻ jyoh⁺ jmií⁺. ⁴ Peer⁺ jwëë⁺ dsa⁻ ga⁻ lä⁻ dsoo⁺ dsé⁺ ma⁺ ga⁻ nuuy⁺ juu⁺ kih⁺ Dio. Hña⁺ mil ga⁻ tē⁺ ma⁻ la⁻ dsa⁻ ñuu⁻ h⁻ jmah⁺.

⁵ Ma⁺ ga⁻ jnä⁺ jyoh⁺ jmií⁺, ga⁻ kuh⁺ dsa⁻ ta⁻ nē⁺ ta⁻ kih⁺, jee⁺ jwií⁻ Jerusalén ja⁻, kyaah⁺ dsa⁻ gyuu⁺ h⁺, hi⁻ kyaah⁺ ta⁻ jwoh⁺ kyaah⁺ ley. ⁶ Jee⁺ ja⁻ ma⁺ hää⁺ Aná hi⁻ ma⁺ laa⁺ jmi⁻ dsa⁻ jøøh⁺, kyaah⁺ Caifá kyaah⁺ Jwaa⁻ kyaah⁺ Alejandro kyaah⁺ lä⁻ jëë⁻ ga⁺ hi⁻ laa⁺ dsa⁻ kyaah⁺ jmi⁻ dsa⁻ jøøh⁺ he⁺. ⁷ Hi⁻ he⁺ ga⁻ jmeë⁺ mada⁻ ga⁻ hwëë⁻ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ neh⁻ ñe⁺, mah⁺ ga⁻ cheeyh⁻ to⁻ dsaah⁻ jee⁺ ma⁺ täayh⁺ ja⁻, ga⁻ ngiiy⁺ juu⁺ kih⁺:

—¿Hií⁻ kih⁺ hih⁺ he⁻ jmeeh⁻ hnäh⁺ lä⁻ na⁻, hi⁻ kwa⁻ be⁺ kyah⁺ hnäh⁺?

⁸ He⁻ ja⁻ ga⁻ hlëëh⁺ Pee⁺ kyaah⁺ cha⁻ miih⁻ be⁺ kih⁺ Jmi⁻ llé⁺ Na⁻ jngii⁺, ga⁻ siiyh⁺:

—Hnäh⁺ hi⁻ laa⁺ dsa⁻ ta⁻ dsa⁻ gyuu⁺ h⁺ kyaah⁺ dsa⁻ Israel, ⁹ ma⁻ teeh⁺ hnäh⁺ jnääh⁺ kih⁺ he⁻ ma⁻ jã⁺ kih⁺ jaa⁻ hi⁻ ma⁺ dsaah⁺, la⁻ kyaah⁺ jnääh⁺ jmií⁺ ha⁻ lä⁻ ma⁻ hlaay⁺. ¹⁰ Hnøø⁺ lä⁻ ngëëh⁺ hnäh⁺ kyaah⁺ lä⁻ jëë⁻ ga⁺ dsa⁻ chaa⁻ hwa⁺ Israel la⁻, kyaah⁺ hih⁻ kih⁺ Jesucristo dsa⁻ chaa⁻ Nazaret bá⁺ ma⁻ hlaa⁺ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ jluuh⁺ la⁻. He⁺ bá⁺ Jesús hi⁻ ga⁻ jngëëh⁺ hnäh⁺ dsöh⁺ hma⁻ cru⁺, Dio ga⁻ mi⁻ jiiyh⁻ jee⁺ kih⁺ hi⁻ na⁻ juu⁺. Kyaah⁺ be⁺ kih⁺ Jesús, cheh⁺ hi⁻ ma⁺ jluuh⁺ la⁻ cha⁻ nēh⁺ hnäh⁺. ¹¹ Jesús hi⁻ hlëëhn⁺ kih⁺ la⁻, laa⁺ lä⁻ koh⁺ mi⁻ kuu⁺ he⁻ sa⁺ ga⁻ tih⁺ hoh⁺ hnäh⁺, hnäh⁺ hi⁻ laa⁺ lä⁻ koo⁻ tē⁻ hyah⁺ kyaah⁺ Dio. Hi⁻ he⁺ ga⁻ jã⁺ lä⁻ koh⁺ mi⁻ kuu⁺ he⁻ kye⁻ dsa⁻ to⁻ nē⁻ kih⁺ koo⁻ hne⁻ juuh⁻. ¹² Sa⁻ chaa⁻ ga⁺ jñah⁺ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻ hi⁻ läa⁺ jné⁺, jëëh⁺ jaa⁻ bá⁺ he⁺ hi⁻ ga⁻ kwaa⁺ Dio hi⁻ na⁻ ngé⁺ jwé⁺ läa⁺ jné⁺.

¹³ Ma⁺ ga⁻ jëë⁺ lä⁻ jëë⁻ dsa⁻ ta⁻ he⁺ ni⁻ miih⁻ sa⁺ goh⁺ Pee⁺ kyaah⁺ Jwaa⁻, he⁻ ja⁻ ga⁻ taayh⁻ jëë⁻ dsayh⁺. Jëëh⁺, ñe⁻

bih¹ apóstole he' má laay¹ dsa⁻ wa' hi⁻ cha⁻ hi⁻, ni⁻ sa⁻ kyuyh[~] hwéh' ka⁻ läh'. Hi⁻ ga⁻ lä⁻ kyuy⁻ he' ba' hi⁻ he' má ga⁻ nääy' kyaah' Jesús. ¹⁴ Hi⁻ ga⁻ jëy⁻ he⁻ má cheh⁻ ' dsa⁻ ñuuh⁻ hi⁻ má jluuh' he' jee' kiyh¹ ja⁻, he⁻ ja⁻ sa⁻ ga⁻ la⁻ má jäyh' sa⁻ llu¹ he⁻ ma⁻ la⁻ lä⁻ ja⁻. ¹⁵ Mah¹ ga⁻ jmeé' dsa⁻ ta' mada⁻ he⁻ ga⁻ hwëë⁻ apóstole he', ta⁻ ko⁻ jiih¹ ga⁻ taayh⁻ ga⁻ llay⁻ juu¹ kyaah' dsa⁻ kyaayh⁻. ¹⁶ Má jäyh':

—¿Ha⁻ lä⁻ llu¹ jmeen' kyaah' dsa⁻ ñuuh⁻ na⁻? Ma⁻ ra⁻ ju⁻ dsoo' ga⁻ jmeey' koo⁻ he⁻ juh⁻ gaa⁻ hi⁻ lä⁻ jëë⁻ dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ Jerusalén la⁻ ma⁻ ñey⁻, he⁻ ja⁻ sa⁻ le' jäh' jne' sa⁻ dsoo'. ¹⁷ Lä⁻ la⁻ ba' wa' jmeen' mah¹ mo⁻ so⁻ lä⁻ nuuh' ga⁻ juu¹ la⁻ jee' jwii⁻ jnän'. Wa' juuhn' kiyh¹ mah¹ mo⁻ so⁻ hlëéh' gyih¹ ni⁻ jaa⁻ kih¹ Jesús.

¹⁸ He⁻ ja⁻ ga⁻ tëy⁻h¹ Pee' ka⁻ läh' kyaah' Jwaa⁻ ta⁻ né⁻ ta⁻ mah¹ ga⁻ siy⁻h¹:

—Mo⁻ so⁻ hlëéh' ga⁻ hnäh' kih¹ Jesús, ni⁻ mo⁻ so⁻ mí⁻ tëéh¹ ga⁻ hnäh' dsa⁻ juu¹ kiyh¹.

¹⁹ He⁻ ja⁻ ga⁻ jëeh⁻ Pee' kyaah' Jwaa⁻ juu¹ kiyh¹:

—Jmee' dá hnäh' hu⁻ dsë⁻ ha⁻ lä⁻ sooh[~] kya⁻ jnääh' chá⁻ né' Dio, ¿ché⁻ llu¹ ga⁻ he⁻ mí⁻ te⁻ jnääh¹ kyah¹ hnäh' lla⁻ he⁻ mí⁻ te⁻ jnääh¹ kih¹ Dio? ²⁰ Pero sa⁻ le' tu⁻ jnääh¹ he⁻ kwa⁻ jnääh¹ juu¹ la⁻, lä⁻ jë⁻ he⁻ ga⁻ jëë⁻ jnääh¹ kyaah' he⁻ ga⁻ nuu⁻ jnääh¹ —ga⁻ jäyh'.

²¹ He⁻ ja⁻ ga⁻ jäh' dsa⁻ ta⁻:

—Ma⁻ ñeh' ba' hnäh' cher⁻ mah¹ ga⁻ nääh' ga⁻ hnäh' kwah⁻ juu¹ na⁻.

Ja⁻ ga⁻ ga⁻ lääy¹. Sa⁻ ga⁻ jnøoyh¹ ha⁻ lä⁻ jee' má jmeeh⁻ dsih', jëéh' lä⁻ jëë⁻ ba' dsa⁻ má jmee' juuh⁻ kih¹ Dio kih¹ he⁻ ga⁻ la⁻ lä⁻ ja⁻. ²² Jëéh', ga⁻ la⁻ koo⁻ he⁻ juh⁻ gaa⁻ kih¹ dsa⁻ hi⁻ ga⁻ hlää' he' hi⁻ má hää' la⁻ ga⁻ to⁻ loo⁻ ji⁻ ñe⁻.

Ga⁻ ngih' øøh¹ jne' kih¹ Dio mah¹ hyoyh⁻ be'

²³ Lää́ ma' ga'laa' apóstol he', ga'lla' náäy' ka'läh' jee' ma' tääh' dsa'kyaayh', ja' ga' ga'jmeeyh' juu' ha' lä' ga'jah' jmi' dsa' kaah' kyaah' dsa'gyuuh' he'. ²⁴ Hi' ma' ga'nuu' lä'jää' dsa'kyaayh', ga'taayh' ko'joh' lä'jääy' ga'chuuy' kyaah' Dio, ga'jäyh':

—Jaa' hne' ba'jmeeh' hih', hne' he' Dio hi' ga'jmeeh' gyuuh' hwa', ga'jmeeh' jmi'neeh', hi' ga'jmeeh' lä'jää' he' ga' cha'. ²⁵ Hi' hne' ga'kwah' juu' lä'koo' ga'hlääh' David hi' ga'jmeeh' ta'he' kyah' lä' ma' ga'hlääyh' lä'la':
 ¿Hee' ba' la' chi'jwaa' dsa' lä'kaa' lä'juh' jmi'gyuuh'?
 Lä'kaa' jee' jwii', dsa'taayh' juu' kwee' kyaah' huudse' he' sa'jmää' ta'.

²⁶ Dsa'kuh' lä'jää' dsa'ta' kaah', mah' jmeey' ko'joh' kyaah' dsa'kyaayh',
 hnooyh' ha' lä' jee' lla'dsääy' Dio kyaah' Cristo hi' na'lleeh' kyaay', ga'jah' David.

²⁷ Hi' ma'ra' he' ga'la' ba' he' ja' jee' jwii' la', ga'kuh' Herode kyaah' Poncio Pilato kyaah' dsa' hi' sa' laa' judiu hi' kyaah' dsa' judiu. Ga'hnooy' juu' kih' Jesús, gyuu' hi' na'jngää' kyaah' hi' ga'hñaa'. ²⁸ Kyaah' be' kyah' hi' kyaah' huudse' kyah' ma'na' la' juu' jää' ha' lä' le' kih' Jesús hi' ja' ba' lä'ja' ga'jmeeh' dsa' he' kiyh'. ²⁹ Jää' da' Dsa'joh' kyaan' ha' lä' joh' dsa'jnääh' na'. Kwa' be' kya' jnääh' hi' jmeeh' ta'he' kyah' mah' sa' lä'gah' jnääh' hlääh' jnääh' dsa' kyaah' juu' kyah'. ³⁰ Hii' gooh' né' kih' hi' dsaah' mah' hlääy' hi' kwa' be' kya' jnääh' mah' jmeeh' jnääh' cha'miuh' he' juh' gaa' kyaah' be' kih' Jesús gyuu' kyaah' hi' na'jngää' —ga'jah' apóstol he'.

³¹ Ma' ga'dsaa' ga'hlääyh' kyaah' Dio ga'jah' hwa' jee' ma'tääyh' ja', lä'chah' ja' ga'taayh' na'kah' bih' jmi'lle'

Na-jngih', hi' ga' nää' bih' kway' juu' kih' Dio, ni' miih' sa' goyh'.

Ga'kwa' øøh' jne' be' kih' hi' lla-kyaa'

³² Lä-jëë' dsa- hi- ga' lä-dsoo' dsë' kih' Dio, koo- nëë ' ba' ma' la' hu' dsë- kiyh', ni' jaa- sa' ma' jmeë' kih' lä-jëë' he- ma' cha- kiyh', ga' jmeey' kwaan' la' kih' lä-jëë' ba'. ³³ Kyaah' cha-miih- be', ga' lä-jëë' apóstole ga' jmeey' ju' dsoo' he- ga' lä-jiih' Jesús Dsa-jøøh' jnän'. Hi' Dio ga' mi-jøø' cha-miih- kih' lä-jëë' dsa- he'. ³⁴ Jee' kih' dsa- he' ni' jaa- sa' ma' jmeë' wëë' kih'. Jëeh' ma' chaa- øøh' jne' hi- ma' høø' hwa', hi- ma' høø' hne', ga' hniy' he- ja- mah' ma' dsa-kay' kuu' he- ma' liyh' ja-, ³⁵ ma' dsa-kwëëyh' apóstole. Hi' apóstole he' ma' ti- ma' llooh- kuu' ja- kih' lä-jaa- lä-jaa- hi- lla-kyaa'.

³⁶ Lä-ja- ga' jmeë' José. Pero apóstole he' ga' mi-cheë- dsih' Bernabé. Jmi- kiyh' hnøø' jäh': hi- kwa' be' kih' dsa'. Ma' laay' sa'ju- kih' Leví. Jee' ga' lä- chaa' Bernabé cheë- Chipre, hwa' he- há' jee' jmi- neeh'. ³⁷ Hi- he' ma' høø' koo- jwi' hwa' hi' ga' hniy'. Kuu' he- ga' liyh' ja-, na' kay- kih' apóstole.

5

Ga'juu' Ananía kyaah' mëy' Safira

¹ Che' kyuuh- ha- lä- ga' jmeë' jaa- hi- ma' cheë- Ananía kyaah' mëy' hi- cheë- Safira. Dsa- he', ga' hniy' koo- jwi' hwa' kih' ka-läh'. ² Ga' taayh' juu' kweë- kyaah' mëy' ha- lä- juuy' mah' hmäy' to' dsaah' kuu' he- ga' hniy' hwa' ja-. He- ja- na' kay- to' dsaah' ba' kuu' ja- kih' apóstole. (Ga' jmeey' lä-koh' he- ga' kwëëyh' lä-jëë' ba'.) ³ He- ja- ga' jäh' Pee' siyh':

—Ananía, ¿ha- lä⁺ ma-he[~] Tana⁺ neh⁺ tuh⁻ hoh^ʒ ma-ju-uh⁺ kih⁺ Jmi⁻ lle^ʒ Na-jngii⁺, he- ma-hmä^h to⁺ dsaah⁻ kuu⁻ he- ma-hniih⁺ hwa⁺ kyah⁺? ⁴ ¿Ja⁺ he- kyah⁺ ba⁺ hne- ma⁻ la⁺ hwa⁺ ja⁻ ta⁺ ko- jiih⁺ sa⁺ ma-hni⁺? Hi⁺ ma⁺ ga⁺ hniih⁺ hwa⁺ ja⁻, ¿ja⁺ he- kyah⁺ ba⁺ hne- kuu⁻ he- ga⁻ lēh⁺ kih⁺ hwa⁺ ja⁻? ¿He⁻ la⁺ ma- ja⁻ huu⁻ dsē- hliih⁺ he- ma- jmeeh⁻ lä⁻ na⁻? Ja⁺ he⁺ dsa⁻ na⁻ hi⁻ ma- juuh⁺ kih⁺, kih⁺ Dio ba⁺ na⁻ ma- juuh⁺.

⁵ Ma⁺ ga⁻ nuu⁺ Ananía juu⁺ ja⁻, ga⁻ tayh^ʒ hwa⁺, ga⁻ juuy⁺ go⁻ te⁻. Peer⁺ ga⁻ lä⁺ goo⁺ dsē⁺ lä⁺ jēē⁺ dsa⁻ ma⁺ ga⁻ nuuy⁺ he- ga⁻ la⁺ lä⁺ ja⁻. ⁶ Chih⁻ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ jee⁺ ja⁻, ga⁻ bääyh⁻ Ananía koo⁻ hmiih⁻, mah⁺ ga⁻ jääy⁺ na⁺ haay⁺.

⁷ Ga⁻ lä⁺ hii⁺ koo⁻ hnē⁻ hor[~], ja⁻ ga⁻ ma⁺ ga⁻ lloo⁺ mēy⁺ jee⁺ ma⁺ tääh⁺ apóstole, ni⁺ sa⁺ ñey⁻ he⁻ na⁻ ma⁻ la⁺. ⁸ He⁻ ja⁻ ga⁻ jäh^ʒ Pee⁺:

—Chiih⁺ jnä^ʒ, ¿che⁺ ko⁻ ja⁻ jiih⁺ ga⁻ kēē^ʒ hwa⁺ kyah⁺ hnäh^ʒ he⁻ ga⁻ hniih⁺ hnäh^ʒ?

He⁻ ja⁻ ga⁻ jäh^ʒ dsa⁻ mē^ʒ he^ʒ:

—Ja⁻ ba⁺ ko⁻ ja⁻ ga⁻ kēē^ʒ.

⁹ Mah⁺ ga⁻ jäh^ʒ Pee⁺ siih⁺ dsa⁻ mē^ʒ he^ʒ:

—¿Ha⁻ lä⁺ ma⁻ taah⁻ hnäh^ʒ juu⁺ kwee⁻ ma⁻ juuh⁺ hnäh^ʒ kih⁺ Jmi⁻ lle^ʒ kih⁺ Dsa⁻ jøøh⁺ jnän⁻, laah^ʒ hnäh^ʒ sa⁺ cha⁻ he⁻ le^ʒ? Jēē⁻ da⁺ hi⁻ tääh^ʒ ho⁺ haah⁺ na⁻, hi⁻ ma⁻ ya⁻ nää⁻ ma⁻ na⁺ haā⁺ dsa⁻ ñuu⁻ kyaah⁺. Ja⁻ ba⁺ lä⁻ na⁻ dsa⁻ nääy⁺ dsa⁻ jääy⁺ hne⁻ ka⁻ läh^ʒ.

¹⁰ Hi⁺ lä⁺ चाह^ʒ ja⁻ ga⁻ tah^ʒ dsa⁻ mē^ʒ he^ʒ cha⁻ né⁻ Pee⁺, ga⁻ juuy⁺. Hi⁺ चाह^ʒ ba⁺ ga⁻ lla⁻ nää⁺ chih⁻ ñuu⁻ he^ʒ jee⁺ ma⁺ kyaā⁺ dsa⁻ mē^ʒ he^ʒ hi⁺ ga⁻ jēēy⁺ ma⁻ na⁻ juuy⁺. He⁻ ja⁻ ga⁻ jääy⁺ na⁺ haay⁺ ja⁻ ba⁺ koo⁺ kih⁺ dsa⁻ ñuu⁻ kyaay⁺.

¹¹ He⁻ ja⁻ ga⁻ lä⁺ goo⁺ jwërte dsē⁺ lä⁺ jēē⁺ hi⁻ ga⁻ heeh⁻ juu⁺ kih⁺ Dio hi⁺ lä⁺ jēē⁺ ga⁻ jñah^ʒ hi⁻ ga⁻ nuu⁺ juu⁺ ja⁻, ga⁻ lä⁺ goo⁺ dsēy⁺ ka⁻ läh^ʒ.

¹²Peer⁺ cha⁻ miih⁻ he⁻ juh⁻ gaa⁻ ma' jmee⁺ apóstol jee' jwii⁻ ja⁻. Hi⁺ lä⁻ jëë⁺ hi⁻ ga⁺ heeh⁻ juu⁺ kih⁺ Dio ga⁺ jmee⁺ ko⁻ jøh⁺ kyaayh⁺ jee' la⁺ hoo' na⁺ hii⁺ kih⁺ Salomón. ¹³Ga⁻ tih⁺ ba' dsë⁺ dsa⁻ ha⁻ lä⁻ ma' jmee⁺ hi⁻ ga⁺ heeh⁻ juu⁺ kih⁺ Dio, pero sa⁺ ga⁺ tuu⁻ dsëy⁺ ma' jmeey⁺ ko⁻ jøh⁺ kyaayh⁺. ¹⁴Ma⁺ ke⁺ lä⁻ ja⁻ ga⁻ la⁺, ma⁻ ra⁺ he⁻ ga⁻ lä⁻ jwëë⁺ ga⁺ dsa⁻ hi⁻ ga⁻ lä⁻ dsoo⁺ dsë⁺ kih⁺ Dio, jwëë⁺ dsa⁻ ñuu^h hi⁺ lä⁻ ja⁻ dsa⁻ më⁺ ka⁻ läh⁺. ¹⁵He⁻ ja⁻ ma' dsa⁻ jääy⁺ dsa⁻ dsaah⁺ kyaay⁺ na⁻ kyaay⁺ në⁺ jii⁺ cha⁺ hoo' jwë⁺ jee' ma' dsa⁻ ngëë⁺ Pee', ma' laay⁺ ha⁻ ga⁻ che⁻ tëëy⁺ miih⁻ hih⁺ kih⁺ Pee' wa⁻ ra⁻ ga⁺ ngëëy⁺ jee' ja⁻. ¹⁶Hi⁺ ma' go⁻ nää⁺ hi⁻ chaa⁻ jwii⁻ he⁻ tääh⁺ jäh⁺ kih⁺ Jerusalén jääy⁺ dsa⁻ dsaah⁺ kyaay⁺, hi⁺ ma' jääy⁺ dsa⁻ hi⁻ kye⁻ jmi⁻ lle⁺ hliih⁺. Lä⁻ jëë⁺ hi⁻ he⁺ ma' dsa⁻ jä⁺ kih⁺.

Koo⁻ ka⁻ läh⁺ ga⁻ saayh⁺ apóstole he⁺

¹⁷Peer⁺ ga⁻ lä⁻ lleë⁺ jmi⁻ dsa⁻ jøøh⁺ hi⁺ lä⁻ ja⁻ dsa⁻ sa⁻ duceo hi⁻ laa⁺ dsa⁻ kyaayh⁺. ¹⁸He⁻ ja⁻ ga⁻ saayh⁺ apóstole he⁺, ga⁺ taayh⁻ neh⁻ ñe⁺. ¹⁹Pero hwë⁺ ja⁻, ga⁺ lloo⁺ jaa⁻ ángel kyaa⁺ Dio, ga⁺ näy⁺ hoo' neh⁻ ñe⁺ mah⁺ ga⁺ hwëëy⁺ apóstol he⁺, ga⁺ siiyh⁺:

²⁰—Go⁻ nää⁺ hnäh⁺ ka⁻ läh⁺, hi⁺ na⁻ cheh⁺ ba' hnäh⁺ hoo' na⁺ hii⁺ kih⁺ gwah⁺ oo⁺, ja⁻ kwah⁻ hnäh⁺ juu⁺ na⁻ hñaa⁺ lä⁻ jëë⁻ ha⁻ lä⁻ jmee⁺ Dio chaa⁻ dsa⁻ ta⁻ la⁺ kih⁺ Jesús.

²¹Ga⁻ mi⁻ te⁺ bih⁺ lä⁻ koh⁺ ga⁻ nuuy⁺. Tiih⁻ ga⁺ ma' ga⁺ jnä⁺, ga⁺ nääy⁺ ta⁻ hoo' na⁺ hii⁺ kih⁺ gwah⁺ ja⁻, ga⁺ taayh⁻ mi⁻ tëëy⁺ dsa⁻.

Ta⁺ ko⁻ jiih⁺ ja⁻, jmi⁻ dsa⁻ jøøh⁺ kyaah⁺ dsa⁻ kyaayh⁺ ga⁻ la⁻ nääy⁺ në⁺ ta⁺ kiyh⁺, mah⁺ ga⁺ jøøy⁻ lä⁻ jëë⁺ dsa⁻ ta⁺ hi⁺ lä⁻ jëë⁺ dsa⁻ gyuu^h hi⁻ na⁻ hñaa⁺ kyaa⁺ dsa⁻ Israel hi⁺ ga⁺ jmeey⁺ mada⁻ he⁻ dsa⁻ kyaay⁺ hi⁻ tääh⁺ neh⁻ ñe⁺. ²²Ma⁺

ga^ˉlla^ˉnää^ˉ poo^ˉ neh^ˉñe^ˉ sa^ˉ chaa^ˉ apóstol he^ˉ mo^ˉ tääh^ˉ.
He^ˉja^ˉ ga^ˉnääy^ˉ na^ˉjmeeyh^ˉ juu^ˉ kih^ˉ dsa^ˉta^ˉ,²³ ma^ˉ jäyh^ˉ:

—Ma^ˉra^ˉ ju^ˉ dsoo^ˉ, ma^ˉ ga^ˉlla^ˉnøø^ˉ jnääh^ˉ jee^ˉ chih^ˉ neh^ˉñe^ˉ, na^ˉjnē^ˉ ba^ˉllu^ˉ, tääh^ˉ ba^ˉhi^ˉ høø^ˉ neh^ˉñe^ˉ. Pero ma^ˉ ga^ˉnä^ˉ jnääh^ˉ hoo^ˉ neh^ˉñe^ˉ ja^ˉ, sa^ˉ chaa^ˉ ni^ˉ jaa^ˉ — ga^ˉjäyh^ˉ.

²⁴ Ma^ˉ ga^ˉnuu^ˉ jmi^ˉ dsa^ˉ jøøh^ˉ kyaah^ˉ juu^ˉ poo^ˉ, kyaah^ˉ lä^ˉjëë^ˉ ga^ˉ jmi^ˉ dsa^ˉ kaah^ˉ, he^ˉja^ˉ ga^ˉtaayh^ˉ jmeey^ˉ to^ˉ dsëy^ˉ ha^ˉ jiih^ˉ lla^ˉnää^ˉ apóstole he^ˉ kyaah^ˉ juu^ˉ ja^ˉ.²⁵ Hor^ˉ ja^ˉ ga^ˉlloo^ˉ jaa^ˉ dsa^ˉ hi^ˉ kye^ˉ juu^ˉ:

—Hi^ˉ ga^ˉtääh^ˉ hnäh^ˉ neh^ˉñe^ˉ, hii^ˉ tääh^ˉ ka^ˉläh^ˉ hoo^ˉ na^ˉhii^ˉ kih^ˉ gwah^ˉ hlëëyh^ˉ dsa^ˉ —ga^ˉjäyh^ˉ.

²⁶ He^ˉja^ˉ ngoo^ˉ juu^ˉ poo^ˉ kyaah^ˉ dsa^ˉ kyaay^ˉ na^ˉteey^ˉ ka^ˉläh^ˉ apóstol he^ˉ, kyaah^ˉ juu^ˉ llu^ˉ ba^ˉ. Sa^ˉ ga^ˉkaayh^ˉ, kih^ˉ he^ˉ goyh^ˉ te^ˉ dsa^ˉ kuu^ˉ kiyh^ˉ.

²⁷ Ma^ˉ ga^ˉlla^ˉnääy^ˉ nē^ˉta^ˉ, na^ˉjää^ˉ dsih^ˉ cha^ˉnē^ˉ dsa^ˉta^ˉ, he^ˉja^ˉ ga^ˉjäh^ˉ jmi^ˉ dsa^ˉ jøøh^ˉ siyh^ˉ apóstole he^ˉ:

²⁸ —Ja^ˉ ga^ˉchiih^ˉ jnääh^ˉ hnäh^ˉ ma^ˉja^ˉ, mo^ˉ to^ˉ hlëëh^ˉ ga^ˉ hnäh^ˉ dsa^ˉ juu^ˉ kih^ˉ Jesús? Pero he^ˉ ma^ˉ jmeeh^ˉ hnäh^ˉ, lä^ˉ ga^ˉ dsa^ˉ jee^ˉ jwi^ˉ Jerusalén la^ˉ, ma^ˉ mi^ˉ tëëh^ˉ hnäh^ˉ dsa^ˉ, nuuh^ˉ kyah^ˉ hnäh^ˉ, hnooh^ˉ hnäh^ˉ bääh^ˉ jnääh^ˉ he^ˉ ga^ˉ juu^ˉ dsa^ˉ ñnuh^ˉ he^ˉ.

²⁹ He^ˉja^ˉ ga^ˉjeeh^ˉ Pee^ˉ juu^ˉ kih^ˉ dsa^ˉ he^ˉ ko^ˉ jøh^ˉ kyaah^ˉ jñah^ˉ apóstole, ga^ˉjäyh^ˉ:

—Jmee^ˉ bii^ˉ he^ˉ mí^ˉte^ˉ jne^ˉ kih^ˉ Dio ba^ˉ, lä^ˉkoh^ˉ ga^ˉ he^ˉ mí^ˉte^ˉ jne^ˉ kih^ˉ dsa^ˉ jmi^ˉ gyuu^ˉ.³⁰ Dio kya^ˉ dsa^ˉ ma^ˉ gyuh^ˉ jnän^ˉ ga^ˉ mi^ˉ jiiyh^ˉ Jesús hi^ˉ ga^ˉ jngëeh^ˉ hnäh^ˉ na^ˉ taa^ˉ dsoh^ˉ hma^ˉ cru^ˉ.³¹ Hi^ˉ he^ˉ na^ˉ ga^ˉllaa^ˉ Dio jøøh^ˉ jwoo^ˉ ra^ˉ lluu^ˉ kiyh^ˉ, ga^ˉ jmääy^ˉ dsa^ˉ ta^ˉ hi^ˉ ga^ˉ hñaay^ˉ lääy^ˉ dsa^ˉ. Lä^ˉja^ˉ ga^ˉ näy^ˉ jwë^ˉ kih^ˉ dsa^ˉ Israel, mah^ˉ dsa^ˉ jeeyh^ˉ kyaah^ˉ Dio hi^ˉ lä^ˉja^ˉ dsa^ˉ che^ˉ dso^ˉ kye^ˉ kiyh^ˉ.³² He^ˉja^ˉ

jmeé' jnääh' dsoo' kih' juu' la-. Hi' lä'kye- Jmi-llé' Na-jngii' jmeé' dsoo' ka-läh', ja-ba' he- ga'kwëeh' Dio lä'jëé' hi- nuuh' kiyh'.

³³ Lä' ma' ga' nuu' dsa-ta' he', ga' ya' jëé' dsëy' cha-mi-ih-, hnøoy' ma' jngëeyh' apóstol he'. ³⁴ Pero jee' kih' dsa-ta' he' ma' hää' jaa- fariseo hi- ma' chee- Gamaliel. Hi- he' ma' laa' jaa- ta-jwoh' kyaa' ley hi' lä'jëé' ba' dsa- ma' jmääy~ jøøh'. Ga'noo- ta-jwoh' he' mah' ga'jmeey' mada' he- ga'hwëé- apóstole ko-hwëé'. ³⁵ Mah' ga'jäh':

—Jëé' da' hnäh' dsa-ta', dsa-goon~ hi- chaa- Israel la-. Leeh' hnäh' hee- na- jmeeh' hnäh' kih' dsa- na-. ³⁶ Mi-dsooh' da' hoh' hnäh' ha- lä' ga-la' jee' jnän' jää'. Ya'hëé' jaa- dsa-goo~ jné' hi- ma' chee- Teuda. Ga'jmääy' hñiiy' jøøh'. Koo- kye' hña-laa' dsa- hi- ga'kuh' kyaayh'. Pero ga'juu' dsa- he', hi' lä'jëé' hi- ma' nuuh' kiyh' ga'sa' ga'jñee'. Jee' ja- ga'dsaa' juu' kih'. ³⁷ Ma-ngëé' he- ja-, jii- he- ga'sooh' censo, ya'hëé' Juda dsa-galileo. Lä'ja- jwëé' dsa- ga'jøøh- hi- he' hi- ja-ba' lä'ja- ga'juuy' hi' lä'jëé' dsa- kyaay' ga'sa' ga'jñee' ka-läh'. ³⁸ He-ja- jwëéhn~ hnäh' tøø- dsa- na-, wa' lla-näy' kiyh'. Cher'mah' nuuh' he- kyey- na-, la' huudsä- kih' dsa- ta'jmah', o cher'mah' hñii' bih' jmeey' lä-na-, llaa' ba' juu' na-. ³⁹ Pero cher'mah' la' kih' Dio juu' he- kway- na-, sa' lä'këh' hnäh' jmi' heeh' hnäh'. Leeh' hnäh', le' ga- che- lla-dsëeh' hnäh' kih' Dio —ga'jäh' Gamaliel siyh' dsa-ta' he'.

⁴⁰ Ga'heeh- ba' dsa-ta' he' juu' he- ga'hlëeh' Gamaliel ja-. Ja- ga' ga'tëey- ka-läh' apóstole he', ga'kway' kih' hi- ga'juuyh' kih' mah' mo-so' hlëeh' gyih' kih' Jesús. Ja-ga' ga'tøoy'. ⁴¹ Ma' ga'hwëé- apóstole chá'né' dsa-ta' he', ma' chaa- bih' llu'. Jëé- ba' dsëy' kih' he- ga'kwa' Dio jwë'

he- ga- jëëy¹ wii¹ kwaat~ kih¹ Jesús. ⁴² Lã- jë- jë- jmií ba' sa- má- tã- mi- tëëy- dsa- hi- kway- juu' kih¹ Jesús hi- jäyh¹ lã- Cristo. Lã- ja- má- jmeey- hoo' na' hii- kih¹ gwah- hi- cháneh- kih¹ dsa- ka- läh¹.

6

Ga- hñaa- y¹ gye- dsa- hi- jmee¹ be' kih¹ apóstole

¹ Jmií ja- ga- lã- jwë- ga' hi- ga- heeh- kih¹ Jesús. Ma' ja- ga- soo- juu' jee- ti- llooyh- he- kuh- dsa- koo- jmií koo- jmií. Ga- lã- hnee- hi- má- hlëeh- griego kyaah¹ hi- má- hlëeh- hebreo, kih¹ he- sa- na- kah¹ kwee- wii¹ he- ga- hyoh¹ dsa- më- hnií¹ hi- hlëeh- griego lã- koh¹ te¹ he- ga- hyoh¹ hi- má- hlëeh- hebreo. ² He- ja- lã- jëë- gya- tuu¹ apóstole he' ga- jøøyh- lã- jëë- hi- ma- heeh- juu' kih¹ Dio mah¹ ga- taayh¹ juu¹, ga- jäyh¹:

—Sa- sooh- kya- jnãäh¹ he- tu' jnãäh¹ kwa- jnãäh¹ juu¹ kih¹ Dio mah¹ ti' llooh¹ jnãäh¹ he- kuh- dsa-. ³ He- ja- jwëhn- hnãh¹ øøhn¹, lle- hnãh¹ gye- dsa- hi- hii¹ juu¹ kih¹ jmee- he- llu¹ jmah¹, dsa- hi- ngëë- hi- ma- hyoh- cha- miih- be' kih¹ Jmi- lle' Na- jngii¹. Hi- he' ba' dsa- he' goo- ta- la-. ⁴ Jnãäh¹ ga- nøø- ba' jnãäh¹ ngii¹ jnãäh¹ kih¹ Dio hi- kwa' jnãäh¹ juu¹ kiyh¹ ka- läh¹.

⁵ Ga- jã- ba' kwee- juu' kih¹ ga- lã- jëë- dsa- he'. He- ja- ga- hñaa- y¹ Esteban hi- má- dsoo' dsë- cha- miih- kih¹ Dio hi- má- kyey- cha- miih- be' kih¹ Jmi- lle' Na- jngii¹. Hi- ga- hñaa- y¹ Felipe kyaah¹ Prócoro, kyaah¹ Nicanor, kyaah¹ Timón, kyaah¹ Parmeno, kyaayh¹ Nicolás dsa- chaa- Antioquía. Nicolás he' sa- má- laay¹ judiu pero ga- ngëëy¹ hñiiy¹ mah¹ leey¹ koo- ba' kyaayh¹. ⁶ Lã- jëë- hi- he', na- jãay- cháneh¹ apóstole. Hi- lã- chah¹ ja- ga- kye- apóstole goo- né- kiyh¹, ga- ngiiy¹ kih¹ Dio mah¹ hãay¹.

⁷ Lã'ja- ga' na' jwë' kiyh' he- kway' cha- ga' miih- juu' kih' Dio. Hi- ga' lã' jwëë' ga' dsa- hi- ga' heeh- jee' jwii- Jerusalén hi- jwëë' hi- ma' laa' jmi- dsa- ga' lã' dsoo' dsëy' juu' kih' Dio.

Ga' saayh' Esteban

⁸ Peer- jnaah' llu' dsë' Esteban hi- kyaah' be' kih' Dio ga' jmeey' cha- miih- he- juh- gaa- jee' jwii- ja-. ⁹ Koo- gwah' mäh- jee' dsa- ñee' judiu, jee' ja- ma' tääh' koo- nää' dsa- hi- chee- Libertados. Hi- ma' tääh' hi- ya' nää' jwii- Cirene kyaah' jwii- Alejandría hi- lä' kye- hi- chaa- hwa' Cilicia hi- Asia. Hi- he' na- ga' lä' hnee' kyaah' Esteban. ¹⁰ Pero sa- ga' liyh' kyaah' Esteban, kih' he- ma' hlëëyh' kyaah' cha- miih- huü' dsë- llu' hi- ma' hlëëyh' lä' koo- kwa- Jmi- lle' Na- jngii'. ¹¹ Ma' sa- ga' lih' dsa- he', he- ja- ga' laay' dsa- hi- ga' jmeey' juu' ta- juu':

—Ma- nuu' jnääh' ma- mi- kwah' Esteban Moisé hi- ma- mi- kwayh' Dio ka- läh'.

¹² Lã' jwë' ja-, ga' tooyh- je- dsë' hi- chaa- Jerusalén ja-, lä' kye- kih' dsa- gyuu' kyaah' ta- jwoh' kya' ley. He- ja-, lä' chah' ja- ga' nääy' na' chaayh- Esteban mah' na' jääy- nē'ta'. ¹³ Hi- ga' kwaay' dsa- hi- ga' jmeey' juu' ta- juu' nē'ta' ja-. Hi- he' na- ga' jäh':

—Dsa- nuu' la- sa- tuy- mi- kwayh' gwah' na- jngii' na- hi- mi- kwayh' ley ka- läh'. ¹⁴ Ma- nuu' jnääh' ma- jäyh', Jesús dsa- Nazaret heey' jee' la- jnän', hi- mi- siiy' lä' jē' lä' nøø' jnän' he- ga' llä' Moisé.

¹⁵ Ma' ga' jēë' lä' jēë' dsa- ta' hi- ma' tääh' nē'ta' ja-, jee' cheh' Esteban, ga' jēëy' nēy', la' lä' koh' nē' jaa- ángel.

7

Ga' kwa' Esteban ju' dsoo' kih'

¹ He⁻ja⁻ ga⁻jäh^ʹ jmi⁻dsa⁻ jøøh^ʹ he^ʹ siiyh^ˆ:

—¿Che^ʹ dsoo^ʹ juu^ʹ he⁻ hñii[˜] dsa⁻ kyah^ʹ?

² Hi^ˆ ga⁻jäh^ʹ Esteban:

—Dsa⁻ñuu^h øøhn^ʹ, dsa⁻ ma⁻kaah^ʹ kyaan^ˆ, nuu⁻ da^ʹ hnäh^ʹ. Dio hi⁻ gya^ʹ gyuu^h ga⁻ mi⁻jnäy⁻ hñiiy^ʹ kih^ʹ tää^ˆ jnän^ˆ Abraham lä⁻ ma^ʹ ga⁻gyay⁻ hwa^ʹ Mesopotamia, ja⁻ ga⁻ dsooy^ʹ ta^ˆ Haran. ³ He⁻ja⁻ ga⁻jäh^ʹ Dio siih^ˆ Abraham: “Ya⁻ hëë^ʹ gooh^ʹ, wa^ʹ jäh^ʹ ba^ʹ hi⁻ chaa⁻ kyah^ʹ mah^ʹ gwa⁻ ta^ˆ hwa^ʹ he⁻ kwëehn⁻ hne⁻.” ⁴ Ja⁻ ga⁻ ya⁻ hëë^ʹ Abraham hwa^ʹ jee^ʹ ma^ʹ tääh^ʹ dsa⁻ caldeo, ngooy^ʹ na⁻gyay⁻ hwa^ʹ Haran. Ma⁻ ngëë^ʹ ma⁻ juu^ˆ jmii⁻ Abraham, ja⁻ ga⁻ ga⁻ chee^ʹ Dio Abraham ta^ˆ hwa^ʹ la⁻, jee^ʹ tøøh^ʹ jne^ʹ na^ʹ. ⁵ Pero sa⁻ ga⁻ kwa^ʹ Dio he⁻ la^ʹ juu^ʹ he⁻ ma^ʹ hyoh^ˆ Abraham, ni⁻ jee^ʹ ma^ʹ jmeey^ʹ hne^ʹ kiyh^ʹ sa⁻ ga⁻ hyoyh^ʹ. Hwa^ʹ la⁻ ga⁻ bääh⁻ Dio hñii^ˆ ma^ʹ kwëeyh^ʹ Abraham kyaah^ʹ lä⁻ jëë^ˆ dsa⁻ kyaay^ʹ hi⁻ ja⁻ ga⁻ ga⁻ lä⁻ chaa⁻. Pero sa⁻ ga⁻ ma⁻ chaa⁻ jooy^ʹ ma^ʹ ja⁻. ⁶ Ga⁻ jäh^ʹ Dio siih^ˆ Abraham: “Dsa⁻ kyaah^ʹ hi⁻ ja⁻ ga⁻ lä⁻ chaa⁻, dsa⁻ näy^ʹ dsa⁻ taayh⁻ jyoh^ʹ hwa^ʹ goo^ʹ dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ uu^ʹ. Jee^ʹ ja⁻ jmäh^ˆ dsih^ʹ ta^ˆ lä⁻ tē⁻ dsē^ʹ hi⁻ jmeeh^ˆ dsih^ʹ lä⁻ jiih^ˆ tē^ʹ kye^ʹ hña⁻ loo^ʹ jī⁻ ñē⁻. ⁷ Pero ma⁻ ra⁻ he⁻ lla^ʹ ba^ʹ jnä^ʹ ta^ˆ kih^ʹ hi⁻ jmeeh^ˆ dsa⁻ kyaah^ʹ. Ma⁻ ngëë^ʹ he⁻ ja⁻, hwëë^ˆ dsa⁻ kyaah^ʹ hwa^ʹ Egipto, ya⁻ hnäy⁻ jnä^ʹ jee^ʹ la⁻.” ⁸ Ja⁻ ga⁻ ga⁻ jmeey^ʹ Dio hmooh^ʹ kyaah^ʹ Abraham, ga⁻ jmeey^ʹ mada⁻ he⁻ uu^h jmi⁻ ngo^ʹ kiyh^ʹ. Ma⁻ ngëë^ʹ he⁻ ja⁻, ga⁻ lä⁻ chaa⁻ Isaac jooy^ʹ Abraham. Ma^ʹ ga⁻hya⁻ Isaac jña^ʹ jmi^ˆ, ga⁻ wih^ʹ jmi⁻ ngo^ʹ kiyh^ʹ. Hi^ˆ lä⁻ ja⁻ ga⁻ jmeey^ʹ Isaac kih^ʹ jooy^ʹ Jacob, hi^ˆ ja⁻ ba^ʹ lä⁻ ja⁻ ga⁻ jmeey^ʹ Jacob kih^ʹ lä⁻ jëë^ˆ gya⁻ tuu^ʹ jooy^ʹ dsa⁻ ma⁻ gyuh⁻ jnän^ˆ.

⁹ Hi^ˆ lä⁻ jëë^ˆ jooy^ʹ Jacob he^ʹ ga⁻ lä⁻ wih^ˆ dsëy^ʹ kyaah^ʹ José øøyh⁻. Ga⁻ hnëëy^ʹ José kih^ʹ dsa⁻ hi⁻ ga⁻ nää^ʹ ta^ˆ Egipto, mah^ʹ dsa⁻ jmeey^ʹ ta^ˆ lä⁻ jmi^ˆ lä⁻ je⁻. Pero Dio sa⁻ ga⁻ ta^ˆ

kiyh¹, ¹⁰ga¹lääy¹ José kih¹lä¹jē⁺ nēē¹ he⁻ wii¹ he⁻ ma¹jēy[~], hi⁻ ga¹kwēyeh¹ cha⁻miih⁻ hu¹dsē⁻ llu¹ hi⁻ ga¹jmeey¹ ga¹jäy¹ llu¹ cha⁻nē⁻ Faraón, rey kyaa¹ dsa⁻ Egipto. He⁻ja⁻ ga¹tih¹ dsē¹ rey he¹, ga¹tooyh⁻ goo⁻ José he⁻ ga¹jmeey¹ hih⁻ kih¹ lä¹jēē⁺ dsa⁻ Egipto hi⁻ lä¹kye⁻ ta¹ he⁻ cha⁻cháneh⁻ kih¹ rey he¹, ga¹he¹ gooy⁻.

¹¹ 'Pero ma⁻ngēē¹ he⁻ ja⁻, ga¹jēē¹ dsa⁻ hoo¹ lä¹kaa⁻ hwa¹ Egipto hi⁻ lä¹ja⁻ lä¹ ga¹tē¹ Canaán la⁻ ka⁻läh¹. Cha⁻miih⁻ wii¹ ga¹jēy¹, kih¹ he⁻ sa¹ ga¹jnä¹ he⁻ ma¹kuh¹ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnän¹. ¹² Lä¹ ma¹ ga¹nuu¹ Jacob he⁻ ma¹ hñii¹ dsa⁻ trigo hwa¹ Egipto, ga¹cheey¹ jooy¹ ta¹ Egipto ja⁻. He⁻ja⁻ la¹ to⁻nē⁻ he⁻ na⁻nää¹ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnän¹ jee¹ ja⁻. ¹³ Lä¹ ma¹ ga¹tē¹ to¹ jiih[~] he⁻ na⁻näy¹ ta¹ Egipto ja⁻, ja⁻ga¹ ga¹mi⁻jnä⁻ José hñii¹ he⁻ läy¹ øoyh⁻ dsa⁻ he¹. Lä¹ jwē¹ ja⁻ ga¹lä¹kyuu⁺ Faraón lä¹jēē⁺ dsa⁻ kyaa¹ José. ¹⁴ Hi⁻ ga¹chee¹ José juu¹ he⁻ dsa⁻ nää¹ lä¹jēē⁺ hi⁻ chaa⁻ kiyh¹ kyaah¹ jmiiy⁻ Jacob ta¹ Egipto. Koo⁻ nää¹ dsa⁻ he¹ tee¹ to⁻lo⁻gyaa¹ dsē[~] gyii¹hñaa¹. ¹⁵ He⁻ja⁻ ngoo¹ Jacob ta¹ Egipto. Jee¹ ja⁻ ga¹lloo¹ jmi¹ ga¹juuy¹ hi⁻ lä¹ja⁻ ga¹juu¹ lä¹jēē⁺ jooy¹. ¹⁶ Jee¹ lä¹jēē⁺ hi⁻ he¹ na⁻haay¹ ta¹ hwa¹ Siquem, koo⁻ jwi¹ hwa¹ jee¹ ga¹la¹ Abraham kih¹ jooy¹ Hemor lä¹kyeē¹ mah¹ haay¹ hñii¹ kyaay¹.

¹⁷ 'Lä¹ ma¹ ngoo¹ ga¹dsēē¹ jmi¹ he⁻ ga¹bääh⁻ Dio hñii¹ kyaah¹ Abraham, ga¹lä¹jwēē¹ jwēte¹ dsa⁻ kyaay¹ hwa¹ Egipto ja⁻. ¹⁸ Jmi¹ ja⁻ ya¹ hēē¹ jñah¹ rey hwa¹ Egipto hi⁻ sa⁻ dsooh⁻ dsē¹ kih¹ José. ¹⁹ Rey he¹ ma¹ kyuu¹yh⁻ ha⁻ lä¹ ma¹ jmeey¹ kih¹ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnän¹, ga¹jmeeyh⁻ dsa⁻ jnän¹ cha⁻miih⁻. Lä¹ jiih¹ ga¹jmeey¹ hih⁻ he⁻ juu¹ lä¹jēē⁺ gyuu⁻ ñuu⁻h⁻ kyaay¹ mah¹ mo⁻so⁻ lä¹jwēē¹ gyih¹. ²⁰ Jmi¹ ja⁻ ga¹lä¹chaa¹ Moisé. Cha⁻miih⁻ ga¹tih¹ dsē¹ Dio gyuu⁻ Moisé he¹. Uu⁻ sih⁻ ba¹ ga¹lih¹ cho¹ jmiiy⁻ ga¹hmäy¹

gyuū he' chá'neh' kiyh'. 21 Jā ga' ga'lleeȳ ka'hne' jee' ma' hii' goō juuy'. Pero ma' ga' jee' jō mī rey gyuū he', ga'teeȳ hi' ga'mi'kwaaȳ lä'koō jooy' ba'. 22 Jee' jā ga'lä'teē̄ Moisé lä'jē̄ he' ma' kyuūh̄ dsa' Egipto. Lä'jē̄ juu' kiyh' ma' la' kyaah' be' hi' lä'jē̄ ta' kiyh' ma' go' hii' llu'.

23 'Ma' ga'hya' Moisé to'loo' jī̄ ñē, ja' dsēy' dsa' jēeȳ dsa' Israel dsa' gooy'. 24 Ma' ga'llooy' jee' tääh' dsa' Israel he', ga'jēeȳ dsa' Egipto ma' kway' kih' jaā dsa' Israel. Lä'chah' jā ga'läȳ øøyh' he' mah' ga'jngiiyh' kih' dsa' Egipto. 25 "Na' ba' lä'ngēē̄ dsa' goon̄, Dio läȳ ta'la' ki' jnä' ba'", laa' Moisé. Pero sa' ga'tah' dsē' øøyh' he' jā. 26 Ma' ga'jnä' jyoh' jmī, ga'jee' Moisé uu' dsa' gooy' hi' ma' tääh' teē. Ma' hnøø' Moisé ma' llaa' hnī, he'jā ga'jäyh': "¿He' la' jmeeh' hnäh' lä'na' ? ¿Ja' øøh' ba' hnäh' na', mah' tääh' hnäh' teēh'?" 27 Dsa' hi' ma' kwa' kih' dsa'kyaayh' he' ga'hløøyh' kih' Moisé mah' ga'siiyh': "Sa' chaā hi' ma'hñaa' hne' mah' jmääh' hñaa' dsa'ta', jmääh' hñaa' jwēē' he' llah' ta' kyaa' jnääh'. 28 ¿Che' hnooh' jngēēh' jnä' lä' ga'jngēēh' dsa' Egipto lloo'?" 29 Ma' ga'nuu' Moisé juu' jā ga'kyuu'y', na'gyay' ta' hwa' Madián, laay' jaā dsa' chaā uu' ba'. Jee' jā ga'lä'chaā uu' jooy'.

30 'Ma'ngēē̄ to'loo' jī̄ ñē gya' Moisé hwa' kii' jā, ma' ga'lä'jnää' jaā ángel ta' chá'nēy' jee' ma' koō koō chaah' too' nē' moh' Sinaí. 31 Peer' ga'lä'dsā dsē' Moisé ma' ga'jēeȳ he' jā mah' ngooy' na'jēeȳ chuh'. Ja' ga'llooy' chuh', ga'nuuy' ga'hlēeh' Dio kyaayh': 32 "Jnä' laan' Dio kyaa' dsa' ma'gyuh' kyaah'. Laan' Dio kyaa' Abraham, laan' Dio kyaa' Isaac, hi' Dio kyaa' Jacob." Peer' ga'jlää' Moisé kih' he' goyh', mo' so' ga'tuu' dsēy' ma'

jëëy'. ³³ He-ja- ga-jäh' Dio siyh': "Jñuuh' loo- he- hä tiih' na-. Jëeh', jee' cheh' na-, la' na-jngii'. ³⁴ Man' kwee- jëe- wii' dsa- kyaan- hi- tääh' hwa' Egipto. Ma- nuun' ki- hooyh~, he-ja- ma-jñaan' mah' lää' jnih'. Na' na-, ña- kyaah' jnä' mah' cheen- hne- ta' Egipto", ga-jäh' Dio.

³⁵ Hlëeh' ga' Esteban kyaayh':

—Dsooh~ ba' hoh' hnäh' ha- lä- ga-jäh' dsa-goo~ jne' hi- ga-jmee' hñaa- dsë- kih' Moisé jää', hi- ga-jäh': "Sa- chaa- hi- ma-hñaa' hne- mah' jmääh' hñaa' dsa-ta', jmääh' hñaa' jwëe- he- llah' ta' kyaa' jnääh'." He' ba' Moisé hi- sa- ga-taah- dsa-goo~ jne' ta', ga-chee' Dio laay' jaa- dsa-ta' hi- laay' jaa- hi- lää- dsa-. Juu' la- ga-ngëe' ángel kih' Moisé, lä- ma' ga-lä-jnääy' jee' ma' koo- chaah' too' ja-. ³⁶ Moisé he' ga-hwëëy' dsa- ma-gyuh- jnän' hi- ma-tääh' Egipto, ga-jmeey' cha-miih- he- juh-gaa- jee' ja- hi- lä-ja- ga-jmeey' jee' jmi- ñeeh' gyuu', hi- lä-kaa- hwa' kii' jee' ga-ngëëy' ka-läh', lä-jiih' ga-të' to'loo' ji- ñe-. ³⁷ Moisé he' ga-jäh' siyh' dsa- Israel: "Dio jmee' ya-hëe' jee' kyah' hnäh' jaa- hi- ngëe' juu' lä-koo- jmee' jnä'. Kih' hi- he' ba' nuuh' hnäh'", ga-jäyh'. ³⁸ Moisé hi- ma-hää' jee' kih' dsa- ma-gyuh- jnän' hwa' kii' ja-, he' ba' hi- ga-hlëeh' kyaah' ángel moh' Sinaí, hi- he' na- ga-hyoh' juu' mah' ngëëy' jnän' he- jmee' chaa- jne' kih' Dio.

³⁹ 'Pero dsa- ma-gyuh- jnän' sa- ga-hii' ma' nuuy' kih' Moisé, ni- lä-ja- sa- ga-taayh- ta', ma' hnøoy' ma' dsa-näay' ka-läh' ta' Egipto. ⁴⁰ He-ja- ga-jäh' dsa- he' siih' Aarón: "Jmää' jaa- dio hi- noo- né' jnän', jëeh' sa- ñe' jne' hee- na- ma-la' kih' Moisé hi- ga-hwëe' jne' hwa' Egipto." ⁴¹ He-ja- ga-jmää' dsa- jaa- gyuu' kya'. Ma' ga-laa' kya' he', ga-jngëëyh' jah' mah' ga'llay' chá-né' kya' hi- ga-jmäy' dio. Peer- ga-lä- chaa' llu' lä-jëe' dsa- he'

kih¹ ta' he⁻ ga⁻jmeey' kyaah' gooy⁻. ⁴² He⁻ja⁻ ga⁻lä⁻øø'
Dio kih¹ dsa⁻ he', ga⁻kway' jwë¹ mah¹ jmeey¹ juuh⁻ kih¹
nuu' hi⁻ hëë⁻ gyuu^h'. Lä⁻ja⁻ na⁻si⁻ jee' lle⁻ juu¹ he⁻
ga⁻hlëeh' hi⁻ ga⁻ngëë¹ juu¹ kih¹ Dio. Lä⁻la⁻ ga⁻jäh' Dio:

Hnäh' dsa⁻ Israel, ja⁻ he' jnä' ga⁻kwëeh⁻ jah',

ni⁻ ja⁻ ki⁻ jnä' he⁻ ga⁻jëeh⁻ hnäh' jah' ta⁻ko⁻jiuh¹ ga⁻taah⁻
hnäh' to⁻loo¹ ji⁻ne⁻ hwa¹ kii⁻ ja⁻.

⁴³ Lla⁻ he⁻ ma⁻jmeeh¹ hnäh' lä⁻ja⁻ kin⁻,

ga⁻kyeh⁻ hnäh' na⁻hyoo' kih¹ Moloc lä⁻kaa⁻ jee' ya⁻nääh'
hnäh',

hi⁻ lä⁻ja⁻ ga⁻jmeeh' hnäh' kih¹ nuu' kyaa¹ dio Refán.

Ga⁻jmeeh' hnäh' juuh⁻ kih¹ dio hi⁻ na⁻laa⁻ kaa^h hnäh'
ba'.

He⁻ja⁻ hwëën⁻ hnäh' jee' na⁻, mah¹ cheen⁻ hnäh' ta⁻oo⁻
ga⁻miih⁻ kih¹ Babilonia, ga⁻jäh' Dio.

⁴⁴ 'Pero ma' cha⁻ ba' gwah⁻ kih¹ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnän',
jee' ma' tääyh' hwa¹ kii⁻ ja⁻. Gwah⁻ ja⁻ ma' la¹ lä⁻koo⁻
ga⁻mi⁻jnää⁻ Dio kih¹ Moisé gyuu^h' moh'. He⁻ja⁻ ba' ja⁻
ga⁻jmeë⁻ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnän⁻ koo⁻ gwah⁻ kyaah' loo¹ jah'
he⁻ ma' chee⁻ tabernáculo. Neh⁻ ja⁻ ma' tääh' kuu' he⁻
ma' na⁻si⁻ hmooh' kih¹ Dio. ⁴⁵ Lä⁻ ma⁻kye⁻ ba' dsa⁻
tabernáculo ja⁻, ma' ga⁻løø¹ Josué ga⁻noo⁻ né⁻lla⁻ Moisé.
Jmi⁻ja⁻ ga⁻hwëë⁻ Dio dsa⁻ hi⁻ chaah⁻ hi⁻ ma' tääh' hwa¹
jee' tøøhn⁻ la⁻ mah¹ ga⁻taah⁻ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnän⁻ kyaah'
Josué. Hi⁻ lä⁻ ma⁻høøy⁻ ja⁻ ba' tabernáculo ja⁻, lä⁻jiuh¹
ga⁻gya⁻ David. ⁴⁶ Dio ga⁻mi⁻jää¹ David cha⁻miih⁻, he⁻ja⁻
ga⁻chuu¹ David kyaayh' mah¹ kway¹ jwë¹ le' koo⁻ hne¹ jee'
gya⁻ Dio, he' ba' hi⁻ laa¹ Dio kyaa¹ Jacob. ⁴⁷ Pero Salomón
jo⁻nüuh⁻ bih¹ hi⁻ ga⁻jmeë⁻ hne¹ ja⁻.

⁴⁸ 'Pero Dio Jøøh¹ jnän` sa⁺ gyay¹ gwah⁺ he⁻ na⁻la⁻ kyaah¹ goo⁻ dsa⁻. Ja⁻ba¹ lä⁺ja⁻ ga⁺jäh¹ hi⁻ ga⁺ngëe¹ juu¹ kih¹ Dio:

⁴⁹ Gyuu¹h¹ ba¹ la¹ høø¹n¹ jee¹ jmeen⁻ hih⁺,
hwa¹ la⁻, la¹ jee¹ chihn⁺ tiin⁺ ba¹.

¿Ha⁻ lä⁺ja⁻ he⁻ jmeeh¹ hnäh¹ hne¹ kin⁺? ga⁺jäh¹ Dsa⁻ jøøh¹ jnän`.

¿Ché¹ laah¹ hnäh¹ hnøø¹ jee¹ tee¹hn¹ dsen⁻?

⁵⁰ ¿Ja¹ kyaah¹ goon⁺ ga⁺ jmeen¹ lä⁺ jë⁺ he⁻ la⁻? ga⁺ jäh¹ Dio.

⁵¹ He⁻ ba¹ che⁻ chaah⁻ hnäh¹ —ga⁺ jäh¹ Esteban—. ¿He⁻ la¹ sa⁺ hii[~] lä⁺ ngëeh¹ hnäh¹? Lä⁺ jë⁺ jiih[~] kwah⁻ hnäh¹ jmi¹ kyaah¹ Jmi⁻ lle¹ Na⁻ jngii¹. Jmeeh⁻ hnäh¹ ja⁻ba¹ lä⁺ koo⁻ ga⁺ jmee¹ dsa⁻ ma⁻ gyuh⁻ jnän`. ⁵² Dsa⁻ ma⁻ gyuh⁻ jnän`, lä⁺ hii[~] né¹ ba¹ ga⁺ jmeeyh⁺ dsa⁻ hi⁻ ga⁺ ngëe¹ juu¹ kih¹ Dio. Hi⁻ ga⁺ jngëeyh¹ ko⁻ llaa¹ hi⁻ ga⁺ hlëeh¹ he⁻ jä¹ ga⁺ jaa⁻ hi⁻ lluu¹ go⁻ te[~]. Hi⁻ ma¹ ja¹ hi⁻ lluu¹ he¹, ga⁺ jmeeh⁻ hnäh¹ hi⁻ ga⁺ jngëeh⁻ hnäh¹ ka⁻ läh¹. ⁵³ Ma⁻ nuuh⁻ ba¹ hnäh¹ ha⁻ lä⁺ la¹ ley¹ kih¹ Dio, he⁻ ga⁺ ngëe¹ ángel¹ kih¹ Moisé, mah¹ sa⁺ ga⁺ mi⁻ teh⁻ hnäh¹.

Ga⁺ jngëeyh¹ Esteban

⁵⁴ Lä⁺ ma¹ ga⁺ nuu¹ dsa⁻ he¹ he⁻ ga⁺ hlëeh¹ Esteban lä⁺ ja⁻, ga⁺ lä⁺ lleey¹ ngaayh¹, lä⁺ jiih¹ ga⁺ juuy¹ cha⁻ jay¹, kih¹ he⁻ ga⁺ ya⁺ jëe¹ dsëy¹ kyaayh¹. ⁵⁵ Pero Esteban ma¹ kye⁻ cha⁻ miih⁻ be¹ kih¹ Jmi⁻ lle¹ Na⁻ jngii¹. Ga⁺ chooyh¹ nëy¹ ta⁺ gyuu¹h¹, ga⁺ jëey¹ ga⁺ tah¹ jmëe¹ jee¹ gya¹ Dio hi⁻ ga⁺ jëey¹ Jesús cheh¹ jwoo¹ ra⁻ lluu¹ kih¹ Dio. ⁵⁶ He⁻ ja⁻ ga⁺ jäh¹:

—Jëe⁺ da¹ hnäh¹, hii[~] jnä¹ jëen[~] gyuu¹h¹ na⁻ hñaa¹ lä⁺ jëe⁻, jëen⁻ Hi⁻ ga⁺ lëe¹ ngo¹ cheyh¹ jwoo¹ ra⁻ lluu¹ kih¹ Dio.

⁵⁷ Ma¹ ga⁺ nuu¹ dsa⁻ he¹ juu¹ ja⁻, ga⁺ jney¹ to⁻ g-way¹, ga⁺ ta¹ ga⁺ hooyh¹ ki⁻ gaa⁻, koo⁻ mii¹ ba¹ ga⁺ jmeey¹ ga⁺ saayh¹ Esteban. ⁵⁸ Ga⁺ sëeyh⁻ lä⁺ ga⁺ tē¹ chuuh¹ jwi⁻

jā . Hī lǟjēē̄ hī gā hñī kiyh̄ gā lleeȳ hmiih̄ hē mā nā lǟäȳ mah̄ gā høø̄ jaā chih̄ hī mā cheē Saulo. Mah̄ gā løøȳ teȳ kuū kih̄ Esteban. ⁵⁹ Tā kō jiih̄ tē dsā kuū kiyh̄, gā hlēēh̄ Esteban kyaah̄ Dio, gā jāyh̄:

—Jesús Dsā jøøh̄ kyaan̄, heeh̄ jmī llē kin̄.

⁶⁰ Gā juuyh̄ jñeȳ mah̄ gā hlēēyh̄ koō kī gaā:

—Dio kyaan̄, tā jmeē kwaat̄ kih̄ hē hliih̄ hē jmeē dsā kin̄.

Mā lā mā hlēēyh̄ lǟ jā, gā juuȳ.

8

¹ Gā hiih̄ bā dsē̄ Saulo hē gā juū Esteban.

Jā bā jmī jā, gā lǟ chā koō hñī juuh̄ kyaah̄ lǟjēē̄ dsā hī gā heeh̄ juū kih̄ Jesús jwiī Jerusalén. Lǟjēē̄ dsā hē gā sā gā jñeē, gā nääȳ tā Judea hī tā Samária kā läh̄. Mā lā apóstole bā gā jā̄ Jerusalén jā.

Gā jmeeh̄ Saulo dsā hī gā heeh̄ juū kih̄ Jesús

² Kō llaā dsā hī mī tē kyaah̄ Dio, gā jāȳ Esteban mah̄ nā haaȳ hī gā hoooh̄ jwē̄te dsā hē kiyh̄. ³ Gā løø̄ Saulo jmeeyh̄ lǟjēē̄ hī mā heeh̄ kih̄ Jesús. Mā dsā heȳ lǟ koō lǟ koō hnē kih̄ dsā. Hē wī bā mā dsā hwēȳ dsā mē̄ dsā ñuuh̄ mā dsā jāȳ neh̄ ñē.

Dsā hī mā chaā Samária gā heeh̄ jū hmēē̄ kih̄ Jesús

⁴ Lǟjēē̄ dsā hī gā sā gā jñeē hē, gā näǟ bih̄ hlēēyh̄ dsā jū hmēē̄ kih̄ Jesús lǟ kaā jeē gā nääȳ.

⁵ Ngoō Felipe tā jwiī Samária nā kwaȳ juū kih̄ Jesu-cristo jeē jā. ⁶ Jwēē̄ dsā gā taah̄ nuū lǟ kaā tuh̄ dsē̄ juū hē mā kwā Felipe, lǟ mā gā jēȳ chā miih̄ hē juh̄ gaā hē mā jmeeȳ. ⁷ Lǟjēē̄ jmī llē hliih̄ hī mā tääh̄ tuh̄ dsē̄ dsā gā hwēē̄ hooyh̄ kī gaā. Hī jwēē̄

dsā hī sā liih̄ goō tī gā hlaā hī lǟ jēē̄ hī jluuh̄ gā jā̄ kih̄. ⁸Peer̄ gā lǟ chaā llū, dsā hī mā chaā jeē jw̄h̄ jā.

⁹Jā bā jeē jw̄h̄ jā, mā gyā jā̄ dsā cheē Simón hī mā tēē̄ jī nah̄. Mā mī gaaȳ dsā hī chaā jeē jā hī mā jmäȳ hñiiȳ jøøh̄. ¹⁰Lǟ jøh̄ lǟ mäh̄ mā tih̄ dsē̄ lǟ koh̄ mā nuuȳ juū kih̄ dsā hē, mā jäyh̄:

—Dsā ñuuh̄ lā bā kyē chā mīh̄ bē kih̄ Dio.

¹¹Mā jmeē dsā hē kih̄, jēē̄ mā lǟ hñī mī gaaȳ dsā kyaah̄ jī nah̄ hē mā jmeeȳ jā. ¹²Pero mā gā kwā Felipe jū hmēē̄ lǟ koō jā̄ Dio dsā lǟ hih̄ kih̄ hī hā lǟ lā kih̄ Jesucristo, kō llaā dsā hē gā lǟ dsō̄ dsē̄ mah̄ gā saā jmī dsā mē̄ dsā ñuuh̄. ¹³Hī lǟ kyē hñiī Simón hī mā tēē̄ hē, gā lǟ dsō̄ dsē̄ hī gā saaȳ jmī mah̄ gā løøȳ jmeeȳ kō jøh̄ kyaah̄ Felipe. Mā dsaā jwē̄te dsē̄ mā jēȳ lǟ jē̄ hē jøh̄ gaā hē mā jmeē Felipe.

¹⁴Hī gā nuū apóstole hī gā jā̄ Jerusalén hē mā heeh̄ dsā chaā Samária juū kih̄ Dio. Mā gā nuuȳ jā, gā cheeȳ Peē kyaah̄ Jwaā tā jā. ¹⁵Lǟ mā gā lǟ nääȳ jeē jā, gā ngiiȳ kih̄ lǟ jēē̄ dsā hī mā heeh̄ juū kih̄ Dio mah̄ hyoyh̄ Jmī llē Nā jngiī. ¹⁶Jēē̄, nī jā̄ hī hē sā gā mā hyoyh̄ Jmī llē Nā jngiī, koō mā nā saaȳ jmī lǟ hih̄ kih̄ Jesús bā. ¹⁷Hē jā gā kyē Peē kyaah̄ Jwaā goō nē̄ kih̄ øøh̄ jnē hē. Lǟ chah̄ jā gā tēȳ Jmī llē Nā jngiī.

¹⁸Mā gā jēē̄ Simón koō gā kyē bā apóstole goō nē̄ kih̄ øøh̄ jnē, hē gā tēȳ Jmī llē Nā jngiī, hē jā gā jiih̄ Simón hī mā tēē̄ hē kuū kih̄ apóstol, ¹⁹gā jäyh̄ siiyh̄:

—Hnii' kin⁺ heh¹ be' na⁻ mah¹ lä⁺jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ kyen⁻ goon⁺ në⁺ kih¹, tëë¹ Jmi⁻lle' Na⁻jngii¹.

²⁰ He⁻ja⁻ ga⁺jäh⁺ Pee' siiyh⁺ Simón:

—Wa' hee⁺ hne⁻ kyaah¹ kuu¹ kyah¹ na⁻, lä⁺llu¹ he⁻ ma⁻jmeeh¹ huü⁺dsë⁻ lah¹ he⁻ la⁺kwa⁺ Dio. ²¹ Ni⁻ miih⁻ sa⁺ ga⁺tëëh⁺ taah¹ hñaah¹ kyaah¹ ta⁺ la⁻. Jëëh⁺, sa⁺ hii⁺ koo⁻ ba⁺ huü⁺dsë⁻ kyah¹ kyaah¹ Dio. ²² Wa' lä⁻dsaa⁻ hoh⁺ kih¹ he⁻ hliih¹ kyah¹ na⁻ hi⁺ ngii⁺ kyah¹ kih¹ Dio ha⁻ ga⁻ che⁻ che¹ ba⁺ Dio huü⁺dsë⁻ hliih¹ he⁻ ma⁻jmeeh¹ na⁻. ²³ Man⁺ kyah¹. Ma⁺ ra⁺ mi⁺dsiih¹ llih¹ laah¹ hne⁻, na⁻hñuuh¹ ga⁺ hne⁻ kyaah¹ he⁻ hliih¹ na⁻ —ga⁺jäh⁺ Pee'.

²⁴ He⁻ja⁻ ga⁺jäh⁺ Simón hi⁻ ma⁺ tëë⁻ he⁺ siiyh⁺ Pee' kyaah¹ Jwaa⁻:

—Ngii⁺ hnäh⁺ kih¹ Dio mah¹ mo⁺ so⁺ jä⁺ he⁻ hliih¹ he⁻ ma⁻jäh¹ na⁻ në⁺ kin⁺.

²⁵ Ma⁻ngëë⁺ ma⁺ jmee⁻ apóstole he⁺ ju⁺dsoo⁺ hi⁺ ma⁺ kway⁺ juu¹ kih¹ Dio, ga⁺nääy⁺ ta⁺ Jerusalén. Lä⁺jë⁺ jwii⁻ mäh⁻ he⁻ na⁻hee⁻ hwa¹ Samária, he⁻ nøø⁺ cha⁺jwë¹ jee⁺ ga⁺nääy⁺ ja⁻, ga⁺hlëëy¹ dsa⁻ ju⁺hmëë⁺ kih¹ Jesús.

Ga⁺hlëëh¹ Felipe jaa⁻ dsa⁻jøøh¹ hi⁻ ma⁺ chaa⁻ Etiopía

²⁶ Jaa⁻ ángel kya⁺ Dio ga⁺hlëëh¹ kyaah¹ Felipe, ga⁺jäh⁺:

—Gwa⁻ ta⁺ kye¹, jwë⁺ he⁻ go⁻hii¹ Jerusalén he⁻ dsoo⁻ ta⁺ Gaza, ja⁻ba⁺ jwë⁺ he⁻ dsa⁻ngëë⁺ ta⁺ hwa¹ ki⁺.

²⁷ He⁻ja⁻ ya⁺hëë¹ Felipe ngoo¹. Cha⁺jwë¹ jee⁺ ngooy¹ ja⁻, ga⁺jëey¹ jaa⁻ dsa⁻gyuh¹ hi⁻ ma⁺ chaa⁻ Etiopía. Hi⁻ he⁺ laa¹ ta⁺ juuh⁻, høøy⁺ kuu¹ kih¹ në⁺ta⁺ kih¹ reina Candace hi⁻ chaa⁻ Etiopía. Dsa⁻ he⁺ hää⁺ jwë¹ ngaah¹ he⁻ ñëey⁺ Jerusalén na⁺jmeey⁺ juuh⁻ kih¹ Dio. ²⁸ Jee⁺ gyay¹ neh⁻ carret kiyh¹, ma⁺ hëy⁻ juu¹ he⁻ ga⁺sii⁺ Isafa hi⁻ ga⁻ngëë¹ juu¹ kih¹ Dio llo⁺joo¹. ²⁹ He⁻ja⁻ ga⁺jäh⁺ Jmi⁻lle⁺ kih¹ Dio siiyh⁺ Felipe:

—Gwa⁻, chuh⁺ koo⁺ carret kiyh⁺.

³⁰ He⁻ ja⁻ ngoo⁺ Felipe ko⁻ chih⁺ ta⁺ koo⁺ carret ja⁻. Ma⁺ ga⁻ nuuy⁺ he⁻ dsa⁻ he⁺ juu⁺ he⁻ ga⁺ sii⁺ Isaia⁺ hi⁻ ga⁻ ngëe⁺ juu⁺ kih⁺ Dio, he⁻ ja⁻ ga⁺ ngiiy⁺ juu⁺ kih⁺ dsa⁻ he⁺:

—¿Che⁺ ngëeh⁺ he⁻ hëh⁻ na⁻? —ga⁺ jäh⁺ Felipe.

³¹ He⁻ ja⁻ ga⁺ jäh⁺ dsa⁻ he⁺:

—¿Ha⁻ lä⁺ lä⁺ ngëen⁺ cher⁺ mah⁺ sa⁺ chaa⁻ jaa⁻ hi⁻ jii⁺ juu⁺ la⁻?

He⁻ ja⁻ ga⁺ tëeyh⁺ Felipe, ga⁺ llaay⁺ koo⁺ kiyh⁺ neh⁺ carret ja⁻.

³² Ma⁺ he⁻ dsa⁻ he⁺ jee⁺ na⁻ sii⁻ lä⁺ la⁻:

Na⁺ jää⁻ dsih⁺ lä⁺ koh⁺ dsa⁻ jää⁺ dsa⁻ jaa⁻ borrego jee⁺ jngëeyh⁺,

lä⁺ koo⁻ jaa⁻ borrego hi⁻ sa⁺ hoo^h ma⁺ jää⁺ dsih⁺ jee⁺ tuy⁺ jñu⁻,

ja⁻ ba⁺ lä⁺ ja⁻ sa⁺ ga⁺ näy⁺ hooy⁺ ni⁺ miih⁻.

³³ Lä⁺ tē⁻ dsē⁻ dsa⁻ ga⁺ jmeeh⁺ dsih⁺, sa⁺ ga⁻ nøø⁺ ta⁺ kiyh⁺ lä⁺ koo⁻ lle⁺ kih⁺.

Ga⁺ jngëeh⁺ dsih⁺, sa⁺ ga⁺ lä⁺ chaa⁺ joo⁺ siiyh⁺.

¿Ha⁻ ta⁺ jäh⁺ joo⁺ siiyh⁺ mah⁺ hlëeh⁺ dsa⁻ kiyh⁺?

³⁴ He⁻ ja⁻ ga⁺ ngii⁺ dsa⁻ he⁺ juu⁺ kih⁺ Felipe:

—Ta⁺ jmee⁻ hña⁻ hoh⁺, chiih⁺ jnä⁺, ¿hii⁻ kih⁺ hlëeh⁺ hi⁻ ga⁻ ngëe⁺ juu⁺ kih⁺ Dio la⁻, che⁺ kiyh⁺ hñiiy⁺ o che⁺ kih⁺ hi⁻ jñah⁺?

³⁵ He⁻ ja⁻ ga⁺ løø⁺ Felipe mi⁻ jnä⁺ he⁻ hnøø⁺ jäh⁺ juu⁺ ja⁻, ga⁺ hlëeyh⁺ ju⁺ hmëe⁺ kih⁺ Jesús. ³⁶ Jee⁺ ga⁺ nääy⁺ cha⁺ jwë⁺ ja⁻, ga⁺ tëey⁺ jee⁺ hla⁻ jmi⁻, he⁻ ja⁻ ga⁺ jäh⁺ dsa⁻ he⁺:

—Hee⁻ jmi⁻ hla⁻ la⁻, ¿che⁺ sa⁺ le⁺ saan⁺ jmi⁻ jee⁺ la⁻?

³⁷ Mah⁺ ga⁺ jäh⁺ Felipe:

—Cher⁺ mah⁺ jmeeh⁻ dsoo⁺ lä⁺ kaa⁻ tuh⁻ hoh⁺, le⁺ ba⁺.

Hi⁺ ga⁺ jäh⁺ dsa⁻ he⁺:

—Jmee⁺ ba⁺ jnä⁺ dsoo⁺, Jesucristo laa⁺ joo⁺ Dio.

³⁸ Hi⁺ ga⁺jmee⁺ dsa⁻ he⁺ mada⁻ dsa⁻siih⁻ carret ja⁻. Ga⁺jñaay⁺ neh⁻ carret mah⁺ ga⁺näay⁺ lä⁺uuy⁺ cha⁺jmi⁻. Jee⁺ ja⁻ ga⁺chaa⁺ Felipe jmi⁻ dsa⁻ he⁺. ³⁹ Lä⁺ ma⁺ ga⁺h-wëy⁻ cha⁺jmi⁻ ja⁻, ni⁻ sa⁺ liih⁻ gyih⁺ ga⁺jøø⁺ Jmi⁻lle⁺ kih⁺ Dio kih⁺ Felipe ta⁺ jee⁺ jyoh⁺. Mo⁺ so⁺ ga⁺lä⁺jnäa⁺ gyih⁺ cha⁺në⁻ dsa⁻ he⁺. Ngaah⁺ bih⁺ kiyh⁺ lä⁺kaa⁻ tuh⁻dsëy⁺. ⁴⁰ Ja⁻ga⁺ ga⁺lä⁺jnäa⁺ Felipe jee⁺ jwi⁻ Azoto. Hi⁺ ngoo⁺ bih⁺ kway⁻ ju⁺hmëe⁺ kih⁺ Jesús lä⁺koo⁻ lä⁺koo⁻ jwi⁻ lä⁺jiih⁺ ga⁺tëy⁺ jwi⁻ Cesarea.

9

Ga⁺heeh⁻ Saulo juu⁺ kih⁺ Jesús

(Hch. 22:6-16; 26:12-18)

¹ Lä⁺jiih⁺ ma⁺ ga⁺juu⁺ Esteban, sa⁺ ga⁺tu⁺ Saulo ma⁺ jmeeyh⁺ dsa⁻, jäyh⁺ ma⁺ jngëy⁺h⁺ lä⁺jëe⁺ hi⁻ ma⁻heeh⁻ kih⁺ Jesús. He⁻ja⁻ ñee⁺ Saulo kih⁺ jmi⁻dsa⁻ jøøh⁺, ² na⁺ngiiy⁺ je⁻ kih⁺ dsa⁻ta⁺ mah⁺ cha⁻ jwë⁺ dsooy⁺ gwah⁻ kih⁺ dsa⁻ judiu he⁻ chih⁺ jwi⁻ Damasco. Ma⁺ dsa⁻h-näayh⁺ dsa⁻më⁺ dsa⁻ñuu⁻ hi⁻ ma⁻tääh⁺ jwë⁺ hmëe⁺ kih⁺ Jesús, mah⁺ ma⁺ tëey⁻ dsa⁻täayh⁺ neh⁻ ñe⁺ jwi⁻ Jerusalén. ³ Miih⁻ ga⁺hnøø⁺ llooy⁻ Damasco ja⁻, ni⁻ sa⁺ ga⁺lä⁺liih⁻ gyih⁺ ma⁺ ga⁺jyoo⁺ koo⁻ je⁻ tø⁻jlëe⁻ ñih⁺ né⁺ kiyh⁺ jee⁺ ngooy⁺ ja⁻. ⁴ Hi⁺ ga⁺tayh⁺ hwa⁺. Jee⁺ ja⁻ ga⁺nuuy⁺ ga⁺hlëeh⁺ jaa⁻ dsa⁻ hi⁻ ga⁺jäh⁺:

—Saulo, Saulo, ¿he⁻la⁺ hña⁻ hoh⁺ kya⁺ah⁺ jnä⁺?

⁵ He⁻ja⁻ ga⁺ngii⁺ Saulo juu⁺ kih⁺ hi⁻ ga⁺hlëeh⁺ he⁺:

—¿Hii⁻ hne⁻ dsa⁻ñuu⁻? —ga⁺siiyh⁻.

He⁻ja⁻ ga⁺jäh⁺ hi⁻ he⁺:

—Jnä⁺ he⁺ Jesús hi⁻ ga⁺llooh⁺ hña⁻ hoh⁺ kya⁺ah⁺. He⁻ jmeeh⁺ hña⁺ ba⁺ hne⁻ na⁻, he⁻ hah⁻ kin⁺ jwë⁺ he⁻ ta⁺ahn⁺ hne⁻.

⁶ Peer⁺ goyh⁺ hi⁻ jläy⁺, ga⁺jäyh⁺:

—Dsa-jøøh' kyaan̄, ¿hee- na- hnooh- jmeen'?

He-ja- ga-jäh' Jesús siiyh̄:

—Noo-, go-he' ta-jee' jwi- na-. Jee' na- jmee' dsa- juu' hee- na- ga-tëëh' jmeeh'.

⁷ Dsa- hi- ga-nää' kyaah' Saulo he' ga-taayh' jëe- dsayh̄. Ga-nuu' bih' ga-hlëeh' pero sa- ga-jëëy' ni- jaa-.

⁸ Ma' ga-noo- Saulo jee' ma' kyaay' ja-, hnøoy' ma' jëëy', pero mo-so' ga-lä-jnä' mi-nëy'. He-ja- dsa- ba- na-hää- goo- Saulo na-jääy- ta- Damasco. ⁹ Jee' ja- ga-jäy' tuu' lä-jjih' ga-të' hne- jmi- sa- cha- he- ga-kuh- ga-hiyh' ni- mi-.

¹⁰ Damasco ja- ma' gya' jaa- discípulo kya- Jesús, hi- chee- Ananía. Dio ga-mi-jnä- kih' Ananía mah' ga-si-yh̄:

—Ananía.

He-ja- ga-ngi-y' kiyh':

—Hi- jnä' la- Dsa-jøøh' kyaan̄.

¹¹ He-ja- ga-jäh' Dio siiyh̄:

—Go-hëë', gwa- ta-jwë' he- chee- Ko-dsoo'. Gwa- cha-neh' kih' Juda. Ja- jwi-yh̄: “Ma-jan- hlëeh' kyaah' Saulo, dsa-nuuh- hi- cha- Tarso.” Hi- he' gya' ngi- kih' jee' ja-. ¹² Ma-mi-jnä- hne- kih' Saulo he- goh' go'kyeh- gooh- né' kiyh' mah' lä-jnä' mi-nëy' —ga-jäh' Dio.

¹³ He-ja- ga-jäh' Ananía:

—Dsa-jøøh' kyaan̄, joh' jih- sa- ma-nuun' cha- juu' hnaa- dsë' dsa-nuuh- he'. Joh' he- hlih' sa- ma-jmeey' jwi- Jerusalén, ma-jmeeyh' dsa- hi- na-jngëe' kyaah'.

¹⁴ Hi- na' na- ma-jay- jee' la- kyaah' hih' kih' jmi-dsa- kaah', tëëy- lä-jëë- hi- hnaah- hne-.

¹⁵ He-ja- ga-jäh' Dio siih' Ananía:

—Gwa⁻, jëeh' hi⁻ he' na⁻lleeh' kyaan⁺ mah' dsa⁻kay⁺ juu' kin⁺ kih' dsa⁻ hi⁻ sa⁺ laa⁺ judiu hi⁺ kih' dsa⁻ta⁺ kaah' hi⁺ kih' lä⁻jëë⁺ judiu ka⁻läh'. ¹⁶Jnä' mi'jnään⁺ kiyh', jmee⁻ bii⁺ dsa⁻ngëëy' cha⁻miih⁻ wi⁺ kwaat⁻ kin⁺ —ga⁻jäh' Dio siih⁺ Ananía.

¹⁷Ja⁻ga' ngoo⁺ Ananía jee' gya⁺ Saulo. Ma' ga⁻llooy' ga⁻hey' cha⁺neh⁺, ga⁻kyey⁻ gooy⁻ nē⁺ kiyh'. Mah' ga⁻jäyh' lä⁻la⁻:

—Saulo øøhn⁺, Jesús hi⁻ ga⁻lä⁻jnää' kyah⁺ cha⁺jwē⁺ jee' ya⁺ñeh⁺, hi⁻ he' na⁻ma⁻chee⁺ jnä⁺ ta⁺ la⁺ mah' lä⁻jnä⁺ mi⁺ nēh⁺ hi⁺ mah' hñah⁺ cha⁻miih⁻ be⁺ kih' Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺.

¹⁸Lä⁻chah' ja⁻ ga⁻sa⁺ ga⁻hla⁺ he⁻ ma⁺ na⁻jlē⁻ mi⁺nē⁺ Saulo, he⁻ la⁺ lä⁻koo⁻ sa⁺uuh⁻ hmooh⁻. Hi⁺ lä⁻chah' ja⁻ ga⁻lä⁻jnä⁺ mi⁺nēy'. Hi⁺ ga⁻nooy⁻ ngooy⁺ mah' ga⁻saay⁻ jmi⁺. ¹⁹Ja⁻ga' ga⁻kuh⁻ ga⁻hiyh⁺ mah' ga⁻tëëyh⁺ be⁺ ka⁻läh'. Ga⁻jä⁺ Saulo miih⁻ jmi⁺ kyaah' øøh⁺ jne⁺ hi⁻ ma⁻heeh⁻ kih' Jesús hi⁻ ma⁺ tääh' Damasco ja⁻.

Ga⁻kwa' Saulo juu' kih' Jesús jwi⁻ Damasco

²⁰Neh⁺ gwah⁺ kih' dsa⁻ judiu he⁻ chih⁺ jwi⁻ Damasco ja⁻, ga⁻løoy' kway⁺ juu' kih' Cristo, ga⁻jäyh', he' ba⁺ hi⁻ he' laa⁺ Joö⁺ Dio. ²¹Lä⁻jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ ga⁻nuu⁺ ga⁻taayh⁺ jëë⁻ dsayh⁺, ma⁺ jäyh':

—¿Ja⁺ hi⁻ na⁻ na⁻ ma⁺ ngē⁺ jmee⁺ hñaa⁻ dsē⁺ kih' dsa⁻ kyaa⁺ Jesús jwi⁻ Jerusalén ma⁺ja⁻? ¿Ja⁺ hi⁻ na⁻ na⁻ ja⁺ hi⁻ hnøø⁺ ma⁺ saah⁺ dsa⁻ kyaa⁺ Jesús mah' ma⁺ dsa⁻jääy⁻ cha⁺nē⁺ jmi⁻ dsa⁻ kaah'?

²²Pero Saulo ma⁺ hlëëyh⁻ kyaah⁺ cha⁻ ga⁺miih⁻ be⁺ koo⁻ hä⁺ koo⁻ hä⁺. Ga⁻mi⁻jnäy⁻ na⁻hñaa⁺ lä⁻jëë⁺ ja⁻ba⁺ dsoo⁺ Jesús he' laa⁺ Cristo, lä⁻jiih⁺ ga⁻kah⁺ ga⁻gwēh⁺ huudsē⁻ kih' judiu hi⁻ ma⁺ tääh' Damasco ja⁻.

Ga⁻kyuu¹ Saulo kih¹ dsa⁻ judiu

²³ Ma⁻hya⁻ cha⁻miih⁻ jmi¹ gya¹ Saulo jwi⁻ Damasco ja⁻, mah¹ ga⁻taah¹ judiu juu¹ kwee⁻ he⁻ ma¹ jngiiyh¹ kih¹ Saulo. ²⁴ Pero चाह¹ ba¹ ga⁻lä⁻ ñe⁻ Saulo hee⁻ na⁻ ma¹ hnøø¹ dsa⁻ ma¹ jmee¹ kiyh¹. Lä⁻jmi¹ lä⁻hwë¹ ga⁻taah¹ dsa⁻ tääy⁻ ho¹haah¹ kih¹ chuu¹ jwi⁻ ja⁻, hnøøy¹ ma¹ jngiiyh¹ kih¹ Saulo. ²⁵ Pero øø¹ jne¹ ga⁻taayh⁻ neh¹ hma⁻ta⁻ mah¹ ga⁻jñaa¹ ta⁻la¹ hwë¹, ta⁻dsø¹ na¹hyah⁻ he⁻ na⁻jne⁻ chuu¹ jwi⁻. Lä⁻ja⁻ ba¹ ga⁻läa¹ Saulo.

Ñee¹ Saulo jee¹ jwi⁻ Jerusalén ga⁻mi⁻jee⁻ apóstole

²⁶ Ma¹ ga⁻lloo¹ Saulo jwi⁻ Jerusalén, hnøøy¹ ma¹ jmeey¹ ko⁻jø¹ kyaah¹ øø¹ jne¹ jee¹ ja⁻. Pero lä⁻jëë⁻ dsa⁻ he⁻ ma¹ na⁻hñaa¹ dsih¹, sa⁻ ga⁻jmeey¹ dsoo¹ he⁻ ma⁻heeyh⁻ kih¹ Jesús. ²⁷ He⁻ja⁻ ga⁻jøø¹ Bernabé kih¹ Saulo na⁻jääy⁻ cha⁻ñe⁻ apóstole. Jee¹ ja⁻ ga⁻jmeeh¹ Bernabé juu¹ he⁻ ga⁻jëë¹ Saulo Jesús cha⁻jwë¹ hi⁻ ga⁻hlëeh¹ kyaayh¹ hi⁻ ga⁻jmeeyh¹ juu¹ he⁻ sa⁻goh¹ Saulo ga⁻kway¹ juu¹ kih¹ Jesús lä⁻kaa⁻ tuh⁻dsëy¹ jee¹ jwi⁻ Damasco. ²⁸ He⁻ja⁻ ga⁻jä¹ Saulo mah¹ ga⁻løøy¹ jmeey¹ ko⁻jø¹ kyaah¹ øø¹ jne¹ hi⁻ chaa⁻ Jerusalén. ²⁹ Ni⁻mi⁻ sa⁻goyh¹ ma¹ hlëeyh¹ kih¹ Jesús, ma¹ ti⁻chooy¹ juu¹ kyaah¹ judiu hi⁻ ma¹ hlëeh¹ griego. Pero dsa⁻ he⁻ hnøøy¹ ma¹ jngëëy¹ Saulo. ³⁰ Ma¹ ga⁻lä⁻ ñe⁻ øø¹ jne¹, hii¹ goo⁻ ma¹ jngëeh¹ dsih¹, he⁻ja⁻ ga⁻jääy¹ Saulo ga⁻nääy¹ kyaah¹ ta⁻ Cesarea, ja⁻ jiih¹ ga⁻cheey¹ ta⁻ jwi⁻ Tarso.

³¹ Ja⁻ jiih¹ mo⁻so⁻ ga⁻hii¹ goo⁻ kih¹ lä⁻jëë⁻ øø¹ jne¹ he⁻. Ma¹ hii¹ ti¹ kiyh¹ lä⁻kaa⁻ Judea, lä⁻kaa⁻ Galilea hi⁻ lä⁻kaa⁻ Samária ka⁻lä¹. Kih¹ he⁻ gayh¹ Dsa⁻jøø¹ jnän¹ he⁻ja⁻ cha⁻ga⁻mi⁻ ma¹ hnaayh⁻ Dio hi⁻ ga⁻lä⁻jwëë¹ ga⁻øø¹ jne¹ kyaah¹ be¹ kih¹ Jmi⁻lle¹ Na⁻jngii¹.

*Ga˘jā˘*ˈ kihˈ Enea

³² Ga˘llooˈ koo˘ jmiˈ ngooˈ Peeˈ na˘jēy˘ øøhˈ jneˈ lä˘koo˘ lä˘koo˘ jwi˘ lä˘jiihˈ ga˘llooˈ na˘jēy˘ hi˘ ma˘ täähˈ Lida. ³³ Jeeˈ ja˘ ga˘jēyˈ jaa˘ dsa˘ ñuu˘ hi˘ chee˘ Enea. Ma˘hya˘ jñaˈ ji˘ ñe˘ kyaayˈ në˘ jiiˈ dsaayhˈ, sa˘ liihˈ goo˘ tiiyˈ. ³⁴ He˘ja˘ ga˘jähˈ Peeˈ siiyhˈ:

—Enea, Jesucristo ma˘mi˘hlää˘ hne˘, noo˘ choohˈ jii˘ kyahˈ.

Hi˘ lä˘chahˈ ja˘ ga˘noo˘ Enea. ³⁵ Hi˘ lä˘jēē˘ dsa˘ chaa˘ jeeˈjwi˘ Lida hi˘ jeeˈjwi˘ Sarón ga˘jēyˈ dsa˘ hi˘ ga˘hlaa˘ he˘, he˘ja˘ ga˘ngēēˈ dsa˘ he˘ hñii˘ kihˈ Dsa˘jøøhˈ jnän˘.

Ga˘lä˘jiihˈ Dorca

³⁶ Jmiˈ ja˘ ma˘ chaa˘ jaa˘ dsa˘mē˘ hi˘ ma˘ laaˈ øøhˈ jneˈ jeeˈjwi˘ Jope. Dsa˘mē˘ he˘ ma˘ chee˘ Tabita, kyaahˈ griego hnøøˈ jähˈ Dorca. Ta˘ko˘jiihˈ ga˘gya˘ dsa˘mē˘ he˘ jmi˘gyuu˘, ga˘jmeeyˈ he˘ lluˈjmahˈ baˈ hi˘ ga˘jmeeyˈ be˘ kihˈ hi˘ tä˘ñee˘. ³⁷ Ga˘llooˈ koo˘ jmiˈ ga˘lä˘dsaahˈ Dorca hi˘ ga˘juuyˈ. He˘ja˘ ga˘gyeēhˈ dsihˈ mahˈ na˘kyaay˘ jeeˈ ga˘tē˘ toˈjwēēˈ hneˈ. ³⁸ Jähˈ baˈ kihˈjwi˘ Lida ja˘, ma˘ jä˘ jwi˘ Jope. He˘ja˘ ma˘ ga˘nuu˘ øøhˈ jneˈ hi˘ ma˘ täähˈ Jope gyaˈ Peeˈjwi˘ Lida, ga˘cheeyˈ uuˈ dsa˘ ñuu˘ na˘jmeē˘ juuˈ kiyhˈ mahˈ wa˘jäy˘ na˘kohˈ ta˘ Jope.

³⁹ Ma˘ ga˘nuu˘ Peeˈ juuˈ ja˘, ngooyˈ kyaahˈ dsa˘ he˘. Hi˘ ma˘ ga˘llooˈ chánehˈ ja˘, ga˘jää˘ dsihˈ jeeˈkya˘ hñii˘ Dorca. Jwēē˘ dsa˘mē˘ hñii˘ ma˘ täähˈ hooh˘ kiyhˈ jeeˈja˘. Hi˘ ma˘ ga˘llooˈ Peeˈ ga˘kuyhˈ lä˘ku˘ lä˘jii˘ kiyhˈ hooyh˘, heeyh˘ Peeˈ lä˘jē˘ hmiih˘ he˘ ga˘hme˘ Dorca lä˘ ma˘ jiiyhˈ. ⁴⁰ Ja˘ga˘ ga˘hwēēˈ Peeˈ lä˘jēē˘ dsa˘mē˘ he˘, hi˘ ga˘juuyhˈ jñey˘ ga˘løøyˈ ngiiy˘ kihˈ Dio. Ja˘ga˘ ga˘jiiyhˈ nëy˘ ta˘ jeeˈ ma˘ kye˘ jmi˘ngoˈ kihˈ Dorca mahˈ ga˘siiyhˈ:

—Tabita, noo˘.

Mah¹ ga^ˆ na¹ Tabita mi¹ ne^ˆ. Ma^ˆ ga^ˆ jëëy¹ Pee^ˆ, ga^ˆ gay^ˆ.
⁴¹ He^ˆ ja^ˆ ga^ˆ sooh¹ Pee^ˆ gooy^ˆ mah¹ ga^ˆ chaayh^ˆ. Hi^ˆ ja^ˆ ga^ˆ
 ga^ˆ tëëyh¹ lä^ˆ jëë^ˆ øøh¹ jne^ˆ hi^ˆ ga^ˆ tëëyh¹ dsa^ˆ me^ˆ hñi^ˆ he^ˆ
 ka^ˆ läh^ˆ, mah¹ ga^ˆ siyh^ˆ:

—Hi^ˆ ma^ˆ lä^ˆ jiih^ˆ la^ˆ.

⁴² Ga^ˆ lä^ˆ jëë^ˆ dsa^ˆ cha^ˆ jwii^ˆ Jope ga^ˆ nuu^ˆ juu¹ ja^ˆ,
 he^ˆ ja^ˆ jwëë^ˆ dsa^ˆ ga^ˆ ngëë^ˆ hñii^ˆ kih¹ Dio. ⁴³ Cha^ˆ miih^ˆ
 jmi^ˆ ga^ˆ jäh^ˆ Pee^ˆ jee^ˆ jwii^ˆ Jope ja^ˆ, cha^ˆ neh^ˆ kih¹ dsa^ˆ hi^ˆ
 chee^ˆ Simón hi^ˆ ma^ˆ mi^ˆ llu¹ loo^ˆ jah^ˆ.

10

Ga^ˆ jmeë^ˆ Cornelio mada^ˆ he^ˆ jäh^ˆ Pee^ˆ

¹ Jwii^ˆ Cesarea ma^ˆ gya¹ jaa^ˆ dsa^ˆ ñuu^ˆ hi^ˆ ma^ˆ chee^ˆ
 Cornelio. Ma^ˆ laay¹ dsa^ˆ jøøh¹ kya^ˆ hña^ˆ laa^ˆ hløø^ˆ hi^ˆ
 chee^ˆ Italiana. ² Dsa^ˆ ñuu^ˆ he^ˆ ma^ˆ hnaayh^ˆ Dio kya^ˆ
 lä^ˆ jëë^ˆ hi^ˆ ma^ˆ cha^ˆ kyaay¹. Hi^ˆ ma^ˆ gayh^ˆ Dio, ma^ˆ ngiiy^ˆ
 kiyh¹ kih¹ Dio lä^ˆ jë^ˆ jmi^ˆ, hi^ˆ ma^ˆ jmeey^ˆ cha^ˆ miih^ˆ be^ˆ kih¹
 hi^ˆ tä^ˆ ñee^ˆ. ³ Jee^ˆ gay¹ ngiiy^ˆ kiyh¹ kih¹ Dio, ko^ˆ hi^ˆ hnë^ˆ
 ta^ˆ ga^ˆ hloo^ˆ, ga^ˆ hëë^ˆ mi^ˆ nëy^ˆ ga^ˆ jëëy¹ na^ˆ hña^ˆ na^ˆ dsa^ˆ
 jaa^ˆ ángel kya^ˆ Dio hi^ˆ ga^ˆ he^ˆ ta^ˆ jee^ˆ gay¹, hi^ˆ ga^ˆ jäh^ˆ:

—Cornelio.

⁴ Mah¹ ga^ˆ jëëy¹ koo^ˆ hweh^ˆ, Peer^ˆ goyh^ˆ ga^ˆ ngiiy^ˆ juu¹
 kih¹ ángel, ga^ˆ jäh^ˆ:

—¿Hee^ˆ na^ˆ jwah¹ hne^ˆ Dsa^ˆ jøøh¹ kyaan^ˆ?

Hi^ˆ ga^ˆ jäh^ˆ ángel siyh^ˆ:

—Ma^ˆ tih¹ ba^ˆ dsë¹ Dio lä^ˆ jë^ˆ he^ˆ ngiih^ˆ hi^ˆ lä^ˆ jë^ˆ he^ˆ
 kwëeh^ˆ hi^ˆ tä^ˆ ñee^ˆ. ⁵ Chee^ˆ dsa^ˆ ta^ˆ Jope. Wa^ˆ lla^ˆ chiyyh^ˆ
 Simón, ja^ˆ ba^ˆ hi^ˆ tëëyh^ˆ Pee^ˆ, mah¹ wa^ˆ jäh^ˆ. ⁶ Hi^ˆ he^ˆ gya^ˆ
 cha^ˆ neh^ˆ kih¹ jñah^ˆ hi^ˆ chee^ˆ Simón hi^ˆ mi^ˆ llu¹ loo^ˆ jah^ˆ
 cha^ˆ hoo^ˆ jmi^ˆ ñeeh^ˆ. Hi^ˆ he^ˆ, jäh^ˆ hee^ˆ na^ˆ jmeeh¹.

⁷ Ma' ngaah' ángel hi- ga' hlëeh' kyaayh', ga'tëeh' Cornelio uu' dsa- hi- ma' jmee' ta' kiyh' kyaah' jaa- hlø' hi- jwah' kyaayh' hi- ma' mi- te' kih' Dio. ⁸ Ma- la- ma- jmeeh' Cornelio lä' jë' juu' kih' dsa- he', ja- ga' ga' cheey' ta' Jope.

⁹ Ma' ga' jnä' jyoh' jmií', ma' ngoo' ga' të' llä' hyoo' hi- ngoo' ya' jäh' dsa- he' ta' Jope. Hor- ja- ga' wii' Pee' gyuuu' jee' ga' të' to' jwëë' hne', jee' na' ngiiy' kiyh' kih' Dio. ¹⁰ Ja' kyoyh- jee' ma' gyay', hnøoy' ma' kuyh-. Ta' ko- jiih' jøoy- jmee' dsa- ma', ga' hëë' mi' nëy' koo- he- ga' mi' jnä- Dio kiyh', jee' gyay' chuuy' kyaah'. ¹¹ Ga' jëy' gyuuu' jmi- gyuu- na' hñaa' lä' jëë- koo- he- la' lä' koh' ta- jmaah, na- hñuu- lä' jë' kye' kiih' he- ga' jyoo' lä' ga' të' hwa'. ¹² Neh' ja- ma' tääh' lä' jëë- nëe' jah', ma' tääh' jah' hi- choo' goo- tií', ma' tääh' jah' hi- sëeh- hñii' hwa', hi- ma' tääh' ta' jah' hi- hëë- gyuuu'. ¹³ Jee' ja- ja' koo- juu', he- jäh'.

—Noo- Pee', jngëeh' jah' na- mah' kuh- —ga' jäh'.

¹⁴ He- ja- ga' jäh' Pee':

—Jah' ha' Dsa- jøøh' kyaan-. Jëeh', ni' jaa- hi- laa' wa' hi- cha- hi- hi- ni' jaa- hi- sah' sa' ma' kuh- jih' koh'.

¹⁵ Koo- ka- läh' ja' juu' jee' ga' të' to' jiih~:

—Kih' hi- ga' jmää' Dio na- jngëë', ta' jwah' laay' wa' hi- cha- hi-.

¹⁶ Hnë- jiih~ ga' la' lä' ja-, ja- ga' ga' sooh' ta- jmaah' ja-, ngoo' ka- läh' ta' gyuuu'.

¹⁷ Ta' ko- jiih' ma' gya' Pee' jmee' cha- miih- huúdsë- he- hnøø' jäh' he- ga' jëy' ja-, ga' llä- nää' dsa- hi- ga' chee' Cornelio he', ngiiy' juu' ha- chih' hne' kih' Simón hi- mi- llu' loo' jah', lä' jiih' ga' llä- nääy' jee' ja-. ¹⁸ Ma' ga' llä- nää' dsa- he', ga' ngiiy' juu':

—¿Che' jee' la- gya' Simón, hi- tëeyh~ Pee'? —ga' jäh'.

¹⁹ Gya' ga' Pee' gyuu^h jmeey' huudse⁻ ha⁻ lä⁺ la' he⁻ ga⁻ jëy' ja⁻, mah' ga⁻ jäh' jmi⁻ lle' kih' Dio siiyh⁺:

—Jëe⁻ da' Pee', uu⁻ dsa⁻ ma⁻ ya⁻ nää⁺ hnaah⁻ hne⁻.

²⁰ Jnäa⁻ mah' go⁻ jëe⁻. Ta⁺ jmee⁻ to⁺ hoh', gwa⁻ kyaayh'. Jnä⁺ ba' ma⁻ cheen⁺ dsa⁻ na⁻.

²¹ He⁻ ja⁻ ga⁻ jnäa⁺ Pee' ta⁺ jee' ma' tääh' dsa⁻ hi⁻ ga⁻ chee⁺ Cornelio he' mah' ga⁻ siiyh⁺:

—Hii⁻ jnä⁺ la⁻ hi⁻ hnaah⁺ hnäh'. ¿He⁻ la' ma⁻ ya⁻ nääh' hnäh'? —ga⁻ jäh' Pee'.

²² He⁻ ja⁻ ga⁻ jäh' dsa⁻ he':

—Ma⁻ ya⁻ nøø⁺ jnääh' mada⁻ kih' Cornelio dsa⁻ jøø^h kyaä⁺ jnääh'. Laay⁺ jaa⁻ juu⁻ hløø⁺ hi⁻ lluu⁺ hi⁻ gah⁺ Dio, hi⁻ lä⁺ jëe⁻ judiu jwah' kyaayh'. Cornelio he' tëy^h hne⁻ gooh' cha⁻ neh⁺ kiyh' mah' nuuy⁺ juu⁺ he⁻ kwah', lä⁺ koo⁻ mada⁻ nuuyh⁻ kih' ángel hi⁻ na⁻ jngëe⁺.

²³ Ja⁻ ga' ga⁻ taah⁻ Pee' dsa⁻ he' cha⁻ neh⁺. Jee' ja⁻ ga⁻ jã⁺ dsa⁻ he' hwë⁺ ja⁻.

Ga⁻ lloo⁺ Pee' kih' Cornelio

Ma' ga⁻ jnä⁺ jyoh' jmi⁺ ga⁻ noo⁻ Pee', ngooy⁺ kyaah⁺ dsa⁻ he' hi⁻ ga⁻ nää⁺ ko⁻ llaa⁻ øø^h jné⁺ hi⁻ chaa⁻ Jope kyaayh'.

²⁴ Jyoh' jmi⁺ ga' ga⁻ lla⁻ nääy⁺ jwi⁻ Cesarea. Ma' gya⁺ Cornelio jøø^h kyaah⁺ lä⁺ jëe⁻ ga' hi⁻ chaa⁻ kyaay⁺, hi⁻ kyaah⁺ ome⁻ hi⁻ jwayh' kyaah⁺. ²⁵ Ma' ga⁻ lloo⁺ Pee' ho⁻ hne⁻ kiyh', ya⁻ hëe⁺ Cornelio mah' ga⁻ heeyh⁻. Lä⁺ चाह' ja⁻ ga⁻ juuh⁺ Cornelio jné⁺ cha⁻ né⁺ Pee', ga⁻ jmäy⁺ jøø^h. ²⁶ Pero Pee' ga⁻ chaa⁻ Cornelio ga⁻ siiyh⁺:

—Noo⁻, ta⁺ jmee⁻ lä⁺ na⁻. Dsa⁻ ba' hne⁻, dsa⁻ ba' jnä⁺ ka⁻ läh'.

²⁷ Lä⁺ ma⁻ llay' ja⁻ ba' juu⁺ ga⁻ taayh⁻ cha⁻ neh⁺ lä⁺ jiih⁺ ga⁻ tëy⁺ jee' tääh' jwëe⁺ dsa⁻ hi⁻ ga⁻ kuh⁺ jee' ja⁻. ²⁸ Mah' ga⁻ jäh' Pee' siiyh⁺:

—Mañeh' ba' hnäh' kwee-, na'høø' jwërte la' kyaa' jnääh' dsa- judiu he- dsa'tooh' jnääh' ko-jøh' kyaah' hi- sa- laa' judiu hi- ni- he- dsa'tooh' jnääh' cha'neh' kiyh' sa- le'. Pero Dio ma-mi-jnääh' kin- he- sa- sah' ni- jaa- dsa- ni- sa- laay' wa' hi- cha- hi-. He-ja- mo-so-jmee' ga- jnä' kwaat- he- sah' dsa- hi- sa- laa' judiu. ²⁹ He-ja- sa- ga-choon' juu' ni- miih-, lä- ma' ga-lloo' juu' kin-, चाह' ba' ma-jan-. He-ja- ngiin' juu' kyah'. ¿He-la' ma-teeh' jnä'?

³⁰ He-ja- ga-jäh' Cornelio:

—Na' ma-hya- kye' jmi' sa- ma' kuh- ma' huhn-, ja-ba' hor- la- ko-hi- hnë- ta- ga-hloo' gyan' ngiin' kin- kih' Dio cha'neh- la-. Koo- ma' ga-jëen- jaa- dsa-nuuh- kye'h' hmih- jih'gyeh' cha'nën-. ³¹ Hi- he' na- ga-jäh': “Cornelio, ma-nuu' ba' Dio lä-jë- he- ma-hlëeh' kyaayh', hi- kye- bih' kwaat- kih' lä-jë- he- ma-kwëeh- hi- tä-nee'. ³² Chee- dsa- ta- Jope mah' wa' ja- Simón hi- tëeyh- Pee'. Hi- he' gya' cha'neh- kih' he' ba' Simón hi- mi-llu' loo- jah', cha'hoo' jmi- ñeeh-. Wa-ra- ja' hi- he', hlëeh' hne-”, ga-siiyh- jnä'. ³³ He-ja- चाह' ba' ga-cheen- dsa- na'kyaa' hne-. Hi- llu' ba' ma-jmeeh' ma-ñeh'. Na' na- lä-jëe- jnääh' tøøh' jnääh' jee' la- cha'në' Dio, mah' nuu' jnääh' juu' he- ma-hñah- kih' Dio.

Ga-kwa' Pee' juu' cha'neh- kih' Cornelio

³⁴ He-ja- ga-løø' Pee' hlëeh- lä-la-:

—Na' ga- ma-lä-ngëen' kwee-, ma-ra- ju'dsoo' koo- ba- laa' dsa- cha'në' Dio. ³⁵ Tih' ba' dsë' Dio kih' ga-lä-jëe- hi- gayh- hi- kih' hi- jmee- he- llu'. ³⁶ He- la- na- juu' he- ga-chee' Dio kih' dsa- Israel. Ju-hmëe' la- he- jmee- hii' tii' kih' dsa- ta-la- kih' Jesucristo hi- laa' Dsa-jøøh' kyaa' lä-jëe- dsa-. ³⁷ Neh' ba' hnäh' kwee- ha- lä- ga-la'

lä⁺kaa⁻ hwa⁺ Judea, he⁻ ga⁺løø⁺ ta⁺ Galilea, ma⁻ngëë⁺ he⁻ ga⁺hlëeh⁺ Jwaa⁻ kih⁺ he⁻ saa⁺ dsa⁻ jmi⁻. ³⁸ Ma⁻nuuh⁻ ba⁺ hnäh⁺ ha⁻ lä⁺ ga⁺jmeë⁺ Dio kyaah⁺ Jesús dsa⁻ chaa⁻ Nazaret. Ga⁺kwëëyh⁺ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺, hi⁻ ga⁺kwëëyh⁺ cha⁻miih⁻ be⁺. Hi⁻ lä⁺kaa⁻ jee⁺ ga⁺ngëëy⁺ ga⁺jmeey⁺ he⁻ llu⁺ jmah⁺ hi⁻ ga⁺lääy⁺ lä⁺jëë⁺ hi⁻ ma⁺ jëë[~] wii⁺ kaah⁺ hi⁻sa⁻llu⁺, jëeh⁺ Dio cheh⁺ kyaayh⁺.

³⁹ Jmeë⁻ jnääh⁺ ju⁺ dsoo⁺ kih⁺ lä⁺jë⁺ he⁻ ga⁺jmeë⁺ Jesús hwa⁺ Judea hi⁻ jee⁺ jwii⁻ Jerusalén. Hi⁻ he⁺ ga⁺jngiih⁺ dsa⁻ kih⁺, na⁻taay⁺ dsoh⁺ hma⁻cru⁻. ⁴⁰ Pero Dio ga⁺mi⁻jiiyh⁺ ma⁺ ga⁺hya⁻ hnë⁻ jmi⁺ hi⁻ ga⁺mi⁻jnääy⁻ mah⁺ jëë⁺ dsih⁺ he⁻ ma⁻lä⁻jiiyh⁺. ⁴¹ Pero sa⁺ ga⁺mi⁻jnääy⁻ kih⁺ lä⁺jëë⁺ dsa⁻. Ma⁻lä⁺ kyaa⁺ jnääh⁺ hi⁻ ga⁺llëeh⁻ Dio jää⁺ ba⁺ ga⁺mi⁻jnääy⁻ mah⁺ jmeë⁺ jnääh⁺ ju⁺ dsoo⁺ kiyh⁺, jnääh⁺ hi⁻ ga⁺kuh⁻ ga⁺hii⁺ kyaayh⁺ ma⁻ngëë⁺ ma⁻lä⁻jiiyh⁺ jee⁺ kih⁺ hi⁻ na⁻juu⁺. ⁴² Ja⁻ ga⁺ ga⁺cheey⁺ jnääh⁺ kwa⁺ jnääh⁺ juu⁺ kih⁺ lä⁺jëë⁺ dsa⁻. Mah⁺ jmeë⁺ jnääh⁺ dsoo⁺, Jesús he⁺ hi⁻ na⁻hñaa⁺ kih⁺ Dio, laay⁺ jwëë⁻ kih⁺ lä⁺jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ jiih⁺ hi⁻ lä⁺ja⁻ kih⁺ hi⁻ na⁻juu⁺. ⁴³ Ga⁺lä⁺jëë⁺ hi⁻ ga⁺ngëë⁺ juu⁺ kih⁺ Dio llo⁺joo⁺ ga⁺jmeë⁺ dsoo⁺ kih⁺ Jesús, ga⁺jäyh⁺, ta⁻lä⁺ kih⁺ bih⁺ dsa⁻che⁻dso⁺kye⁻ kih⁺ lä⁺jëë⁺ hi⁻ heeh⁺ juu⁺ kiyh⁺.

Ga⁺hyoh⁺ dsa⁻ hi⁻ sa⁻ laa⁺ judiu Jmi⁻lle⁺ kih⁺ Dio

⁴⁴ Hlëeh⁺ ga⁺ Pee⁺ lä⁺ja⁻ ma⁺ ga⁺jyoo⁺ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺ né⁺ kih⁺ lä⁺jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ nuu⁻ jee⁺ ja⁻. ⁴⁵ Lä⁺jëë⁺ øøh⁺ jne⁺ hi⁻ laa⁺ judiu hi⁻ ga⁺lla⁻nää⁺ kyaah⁺ Pee⁺ ga⁺taayh⁺ jëë[~] dsayh⁺ ma⁺ ga⁺jëëy⁺ ga⁺hyoh⁺ dsa⁻ hi⁻ sa⁻ laa⁺ judiu Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺. ⁴⁶ Ga⁺nuuy⁺ hlëeh⁺ dsa⁻ he⁺ jyoh⁺ juu⁺ hi⁻ ma⁺ jmeey⁺ juuh⁻ kih⁺ Dio. ⁴⁷ He⁻ja⁻ ga⁺jäh⁺ Pee⁺:

—¿Hii⁻ le⁺ ha⁺ kih⁺ dsa⁻ la⁻ he⁻ saay⁺ jmi⁻, na⁺ he⁻ ma⁻hyoyh[~] Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺ ja⁻ba⁺ lä⁺koo⁻ ma⁻hñah[~] jne⁺?

⁴⁸ He-ja- ga-jmee' Pee' mada- ga-saay- jmi- lä-hih- kih' Jesús Dsa-jøh' jnän'. Ja-ga' ga-chuu' dsa- he' kyaah' Pee' mah' jäy' miih- jmi' kyaayh'.

11

Ga-jmeeh' Pee' juu' kih' øøh' jne' hi- ma' tääh' Jerusalén

¹ Ga-nuu' apóstole, hi- ga-nuu' øøh' jne' hi- ma' tääh' Judea he- ga-heeh- lä-kye- hi- sa' laa' judiu juu' kih' Dio. ² Ma' jah' Pee' ta' Jerusalén, ko-llaa' øøh' jne' ga-løø' ti-choo' juu' kyaayh', kih' he- ma' laay' he- jmee' bi- uuuh' jmi-ngo' kih' dsa-nuuuh-. ³ Ga-jäyh':

—¿He-la' ñeeh' na'jēeh' dsa- hi- sa' ga-wih' jmi-ngo' kih' hi' na'kuh' kyaayh' ko-jøh'?

⁴ He-ja- ga-jmeeh' Pee' juu' lä' ma' huuh' ha- lä' ga-la' kiyh' ta' jee' ñeey', ga-jäyh':

⁵ —Jnä' ma' gyan' jwi- Jope ngiin' kin- kih' Dio ma' ga-hēē' mi-nēn' koo- he- ga-mi-jnäā- Dio kin-. Ga-jēēn' koo- he- la' lä-koh' ta-jmaah' na-hñuu' lä-jē' kye' sa'ki-ih' ga-jyoo' gyuuuh' lä' ga-tē' jee' ma' gyan'. ⁶ Ga-jēēn' kwee-, hi' ga-mi-kyuun' hi- jah' ma' tääh' neh-. Ga-jēēn' jah' hi- choo' goo- ti-, ga-jēēn' jah' hää' kyaah' jah' hi- sēeh- hñii' hwa' hi' ga-jēēn' ta'jah' hi- hēē' gyuuuh'. ⁷ Jee' ja- ga-nuun' koo- lle' he- ga-hlēeh' gyuuuh', ga-jäh': “Noo- Pee', jngēeh' jah' na- mah' kuh'.” ⁸ He-ja- ga-ngiin' kiyh': “Jah-ha' Dsa-jøøh' kyaan-. Jēēh', ni' jaa- hi- laa' wa' hi- cha- hi- hi' ni' jaa- hi- sah' sa' ma-kuhn' jih'koh'.” ⁹ Koo- ka-läh' ga-hlēeh' gyuuuh' jee' ga-tē' to' jiih': “Kih' hi- ga-jmäā' Dio na-jngēē', ta' jwah' laay' wa' hi- cha- hi-.” ¹⁰ Hnē- jiih' ga-la' lä-ja-, ja-ga' ga-sooh' ka-läh' ta-jmaah' ja-, ngooh' ta' gyuuuh'. ¹¹ Lä'chah' ja- ga'lla-nää' uu- dsa-nuuuh- hi- ya-nää' Cesarea, hnaayh-

jnā' jee' ma' gyan'. ¹² Hi' Jmi-llē' kih' Dio ga'siīh' jnā' jee' ja': "Gwa' ba' hne-, ta' jmee- to' hoh'", ga'jäyh'. Hi' jnee' øøh' jne' hi- chaa- jee' ja- ga'jmeē' ko-jøh' kyaah' jnā' lä' ga'tē' cha'neh' kih' dsa-ñuuh- hi- ga'tēēh' jnā'. ¹³ Dsa-ñuuh- he', ga'jmeeyh' juu' he- ga'jēy' jaa- ángel hi- ga'noo- cha'nēy' cha'neh' kiyh'. Hi' ga'jmeeyh' juu' ha- lä' ga'jäh' ángel siyh': "Chee' dsa- ta' Jope mah' wa' jä- Simón, hi- tēyih~ Pee'. ¹⁴ Hi- he' kwa' juu' ha- lä' jee' lääh' kyaah' lä'jēē' hi- chaa- kyah'", ga'jäh' ángel siyh'. ¹⁵ Lä' ma' ga'løøn' hlēēhn' dsa- he', ga'jyoo' Jmi-llē' Na-jngiī' nē' kih' lä'jaa- lä'jaa-, lä'koh' ga'jyoo' nē' jnān' lä' ma' to-nē'. ¹⁶ Ja-ga' ga'lā'dsooh- dsēn' lä'koō- ga'jäh' Jesús jää': "Ma'ra' ju'dsoo', Jwaa- ga'chaa'y' dsa- jmiī- kyaah' jmiī- ba', pero hnäh' saah' hnäh' jmiī- kyaah' Jmi-llē' Na-jngiī'." ¹⁷ Cher'mah' Dio ga'kwēēh' dsa- he', ja-ba' he- ga'kwēēyh' jne' lä' ma' ga'heeh' jne' Jesús Dsa-jøøh' jnān', ¿hee- laa' jnā' mah' jwiin' Dio: "Ta' kwēēh' hi- na'?"

¹⁸ Ma' ga'nuu' dsa- he' juu' kih' Pee' ga'taayh' tii' ba', ga'jmeey' juuh- kih' Dio, ga'jäyh':

—Na' ga' ma-na' jwē' kih' hi- sa' laa' judiu mah' dsa-jeeyh~ kyaah' Dio hi- jmee' chaa- dsa-.

Ga-lā'jwēē' øøh' jne' jee' jwiī- Antioquía

¹⁹ Lä' ma' ga'jngiīh' dsa- kih' Esteban, ga'løø' dsa- jmeeh' øøh' jne'. He-ja- ga'hwēēy- jee' jwiī- Jerusalén, ga'sa' ga'jnee'y' ga'näy' ta' jee' jyoh'. Ga'näy' ta' Fenicia, ta' Chipre, ta' Antioquía. Dsa- judiu he' ga'näy' kway' juu' kih' Dio lä'kaa- jee' tääh' ma-la' dsa-goo' bih'. ²⁰ Pero jee' kih' hi- ga'hwēē- he', ma' tääh' ko'llaa' hi- chaa- Chipre hi' ma' tääh' hi- chaa- Cirene. Ma' ga'lla'näa' hi- he' jwiī- Antioquía ga'kway' ju'hmēē' kih'

Jesús lä⁻kye⁻ kih¹ hi⁻ sa⁺ laa¹ judiu. ²¹Peer⁺ cha⁻ miih⁻ be⁺ ga⁻ kwa⁺ Dio kiyh¹, he⁻ ja⁻ jwëë⁺ dsa⁻ ga⁻ ngëë¹ hñii⁺ kih¹ Jesús jwii⁻ Antioquía.

²² Ga⁻ tēēh¹ øøh¹ jne⁺ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ Jerusalén juu¹ ja⁻. He⁻ ja⁻ ga⁻ cheey¹ Bernabé, ngooy¹ ta⁺ jwii⁻ Antioquía. ²³ Ma⁺ ga⁻ lloo¹ Bernabé jee⁺ ja⁻, ga⁻ jëëy¹ he⁻ ga⁻ mi⁻ jää¹ Dio cha⁻ miih⁻ dsa⁻ he⁺, he⁻ ja⁻ ga⁻ tih¹ dsëy¹. Hi⁺ ga⁻ kwëëyh¹ nuuh⁻ mah¹ dsa⁻ taayh⁺ mi⁻ teyh¹ lä⁻kaa⁻ tuh⁻ dsëy¹ kih¹ Dsa⁻ jøøh¹ jnän⁺. ²⁴ Bernabé he⁺ ma⁺ llu¹ dsëy¹ hi⁻ ma⁺ dsoo⁺ dsëy¹ cha⁻ miih⁻ ka⁻ läh⁺ hi⁻ ma⁺ kyey⁻ cha⁻ miih⁻ be⁺ kih¹ Jmi⁻ lle⁺ Na⁻ jngii⁺. Ma⁺ ga⁻ jëë¹ dsa⁻ ha⁻ lä⁻ jmeey⁺, he⁻ ja⁻ jwëë⁺ dsa⁻ ga⁻ heeh⁻ juu¹ kih¹ Dsa⁻ jøøh¹ jnän⁺.

²⁵ Ma⁻ ngëë⁺ he⁻ ja⁻, ya⁻ hëë¹ Bernabé ngoo¹ ta⁺ Tarso na⁻ hnääh⁻ Saulo. Ma⁺ ga⁻ jnääh⁺ Saulo, ga⁻ jääy¹ ta⁺ Antioquía. ²⁶ Jee⁺ ja⁻ ga⁻ taayh⁺ koo⁻ ñe⁻ jmi⁺ kyaah⁺ øøh¹ jne⁺ he⁺ mah¹ ga⁻ mi⁻ tēëy⁻ jwëë⁺ dsa⁻. Jee⁺ jwii⁻ Antioquía ja⁻, jee⁺ ja⁻ to⁻ nē⁺ ga⁻ mi⁻ cheey⁻ øøh¹ jne⁺ cristiano, he⁻ hnøø¹ jäh⁺ Cristo mäh¹.

²⁷ Jmi⁺ ja⁻ ga⁻ hwëë⁻ ko⁻ llaa¹ hi⁻ ga⁻ ngëë¹ juu¹ kih¹ Dio hi⁻ ma⁺ tääh⁺ Jerusalén, na⁻ nääh¹ ta⁺ jee⁺ jwii⁻ Antioquía. ²⁸ Jaa⁻ dsa⁻ he⁺ hi⁻ chee⁻ Agabo, ga⁻ nooy⁻ ga⁻ hlëëyh⁺ lä⁻ koo⁻ jäh⁺ Jmi⁻ lle⁺ kih¹ Dio, ga⁻ jäh⁺ jäh⁺ koo⁻ hoo⁺ lä⁻ kaa⁻ jmi⁻ gyuu⁺. Hi⁺ ga⁻ lä⁻ te¹ ba⁺ lä⁻ koo⁻ ga⁻ jäh⁺ Agabo, lä⁻ ma⁺ laa¹ Claudio rey to⁻ nē⁺. ²⁹ He⁻ ja⁻ ga⁻ taah⁻ øøh¹ jne⁺ hi⁻ tääh⁺ Antioquía juu¹ kwee⁻ he⁻ cheey¹ miih⁻ kuu⁺ kih¹ øøh¹ jne⁺ hi⁻ tääh⁺ ta⁺ Judea, ha⁻ koo⁻ te¹ tää⁺ kwa¹ lä⁻ jaa⁻ lä⁻ jaa⁻. ³⁰ Lä⁻ ja⁻ ga⁻ jmeey⁺ hi⁻ ga⁻ tooyh⁻ goo⁻ Bernabé kuu⁺ ja⁻ kyaah⁺ Saulo mah¹ na⁻ ngëëy⁺ kih¹ hi⁻ ma⁺ laa¹ dsa⁻ gyuu⁺ kyaah⁺ gwah⁺ hwa¹ Judea ja⁻.

12

Gājngëëyh¹ Jacobo hi⁺ gātaayh⁻ Pee' neh⁻ñe¹

¹ Jāba' jii⁻ jā⁻, gājmee' rey Herode mada' he⁻ gājmeeyh⁻ ko⁻llaa' øøh¹ jne'. ² Gājngëëyh¹ Jacobo øøh⁻ Jwaa' kyaah' ñe¹tuuh'. ³ Ma' gānuu' rey he' he⁻ gātih¹ dsë¹ dsa⁻ judiu he⁻ gājuu¹ Jacobo, he⁻ja⁻ gājmeey' mada' wa' jaa' Pee'ka⁻läh'. He⁻ja⁻ ga⁻la¹ ma' tē⁻jmi¹ he⁻ kuh⁻ dsa⁻ he⁻ñi¹h⁻ he⁻ sa⁻ kyaah' levadura. ⁴ Ma' gājaa' Pee', gātaah⁻ dsih' neh⁻ñe¹. Gātaayh⁻ ja⁻goo⁻ kyē¹ nää¹ hløø¹ hi⁻ ma' jaa' ma⁺ kyeē¹ lä⁻koo⁻ nää¹ hi⁻ gāhää¹ Pee'. Herode ma' jmeē⁺ huu⁻dsë⁻ ma' mi⁻jnaä⁺ kih¹ dsa⁻ ga⁻ ma⁻goh⁻ jmi¹ he⁻ kuh⁻ dsa⁻ judiu borrego mah¹. ⁵ Gājä¹ ba' Pee' neh⁻ñe¹ pero ta⁻ko⁻jiih¹ ma' hääy¹ neh⁻ñe¹ ni⁻ jaa⁻ øøh¹ jne' sa⁻ gātuy¹ he⁻ ma' chuuy¹ kyaah' Dio kwaat⁻ kih¹ Pee'.

Dio gāllee⁻ Pee' neh⁻ñe¹

⁶ La¹ kwaat⁻ ma' mi⁻jnaä⁺ Herode kih¹ dsa⁻ wa⁻ra⁻ gājñä¹. Pero ja⁻ba' hwë¹ ja⁻, ma' na⁻kyaa¹ Pee' na⁻hñuu⁻ kyaah' to¹ caden⁻ ja⁻ba' jee¹ kih¹ uu¹ hløø¹ hi⁻ ma' na⁻hñuu⁻ kyaayh'. Hi⁻ ma' tääh¹ gājñah¹ hløø¹ hi⁻ ma' høø⁺ hoo⁻ neh⁻ñe¹ ja⁻. ⁷ Ni⁻ sa⁻ gālä⁻liih⁻ gā hløø¹ he¹, ma' gālloo¹ jaa⁻ ángel kyaa¹ Dio, hi⁻ lä⁻ ga⁻dsa¹ neh⁻ñe¹ ga⁻lä⁻jñä¹ je⁻. Lä⁻chah¹ ja⁻ ga⁻chaay¹ Pee', ga⁻siiyh⁺.

—Noo⁻ na¹koh¹.

Lä⁻chah¹ ja⁻ ga⁻sa¹ ga⁻hla¹ caden⁻ he⁻ ma' na⁻hñuu⁻ gooy⁻. ⁸ Hi⁻ gājäh¹ ángel:

—Kye¹ hmi¹h⁻ kyah¹, hee¹ loo⁻ kyah¹.

Lä⁻ja⁻ gājmeē¹ Pee', mah¹ gāsiiyh⁺ ka⁻läh':

—Bää⁻ hmi¹h⁻ kyah¹ mah¹ man⁺ ga⁻juh⁻.

⁹ Hi⁻ ya⁻hëē¹ ángel, kaah⁻ llee⁻ Pee'. Sa⁻ ñey⁻ che⁻ dsoo¹ he⁻ jmeē⁺ ángel, he⁻ kē⁻ bih¹ laay¹. ¹⁰ Gāngëëy¹ jee¹ ma'

tääh' koō nää' hløø', hi' lä'jā jee' ga'tē' to' nää' hløø', ja' ga' ga'tēy' ho'haah' he' la' kyaah' ñe' jee' hwēē dsa' ta' chá'jwē'. Hñii' ba' haah' ja' ga'na'. Ga'hwēȳ, hi' ga'kwayh' koō jwē', jee' ja' ga'bii' ángel kih' Pee'. ¹¹Ja' ga' ga'lā'liih' Pee', ga'jmeey' huúdsē:

—Dsoo' ba' ma'chee' Dio ángel kyaa' hi' ma'lää' jnä' kih' Herode hi' ma'lääy' jnä' kih' lä'jē' he' ma'hnøø' dsa'goon' he' ma'jmeey' kin'.

¹²Ma' ga'lā'liiyh' he' ma'na'laay', lä'chah' ja' ngaayh' ta' kih' María choo' Jwaa', he' ba' hi' tēȳh' Marcos, jee' ma' tääh' jwēē' hi' ngii' kih' Dio. ¹³Ma' ga'lloo' Pee' ho'haah' jee' dsa'taah' dsa', ga'tēy'. Lä'koō ma' ga'nuu' jaa' chih'mē' hi' chee' Rode tēȳ, mah' ngooy' ná'jēy'. ¹⁴Lä'chah' ja' ga'lā'kyuuyh' lle' kih' Pee' hi' ma'tēē. Peer' ga'nøh' dsēy'. Ni' sa' ga'näy' ho'haah' ja', ngaayh' ko'chih' ná'jmeeyh' juu' kih' hi' ma'tääh' chá'neh' ja', ga'jäyh':

—Hi' Pee' cheh' ho'haah'.

¹⁵He'ja' ga'jäh' hi' ma'tääh' jee' ja', siiyh' chih'mē' he':

—He' ngaah' ba'hne' na'.

Pero chih'mē' he' sa'tää' sa'jaay', ma'jäyh':

—Hi' he' na'.

He'ja' ga'jäh' dsa' he':

—Ángel kyaa' Pee' ba' na'.

¹⁶Lä' ma'cheh' ja'ba' Pee' ho'haah' ja', tēȳ. Ja' ga' ga'näy' ho'haah' ja', ga'jēy' Pee'. Ga'taayh' jēē' dsayh'. ¹⁷He'ja' ga'jmeey' Pee' lii' kyaah' gooy', mah' sa'tooyh' miih'. Ga'jmeeyh' juu' ha' lä' ga'jmeey' Dio he' ya'hēy' neh'ñe', hi' ga'jäyh':

—Go'jmeeyh' juu' la' kih' Jacobo hi' kih' lä'jēē' øøh' jne'.

Jā ga' ya' hēēy' ngooy' ta' jee' jyoh'.

¹⁸ Ma' ga' jnā' jyoh' jmiī', Peer' ga' tee' ga' jēē' hløø' he' kyaah' dsa' kyaayh', kih' he' sa' ga' jēēy' ha' lä' ya' hēē' Pee' jee' jā. ¹⁹ He' ja' ga' jmee' Herode mada' he' na' h-nääh' Pee' ka' läh'. Ma' sa' ga' jnāäh', ga' lla' kyaay' hløø' he' jmiī'. Lä' jiih' ga' jmeey' mada' he' ga' jngēēyh' hløø' he'. Ja' ga' ya' hēēy' hwa' Judea, ngooy' na' gyay' ta' Cesarea.

Ga' juu' Herode

²⁰ Pero ma' cha' hnii' kih' Herode kyaah' dsa' chaa' Tiro hi' kyaah' hi' chaa' Sidón ka' läh'. Dsa' hi' ma' chaa' jee' jā sa' ma' hnøø' hnii'. Jēēh' ma' ga' nāäh' lay' løø' ta' jwii' kih' Herode. He' ja' na' nāäh' na' llay' juu' kyaah' Herode. Pero to' nē' da', ga' taayh' juu' kwee' kyaah' Blasto, hi' kye' ta' juuh' kyaah' rey Herode, mah' hñii' bih' llay' juu' kyaah' Herode. ²¹ He' ja' ga' tøø' rey he' jmiī' he' ya' nāäh' dsa'. Ma' ga' lloo' jmiī' jā, ga' lla' nāäh' dsa' he' hi' ga' kēh' rey hmiih' he' kēyh' ma' llay' ta' mah' na' gyay' nē' ta' kiyh', ga' kway' juu'. ²² Ma' ga' nuu' dsa' he' juu' kiyh' jā, ga' tooyh' cha' miih' miih', ga' jäh':

—Ja' he' dsa' nūuh' na' hlēēh', Dio ba' na' hlēēh'.

²³ Lä' चाह' jā, ja' jaa' ángel kyaah' Dio, ga' jmeey' dsoo' kih' rey Herode, kih' he' sa' ga' jmeey' juuh' kih' Dio. He' ja' ga' kaay' jah' lä' jiih' ga' juuy'.

²⁴ Pero ga' nāäh' ba' øøh' jne' kway' juu' kih' Dsa' jøøh' jnān' hi' cha' ga' miih' ngoo' dsa' lä' jwēē' hi' hēēh' juu' jā.

²⁵ Ma' ga' hñaa' ta' he' na' hñaa' Bernabé kyaah' Saulo, ga' hwēēy' Jerusalén, ga' lla' nāäh' ka' läh' Antioquía jäh' Jwaa' hi' tēēyh' Marcos.

13

Ga⁻hñaa^y' Bernabé kyaah' Saulo mah' dsa⁻näay' dsa⁻kway⁺ ju⁺hmë⁺

¹ Jee' kih' øøh' jne' hi⁻ ma' tääh' Antioquia ja⁻, ma' tääh' hi⁻ ma' ngëë[~] juu' kih' Dio hi⁺ ma' tääh' ta⁻jwoh'. Hi⁻ he' Bernabé, hi⁺ Simón hi⁻ ma' tëeyh[~] Läh⁻, Lucio hi⁻ ma' chaa⁻ Cirene, Manaén hi⁻ ga⁻kwa^a' kwee⁻ kyaah' Herode hi⁻ ma' laa⁺ lle'moh' hwa' Galilea, hi⁻ Saulo ka⁻läh'. ² Ta⁺ko⁻jiih' ma' tääh' øøh' jne' he' sa⁺ kuh⁻hiyh[~], hnaayh⁻ Dio lä⁺kaa⁻ tuh⁻dsëy', ga⁺hlëeh' Jmi⁻lle' Na⁻jngii' kyaayh', ga⁺siiyh⁺:

—Hñaa⁻ Bernabé kyaah' Saulo mah' jmeey' ta' he⁻ kwëeh⁻ jnih⁺.

³ Ma⁻ngëë⁺ ma⁻ngiiy' kih' Dio sa⁺ ga⁺kuh⁻ ga⁺hiyh', ja⁻ga⁺ ga⁻kyey⁻ gooy⁻ në' kih' Bernabé kyaah' Saulo. Hi⁻ ma⁻dsaa⁺ he⁻ ja⁻, ga⁺hiyh' juu' kyaah' dsa⁻kyaayh'.

Ngoo' Bernabé kyaah' Saulo ta⁺ Chipre

⁴ Ngoo' Bernabé kyaah' Saulo ta⁺ hwa' Seleucia lä⁺hih' kih' Jmi⁻lle' Na⁻jngii'. Ma' ga⁻lla⁻näay' Seleucia, ga⁻taayh⁻ neh⁺ barco, ga⁺näay' ta⁺ hwa' he⁻ chee⁻ Chipre. ⁵ Ma' ga⁺tëey' jwii⁻ Salamina, ga⁺taayh⁻ neh⁺ gwah⁺ kih' judiu he⁻ tøø⁺ jee' jwii⁻ ja⁻, mah' ga⁻kway' juu' kih' Dio. Hi⁺ ma' jääy' Jwaa⁻ hi⁻ ma' kwa⁺ be' kiyh'.

⁶ Ga⁺ngëëy' lä⁺ ga⁺dsa' hwa' Chipre he⁻ hä' jee' jmi⁻neeh⁻, lä⁺jiih' ga⁻lla⁻näay' jee' jwii⁻ Pafo. Jee' ja⁻ ga⁺jey' jaa⁻ judiu hi⁻ tēē⁻ ji⁻nah', hi⁻ ma' chee⁻ Barjesús. Ma' jmääy[~] hñiiy' lä⁻koh' jaa⁻ hi⁻ ngëë⁺ juu' kih' Dio. ⁷ Dsa⁻tēē⁻ he' ma' jwayh' kyaah' lle'moh' hi⁻ ma' chee⁻ Sergio Paulo, hi⁻ kyuu^h~ cha⁻miih⁻. He⁻ja⁻ lle'moh' he' ga⁺jmeey' mada⁻ he⁻ na⁺kyaay' Bernabé kyaah' Saulo, kih' he⁻ ga⁺lä⁺hyoh⁺ dsëy' nuuy' juu' kih' Dio. ⁸ Pero dsa⁻tēē⁻

he', hi- tēȳh~ Elima kyaah' juu' griego, hi- he' na-, ma' ha' kih' Bernabé kyaah' Saulo. Jēēh', sa' ma' hnøoy' he- ma' heeh' lle'moh' he' juu' kih' Dio. ⁹ He-ja- ga'hlēēh' Saulo, he' ba' hi- chee- Paa'. Ga'hlēēyh' kyaah' cha-miih- be' kih' Jmi-llē' Na-jngii' hi- ga'jēy' koo- hweh- né' dsa-tēē- he'. ¹⁰ Mah' ga-jäyh':

—He- ba' che- ta-juuh' hne-, Peer- hlēēh' hne-, joo' hi-sa'llu'. ¿He-la' hnooh- lla-dsēēh' kih' lä-jē' he- llu'/? ¿Lih' ba'llaa' he- hah- kih' jwē' llu' kih' Dsa-jøøh' jnän? ¹¹ Na' heeh' Dio hne- wi'. Jä' tuu' mi'nēh'. Mo' so' jēēh' jmēē' hyoo- miih- jmi' —ga-jäh' Paa'.

Lä'chah' ja- ga-løø- mi'nēy' mah' ga-jäy' tuu'. Lä'ku' lä'ji' kiyh' ma'hnaayh- jaa- hi- ma'jäy', kih' he- mo' so' ga-lä-jnä' mi'nēy'. ¹² Ma' ga-jēē' lle'moh' he' he- ga-la' lä-ja-, ga-heeyh- kih' Jesús. Peer- ga-lä-dsaa- dsēy' ma' ga-nuuy' juu' kih' Jesús.

Nēe' Paa' kyaah' Bernabé Antioquía he- na-hee- hwa' Pisidia

¹³ Ja-ga' ya-hēē' Paa' jwi- Pafoja- kyaayh' dsa-kyaayh', ga-näy' ta' Perge, jwi- he- na-hee- Panfilia. Pero Jwaa' ga-bee' dsa-kyaayh' mah' ngaayh' ta' Jerusalén. ¹⁴ Ga-ngēē' Paa' kyaah' Bernabé jwi- Perge, ga-lla-näy' ta' jyoh' Antioquía he- nøø' hwa' Pisidia. Ma' ga-tē' jmi' he- teeh- dsa- dsē', ngoo' Paa' kyaah' Bernabé gwah' kih' dsa- judiu mah' ga-taayh' jee' ja-. ¹⁵ Ma-ngēē' ma-hē' jaa- dsa- miih- he- na-sii- né' ley kih' Moisé hi- ga-hēy' miih- he- ga-sii' hi- ga-ngēē' juu' kih' Dio, ja-ga' ga-jäh' dsa-kaah' hi- ma'hä' goo- gwah' ja-:

—Cher'mah' cha- miih- he- jawah' hnäh' dsa-nuuh- øøhn', hlēēh' jnääh' miih- he- jmee' llu' kyaa' jnääh' —ga-jäyh'.

16 He-ja- ga'noo- Paa', ga'jmeey' lii- kyaah' gooy- mah' wa' dsa- taayh' ti'. Ga'jäh':

—Nu- da' hnäh' dsa- Israel hi- lä'jöö' ga' hnäh' hi- gah' Dio. 17 Dio kyaa' jnääh' dsa- Israel, ga'lee- dsa- ma-gyuh- kyaa' jnääh' mah' leey' dsa- kyaay' hi- ngoo' ba' mi-jäy' lä'jiih' ga-të' koo- jwii- juuh- lä- ma' täayh' hwa' Egipto ma'ke- laay' dsa- jñäh' kih' hwa' ja-. Ma-ngëë' he- ja-, kyaah' cha-miuh- be' ga-hwëë' Dio dsa- he' hwa' ja-, mah' ga'lla-näy' hwa' kiyh'. 18 Ta'ko-jiih' ga'taah' dsa- he' to'loo' ji- ñe- jee' la' hwa' kii', ga-lä-be' dsë' Dio kyaayh' kih' lä'jöö' he- hliih' he- ma' jmeey'. 19 Ma-ngëë' he- ja-, ga'hee' Dio gyii' nää' dsa- hi- ma' tääh' hwa' he- chee- Canaán. Hwa' kih' dsa- he' ga'jmeey' Dio hee' dsa- ma-gyuh- kyaa' jnääh'.

20 'Ma' ga'lla-näy' hwa' Canaán ja-, ga'hñaa' Dio hi- ga'ka' né' kih' dsa- he', lä'jiih' ga'lloo' jmi' ga'hñay' Samuel hi- ga'ngëë' juu' kiyh'. Lä'ja- ga'jmeey' Dio kyaayh' lä'jiih' ga-të' kyë' hña-loo' na-dsë' to'lo-gyá' ji- ñe-. 21 Jii- kih' Samuel, dsa- Israel ga'ngëëy' jaa- hi- lee' rey kyaay'. He-ja- ga'hñaa' Dio Saúl, hi- ga'laa' rey to'loo' ji- ñe-. Jmi- Saúl he' ma' chee- Cis, hi- ma' laa' sa'ju- kih' Benjamín. 22 Ma-ngëë' he- ja-, Dio ga'llee- Saúl mah' ga'llaay' David hi- ga'koo' né' kiyh'. Ga'jmeey' Dio ju'dsoo' kih' David, ga'jäh': "Ma-jëen- David joo' Isaí. Kih' hi- he' ba' ma-tih' dsën-, jëeh' hi- he' jmeey' lä'jöö' he- hnoon'." 23 Hi- jee' kih' jaa- jee' lä'jöö' sa'ju- kih' David he', ga-lä'chaa' Jesús, hi- ga'chee' Dio mah' läy' dsa- Israel lä'koo- ga'jäh' jää'. 24 Jää' ja-ga'jä- Jesús, ma' kwa- Jwaa- juu' kih' lä'jöö' dsa- Israel. Ga'hlee' dsa- mah' dsa-jeeyh' kyaah' Dio hi- he- saay' jmi-. 25 Hi- lä'koh' ma' jëe- Jwaa- ngoo' dsa-hñaa' ta'

kiyh¹, ga⁺jäyh³: “¿Hi⁻ jnä³ laah³ hnäh³? Ja⁺ he³ jnä³ hi⁻ nø³ juu¹ jä⁺ lä⁻ko^o- jmeeh⁻ hnäh³ hu⁺dsē⁻. Hi⁻ jä⁺ kēē⁻ kin⁺, sa⁺ tē⁺dsēēn¹ chiihn⁺ mah¹ llen⁻ loo⁻ he⁻ hä³ tiiy³”, ga⁺jäh³ Jwaa⁻.

²⁶ Ngoo¹ ba⁺ Paa⁺ hlēeh⁻, ma⁺ jäyh³:

—Hnäh³ dsa⁻goon[~] hi⁻ laa¹ sa⁺ju⁻ kih¹ Abraham, kyaah¹ lä⁻jēē⁻ ga⁺ hnäh³ hi⁻ gah⁺ Dio, jnä³ jne⁺ ba⁺ ga⁻cheē¹ Dio juu¹ la⁻ mah¹ lää³ jne⁺. ²⁷ Pero dsa⁻ hi⁻ ma⁺ tääh³ Jerusalén, kyaah¹ dsa⁻ta⁺ kyaay¹ sa⁺ ga⁺lä⁻kyuuy⁺ Jesús. Ni⁺ kih¹ hi⁻ ga⁻ngēē¹ juu¹ kih¹ Dio llo³joo¹ sa⁺ ga⁺lä⁻ngēēy³, ma⁻ke⁻ ma⁺ hē⁻ dsa⁻ he³ juu¹ ja⁻ lä⁻jē⁻ jmi⁺ he⁻ tee^h- dsa⁻ dsē¹. Heh¹ lä⁻koh³ ma⁺ jäyh³ he⁻ jmee⁻ bii¹ juu³ Jesús, ga⁺lä⁻te¹ lä⁻jē⁻ juu¹ he⁻ ma⁺ hēy⁻ ja⁻. ²⁸ Pero sa⁺ ga⁻jnøøy^h he⁻ kyaah¹ ma⁺ bääh³ Jesús mah¹ lä⁻jwē³ ja⁻ ma⁺ jngiiyh¹ kih¹, he⁻ja⁻ ga⁻ngiiy³ kih¹ Pilato mah¹ wa⁺ jmeey³ hih¹ he⁻ juuy³. ²⁹ Ma⁺ ga⁺lä⁻te¹ lä⁻jē⁻ go⁻te¹ lä⁻ko^o- na⁻si⁻ kiyh¹ jāā³, ja⁻ga⁺ jāāā¹ dsih³ dsoh³ hma⁻cru⁻ mah¹ na⁺haay³. ³⁰ Pero Dio ga⁻mi⁺jiiyh³ jee⁺ kih¹ hi⁻ na⁻juu¹. ³¹ Hi⁺ cha⁻miih⁻ jiih[~] ga⁺lä⁻jnäāy³ jee⁺ kih¹ hi⁻ na⁺nää¹ kyaay^h Jerusalén, lä⁻ma⁺ tääh³ Galilea. Hi⁻ he³ na⁻ hi⁻ jmee⁻ ju⁺dsoo³ kih¹ lä⁻jēē⁻ dsa⁻ jmi⁺ na¹.

³² Ja⁻ba⁺ lä⁻ja⁻ kwa⁻ jnääh¹ ju⁺hmēē³ la⁻, ja⁻ba⁺ juu¹ he⁻ ga⁻bääh⁻ Dio hñii³ kyaah¹ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ kyaā¹ jnääh¹. ³³ He⁻ ga⁻mi⁺jiiyh³ Jesús, ga⁻mi⁺te¹ Dio juu¹ kih¹ jee⁺ kyaā¹ jnääh¹, hi⁻ laa¹ sa⁺ju⁻ kih¹ Abraham. Lä⁻ja⁻ ga⁺lä⁻te¹ lä⁻ko^o- na⁻si⁻ salmo hwēh³ to¹: “Hne⁻ laah³ gyuu⁻ kyaan⁺, na⁺ ma⁻laan¹ Täā⁺ kyaah¹”, ga⁺jäh³ Dio. ³⁴ Kyaah¹ he⁻ ga⁻mi⁺jiiyh³ Jesús jee⁺ kih¹ hi⁻ ma⁻na⁻juu¹ mah¹ mo⁻so⁻ juu³ gyih¹ jih¹koh³, lä⁻ja⁻ ga⁺lä⁻te¹ juu¹ he⁻ ma⁻na⁻si⁻ lä⁻la⁻: “Mi⁺te¹ ba⁺ jnä³ lä⁻jē⁻ he⁻ ga⁺jwiin¹ David”, ga⁺jäh³ Dio. ³⁵ Hi⁺ ja⁻ba⁺ lä⁻ja⁻ lle⁻ka⁻läh³ né³

salmo: “Sa⁺ kwah¹ jwë¹ jyah⁺ jmi⁻ngo¹ kih¹ hi⁻ na⁻jngëë¹ kyaah¹”, ga⁺jäh¹ David.

³⁶ Ga⁺mi⁻te¹ ba¹ David lä⁻koh¹ ga⁻lä⁻hyoh⁺ dsë¹ Dio lä⁻ ma¹ kyey⁻ në¹ kih¹ dsa⁻ kyaay¹. Hi⁻ ma¹ ga⁺juuy¹ na¹haa¹ dsih¹ koo¹ jee¹ na⁻haa¹ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ kyaay¹. Hi⁻ ga⁺jngaah⁻ ba¹ jmi⁻ngo¹ kiyh¹. ³⁷ Pero hih¹ hi⁻ ga⁻lä⁻jiih¹ he¹, sa⁺ ga⁺jngaah⁻ jmi⁻ngo¹ kiyh¹.

³⁸ He⁻ja⁻ hnø¹ lä⁻ngëëh¹ hnäh¹ øøhn¹, ta⁻lä⁻ kih¹ Jesús hi⁻ hlëëhn¹ kih¹ la⁻ dsa⁻ che⁻ dso¹kye⁻ jnän¹. ³⁹ Lä⁻jëë⁺ hi⁻ dsoo¹ dsë¹ kih¹ Jesús, hi⁻ he¹ ba¹ hwëë⁻ lluu¹, lääy¹ kih¹ lä⁻jë⁻ he⁻ ma¹ hlääyh⁻ cha¹në¹ ley¹ kih¹ Moisé. Jëëh¹ sa⁺ hwëë⁻ jne¹ lluu¹ cha¹në¹ Dio kyaah¹ he⁻ høø¹ jne¹ ley¹ ja⁻. ⁴⁰ Leeh⁻ hnäh¹, mah¹ sa⁺ jä⁻ në¹ kyah¹ hnäh¹ lä⁻koo⁻ ga⁺jäh¹ hi⁻ ga⁺ngëë¹ juu¹ kih¹ Dio:

⁴¹ Jëë⁻ da¹ hnäh¹, dsa⁻ hi⁻ mi⁻kwah¹ juu¹ kin⁺, wa¹ lä⁻dsaa⁻ hoh¹ hnäh¹, wa¹ heeh¹ hnäh¹ go⁻te¹.

Jëëh¹ jee¹ kyah¹ hnäh¹ jmeen⁻ koo⁻ he⁻ jmee¹ dsaa⁻ hoh¹ hnäh¹.

Ni⁺ lä⁻ja⁻ sa⁺ jmeeh¹ hnäh¹ dsoo¹ ma⁻ke⁺ hi⁻ ga⁺ga⁺jmeeh¹ juu¹ kyah¹ hnäh¹, ga⁺jäh¹ Dio.

⁴² Lä⁻ ma¹ ya⁻hëë¹ Paa¹ kyaah¹ Bernabé neh⁺ gwah⁺ kih¹ dsa⁻ judiu, ga⁺chuu¹ dsa⁻ hi⁻ sa⁺ laa¹ judiu kyaayh¹:

—Ja⁻ ya⁻nääh¹ hnäh¹ ka⁻läh¹ jyoh¹ jmi⁺ he⁻ teeh⁻ dsa⁻ dsë¹ mah¹ kwah¹ hnäh¹ ka⁻läh¹ juu¹ na⁻ kyaa¹ jnääh¹.

⁴³ Ma¹ ga⁺hwëëy⁻ neh⁺ gwah⁺ ja⁻, jwëë¹ dsa⁻ judiu hi⁻ lä⁻kye⁻ hi⁻ sa⁺ laa¹ judiu hi⁻ ma¹ hnaah⁻ Dio, ga⁺jmeey¹ ko⁻jøh¹ kyaah¹ Paa¹ kyaah¹ Bernabé. He⁻ja⁻ ngoo¹ ba¹ Paa¹ hlëëyh⁻ mah¹ wa¹ lla⁻nää¹ bih¹ ta⁺ cha¹në¹ kyaah¹ he⁻ mi⁻jää¹ Dio.

⁴⁴ Ma¹ ga⁺të¹ jmi⁺ he⁻ teeh⁻ dsa⁻ dsë¹, miih⁻ ga⁺ sa⁺ ga⁺dsaa¹ lä⁻jëë¹ dsa⁻ chaa⁻ jee¹ jwi⁺ ja⁻, na⁺näy¹ na⁺nuy¹

ha- lä- la- juu' kih' Dio. ⁴⁵ Pero ma' ga- jee' dsa- judiu, he- ga- kuh' jwee' dsa-, he- ja- ga- lä- lleey' jwerte, ga- looy' lla- dsëy' kih' juu' he- ma' kwa- Paa' hi- ma' hlëeyh' wii' kiyh'.

⁴⁶ Pero Paa' kyaah' Bernabé sa- ga- lä- goyh- ga- hlëeyh' dsa- he', ga- jäyh':

—Kyah' hnäh' to- né' dsa- goon- jmee- bii' he- nuuh- hnäh' juu' kih' Dio he- ma- kwa' jnääh' la-. Pero he- beh' hnäh' juu' la-, mi- jnääh' hnäh' hñaah' sa- hnooh- hnäh' ha- lä- jee' jmee' chaa- hnäh' tää'. Na' na' hwëe- jnääh' jee' kyah' hnäh' mah' dsa' kwa' jnääh' juu' kih' dsa- hi- sa- laa' judiu ba'. ⁴⁷ Jëeh' Dio ga- jmee' mada- lä- la- kya- jnääh', ga- jäyh':

Ma- hñaan- hne-, laah' wa- je- kih' dsa- hi- sa- laa' judiu, mah' hne- ba' kah' juu' ha- lä- lää' dsa- lä- kaa- lä- juh' jmi- gyuu'.

⁴⁸ Ma' ga- nuu' dsa- hi- sa- laa' judiu juu' kih' Dsa- jøøh' jnän', ga- jmeey' juuh- kih' juu' ja- hi- ga- lä- chaay' llu'. Ga- heeh- lä- jëe- hi- laa' kwaat- tëeh' jee' ka- Dio. ⁴⁹ Lä- dsa' hwa' ja- ga- lloo' juu' kih' Dsa- jøøh' jnän'.

⁵⁰ Pero ko- llaa' judiu ga- taayh- juu' dsa- më' hi- ma' hnaah- Dio, lä- kye- dsa- më' hi- kaa' kih' jee' jwii- ja-. Hi- lä- ja- ga- taayh- juu' hi- laa' ta'. Ga- tooyh- je- dsë' dsa- kaa' he' mah' lä- lleey' kyaah' Paa' kyaah' Bernabé mah' hëey' kiyh' ta- jee' uu' ga' kih' hwa' ja-. ⁵¹ Kyaah' ya- hëe' Paa' ngaah' kyaah' Bernabé ga- hlay' hløø- he- ma' na- beh- tiy' he- jmeey- lii- kih' dsa- he', he- lä- ma- kyaayh' ja- ba' dso' kye- kiyh'. Hi- ga- hwëey- jee' ja-, mah' ga- nääy' ta- jwii- Iconio. ⁵² Lä- jëe- hi- ga- heeh- juu' kih' Dio cha- miih- ma' jëe- dsëy', hi- ma' kyey- cha- miih- be' kih' Jmi- lle' Na- jngii'.

14

Ngoo' Paa' kyaah' Bernabé ta' jwii' Iconio

¹ Lã ma' gya' Paa' kyaah' Bernabé jwii' Iconio ja-, ma' dsa- taayh- ko-jøh' lä uuy' neh' gwah- mäh- kih' dsa- judiu. Ha- koh' sa' llu' juu' he- ga- kway', he- ja- jwëë' hi- laa' judiu hi- lä kye- hi- sa' laa' judiu ga' heeh-. ² Pero ko-llaa' judiu hi- sa' ga' heeh-, ga' tooyh- je- dsë' dsa- hi- sa' laa' judiu mah' ga' lä hneey- kyaah' øøh' jne' hi- ga' heeh- kih' Dio. ³ He- ja- ga' jã' Paa' kyaah' Bernabé cha- miih- jmi' jee' ja-. Ni' miih- sa' ma' goyh- ma' kway' juu' kih' Dio hi' ma' kyey- cha- miih- o- jøh- dsë- kih' Dsa- jøøh' jnän'. Hi' ga' jmeey' cha- miih- he- juh- gaa-. Lã ja- ga' jmeë' Dio ju' dsoo' kih' juu' he- ma' kway'. ⁴ Pero dsa- hi- ma' chaa- jee' jwii- ja-, ga' laa' to' nää'. Ko-llaa' ga' taah' jwoo' kih' judiu, hi' ko-llaa' ga' taah' jwoo' kih' apóstole. ⁵ Ga' taah' dsa- judiu juu' kwee- kyaah' dsa- hi- sa' laa' judiu, ko-jøh' kyaah' dsa- ta' kyaay' mah' kway' kih' apóstole he' hi' tey' kuu' kiyh'. ⁶ Pero ma' ga' lä ñe- Paa' kyaah' Bernabé he- hnøø' dsa- ma' jmeë' kiyh' lä ja-, lä chah' ja- ga' hwëëy- ga' nääy' ta' Lистра hi' Derbe, jwii- he- hla- hwa' Licaonia. Hi' na' nää' gyih' jyoh' jwii- he- hla- lä kaa- jee' jäh' ja-, ⁷ mah' na' kway- ju' hmëë' kih' Jesús lä kaa- ja-.

Ga' te' dsa- kuu' kih' Paa' jee' jwii' Lистра

⁸ Lистра ja- ma' gya' jaa- dsa- jluuh' hi- jluuh' ga' lä chaa', jih' koh' sa' ma' ngëy'. ⁹ Dsa- he' ma' gya' nuu- lä jë' he- ma' hlëeh' Paa'. Ma' ga' jëë' Paa' m' nëy' ga' lä liiyh- kih' dsa- he', he- ma- dsoo' dsëy' hlääy'. ¹⁰ He- ja- ga' hlëeh' Paa' ki- gaa- ga' siiyh':

—Noo- da', chih' tiih' na- ko- dsoo'.

Lä⁺chah⁺ ja⁻ koo⁻ ba⁺ ga⁻hliiy⁺ ta⁺ gyuu^h hi⁺ ga⁻løoy⁺ ngëy⁺. ¹¹ Ma⁺ ga⁻jëe⁺ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ jee⁺ ja⁻ he⁻ ga⁻jmee⁺ Paa⁺ lä⁻ja⁻, ga⁻løoy⁺ hlëeyh⁺ koo⁻ ki⁻gaa⁻ kyaah⁺ juu⁺ kiyh⁺, ma⁺ jäyh⁺:

—Lä⁺ laa⁺ dsa⁻ñuu^h laa⁺ uu⁺ dio hi⁻ ma⁻jñaa⁺ jee⁺ jnän⁻ la⁻.

¹² Ga⁻ mi⁻ cheey⁻ Bernabé Júpiter hi⁻ Paa⁺ ga⁻ mi⁻ cheey⁻ Mercurio kih⁺ he⁻ ma⁺ kwa⁻ Paa⁺ juu⁺. ¹³ Chuuh⁺ jwii⁻ ja⁻ ma⁺ chih⁺ gwah⁺ kih⁺ dio Júpiter. Jee⁺ ja⁻ ga⁻lloo⁺ jmi⁻ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ jmee⁺ ta⁺ neh⁺ gwah⁺ ja⁻, ma⁺ jääy⁺ kya⁺ dso⁺ hi⁺ ma⁺ kyey⁻ he⁻ na⁻ lii⁺ kyaah⁺ le⁺. Ma⁺ hnøoy⁺ ma⁺ jngëeyh⁺ kya⁺ he⁺ mah⁺ ko⁻joh⁺ kyaah⁺ dsa⁻ gooy⁺ ma⁺ jmeey⁺ juuh⁻ kih⁺ apóstole he⁺. ¹⁴ Lä⁺ ma⁺ ga⁻ nuu⁺ Bernabé kyaah⁺ Paa⁺ he⁻ ja⁻, ga⁻ giyy⁺ hmiih⁻ kiyh⁺, mah⁺ ga⁻ taayh⁻ jee⁺ kih⁺ dsa⁻ he⁺ ma⁺ hlëeyh⁻ ki⁻gaa⁻, ¹⁵ ma⁺ jäyh⁺:

—Hnäh⁺ dsa⁻ñuu^h ¿he⁻la⁺ jmeeh⁻ hnäh⁺ lä⁻na⁻? ¿Ja⁺ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁺ ba⁺ jnääh⁺ lä⁻koh⁺ laah⁺ hnäh⁺? Ma⁻ya⁻nøø⁺ jnääh⁺ mah⁺ kwa⁺ jnääh⁺ ju⁺hmëe⁺ kih⁺ Jesús. Tu⁺ hnäh⁺ he⁻ na⁻, ta⁺ jmee⁻ hnäh⁺ he⁻ sa⁺ jmää⁺ ta⁺. Jeeh⁻ hnäh⁺ hñaah⁺ kih⁺ Dio jiih⁺ ba⁺, hi⁻ ga⁻jmee⁺ gyuu^h hwa⁺, hi⁻ ga⁻jmee⁺ jmi⁻ñeeh⁻ hi⁺ ga⁻jmeey⁺ lä⁻jë⁺ he⁻ ga⁻cha⁻ në⁺ kih⁺. ¹⁶ Jää⁺ ma⁺ tääh⁺ dsa⁻ jmee⁺ lä⁻hyoh⁻ dsë⁺ hi⁺ sa⁻cha⁻ he⁻ ma⁺ jmee⁺ Dio kiyh⁺ ni⁺ miih⁻. ¹⁷ Pero ja⁻ he⁻ ga⁻hmäy^h go⁻te⁻. Ma⁺ra⁺ he⁻ ga⁻mi⁻jnääy⁻ ha⁻ lä⁻laay⁺ hñiiy⁺ kyaah⁺ lä⁻jë⁺ he⁻ llu⁺ he⁻ jmeey⁺. Cheey⁺ jma⁺, hi⁺ jmeey⁺ kwa⁺ lä⁻jë⁺ he⁻ jngëe⁻ dsa⁻ mah⁺ lä⁻cha⁻ cha⁻miih⁻ he⁻ kih⁺hih⁺ jne⁺ hi⁺ lä⁻ja⁻ jmeey⁺ jëe⁻ dsë⁻ jne⁺.

¹⁸ Ma⁻ke⁺ ga⁻hlëeh⁺ apóstole he⁺ lä⁻ja⁻, he⁻lii⁺ ba⁺ ga⁻liyh⁺ ga⁻jney⁺ jwë⁺ kih⁺ dsa⁻ he⁺ he⁻ ma⁺ jngëeyh⁺ kya⁺ mah⁺ ma⁺ jmeey⁺ juuh⁻ kih⁺ apóstole.

19 Ma⁻ngëë^ʻ he⁻ ja⁻, ga⁻lla⁻nää^ʻ judiu hi⁻ chaa⁻ Antioquia, lä⁻kye⁻ hi⁻ chaa⁻ Iconio. Ga⁻taayh⁻ juu^ʻ dsa⁻ hi⁻ ma⁻ chaa⁻ Lистра. He⁻ ja⁻ ga⁻tey^ʻ kuu^ʻ kih^ʻ Paa^ʻ. Ma⁻ngëë^ʻ he⁻ ja⁻, ga⁻sëëyh⁻ Paa^ʻ lä⁻ ga⁻të^ʻ chuuh^ʻ jwii⁻, jëeh^ʻ ma⁻ jmeey^ʻ hu⁻dsë⁻ ma⁻ juuy^ʻ ba. 20 Lä⁻jëë⁻ øøh^ʻ jne⁻ ga⁻taayh⁻ lä⁻ku⁻ lä⁻jii^ʻ kih^ʻ Paa^ʻ. Ko⁻hwëë^ʻ ga⁻ ja⁻ ma⁻ ga⁻noo⁻ Paa^ʻ jee⁻ ma⁻ kyaay^ʻ ja⁻ hi⁻ koo⁻ ka⁻läh^ʻ ga⁻hey^ʻ ta⁻ jee⁻ jwii⁻ ja⁻. Ma⁻ ga⁻ jnä^ʻ jyoh^ʻ jmi⁻, ngooy^ʻ kyaah^ʻ Bernabé ta⁻ Derbe.

21 Ma⁻ ga⁻lla⁻nääy^ʻ jwii⁻ Derbe, ga⁻kway^ʻ ju⁻hmëë^ʻ. Hi⁻ jwëë^ʻ dsa⁻ ga⁻heeh⁻ juu^ʻ kih^ʻ Jesús. Ja⁻ga⁻ ga⁻nääy⁻ ka⁻läh^ʻ ta⁻ Lистра, ta⁻ Iconio, hi⁻ ta⁻ Antioquia. 22 Lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻ jwii⁻ ja⁻, ga⁻kway^ʻ cha⁻ga⁻miih⁻ bë⁻ kih^ʻ øøh^ʻ jne⁻. Ga⁻hlëëh^ʻ gyih^ʻ mah^ʻ sa⁻ tøy^ʻ juu^ʻ he⁻ ma⁻ dsoo⁻ dsëy^ʻ, ma⁻ jäyh^ʻ:

—Jmee⁻ bii^ʻ jëë⁻ jne⁻ cha⁻miih⁻ wi^ʻ, ja⁻ga⁻ heh^ʻ jne⁻ jee⁻ jmee⁻ Dio hih⁻.

23 Lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻ jwii⁻ jee⁻ ma⁻ tääh^ʻ hi⁻ ma⁻heeh⁻ juu^ʻ kih^ʻ Dio, ga⁻hñaa^ʻ dsa⁻gyuuh^ʻ hi⁻ ka⁻ në⁻ kih^ʻ dsa⁻kyaayh^ʻ. Ma⁻ngëë^ʻ he⁻ ja⁻, ga⁻taayh⁻ ngiiy^ʻ kih^ʻ Dio ta⁻ko⁻jiih^ʻ sa⁻ kuh⁻hiyh⁻. Lä⁻ja⁻ ga⁻taayh⁻ goo⁻ Dsa⁻jøøh^ʻ jnä⁻ dsa⁻gyuuh^ʻ hi⁻ na⁻hñaa^ʻ kyaay^ʻ.

Ga⁻llaqah^ʻ Paa^ʻ ka⁻läh^ʻ kyaah^ʻ Bernabé jee⁻ jwii⁻ Antioquia he⁻ na⁻heë⁻ hwa^ʻ Siria

24 Ma⁻ ga⁻hwëëy⁻ jee⁻ ja⁻, ga⁻ngëë^ʻ bih^ʻ ko⁻dsoo⁻ hwa^ʻ Pisidia ga⁻nääy⁻ ta⁻ Perge, jwii⁻ he⁻ nøø^ʻ hwa^ʻ Panfilia. 25 Ma⁻ngëë^ʻ ma⁻kway^ʻ juu^ʻ kih^ʻ dsa⁻ hi⁻ ma⁻ chaa⁻ Perge, ga⁻nääy^ʻ ta⁻ jwii⁻ Atalia.

26 Jee⁻ ja⁻ ga⁻taayh⁻ neh⁻ barco, ga⁻nääy⁻ ka⁻läh^ʻ ta⁻ Antioquia, ja⁻ba⁻ jwii⁻ jee⁻ ga⁻taah⁻ dsih⁻ goo⁻ Dio ma⁻ ga⁻mi⁻jäy^ʻ kyaah^ʻ ta⁻ kiyh^ʻ he⁻ na⁻ ga⁻ ma⁻hñaa⁻. 27 Ma⁻

ga^ˉlla^ˉnaäy[˘] Antioquía ja⁻, ga^ˉtëeyh^ˆ lä^ˆjëë^ˆ øøyh^ˆ hi⁻ ma^ˆ chaa⁻ jee^ˆ ja⁻. Mah^ˆ ga^ˆjmeeyh^ˆ juu^ˆ ha⁻ lä^ˆ la^ˆ he⁻ juh⁻ gaa⁻ he⁻ ga^ˆjmee^ˆ Dio lä^ˆkaa⁻ jee^ˆ na^ˆnaäy^ˆ hi^ˆ ha⁻ lä^ˆ ga^ˆkwa^ˆ Dio jwë^ˆ he⁻ ga^ˆlä^ˆdsoo^ˆ dsë^ˆ hi⁻ sa^ˆ laa^ˆ judiu. ²⁸Jee^ˆ ja⁻ ga^ˆjä^ˆ Paa^ˆ kyaah^ˆ Bernabé cha⁻ miih⁻ jmi^ˆ kyaah^ˆ øøh^ˆ jne^ˆ.

15

Ga^ˆtaah^ˆ apóstole juu^ˆ kwee⁻ ha⁻ lä^ˆ siiyh^ˆ øøh^ˆ jne^ˆ hi⁻ sa^ˆ laa^ˆ judiu

¹ Ko⁻llaa⁻ dsa⁻ hi⁻ ma^ˆ chaa⁻ Judea ga^ˆlla^ˉnaäy^ˆ jwi⁻ Antioquía na^ˆkway⁻ juu^ˆ kih^ˆ øøh^ˆ jne^ˆ hi⁻ ma^ˆ tääh^ˆ jee^ˆ ja⁻, ma^ˆ jäyh^ˆ:

—Cher^ˆ mah^ˆ sa^ˆ ga^ˆwih^ˆ jmi⁻ngo^ˆ kyah^ˆ hnäh^ˆ lä^ˆkoö⁻ nøø^ˆ kih^ˆ Moisé, sa^ˆ lääh^ˆ hnäh^ˆ.

² Peer^ˆ ga^ˆti⁻ ga^ˆchoo^ˆ Paa^ˆ juu^ˆ kyaah^ˆ dsa⁻ he^ˆ hi⁻ lä^ˆja⁻ ma^ˆ jmeë^ˆ Bernabé ka⁻läh^ˆ. Ha⁻ koh^ˆ juu^ˆ sa^ˆ ga^ˆti⁻ ga^ˆchooy^ˆ. He⁻ja⁻ øøh^ˆ jne^ˆ hi⁻ ma^ˆ tääh^ˆ Antioquía, ga^ˆhñaay^ˆ Paa^ˆ kyaah^ˆ Bernabé kyaah^ˆ jñah^ˆ ga^ˆ øøh^ˆ jne^ˆ. Ga^ˆcheey^ˆ ta^ˆ Jerusalén mah^ˆ mi⁻eey^ˆ juu^ˆ ja⁻ kyaah^ˆ apóstole hi^ˆ kyaah^ˆ lä^ˆjëë^ˆ dsa⁻gyuuh^ˆ.

³ øøh^ˆ jne^ˆ hi⁻ ma^ˆ tääh^ˆ Antioquía ga^ˆchee^ˆ dsih^ˆ kyaah^ˆ juu^ˆ llu^ˆ. Jee^ˆ ga^ˆnaäy^ˆ ja⁻, ga^ˆngëey^ˆ hwa^ˆ Fenicia hi^ˆ ga^ˆngëey^ˆ hwa^ˆ Samária. Lä^ˆjë^ˆ jwi⁻ jee^ˆ ga^ˆngëey^ˆ ja⁻, ga^ˆjmeeyh^ˆ juu^ˆ ha⁻ lä^ˆ ga^ˆla^ˆ he⁻ ga^ˆjeeh^ˆ dsa⁻ hi⁻ sa^ˆ laa^ˆ judiu kyaah^ˆ Dio. Peer^ˆ ga^ˆtih^ˆ dsë^ˆ lä^ˆjëë^ˆ øøh^ˆ jne^ˆ ma^ˆ ga^ˆnuuy^ˆ juu^ˆ ja⁻.

⁴ Ma^ˆ ga^ˆlloo^ˆ Paa^ˆ kyaah^ˆ Bernabé ta^ˆ Jerusalén, øøh^ˆ jne^ˆ hi⁻ tääh^ˆ jee^ˆ ja⁻ ga^ˆheeh⁻ bih^ˆ llu^ˆ. Hi^ˆ lä^ˆja⁻ ga^ˆjmeë^ˆ apóstole kyaah^ˆ lä^ˆjëë^ˆ dsa⁻gyuuh^ˆ ka⁻läh^ˆ. Hi^ˆ ga^ˆjmeeh^ˆ Paa^ˆ kyaah^ˆ Bernabé juu^ˆ lä^ˆjë^ˆ he⁻ ga^ˆjmeë^ˆ Dio kyaayh^ˆ

lä'kaā jee' na'näy'. ⁵ Pero ko'llaa' fariseo hi ma' heeh̄ juu' kih' Dio ga' nooy mah' ga' jäyh':

—Jmeē bii' uūh̄ jmi'ngo' kih' dsa' ñuūh̄ hi sa' laa' judiu hi jmeen' mada' kiyh' mah' høoy' lä'jē' nuūh̄ kih' Moisé.

⁶ He'ja' ga'kuh' apóstole kyaah' dsa'gyuūh' mah' mi'ee' juu' ja'. ⁷ Ma'lā'hi' täȳh' ti'chooy' juu' jee' lä'jēy', ja' ga' ga' noo' Pee' mah' ga' jäyh':

—Nuū da' hnäh' dsa' ñuūh̄ øøhn'. Ñeh' ba' hnäh', jāā' ga'lleēh̄ Dio jnä' jee' kyah' hnäh' mah' kwan' ju'hmēē' kih' hi sa' laa' judiu, mah' lä'dsoo' dsēy' kih' Jesús. ⁸ Dio hi' kyuūh̄ ha' lä' la' tuh' dsē' dsa', ga' mi'jnäy' dsa' he', ma'ra' he' laay' dsa' kyaay' lä'llu' he' ga'kwēēyh' Jmi'llē' Na'jngii', ja'ba' lä'koh' ga'hñah' jne'. ⁹ Ja'ba' lä'koh' ga'jmeē' Dio jnä' jne', ja'ba' lä'ja' ga'jmeey' kyaah' dsa' he' ka'läh'. Jēēh', kyaah' he' ma'lā'dsoo' dsēy' kih' Jesús, lä'ja' ba' ma'jäy' na'jngēy'. ¹⁰ ¿He'la' kah' hnäh' dsē' Dio, he' jmeeh' hnäh' bii' kih' øøh' jne' he' høoy' ley he' sa' täȳ høoy', hi' ni' jne' sa' täā' jne' høøn', hi' ni' dsa' ma'gyuh' jnän' sa' ga'täȳ ma' høoy' ? ¹¹ Pero na' ma'ñe' jne', he' la' ma'lää' ba' Jesús jne', kwee' ba' kyaah' dsa' he' —ga'jäh' Pee'.

¹² Ma' ga'løø' Bernabé kyaah' Paa' jmeeh' juu', lä'jēē' dsa' he' ga'taah' tii' nuuy' ha' lä' cha'miih' juh'gaa' he' ga'jmeē' Dio kyaay' jee' na'näy' na'kway' ju'hmēē' kih' dsa' hi sa' laa' judiu. ¹³ Hi' ma' ga'dsaa' juu' kih' Paa' kyaah' Bernabé, ga'hlēēh' Jacobo, ga'jäyh':

—Dsa'ñuūh̄ øøhn', nuū da' hnäh'. ¹⁴ Ma'nuu' jne' lä'koo' ma'jmeeh' Simón juu' ha' lä' ga'jmeē' Dio to'ne' jee' kih' dsa' hi sa' laa' judiu, ga'tēy' dsa' he',

ga^ˈjmääy^ˈ kyaay^ˈ. ¹⁵ He⁻ la⁻ na⁻ jeeh^ˈ kwee⁻ kyaah^ˈ he⁻ ga^ˈhlëeh^ˈ hi⁻ ga^ˈngëe^ˈ juu^ˈ kih^ˈ Dio, jee^ˈ na⁻ sii⁻ lä^ˈla⁻:

¹⁶ Ma⁻ngëe^ˈ he⁻ la⁻, niin^ˈ na^ˈchoohn^ˈ hne^ˈ kih^ˈ David he⁻ na⁻hla^ˈ.

Na^ˈjmeehn^ˈ ka⁻läh^ˈ lä⁻kaa⁻ jee^ˈ na⁻hee⁻, mah^ˈ choohn^ˈ ka⁻läh^ˈ lä⁻hmëe^ˈ,

¹⁷ mah^ˈ lä^ˈja⁻ hi⁻ jñah^ˈ nää^ˈ dsa⁻ he^ˈ wa^ˈ hnääh^ˈ Dio, lä⁻jëe⁻ dsa⁻ hi⁻ sa^ˈ laa^ˈ judiu hi⁻ ma⁻mi⁻jää⁻ laay^ˈ kyaan^ˈ.

¹⁸ Lä^ˈja⁻ ga^ˈjäh^ˈ Dio, hi⁻ ga^ˈmi⁻jnääh⁻ juu^ˈ la⁻ llo^ˈjoo^ˈ go⁻te

¹⁹ He⁻ja⁻ jwahn^ˈ, ta^ˈ wa^ˈ han^ˈ kih^ˈ hi⁻ sa^ˈ laa^ˈ judiu hi⁻ dsa⁻jeeh⁻ kyaah^ˈ Dio. ²⁰ Ma⁻lee⁻ ba^ˈ koo⁻ siin^ˈ kiyh^ˈ mah^ˈ sa^ˈ wa^ˈ kuyh⁻ ma^ˈ he⁻ jmee^ˈ mi⁻sayh^ˈ hñiiy^ˈ he⁻ lla^ˈ dsa⁻ cha^ˈne^ˈ dio hi⁻ na⁻laa⁻ kaa^ˈ dsa⁻, hi^ˈ dsa⁻më^ˈ dsa⁻nñuh⁻ sa^ˈ wa^ˈ kaayh^ˈ wa^ˈ hi⁻ cha⁻ hi⁻, hi^ˈ ni^ˈ sa^ˈ wa^ˈ kuyh⁻ jah^ˈ hi⁻ dsa⁻juu^ˈ kyaah^ˈ he⁻ wi^ˈ, ni^ˈ sa^ˈ wa^ˈ kuyh⁻ jma⁻. ²¹ Jëeh^ˈ llo^ˈjoo^ˈ ga⁻løø^ˈ dsa⁻ judiu kwa⁻ nñuh⁻ kih^ˈ Moisé neh^ˈ gwah^ˈ he⁻ tøø^ˈ lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻ jwi⁻. Jee^ˈ ja⁻ hëy⁻ he⁻ ga^ˈ sii^ˈ Moisé, lä⁻jë⁻ jmi^ˈ he⁻ teeh⁻ dsa⁻ dsë^ˈ — ga^ˈjäh^ˈ Jacobo.

Ga⁻cheey^ˈ koo⁻ je⁻ kih^ˈ lä⁻jëe⁻ øø^ˈ jne^ˈ hi⁻ sa^ˈ laa^ˈ judiu

²² Lä⁻jëe⁻ øø^ˈ jne^ˈ he^ˈ, kyaah^ˈ apóstole hi^ˈ kyaah^ˈ dsa⁻gyuuh^ˈ ga^ˈtaayh^ˈ juu^ˈ kwee⁻ ga^ˈhñaa^ˈ ko⁻llaa⁻ øø^ˈ jne^ˈ hi⁻ ma^ˈ tääh^ˈ jee^ˈ ja⁻ mah^ˈ dsa⁻nää^ˈ jwi⁻ Antioquía kyaah^ˈ Paa^ˈ hi^ˈ kyaah^ˈ Bernabé. Ga^ˈhñaa^ˈ Juda, he^ˈ ba^ˈ hi⁻ tëeyh^ˈ Barsabá, hi^ˈ ga^ˈhñaa^ˈ Sila. Hi⁻ he^ˈ ma^ˈ laa^ˈ ta^ˈ jee^ˈ kih^ˈ dsa⁻kyaayh^ˈ. ²³ Kyaah^ˈ hi⁻ he^ˈ ga⁻cheey^ˈ je⁻ he⁻ na⁻sii⁻ lä^ˈla⁻:

“Jnääh^ˈ apóstole, jnääh^ˈ dsa⁻gyuuh^ˈ kyaah^ˈ øø^ˈ jne^ˈ, jmee⁻ jnääh^ˈ juu^ˈ kyah^ˈ hnäh^ˈ øø^ˈ hi⁻ sa^ˈ laa^ˈ judiu hi⁻ chaa⁻ Antioquía, hi⁻ chaa⁻ hwa^ˈ Siria hi^ˈ Cilicia ka⁻läh^ˈ.”

Wa' chaa- hnäh' llu'. ²⁴ Ma-nuu' jnääh' kih' kō-llaa' hi- ga-hwëë- jee' la- ga-näay' ta' na'. Sa' ñe' jnääh' he- ga-näay' mi-gaay- hnäh' kyaah' juu' kiyh', heey- huudsë- kyah' hnäh' hi- jmeey' hih' he- uuh' jmi-ngo' kyah' hnäh' hi- he- høøh' hnäh' ley. ²⁵ He-ja- ma-tooh` jnääh' juu' kwee-, ma-jëë' jnääh' llu' ba' he- ma-hñaa' jnääh' øøh' jne' hi- tääh' jee' la- mah' dsa-näay' dsa-jëëy- hnäh' kō-jøh' kyaah' Paa' hi- kyaah' Bernabé hi- hnää' jne' cha-miuh-. ²⁶ Dsa-nuuuh- na-, sa' ga-jmeey' he' che' chaa- juuy' jee' ga-näay' kway' juu' kih' Jesucristo. ²⁷ He-ja- chee' jnääh' Juda kyaah' Sila mah' dsa-näay' dsa-kway' juu' he- na-sii- la-. ²⁸ Llu' ba' la' kih' jmi-llë' Na-jngii' hi- lä-ja- kyaah' jnääh' ka-läh', he- sa- hnøø- jnääh' he- høøh' hnäh' he- sa- tää' hnäh' høøh'. Ma-la' he- la- ba' hnøø' nuuh' hnäh'. ²⁹ Sa' kuh' hnäh' he- ma-lla' dsa-cha'ne' dio hi- na-laa' kaah- dsa-, ni' sa' le' kuh' hnäh' jma-, ni' sa' le' kuh' hnäh' jah' hi- dsa-juu' kyaah' he- wi'. Hnäh' dsa-më' dsa-nuuuh-, ta' kaah- hnäh' wa' hi- cha- hi-. Cher'mah' ga-lëh' hnäh' høøh' he- ja-, jmeeh- ba' hnäh' llu'. Wa' dsa-ngëëh' ba' hnäh' llu'."

³⁰ Lä-jëë- hi- na-hñaa' he', ga-näay' ta' Antioquia. Ma' ga-lla-näay' jee' ja-, ga-jøøyh- øøh' jne' mah' ga-ngëëy' je- he- ma' kyey- ja-, to-lo' ne' jee' lä-jëë-. ³¹ Peer- ga-nøh' dsë' øøh' jne' he' ma' ga-hëy' je- ja-, he-ja- ga-lä'chaay- llu' jwërte. ³² Juda kyaah' Sila hi- ma' ngëë- juu' kih' Dio ma' kway' cha-gamiuh- juu'. Heh' lä-ja-, ga-nøh' dsë' øøh' jne' hi' ga-tëëyh' cha-miuh- be'. ³³ Ga-lä'hi' ga' miuh- jmi', ja-ga' ga-hih' øøh' jne' juu' kyaayh' mah' dsa-näay' llu' ta' Jerusalén jee' tääh' hi- ga-cheey'. ³⁴ Pero ga-jmee' Sila huudsë-: "Go' llu' ga' he- jän' jee' la-." ³⁵ Hi' ga-jä' ba' Paa' kyaah' Bernabé

Antioquía jā, ma' mī-tēēȳ dsā juu' kih' Dsā-jøøh' jnän'. Hī kō-jøh' kyaah' jñah' dsā-kyaayh' ma' kway' ju'hmēē'.

Ngoo' Paa'jee' ga'tē' to' jiih' na'kway' juu'

³⁶ Ga'lā'hii' ga' miih' jmī, ma' ga'jah' Paa' siiyh' Bernabé:

—Man' ka-läh' ma'jēēn' lä'jēē' øøh' jne' hī-tāäh' lä'kaa' jwī-jeē' na'kan' juu' kih' Dio jää', ma'jēēn' ha-lä' tääh'.

³⁷ Ma' hnøø' Bernabé ma' jääy' Jwaa' hī-tēēyh' Marcos. ³⁸ Pero sa' ga'tih' dsē' Paa' he' ma' jääy' ka-läh' hī-ga'kēh' jiih' hwa' Panfilia, jēēh' mo'so' nēē' gyih' na'kway' juu' kih' Dio kyaah' Paa'. ³⁹ Ni' miih' sa' ga'hii' kwee' juu' kih' Paa' kyaah' Bernabé, lä'jiih' ga'beey' øøyh', ga'näay' ma' kih-kih'. He-ja' Bernabé ga'jääy' Marcos, ga'taayh' neh' barco ga'näay' ta' Chipre. ⁴⁰ Hi' Paa' ga'jääy' Sila. Lä'koō' ma' ga'hwēēy' jee' ja', ga'jah' øøh' jne' hī ma'tāäh' Antioquía siiyh':

—Dio kyaah' hnäh'.

⁴¹ Ga'ngēēy' ta' hwa' Siria kyaah' hwa' Cilicia ma'kway' be' kih' øøh' jne' hī ma'tāäh' lä'koō' lä'koō' jwī.

16

Ngoo' Timotä kyaah' Sila ko-jøh' kyaah' Paa'

¹ Ma'ngēē' he' ja', ga'näay' ta' Derbe, ja-ga' ga'näay' ta' Lистра. Jee' ja' ma' gya'jaa' øøh' jne' hī-cheē' Timotä. Chooy' ma' laa' judiu hi' ma' laay' øøh' jne' ka-läh'. Pero jmī Timotä ma' laa' griego. ² Lä'jēē' øøh' jne' hī ma'tāäh' Lистра hi' hī ma'tāäh' Iconio ma' hlēēyh' llu' kih' Timotä. ³ Ga'lā'hnøø' Paa' jääy' Timotä lä'kaa' jee' dsooy', he-ja' ga'jmeey' mada' ga'wih' jmi-ngo' kih' Timotä mah' sa' choo' judiu hi' chaa' jee' ja' juu' kyaayh', jēēh'

ga⁻lä⁺jëë⁺ dsa⁻ chaa⁻ jee' ja⁻ ma⁻ñey⁻ laa⁺ griego jmi⁻
Timotä. ⁴ Ga⁻lä⁺kaa⁻ jwi⁻ jee' ga⁻näay⁺, ga⁻jmeeyh⁺ juu⁻
' kih⁺ øøh⁺ jne' ha⁻ lä⁺ la⁺ juu⁺ ee⁻ he⁻ ga⁻taah⁻ apóstole
kyaah⁺ dsa⁻gyuuh⁺ hi⁻ ma' tääh⁺ Jerusalén mah⁺ høøy⁺
ma⁻lä⁺ he⁻ na⁻ ba'. ⁵ Ma' ga⁻nuu⁺ øøh⁺ jne' juu⁺ ja⁻,
ga⁻tëëyh⁺ cha⁻miih⁻ be' hi⁺ jwëë⁺ ga⁻ dsa⁻ ga⁻heeh⁻ juu⁻
' kih⁺ Dio koo⁻ jmi⁻ koo⁻ jmi⁻.

*Ga⁻mi⁻ñää⁻ Dio kih⁺ Paa⁺ jaa⁻ dsa⁻ hi⁻ ma' chaa⁻ hwa⁻
Macedonia*

⁶ Pero Jmi⁻ lle⁺ Na⁻ jngii⁺ sa⁻ ga⁻kwa⁺ jwë⁺ kih⁺ Paa⁺ kyaah⁺
dsa⁻ kyaayh⁺ mah⁺ ma' kway⁺ juu⁺ kih⁺ Dio hwa⁺ Asia, he⁻ ja⁻
ga⁻ngëë⁺ bih⁺ lä⁺ ga⁻ dsa⁺ hwa⁺ Frigia, kyaah⁺ hwa⁺ Galacia.
⁷ Lä⁻ koo⁻ ma' ga⁻lla⁺ näay⁺ ta⁺ hwa⁺ Misia, ma' hnøøy⁺ ma'
dsa⁻ näay⁺ ta⁺ Bitinia pero sa⁻ ga⁻kwa⁺ Jmi⁻ lle⁺ Na⁻ jngii⁺
' jwë⁺. ⁸ He⁻ ja⁻ koo⁻ ga⁻ngëëy⁺ ta⁺ koo⁺ hwa⁺ Misia ba',
lä⁺ jiih⁺ ga⁻lla⁺ näay⁺ jwi⁻ Troa. ⁹ Hwë⁺ he⁻ ma' gya⁺ Paa⁺
Troa, ga⁻hëë⁺ mi⁻nëy⁺ ma' cheh⁺ jaa⁻ dsa⁻ ñuuh⁻ hi⁻ chaa⁻
Macedonia ma' chuu⁺ kyaayh⁺, ma' jäh⁺: “Ña⁻ ta⁺ hwa⁺
Macedonia mah⁺ kwah⁺ be' kya⁺ jnääh⁺.” ¹⁰ Ma' ga⁻jëë⁺
Paa⁺ he⁻ ja⁻, lä⁺ chah⁺ ja⁻ ga⁻mi⁻llu⁻ jnääh⁺ løø⁺ kya⁺ jnääh⁺
' mah⁺ ga⁻nøø⁺ jnääh⁺ kyaayh⁺ ta⁺ Macedonia. Ga⁻jmeë⁺
jnääh⁺ dsoo⁺ he⁻ tëëh⁻ Dio jnääh⁺ mah⁺ dsa⁻ kwa⁺ jnääh⁺ ju⁻
' hmëë⁺ kih⁺ Jesús jee' ja⁻.

Ngoo⁺ Paa⁺ kyaah⁺ Sila jee' jwi⁻ Filipino

¹¹ Jee' jwi⁻ Troa ja⁻ ga⁻tooh⁻ jnääh⁺ neh⁺ barco,
ga⁻nøø⁺ jnääh⁺ ko⁻ dsoo⁺ ta⁺ Samotracia, hwa⁺ he⁻ hä⁺ jee'
jmi⁻ ñeeh⁻. Ma' ga⁻ jnä⁺ jyoh⁺ jmi⁻, ga⁻nøø⁺ jnääh⁺ ta⁺ jwi⁻
Neópolis.

¹² Jee' ja⁻ ga⁻hwii⁻ jnääh⁺ mah⁺ ga⁻nøø⁺ jnääh⁺ ta⁺ jwi⁻
Filipo he⁻ ga⁻lla⁺ dsa⁻ chaa⁻ Roma hi⁺ ma' la⁺ jwi⁻ to⁻ nē⁻
kih⁺ hwa⁺ Macedonia. Jee' jwi⁻ ja⁻ ga⁻tooh⁻ jnääh⁺ miih⁻

jmií'. ¹³ Koō jmií' hē teeh̄ dsā dsé' gā hwëë̄ jnääh' jee' jwií' jā, gā nøø' jnääh' tā cha'hoó' jmií'. Jëéh', mā ñé' jnääh' hē dsā nää' dsā jee' jā, jee' dsā ngiiy' kiyh' kih' Dio. Hē jā gā tooh' jnääh' gā hlëéh' jnääh' juu' kih' Dio dsā mē' hī ma' tääh' jee' jā. ¹⁴ Jaā dsā mē' he' ma' cheē Lidia, hī ma' chaā jwií' juuh̄ hē cheē Tiatira. Ma' hñiy' hmiíh̄ gyuy' hē hmoooh' hi' ma' hnaayh̄ Dio. Hē jā gā chee' Dio dsëy' mah' wa' jmeey' he' juu' hē ma' hlëéh' Paa'. ¹⁵ Lä' koō ma' ga' saay' jmií' kō jøh' kyaah' lä' jëë' hī chaā kyaay', ga' chuuy' kyaah' jnääh', ga' jäh' :

—Cher' mah' laah' hnäh' mí'te' ba' jnä' kih' Dio, jäh' hnäh' kin' na'.

Hē jā ga' jmeey' dsā mē' he' bii' hē ga' jäh' jnääh' chá'neh' kiyh'.

Ga' taayh' Paa' kyaah' Sila neh' ñé'

¹⁶ Koō hä' lä' ma' na' nøø' jnääh' ka-läh' jee' ma' ngii' dsā kiyh' kih' Dio, jee' jā ga' jee' jnääh' jaā chih' mē' hī ma' kyē jmi' lle' hliih' hī ma' lle' juu' kih' dsa'. Kyaah' chih' mē' he' ma' lih' dsa' juuy' cha' miíh̄ kuu'. ¹⁷ Peer' kii' hoooh' chih' mē' he' ma' lleey' kaah' kyaah' jnääh', ma' hlëeyh' :

—Dsā ñuuh̄ hī ga' nää' nā, ga' nää' mada' kih' Dio Jøøh'. Hī nā nā kwa' juu' kih' Dio hē jmeey' dsā lääh' dsā.

¹⁸ Mā lä' hii' cha' miíh̄ jmií' jmeey' chih' mē' he' lä' jā, lä' jiih' ga' lä' dsëh' dsé' Paa'. Hē jā ga' jeeyh̄ hñiiy' ga' siiyh' jmi' lle' hliih' :

—Kyaah' be' kih' Jesucristo jmeen' hih' kyah', gō hëë' kih' chih' mē' nā.

Lä' चाह' jā ya' hëë' jmi' lle' hliih' kih' chih' mē' he'.

¹⁹ Ma' ga' lä' liih' dsa' juu' chih' mē' he' mo' so' cha' he' kyaah' liyh' kuu', ga' lä' hneey' kyaah' Paa'. Ga' saayh' Paa' kyaah' Sila na' jääy' cha' nē' dsa' ta'. ²⁰ Ga' taayh' goo' jwēē', ga' siyh':

—Judiu ba' laa' dsa' ñuu' la', ha' koh' hnii' sa' ma' jay' llay' jee' jwii' jnän'. ²¹ Mi' tēy' jne' he' tēy' jmeey' he' sa' cha' jwē' jnän' heehn' ni' he' jmeen' he' tēy' jmeey', jne' hi' laa' dsa' romano.

²² Hi' lä' jēē' dsa' jwii' ga' kwa' be' kih' dsa' hi' ga' hnii' he'. He' ja' ga' jmeey' dsa' ta' mada' ga' lleey' hmiih' kih' Paa' kyaah' Sila mah' ga' kwa' dsa' kiyh' kyaah' sihma'. ²³ Ma' ngēē' ma' kwa' dsa' kiyh' cha' miih', ga' taah' dsih' neh' ñe'. Ja' ga' ga' jmeey' mada' kih' poo' kyaay' mah' häy' llu'. ²⁴ Ma' ngēē' ma' hyoh' poo' jwē' ha' lä' jmeey', ga' taayh' Paa' kyaah' Sila ga' tē' neh' ga' kih' neh' ñe'. Jee' ja' ga' gwēy' ti' Paa' kyaah' Sila neh' jwi' hma' he' hē' too', he' chee' cepo.

²⁵ Pero ma' ga' tē' koo' lla' nuu' ma' ngii' Paa' kyaah' Sila kiyh' kih' Dio, hi' ma' häy' su' kih' Dio, hi' jnah' ga' dsa' hi' ma' tääh' neh' ñe' ja' ma' nuuy'. ²⁶ Ni' sa' liih' ga' dsa' he' ma' ga' jeh' wi' jwēte hwa', lä' jiih' ga' sa' ga' hlüh' ti' na' hyah' he' la' neh' ñe' ja'. Lä' चाह' ja' ga' na' lä' jē' ho' haah' kih', hi' ga' saa' ga' jaa' caden' he' ma' na' hñuu' lä' jēē' hi' ma' tääh' neh' ñe' ja'. ²⁷ He' ja' ga' ñe' poo' hi' ma' høø' jee' ja'. Ma' ga' jēy' na' na' hoo' neh' ñe', ga' lley' ñe' tuuh' kiyh' mah' ma' jngēy' hñiiy', kih' he' laay' ma' kyuu' dsa' hi' ma' tääh' neh' ñe'. ²⁸ He' ja' ga' hlēh' Paa' ki' gaa' ga' jäh':

—Ta' jmeeh' hñaa'h', tøøh' ba' jnääh' lä' jēē' jnääh' jee' la'.

²⁹ He-ja- ga'ngii' poo- he' wa'je-, mah' ga'hey' ko-chih' cha'neh'. Jlääy' ga' lä'ja-, ga'jwääy' hñiiy' huu' tií' Paa' kyaah' Sila. ³⁰ Hih' poo- he' ga'hwëëy' øøh' jne' neh'ñe', mah' ga'siiyh':

—Dsa-ñuuh-, he- na- jmeen' mah' lään'.

³¹ He-ja- ga'jäh' øøh' jne' he':

—Jmee' dsoo' hoh' kih' Jesucristo mah' lä'ja- ba' lääh' kyaah' lä'jëë' hi- chaa- kyah'.

³² Ja- ga' ga'hleëyh' poo- he' juu' kih' Dio, kyaah' lä'jëë' hi- chaa- cha'neh' kiyh'. ³³ Lä- hwë' ja- ga'jøø' poo- he' kih' Paa' kyaah' Sila na'gyiyh- jee' ga'la' dsoo' kiyh'. Lä' chah' ja- ga'saa- poo- he' jmií- kyaah' lä'jëë' hi- chaa- kyaay'. ³⁴ Ma- ngëë' ma- saay- jmií-, ga'tëëy- øøh' jne' he' cha'neh' kiyh', ga'kwëëyh' he- ga'kuyh-. Peer- ga'lä' chaay' llu' kyaah' lä'jëë' hi- chaa- kyaay', lä' llu' he- ga'heeyh- juu' kih' Dio.

³⁵ Ma' ga'jnä' jyoh' jmií' ja-, ga'chee' dsa-ta' jñah' poo- hi- na'jmeë' juu' kih' hi- ma' høø' neh'ñe' mah' lääy' Paa' kyaah' Sila. ³⁶ He-ja- ga'jmeeh' poo- juu' kih' Paa' kyaah' Sila, ga'jäyh':

—Ma- jmeë' dsa-ta' mada- he- lään' hnäh'. He-ja- jwahn-, hwëë- hnäh', go-nää' hnäh' kyaah' juu' llu' ba'.

³⁷ He-ja- ga'jäh' Paa' siiyh' lä'la-:

—¿He-la' ja- ga'kway' kyaa' jnääh' cha'ne' lä'jëë' dsa-, ni- sa- ga'ngiiy' juu' che' ää- jnääh' dsoo'? He' ba' dsa- romano jnääh' ka-läh' mah' ga'taayh- jnääh' neh'ñe'. Na' laay', lääy' jnääh' jee' na-hmäá'. Ni- miih- sa' heeh' jnääh' lä'na-. Wa' ya-nää' hñii' dsa-ta' mah' hwëëy' jnääh'.

³⁸ He-ja- na'jmeeh' poo- he' juu' kih' dsa-ta'. Peer- ga'lä' goo' dsë' dsa-ta' he' ma' ga'nuuy' laa' Paa' dsa-

romano kyaah' Sila. ³⁹ He-ja- na'näy' na'jēy-, mah' ga'siiyh- Paa' kyaah' Sila:

—Jmee' hnäh' jøh- hoh'.

Ma-la- ma-hwēy' neh-ñe', ga'siiyh-:

—Go-nää' ba' hnäh' ta' jee' jyoh'.

⁴⁰ Ma' ya-hēē' Paa' neh-ñe' kyaah' Sila, ga'näy' ta' kih' Lidia, jee' ga'jēy' miih- øøh' jne'. Ga'kwa' Paa' kyaah' Sila be' kiyh', ja-ga' ga-hwēy' jee' jwii- ja-, ga'näy' ta' jee' jyoh'.

17

Ga-lä'hnee- dsa- kyaah' Paa' jee' jwii- Tesalónica

¹ Ga-ngēē' Paa' kyaah' Sila ta' jee' jwii- Anfípoli hi- ga-ngēēy' jee' jwii- Apolonia lä'jiih' ga'lla'näy' jwii- Tesalónica, jee' ma' chih' koo- gwah- kih' dsa- judiu. ² Hi- lä'koo- tēē' Paa' jmee-, jmiih' he- teeh- dsa- dsē' ma' dsooy- neh- gwah- dsa-hlēēyh- dsa-. Ga-tē' hnē- jiih- ma' dsooy- gwah- jmiih' he- teeh- dsa- dsē' ma' dsa-kway- juu' na-hñaa' lä'jēē-. ³ Ma' mi-jnäy' jēē- go-te- lä'koo- na-sii- juu' kih' Dio he- jäh', jmee- bii' jēē' Cristo wii' hi- lä'jiiyh' ka-läh' jee' kih' hi- na-juu'. Hi- ga-jäyh':

—Jesús hi- hlēēhn' kih' la-, hi- he' he' Cristo.

⁴ Kō-llaa' judiu ga-lä'dsoo' dsēy', he-ja- ga'jmeey' kō-jøh' kyaah' Paa' hi' kyaah' Sila. Jwēē' griego hi- ma' hnaah- Dio ga'heeh-. Hi- lä'ja- jwēē' dsa-mē' hi- hii' juu' kih' jee' jwii- ja- ga'heeyh- kih' Jesús. ⁵ Pero kō-llaa' judiu hi- sa' ma' dsoo' dsē' kih' Jesús, ga-lä'lleey'. He-ja- na'kyaay' kō-llaa' dsa-nūuh- hi- hñaa- dsē' hi- la' ga'nää' jee' jwii- ja-. Kyaah' dsa-nūuh- he' ga-liyh' ga-tooyh- je- dsē' dsa- chaa- jee' jwii- ja-. He-ja- ga'näy' cháneh- kih' Jasón he- hnøoy' ma' jääy' Paa'

kyaah' Sila mah' ma' taayh' goo' dsa' jwii'. ⁶ Pero sa' ga' jnaayh', he' ja' ga' saayh' Jasón kyaah' jnah' ga' ooh' jne', na' jaa' kih' dsa' ta', ta' hooyh' ki' gaa' ma' jayh':

—Dsa' na' ga' naa' mi' gaa' dsa' la' kaa' jmi' gyuu' hi' na' ma' ya' naay' jee' la' jnan'. ⁷ Jasón la' na' ma' taayh' dsa' he' cha'neh' kih'. La' jee' hi' la' na' mi' kwayh' ley kih' dsa' ta' joo' jnan' hi' gya' roma. Jayh' chaa' jnah' rey hi' chee' Jesús.

⁸ Ma' ga' nuu' dsa' ta' kyaah' dsa' jwii' juu' ja', ga' hee' dséy' go' te'. ⁹ He' ja' ga' jmeé' dsa' ta' mada' ga' mi' h-maah' Jasón dsoo' kih' kyaah' la' jee' ooh' jne' hi' ga' saayh' he'. Ja' ga' ga' laay'.

Ngoo' Paa' kyaah' Sila ta' jwii' Berea

¹⁰ Ooh' jne' hi' ma' chaa' jee' ja', la' chah' hwé' ja', ga' cheey' Paa' kyaah' Sila ta' jwii' Berea. Ma' ga' la' naay' Berea na' naay' neh' gwah' kih' judiu. ¹¹ Judiu hi' ma' chaa' Berea ja', llu' cha' ga' miih' hu' dsé' kih' la' koh' ga' hi' chaa' Tesalónica. Ga' la' hnø' gyih' nuuy' ha' la' la' juu' ja', hi' la' jee' jmi' ma' hëy' jee' na' sii' juu' kih' Dio mah' ma' jee' che' ma' ra' ju' dsoo' he' ma' jah' Paa'.

¹² Jwëé' dsa' judiu he' ga' heeh' juu' kih' Dio hi' la' ja' jwëé' dsa' mé' griega hi' hii' juu' kih' jee' jwii' ja' hi' jwëé' dsa' nuuh' ka' lah'. ¹³ Ma' ga' nuu' judiu hi' chaa' Tesalónica he' haa' Paa' ta' Berea kway' juu' kih' Dio, he' ja' na' naay' jee' ja' ka' lah' na' llay' hnii' kih' dsa'.

¹⁴ La' chah' ja' ooh' jne' hi' chaa' jee' ja' ga' cheey' Paa' ta' cha' hoo' jmi' neeh'. Ga' ja' ba' Sila kyaah' Timotä jwii' Berea. ¹⁵ He' ba' ooh' jne' hi' ma' kyaah' Paa' ga' jmeé' be' ga' joo' kih' la' ga' té' jwii' Atena. Hi' ma' ga' hwëé' ooh' jne' jwii' Atena ja', ga' chee' Paa' juu' wa' ja' Sila kyaah' Timotä ta' la', na' koh' la' juuh' jee' le'.

Ga⁻kwa^ʼ Paa^ʼ juu^ʼ jee^ʼ jwii⁻ Atena

¹⁶ Ta⁻ko⁻ jiih^ʼ ma^ʼ gya^ʼ Paa^ʼ joo^y lloo[~] Sila kyaah^ʼ Timotä jwii⁻ Atena, ga⁻lä⁺ meeh⁺ dsëy^ʼ kih^ʼ ga⁻lä⁺ kaa⁻ ba^ʼ tääh^ʼ dio hi⁻ na⁻ laa⁻ kaa^h dsa⁻. ¹⁷ He⁻ja⁻ neh⁺ gwah⁺ ma^ʼ mi⁻jnää⁻ Paa^ʼ juu^ʼ na⁻ hñaa^ʼ lä⁻ jëë⁻ kih^ʼ judiu hi⁻ ma^ʼ chaa⁻ jee^ʼ ja⁻, hi⁺ kih^ʼ jñah^ʼ ga^ʼ dsa⁻ hi⁻ hnaah⁻ Dio. Hi⁺ lä⁻ jë⁻ jmi^ʼ ma^ʼ dsa⁻ ngëë^ʼ Paa^ʼ lä⁻ kaa⁻ je^ʼ hmoo^h ja⁻, hlëëyh[~] dsa⁻ hi⁻ dsa⁻ kuh^ʼ jee^ʼ ja⁻ ka⁻ läh^ʼ. ¹⁸ Jee^ʼ ja⁻ ga⁻ jee^ʼ dsa⁻ hi⁻ jäh^ʼ kyuu^h. Koo⁻ nää^ʼ dsa⁻ he^ʼ tëëyh[~] epicúreo hi⁺ jñah^ʼ ka⁻ läh^ʼ tëëyh[~] estoico. Dsa⁻ he^ʼ na⁻ ga⁻ løø^ʼ ti⁻ choo^ʼ juu^ʼ kyaah^ʼ Paa^ʼ. He⁻ja⁻ ga⁻ jäh^ʼ siyh⁺ dsa⁻ kyaayh^ʼ:

—Hee⁻ ba^ʼ juu^ʼ he⁻ kwa⁺ dsa⁻ na⁻, heh^ʼ he⁻ hlëëyh⁺ cha⁻ miih⁻ ngëë^ʼ.

Jñah^ʼ ka⁻ läh^ʼ ga⁻ jäh^ʼ:

—Lä⁻ koo⁻ he⁻ hlëëyh⁺ kih^ʼ jñah^ʼ dio hi⁻ sa⁺ kyuu⁺ jne^ʼ.

Lä⁻ ja⁻ ga⁻ jäh^ʼ kih^ʼ Paa^ʼ kih^ʼ he⁻ ma^ʼ mi⁻jnää⁻ Paa^ʼ ju^ʼ hmëë^ʼ kih^ʼ Jesús hi⁺ juu^ʼ he⁻ lä⁻ jiih^ʼ dsa⁻. ¹⁹ He⁻ja⁻ ga⁻ jäh^ʼ Paa^ʼ koo⁻ jee^ʼ ma^ʼ dsa⁻ ñeey⁺, jee^ʼ chee⁻ Areópago. Jee^ʼ ja⁻ ga⁻ ngii^ʼ juu^ʼ kiyh^ʼ:

—¿Che^ʼ le^ʼ nuu⁻ jnääh^ʼ miih⁻ ha⁻ lä⁺ la^ʼ ju^ʼ hmëë^ʼ he⁻ kyeh^ʼ na⁻? ²⁰ Kyeh^ʼ juu^ʼ he⁻ sa⁺ ma⁻ nuu⁻ jnääh^ʼ go⁻ te[~]. Hnøø⁻ jnääh^ʼ lä⁻ ñe^ʼ jnääh^ʼ he⁻ hnøø^ʼ jäh⁺ juu^ʼ na⁻.

²¹ (Jëh^ʼ, jwëë^ʼ dsa⁻ chaa⁻ jee^ʼ jwii⁻ Atena hi⁺ dsa⁻ hi⁻ ya⁺ nää^ʼ hwa^ʼ uu^ʼ, ga⁻ taayh^ʼ tää^ʼ jee^ʼ ja⁻. Sa⁺ cha⁻ he⁻ ga⁻ jyoh^ʼ he⁻ ma^ʼ tih[~] dsëy^ʼ, ma⁻ la⁻ ju^ʼ hmëë^ʼ he⁻ ma^ʼ nuuy^ʼ kyaah^ʼ he⁻ ma^ʼ kway^ʼ, he⁻ ja⁻ ba^ʼ ma^ʼ tih[~] dsëy^ʼ.)

²² He⁻ja⁻ ga⁻ noo⁻ Paa^ʼ to^ʼ dsaah^ʼ jee^ʼ kih^ʼ hi⁻ ma^ʼ tääh^ʼ Areópago ja⁻, mah^ʼ ga⁻ jäh^ʼ:

—Kyuu⁺ hnäh^ʼ dsa⁻ chaa⁻ Atena. Peer⁺ mi⁻ teh[~] hnäh^ʼ kyaah^ʼ lä⁻ jëë⁻ dio kyaah^ʼ hnäh^ʼ. ²³ Jëh^ʼ lä⁻ ma^ʼ ñeen^ʼ

na'ngën¹ lä⁺kaa⁻ jee' jwii⁻ la⁻, ga⁺jëen¹ lä⁺kaa⁻ ba' tääh¹ hi⁻ na⁻laa⁻ kaa^h hnäh¹. Jee' ja⁻ ga⁺jëen¹ koo⁻ na'hyoo¹ jee' na⁻sii⁻ lä⁻la⁻: "Hii⁻ la⁻ Dio hi⁻ sa⁻ kyuu⁺ jne¹." Jëe' da' hnäh¹, he¹ ba' Dio hi⁻ hnaah⁺ hnäh¹, ni⁻ sa⁻ kyuu⁺ hnäh¹, kih¹ hi⁻ he¹ na⁻ hlëehn¹ na¹.

²⁴ 'Dio hi⁻ ga⁺jmee¹ lä⁺kaa⁻ jmi⁻gyuu⁺, hi⁻ ga⁺jmee¹ lä⁺jë⁺ he⁻ ga' cha⁻ në' kih¹, hi⁻ he¹ laa¹ juu⁺ gyuu^h hwa¹, he⁻ja⁻ sa⁻ jmee⁺ bii¹ jmee¹ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁺ koo⁻ gwah⁺ jee' gyay⁺. ²⁵ Sa⁻ cha⁻ he⁻ jmee⁺ bii¹ kiyh¹ ni⁻ miil⁻, ni⁻ hi⁻ jmee¹ ta⁺he¹ kiyh¹. Hñii¹ bih¹ jmeey⁺ chaa⁻ lä⁺jëe⁺ jne¹, jmeey⁺ kii¹ jne¹ lle¹ hi⁺ kway⁺ lä⁺jë⁺ he⁻ jmee⁺ bii¹ jnän¹.

²⁶ 'Kih¹ jaa⁻ dsa⁻ñuu^h ba' ga⁺jmäy¹ lä⁺jëe⁺ nää¹ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁺ mah¹ dsa⁻taayh¹ lä⁺kaa⁻ hwa¹. Hi⁺ ga⁺töoy¹ hih⁺ ha⁻ koh¹ jmi¹ dsa⁻taah¹ dsa⁻ hi⁻ ha⁻ hñii¹ dsa⁻taayh¹.

²⁷ Ga⁺jmäy¹ jne¹ mah¹ hnääh¹ jnih¹. Lä⁺ja⁻ koo⁻ sa⁻ sü¹ sa⁻ jne¹ ba' jne¹ Dio. Jëeh¹, ma⁺ ra⁺ ju¹dsoo¹ sa⁻ cheyh¹ uu⁺ kih¹ lä⁺jaa⁻ lä⁺jaa⁻ jne¹. ²⁸ Jëeh¹, ta⁻la⁻ kiyh¹ ba' chaa⁻ jne¹ hi⁺ ga⁺nøø¹ jne¹ hi⁺ na⁺jiih¹ jne¹. He⁻ la⁻ jeeh¹ kwee⁻ lä⁺koh¹ ga⁺sii¹ ko⁻llaa¹ dsa⁻gooh¹ hnäh¹ hi⁻ ma⁺ kyuu^h, hi⁻ ga⁺jäh¹: "Laa¹ jne¹ sa⁺ju⁻ kih¹ Dio."

²⁹ 'Lä⁺llu¹ he⁻ laa¹ jne¹ sa⁺ju⁻ kih¹ Dio, he⁻ja⁻ sa⁻ cha⁻ he⁻ kih¹ jmeen¹ huu⁺dsë⁻ laay¹ lä⁺koo⁻ dio hi⁻ jmää⁻ dsa⁻ kyaah¹ ñe¹ nøø⁻ o ñe¹ tøø⁻ o kyaah¹ kuú¹. Jëeh¹ heeh¹ he⁻ jmee⁺ dsa⁻ ja⁻, la¹ lä⁺koo⁻ gwa⁺ huu⁺dsë⁻ kih¹ dsa⁻ ba¹.

³⁰ Jää¹, sa⁻ ga⁺jmee¹ Dio he¹ kih¹ lä⁺jë⁺ he⁻ ma⁺ jmee⁺ dsa⁻. Jëeh¹ dsa⁻, sa⁻ ma⁺ ñe⁻ hee⁻ ja⁻ ma⁺ jmeey⁺. Pero jmi¹ na¹, Dio jmee⁺ mada⁺ kih¹ lä⁺jëe⁺ dsa⁻ hi⁻ tääh¹ lä⁺kaa⁻ jmi⁻gyuu⁺ wa⁺ lä⁻dsaa⁻ dsëy¹ lä⁺jë⁺ he⁻ jmeey⁺. ³¹ Jëeh¹, ga⁺tøø¹ Dio hih⁻ lloo⁻ koo⁻ jmi¹ llay¹ ta⁺ kih¹ lä⁺jëe⁺ dsa⁻ kyaah¹ ju¹dsoo¹. Ma⁻ na⁻ lleeh¹ ba' jaa⁻ dsa⁻ñuu^h hi⁻ lla¹ ta⁺ hi⁺ kih¹ lä⁺jëe⁺ dsa⁻ ga⁺jmee¹ Dio dsoo¹ juu¹ ja⁻, lä⁺llu¹

he⁻ ga⁺ mi⁻ jiiyh^h Jesús jee⁺ kih⁺ hi⁻ na⁻ juu⁺ —ga⁺ jäh^h Paa⁺.

³² Ma⁺ ga⁺ nuu⁺ dsa⁻ he⁺ juu⁺ he⁻ lä⁺ jiih^h dsa⁻ hi⁻ ma⁻ na⁻ juu⁺, ko⁻ llaa⁺ dsa⁻ he⁺ ga⁺ mi⁻ kwayh⁺ hi⁺ ko⁻ llaa⁺ ga⁺ jäh^h lä⁻ la⁻:

—Jyoh⁺ jiih^h ba⁺ nuu⁺ jnääh⁺ ka⁻ läh^h juu⁺ na⁻.

³³ He⁻ ja⁻ ya⁻ hëë⁺ Paa⁺ jee⁺ kih⁺ dsa⁻ he⁺. ³⁴ Ko⁻ llaa⁺ hi⁻ ga⁺ lä⁻ dsoo⁺ dsë⁺, ga⁺ jmeey⁺ ko⁻ jøh^h kyaah⁺ Paa⁺. Jee⁺ ja⁻ ma⁺ hää⁺ Dionisio hi⁻ ma⁺ dsoo⁺ ta⁺ Areópago. Hi⁺ lä⁻ ja⁻ ga⁺ heeh⁻ jaa⁻ dsa⁻ më⁺ hi⁻ ma⁺ chee⁻ Dámari hi⁺ chaa⁻ ga⁺ jñah^h hi⁻ ga⁺ heeh⁻.

18

Ngoo⁺ Paa⁺ ta⁺ jwii⁻ Corinto

¹ Ma⁻ ngëë⁺ he⁻ ja⁻, ya⁻ hëë⁺ Paa⁺ jwii⁻ Atena ngooy⁺ ta⁺ jwii⁻ Corinto. ² Jee⁺ ja⁻ ga⁺ jee⁺ jaa⁻ judiu chee⁻ Aquila hi⁻ ga⁺ lä⁻ chaa⁺ jee⁺ jwii⁻ Ponto, hi⁻ hmëë⁺ ya⁻ hëë⁺ hwa⁺ Italia kyaah⁺ mëy⁺ Priscila lä⁻ hih⁺ kih⁺ Claudio rey to⁻ né⁺. Hih⁺ rey he⁺, sa⁻ hnøøy⁺ ma⁺ dsa⁻ taah^h dsa⁻ hi⁻ laa⁺ judiu jee⁺ jwii⁻ Roma he⁻ nøø⁺ hwa⁺ Italia. He⁻ ja⁻ ñee⁺ Paa⁺ na⁻ jëë⁻ dsa⁻ gooy⁺ he⁺. ³ Aquila he⁺ ma⁺ jmee⁺ ta⁺ hme⁻ hmi⁻ loo⁻, he⁻ ja⁻ ma⁺ la⁺ ta⁺ kiyh⁺. Ja⁻ ba⁺ lih⁺ Paa⁺ ma⁺ jmeey⁺ ta⁺ ja⁻ ka⁻ läh^h, he⁻ ja⁻ ga⁺ jäh^h jmeey⁺ ta⁺ ja⁻ ko⁻ jøh^h kyaayh⁺. ⁴ Lä⁻ jë⁺ jmi⁺ he⁻ teeh⁻ dsa⁻ dsë⁺ ma⁺ dsoo⁺ Paa⁺ neh⁺ gwah⁺ mäh⁻ ma⁺ dsa⁻ hlëëyh^h dsa⁻ judiu kyaah⁺ hi⁻ sa⁺ laa⁺ judiu, ma⁺ kway⁺ juu⁺ na⁻ hñaa⁺ lä⁻ jëë⁻ ha⁻ lä⁻ jee⁺ ma⁺ heeh⁺ dsa⁻ juu⁺ kih⁺ Dio.

⁵ Ma⁺ ga⁺ lloo⁺ Sila kyaah⁺ Timotä hi⁻ ma⁺ tääh^h Macedonia, ja⁻ ga⁺ ga⁺ tu⁺ Paa⁺ ta⁺ jmee⁺ hmi⁻ loo⁻ mah⁺ ga⁺ kway⁺ juu⁺ kih⁺ Dio ba⁺. Ga⁺ hlëëyh^h judiu dsa⁻ gooy⁺, ga⁺ jmeey⁺ ju⁺ dsoo⁺ kih⁺ Jesús. Ga⁺ jäh^h hi⁻ he⁺ he⁺ Cristo. ⁶ Pero

dsa⁻ he' ga⁻løø¹ jiiyh[~] juu' kyaah' Paa', hi⁺ ga⁻mi⁻kwayh⁺ ka⁻läh'. He⁻ja⁻ ga⁻kyah' Paa' hmiih⁻ kih', ga⁻jäyh':

—Dsoo' kyah' hñaah⁺ ba' hnäh' na⁻, he⁻ juuh' hnäh' lä⁻ ma⁻na⁻bääh⁺ ja⁻ ba' hnäh' kyaah' dso'kye⁻. Sa⁻ cha⁻ dsoo' dsëen[~] ni⁺ miih⁻. Na⁺ ta⁺ cha⁻né⁺ na⁻kan⁻ juu' la⁻ kih' dsa⁻ hi⁻ sa⁺ laa⁺ judiu ba'.

⁷ Ya⁻hëy⁺ neh⁺ gwah⁺ ja⁻, ngooy⁺ cha⁻neh⁺ kih' jaa⁻ dsa⁻ñuuh⁻ hi⁻ chee⁻ Justo hi⁻ ma⁺ gya⁺ jäh⁺ jee⁺ chih⁺ gwah⁺. Hi⁻ he⁺ ma⁺ gah⁺ Dio. ⁸ Jaa⁻ dsa⁻ hi⁻ hä⁻ goo⁻ gwah⁺ hi⁻ chee⁻ Crispo, ga⁻heeh⁻ juu' kih' Jesús kyaah' lä⁻jëe⁺ hi⁻ chaa⁻ kyaay⁺. Hi⁺ jwëe⁺ dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ ja⁻ba⁻ Corinto ja⁻, ga⁻heeyh⁻ juu' kih' Dio ma⁺ ga⁻nuuy⁺ juu' he⁻ ma⁺ kwa⁺ Paa'. Lä⁻jëe⁺ hi⁻ he⁺ ga⁻saa⁻ jmiih⁻. ⁹ Koo⁻ hwë⁺ he⁻ ma⁺ gya⁺ Paa' jwi⁻ Corinto ja⁻, ga⁻hëe⁺ mi⁻nëy⁺ Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻ hi⁻ ga⁻jäh⁺ siyh⁺:

—Ta⁺ wa⁺ gah⁺, hlëeh⁺ ba' hne⁻ juu' kin⁺, ta⁺ tã⁺ he⁻ kwah⁻ juu'. ¹⁰ Ni⁺ jaa⁻ sa⁺ chaa⁻ hi⁻ kaah⁺ hne⁻ mah⁺ jmeeyh⁺ hne⁻. Jëeh⁺ jnä⁺ chehn⁺ kyaah' hne⁻. Hi⁺ ta⁺ jyoh⁺ ko⁻taa⁻, tääh⁺ jwëe⁺ dsa⁻ jee⁺ jwi⁻ la⁻ hi⁻ na⁺ ga⁻heeh⁻ juu' kin⁺.

¹¹ He⁻ja⁻ ga⁻jä⁺ Paa' koo⁻ ji⁻ñe⁻ na⁻dsë[~] jñee⁺ sih⁻ jee⁺ jwi⁻ Corinto ja⁻, kway⁺ juu' kih' Dio.

¹² Lä⁻koh⁺ ma⁺ laa⁺ Galiön lle⁺moh⁺ kih' lä⁻kaa⁻ hwa⁺ Acaya, lä⁻jëe⁺ judiu hi⁻ chaa⁻ Corinto ga⁻taayh⁻ juu' kwee⁻ kyaah' dsa⁻kyaayh⁺ ga⁻teey⁺ kyaah' Paa' he⁻ja⁻ na⁻jäy⁻ në⁺ta⁺, ¹³ ma⁺ jäyh':

—Dsa⁻ñuuh⁻ la⁻ mi⁻tëy⁺ dsa⁻ ha⁻ lä⁻ jee⁺ hnaayh⁺ Dio mah⁺ lla⁻ dsëy⁻ kih' ley jnän⁻ kyaah' juu' ja⁻.

¹⁴ Ma⁻cheh⁺ Paa' ma⁺ hlëeh⁺, ma⁺ ga⁻jäh⁺ Galiön siyh⁺ dsa⁻ judiu he⁺:

—Cher'mah¹ dsoo' la¹ hliih¹ he⁻ jmeey⁺, o cher'mah¹ na⁻ bääyh¹ koo⁻ dsoo' juuh⁻, ja⁻ ga' na⁺ hoo¹ kwaat⁻ llan⁻ ta' kyah¹ hnäh¹ dsa⁻ judiu. ¹⁵ Pero juu¹ ta⁺ jmah¹ ba' na⁻ hlëeh¹ hnäh¹. Dsa⁻ ba' na⁻ hääh⁺ hnäh¹, kih¹ ley kyah¹ hnäh¹ ba' na⁻ hlëeh¹ hnäh¹. He⁻ ja⁻ jëe⁻ ba' hnäh¹ ha⁻ lä⁺ lä⁻ ee⁻ juu¹ na⁻. Sa⁺ hnoon¹ taahn⁻ hñiin⁻ kyaah¹ he⁻ na⁻ —ga⁺ jäyh¹.

¹⁶ He⁻ ja⁻ ga⁺ hwëey¹ dsa⁻ he¹ në'ta' ja⁻. ¹⁷ He⁻ ja⁻ ga⁺ saah¹ dsa⁻ he¹ Sóstene hi⁻ ma' hä' goo⁻ gwah⁺ kiyh¹. Ga⁺ kway¹ kih¹ ta⁺ ka'hne⁻ kih¹ në'ta' ja⁻. Pero lle'moh¹ he¹ ni⁻ miih⁻ sa⁺ ga⁺ jmeey¹ he¹ kiyh¹.

¹⁸ Pero ga⁺ gya⁻ ga' Paa' cha⁻ miih⁻ jmií¹ Corinto ja⁻. Ja⁻ ga' ga⁺ hiyh¹ juu¹ kih¹ lä⁺ jëe⁻ ooh¹ jne¹, ngooy¹ ta⁺ hwa¹ Siria, kyaah¹ Aquila kyaah¹ Priscila. Jáä¹ ja⁻ ga' dsa⁻ taayh⁻ neh⁺ barco jwií⁻ Cencrea, ga⁺ tii¹ Paa' lle¹, ga⁺ jmeey¹ kwaah⁻ go⁻ te⁻. Lä⁺ ja⁻ ga⁺ lä⁺ jnä¹ ga⁺ jmeey¹ koo⁻ hmooh¹ kyaah¹ Dio. ¹⁹ Ma' ga⁻ lla⁺ nääy¹ Éfeso, ja⁻ jiih¹ ga⁺ já¹ dsa⁻ kyaayh¹. Ngooy¹ ba' Paa' ta⁺ gwah⁺ na⁻ hlëeyh¹ judiu. ²⁰ He⁻ ja⁻ ga⁺ ngii¹ judiu he¹ ma' já¹ ga' Paa' miih⁻ jmií¹, pero sa⁺ ga⁺ heeyh⁻. ²¹ Ga⁺ hiyh¹ juu¹ kih¹ lä⁺ jëe⁻ hi⁻ he¹, ga⁺ siiyh⁺:

—Jmee⁺ bii¹ naahn⁻ jmií¹ he⁻ tē¹ Jerusalén. Pero koo⁻ ka⁻ läh¹ jän⁻ ya⁺ jëen⁺ hnäh¹, cher'mah¹ lä⁺ ja⁻ hnoo¹ Dio.

Éfeso ja⁻ ga⁺ he¹ Paa' neh⁺ barco, ngaayh¹ ta⁺ Jerusalén. ²² Ma' ga⁺ llooy¹ Cesarea, ngaah¹ bih¹ ta⁺ Jerusalén na⁺ jmeey¹ Dio kih¹ ooh¹ jne¹ hi⁻ ma' tääh¹ jee' ja⁻. Ja⁻ ga' ngooy¹ ta⁺ jwií⁻ Antioquia ka⁻ läh¹. ²³ Ga⁺ gyay⁻ miih⁻ jmií¹ Antioquia, ja⁻ ga' ya⁺ hëey¹ ka⁻ läh¹, ngooy¹ lä⁺ koo⁻ lä⁺ koo⁻ jwií⁻ he⁻ noo¹ hwa¹ Galacia, hi⁻ lä⁺ ja⁻ jwií⁻ he⁻ noo¹ hwa¹ Frigia, na⁻ kway⁻ be¹ kih¹ lä⁺ jëe⁻ ooh¹ jne¹ hi⁻ ma' tääh¹ lä⁺ kaa⁻ jee' ja⁻.

Ga^ˉkwá[˘] Apolo juu[˘] jee[˘] jwii^ˉ Éfeso

²⁴ Ta[˘]ko^ˉ jiih[˘] ja^ˉ, ga[˘]lloo[˘] ta[˘] jwii^ˉ Éfeso jaa^ˉ judiu hi^ˉ chee^ˉ Apolo, hi^ˉ ga[˘]lä[˘] chaa[˘] jee[˘] jwii^ˉ Alejandría. Peer[˘] liyh[˘] kway[˘] juu[˘] kih[˘] Dio na^ˉ hñaa[˘] lä[˘] jëë^ˉ hi[˘] ma[˘] kyuyh[˘] ra^ˉ këh[˘] ra^ˉ lluu[˘] jee[˘] na^ˉ sii^ˉ juu[˘] kih[˘] Dio. ²⁵ Ga[˘]lä[˘] tëë^ˉ bih[˘] ha^ˉ lä[˘] la[˘] jwë[˘] kih[˘] Jesús hi[˘] ma[˘] hlëëyh[˘] lä[˘] kaa^ˉ tuh^ˉ dsëy[˘]. Ma[˘] mi^ˉ tëëy[˘] dsa^ˉ na^ˉ hñaa[˘] lä[˘] jëë^ˉ ha^ˉ lä[˘] la[˘] juu[˘] kih[˘] Jesús. Pero he^ˉ saa[˘] dsa^ˉ jmi^ˉ, ma[˘] la[˘] he^ˉ ma[˘] jmee[˘] Jwaa[˘] ba[˘] ma[˘] kyuyh[˘]. ²⁶ Sa[˘] goyh[˘], ga[˘]llooy[˘] hlëëyh[˘] dsa^ˉ neh[˘] gwah[˘] kih[˘] judiu he^ˉ chih[˘] Éfeso ja^ˉ. Pero lä[˘] ma[˘] ga[˘]nuu[˘] Aquila kyaah[˘] Priscila ha^ˉ lä[˘] la[˘] juu[˘] he^ˉ ma[˘] kwa[˘] Apolo ja^ˉ, he^ˉ ja^ˉ ga[˘] tëëy[˘] ta[˘] kiyh[˘] mah[˘] na[˘] heeh[˘] gyih[˘] ha^ˉ lä[˘] la[˘] juu[˘] kih[˘] Dsa^ˉ jøøh[˘] jnän[˘] jee[˘] sa[˘] ma[˘] kyuyh[˘]. ²⁷ Ma^ˉ ngëë[˘] he^ˉ ja^ˉ, ga[˘]lä[˘] hnøø[˘] Apolo dsoo[˘] ta[˘] hwa[˘] Acaya. Hi[˘] lä[˘] jëë^ˉ øøh[˘] jne[˘] hi^ˉ ma[˘] tääh[˘] kyaayh[˘] jee[˘] ja^ˉ, ga[˘]kway[˘] bë[˘] kih[˘] hi[˘] ga[˘] siiy[˘] koo^ˉ je^ˉ kih[˘] øøh[˘] jne[˘] hi^ˉ ma[˘] tääh[˘] Corinto he^ˉ nøø[˘] hwa[˘] Acaya mah[˘] wa[˘] heeyh[˘] Apolo lä[˘] kaa^ˉ tuh^ˉ dsëy[˘]. Hi[˘] ma[˘] ga[˘]llooy[˘] jee[˘] ja^ˉ, ga[˘]lä[˘] lluu[˘] cha^ˉ miih^ˉ kih[˘] lä[˘] jëë^ˉ øøh[˘] jne[˘] hi^ˉ ga[˘] heeh^ˉ kih[˘] Dio, kih[˘] he^ˉ lluu[˘] dsë[˘] Dio kyaayh[˘]. ²⁸ Lä[˘] jiih[˘] jee[˘] le[˘], ga[˘]ti^ˉ ga[˘]choo[˘] Apolo juu[˘] kyaah[˘] judiu dsa^ˉ kyaayh[˘]. Ga[˘] mi^ˉ jnääy^ˉ na^ˉ hñaa[˘] lä[˘] jëë^ˉ lä[˘] koo^ˉ jäh[˘] juu[˘] kih[˘] Dio mah[˘] lä[˘] ngëëy[˘], Jesús he[˘] hi^ˉ laa[˘] Cristo.

19

Ngoo[˘] Paa[˘] ta[˘] jwii^ˉ Éfeso

¹ Ta[˘]ko^ˉ jiih[˘] ma[˘] gya[˘] Apolo jwii^ˉ Corinto, ngoo[˘] Paa[˘] jwë[˘] hwa[˘] ba[˘] lä[˘] jiih[˘] ga[˘]llooy[˘] jwii^ˉ Éfeso. Ma[˘] ga[˘]llooy[˘] jee[˘] ja^ˉ ga[˘] jëey[˘] koo^ˉ llaa[˘] øøh[˘] jne[˘]. ² He^ˉ ja^ˉ ga[˘] ngii[˘] Paa[˘] juu[˘] kiyh[˘]:

—¿Che' ga'tëeh' hnäh' Jmi'lle' Na-jngii' lä' ma' ga'heeh' hnäh' juu' kih' Dsa-jøøh' jnän'?

He-ja- ga-jäh' dsa- he':

—Ni' sa' ñe' jnääh' hee- ja- Jmi'lle' Na-jngii'.

³ He-ja- ga-jäh' Paa':

—¿Hee- juu' ga'jmeeh' hnäh' dsoo' he- ga'saah- hnäh' jmi-?

Mah' ga-jäh' dsa- he':

—Ga'saa- jnääh' jmi- lä'hih' ga'jmee' Jwaa- ba'.

⁴ Mah' ga-jäh' Paa' siiyh':

—Jwaa' ga'choo' jmi- kih' dsa- hi- ga'lä'dsaa~ dsé' he- ma' jmeey' he- hliih'. Ga'siiyh' dsa- he': “Wa' lä'dsoo' hoh' hnäh' kih' hi- jä' kēē- ga' ki' jnä'.” Jwaa' he' ma' hlēeh' kih' Jesús hi- laa' Cristo.

⁵ Ma' ga'nuu' dsa- he' juu' ja-, ga'saay- jmi- lä'hih' kih' Jesús. ⁶ Lä' ma' ga'kye- Paa' goo- né' kiyh', ga'jyoo' Jmi'lle' Na-jngii' né' kih' dsa- he'. Lä' chah' ja- ga'h-lēeyh' jyoh' juu' hi' ga'løøy' ngēey' juu' he- ma' mi-jnäa' Dio kiyh'. ⁷ Jee' lä'jēē' dsa- ñuuh- he' ma' tee' gya-tuu'.

⁸ Uu- sih- he- ga'gya- Paa' jee' ja-, ma' dsooy' gwah' kih' dsa- judiu he- chih' jee' ja-. Sa' goyh' ma' hlēeyh' dsa- hi' ga'mi-jnäay- na-hñaa' lä'jēē- ha- lä' jää' Dio dsa- lä'hih' kih'. ⁹ Pero ko'llaa' dsa- he' ma' hwēh- dsēy', sa' ga'jmeey' dsoo' dsēy' kih' Jesús. Wi' ba' ga'hlēeyh' kih' Jesús to'lo' né' dsa'kyaayh'. He-ja- ya'hēē' Paa' jee' kih' dsa- he', ga'jäay' øøh' jné' ga'näay' jee' chih' sa' kwel' kih' hi- chee- Tiranno. Jee' ja- ga'hlēeh' Paa' øøh' jné' juu' kih' Jesús lä'jē' jmi'. ¹⁰ Lä'ja- ga'jmeey' lä'jiih' ga'tē' to' ji- ñe-. Lä'jwē' ja- lä'jēē' judiu hi- ma' chaa- hwa' Asia, hi' lä'kye- dsa- hi- sa' laa' judiu, ga'nuuy' juu' kih' Jesús Dsa-jøøh' jnän'. ¹¹ He- ba' che- juh- gaa- he- ga'jmee' Dio

jee' ja- ta-la' kih' Paa'. ¹² Ma' dsa-naa' dsa- kyaah' hmiih- kih' jee' ma' cheh' Paa'. Koo- ma' dsa-jnooh' miih- ne' kih' ' Paa' hmiih- sa'luu- hi' hmiih- hii' cha'ne'. Hmiih- ja- ma' dsa-suy` dsa-dsaah' kyaay'. La' ja- ma' dsa-ja' kih' hi' la'kye- jmi- lle' hlih' ma' hwee-.

¹³ Hi' ma' chaa- ko-llaa' judiu hi- ma' ga-naa' ta' kye' ta' nii' ma' hwee-y' jmi- lle' hlih' kih' dsa'. Pero koo- ha', ja' huudsē- kih' ma' hwee-y' jmi- lle' hlih' kyaah' be' kih' Jesús, ga-jäyh':

—Kyaah' hih' kih' Jesús hi- hlēh- Paa' kih', jmeen- hih' hwēh- hnäh'.

¹⁴ He- la- ma' jmee- lä-jēē- gyeē' joo' dsa- judiu hi- ma' chee- Esceva, hi- ma' laa' jaa- jmi- dsa- hi- kye- ne'.

¹⁵ Pero ga-jih' jmi- lle' hlih' juu' kyaah' dsa- he', ga-jäyh':

—Kyuū- ba' jnä' Jesús, hi' ma' ba' jnä' hii- he' Paa', pero hnäh', sa' kyūun- ni' miih-.

¹⁶ Dsa- hi- ma' kye- jmi- lle' hlih' he', ni' juu' ga' sa' ga-hiy', ga-sooyh' kih' lä-jēē- gyeē' dsa- he'. Peer- ga-k-way' kih', lä-jih' ga-jmääh- dsoo', ga-kyūuy' to-lo-k-wayh'. ¹⁷ Lä-jēē- dsa- judiu hi' kyaah' dsa- hi- sa' laa' judiu hi- ma' tääh' Éfeso ga-lä-goyh' jwēte ma' ga-nuuy' ha- lä' ga-la' kih' dsa- he'. He-ja- ga-jmeey' juuh- kih' Jesús.

¹⁸ Hi' jwēē' dsa- hi- ga-heeh- juu' kih' Dio ga-mi-jnäay- to-lo' ne' øoyh' lä-jēē- he- hlih' he- ma' jmeey'. ¹⁹ Hi' ja- ba' lä-ja- jwēē' hi- ma' tēē- ji-nah' ma' dsa-kay- je- hlih' ja-, mah' ma' dsa-jey- cha'ne' jee' lä-jēē-. Hi' ma' ga-jmeeh' dsa- kwaat- joh' kyeē' jee' lä-jēē- mo'je- ja-, ya-hii' kwaat- to-lo-gya' mil kuu' tōō-. ²⁰ Lä-ja- ga-lä-jwēē' cha-ga-miih- dsa- hi- ga-nuu' juu' kih' Dio hi' ga-jēēy' ha- koh' be' sa' cha- kih' Dio.

²¹ Ma⁻ngëëʼ he⁻ ja⁻, ga⁺jmeëʼ Paa⁺ huu⁺dsë⁻ dsooy⁺ ka⁻läh⁺ ta⁻ hwa⁺ Macedonia hi⁺ ta⁻ hwa⁺ Acaya. Ja⁻ga⁺ dsaayh⁺ ta⁻ Jerusalén. Hi⁺ ga⁻jäyh⁺:

—Ma⁻lä⁻hi⁺ miih⁻ jmi⁺ gyan⁺ Jerusalén, ma⁻ra⁺ he⁻ jmeë⁺ bii⁺ niin⁻ ta⁻ Roma.

²² Uu⁺ hi⁻ ma⁺ jmeë⁺ ko⁻jøh⁺ kyaayh⁺ ga⁻cheey⁺ ta⁻ hwa⁺ Macedonia, ga⁻cheey⁺ Timotä kyaah⁺ Erasto. Pero ga⁻jä⁺ ga⁺ Paa⁺ miih⁻ jmi⁺ hwa⁺ Asia ja⁻.

Ga⁻lä⁻hnee⁻ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ chaa⁻ jwi⁺ Éfeso kyaah⁺ Paa⁺

²³ Jmi⁺ ja⁻ ga⁻lä⁻cha⁺ koo⁻ hnii⁻ juuh⁻ jee⁺ jwi⁺ Éfeso, kwaan⁻ kih⁺ ju⁺hmëëʼ. ²⁴ Jee⁺ ja⁻ ma⁺ gya⁺ jaa⁻ dsa⁻ chee⁻ Demetrio hi⁻ ma⁺ kwa⁺ ta⁻ he⁻ jmeë⁺ dsa⁻ gwah⁺ pih⁺ kyaah⁺ ñe⁺ tøø⁻ jmah⁺ he⁻ la⁺ heeh⁻ gwah⁺ kih⁺ Diana he⁻ ma⁺ chih⁺ jee⁺ jwi⁺ ja⁻. Kyaah⁺ ta⁻ ja⁻ ma⁺ liyh⁺ cha⁻ miih⁻ kuu⁺ kyaah⁺ dsa⁻ kyaayh⁺. ²⁵ He⁻ ja⁻ ga⁻jøøyh⁺ lä⁻jëë⁻ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ jmeë⁺ ta⁻ kiyh⁺ hi⁺ jñah⁺ ga⁺ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ jmeë⁺ ja⁻ba⁺ ta⁻ ja⁻, mah⁺ ga⁻siyh⁺:

—Dsa⁻ ñuu⁻, ñeh⁺ ba⁺ hnäh⁺ kwee⁻ lëh⁺ jne⁺ cha⁻ miih⁻ kuu⁺ kyaah⁺ ta⁻ la⁻. ²⁶ Pero na⁺ ma⁻jëë⁻ jne⁺ hi⁺ ma⁻nuu⁻ jne⁺ ngë⁻ Paa⁺ Éfeso la⁻ mi⁻gaay⁺ jwëë⁻ dsa⁻. Hi⁺ ja⁻ ma⁻lä⁻ jee⁺ la⁻ jmeey⁺ lä⁻na⁻. Lä⁻ ga⁻ dsa⁺ hwa⁺ Asia ma⁻ mi⁻gaay⁺ jwëë⁻ dsa⁻, jäyh⁺: “Ja⁺ Dio he⁺, hi⁺ dio hi⁻ jmää⁻ dsa⁻ kyaah⁺ goo⁻.” ²⁷ He⁻ ja⁻ hii⁺ goo⁻ wa⁻ra⁻ ga⁻heey⁺ ta⁻ jnän⁻ la⁻, hi⁺ mo⁺ so⁺ tooh⁺ dsa⁻ ta⁻ gwah⁺ kih⁺ dio Diana jnän⁻ hi⁺ lä⁻ ja⁻ mo⁺ so⁺ jmeey⁺ juuh⁻ kih⁺ Diana, hi⁻ hnaah⁻ lä⁻ jëë⁻ dsa⁻ chaa⁻ hwa⁺ Asia hi⁺ lä⁻kaa⁻ jmi⁻gyuu⁺ ka⁻läh⁺.

²⁸ Ma⁺ ga⁻nuu⁺ dsa⁻ he⁺ juu⁺ ja⁻, ga⁻lä⁻lleey⁺ jwërte hi⁺ ga⁻løøy⁺ tooyh⁻ cha⁻ miih⁻ miih⁺, ma⁺ jäyh⁺:

—He⁻ ba⁺ che⁻jøøh⁺ Diana hi⁻ cheh⁺ Éfeso la⁻!

²⁹ He⁻ ja⁻ ga⁻kah⁺ ga⁻gwëh⁺ huu⁺dsë⁻ kih⁺ lä⁻jëë⁻ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ chaa⁻ jee⁺ jwi⁺ ja⁻. Koo⁻ mi⁺ ba⁺ ga⁺jmeey⁺

ga^ˆsaayh^ˆ Gayo kyaah^ˆ Aristarco na^ˆjääy^ˆ jee^ˆ dsa^ˆñee^ˆ dsa^ˆkyaayh^ˆ. Lä^ˆuu^ˆ dsa^ˆñuuh^ˆ he^ˆ chaa^ˆ Macedonia hi^ˆ ma^ˆ jmeey^ˆ ko^ˆjøh^ˆ kyaah^ˆ Paa^ˆ. ³⁰ Hnøø^ˆ Paa^ˆ ma^ˆ dsa^ˆhlëeh^ˆ kyaah^ˆ dsa^ˆ he^ˆ pero sa^ˆ ga^ˆkwa^ˆ øøh^ˆ jne^ˆ jwë^ˆ ma^ˆ dsooy^ˆ. ³¹ Hi^ˆ lä^ˆja^ˆ ko^ˆllaa^ˆ hi^ˆ ma^ˆ laa^ˆ ta^ˆ hwa^ˆ Asia ja^ˆ, ma^ˆ jwayh^ˆ kyaah^ˆ Paa^ˆ. He^ˆja^ˆ ga^ˆcheey^ˆ juu^ˆ kih^ˆ, ga^ˆchuyy^ˆ kyaah^ˆ Paa^ˆ mah^ˆ sa^ˆ dsooy^ˆ jee^ˆ tääh^ˆ dsa^ˆ he^ˆ. ³² Ga^ˆkah^ˆ ga^ˆgwëh^ˆ go^ˆte^ˆ huudse^ˆ kih^ˆ lä^ˆjëë^ˆ dsa^ˆ hi^ˆ ma^ˆ tääh^ˆ jee^ˆ ja^ˆ. Kah^ˆ ba^ˆ ma^ˆ hlëeh^ˆ lä^ˆjaa^ˆ lä^ˆjaa^ˆ. Hi^ˆ jwëë^ˆ ga^ˆ hi^ˆ sa^ˆ ma^ˆñe^ˆ hee^ˆ kih^ˆ ja^ˆ he^ˆ ma^ˆ tääyh^ˆ jee^ˆ ja^ˆ. ³³ He^ˆja^ˆ dsa^ˆ judiu ga^ˆhñaay^ˆ na^ˆkøh^ˆ Alejandro jee^ˆ kih^ˆ lä^ˆjëë^ˆ dsa^ˆ he^ˆ mah^ˆ na^ˆjääy^ˆ ta^ˆ cha^ˆne^ˆ. He^ˆja^ˆ ga^ˆjmeey^ˆ Alejandro lii^ˆ kyaah^ˆ gooy^ˆ, hnøøy^ˆ ma^ˆ hlëeyh^ˆ jwoo^ˆ kih^ˆ judiu. ³⁴ Pero ma^ˆ ga^ˆlä^ˆkyuu^ˆ dsih^ˆ laay^ˆ judiu, koo^ˆ hä^ˆ ba^ˆ ga^ˆtooh^ˆ lä^ˆjëë^ˆ miih^ˆ. Miih^ˆ ga^ˆ sa^ˆ ga^ˆtë^ˆ to^ˆ hor^ˆ ga^ˆjmeey^ˆ lä^ˆja^ˆ, ma^ˆ jäyh^ˆ:

—|He^ˆ ba^ˆ che^ˆ jøøh^ˆ Diana hi^ˆ cheh^ˆ Éfeso la^ˆ!

³⁵ Lä^ˆjiih^ˆ jaa^ˆ të^ˆje^ˆ kyaa^ˆ jee^ˆ jwi^ˆ ja^ˆ, ga^ˆjmeey^ˆ hih^ˆ he^ˆ tu^ˆ dsa^ˆ he^ˆ tooh^ˆ miih^ˆ, ga^ˆjäyh^ˆ:

—Nuu^ˆ da^ˆ hnäh^ˆ hi^ˆ chaa^ˆ Éfeso la^ˆ. Ga^ˆlä^ˆjëë^ˆ ba^ˆ dsa^ˆ jmi^ˆ gyuu^ˆ ñe^ˆ, koo^ˆ jee^ˆ la^ˆ ba^ˆ la^ˆ to^ˆne^ˆ jee^ˆ jmeey^ˆ dsa^ˆ juuh^ˆ kih^ˆ gwah^ˆ kih^ˆ Diana he^ˆ chih^ˆ jee^ˆ la^ˆ jnän^ˆ hi^ˆ lä^ˆja^ˆ ka^ˆläh^ˆ heeh^ˆ kiyh^ˆ he^ˆ ja^ˆ kih^ˆ Júpiter. ³⁶ Ni^ˆ jaa^ˆ sa^ˆ le^ˆ jäh^ˆ sa^ˆ dsoo^ˆ. He^ˆja^ˆ jwahn^ˆ, tu^ˆ hnäh^ˆ, ta^ˆ jmeey^ˆ hnäh^ˆ na^ˆkøh^ˆ wa^ˆ la^ˆ cha^ˆ la^ˆ. ³⁷ Hi^ˆ uu^ˆ dsa^ˆñuuh^ˆ hi^ˆ ma^ˆya^ˆjääh^ˆ hnäh^ˆ la^ˆ, sa^ˆ ma^ˆmi^ˆkwayh^ˆ gwah^ˆ jnän^ˆ, ni^ˆ sa^ˆ ma^ˆhlëeyh^ˆ hliih^ˆ kih^ˆ dio jnän^ˆ. ³⁸ Cher^ˆmah^ˆ cha^ˆ hnii^ˆ kih^ˆ dsa^ˆkyaah^ˆ Demetrio kyaah^ˆ jñah^ˆ dsa^ˆ, cha^ˆ ba^ˆ në^ˆta^ˆ jee^ˆ le^ˆ mi^ˆeey^ˆ juu^ˆ na^ˆ. Jee^ˆ ja^ˆ ba^ˆ lle^ˆ kih^ˆ hniiy^ˆ kih^ˆ dsa^ˆ. ³⁹ Cher^ˆmah^ˆ cha^ˆ ga^ˆ he^ˆ sa^ˆ hii^ˆ lä^ˆee^ˆ kyah^ˆ hnäh^ˆ, le^ˆ mí^ˆee^ˆ jne^ˆ lä^ˆ ma^ˆ dsa^ˆñee^ˆ dsa^ˆ mada^ˆ

kih¹ dsa⁻ta'. ⁴⁰ Pero he⁻ jmee⁻ jne¹ la⁻, hii' goo⁻ dsa⁻ bääh⁺ jne¹ he⁻ tøøh⁻ jne¹ cha⁻ miih⁻ miih'. Hee⁻ juu¹ dsa¹ kwan¹ cher¹ mah¹ ga⁻ tēeh¹ dsa⁻ ta' jne¹ kih¹ he⁻ tøøh¹ jne¹ miih¹ jee¹ la⁻.

⁴¹ Kō⁻ ja⁻ ba¹ te¹ ga⁻ hlēeh¹ tē⁻ je⁺ he¹, mah¹ ga⁻ hiih¹ juu¹ kih¹ dsa⁻ jwii⁻.

20

Ngoo' Paa' ta⁺ hwa' Macedonia hi⁺ ta⁺ hwa' Grecia

¹ Ma⁻ ngēē⁺ ma⁻ dsaa¹ juu¹ ja⁻, ga⁻ tēeh¹ Paa' øøh¹ jne¹, ga⁻ kwēēyh¹ nuuh⁻ mah¹ ga⁻ eey¹, ja⁻ ga⁻ ga⁻ hiih¹ juu¹, ngooy¹ ta⁺ Macedonia. ² Ga⁻ ngēēy¹ lä⁻ jē⁻ jwii⁻ mäh⁻ jee¹ ma¹ tääh¹ øøh¹ jne¹, ga⁻ hlēeh¹ gyih¹ mah¹ tēēy¹ cha⁻ ga⁻ mi⁻ ih⁻ be¹. Lä⁻ ja⁻ ga⁻ jmeey¹ lä⁻ jiih¹ ga⁻ llooy¹ hwa¹ Grecia (ja⁻ ba¹ jee¹ chee⁻ Acaya). ³ Jee¹ ja⁻ ga⁻ gyay⁻ uu⁻ sih⁻. Ma¹ ga⁻ tē¹ jmi¹ he⁻ dsa⁻ hey¹ barco he⁻ dsooy¹ ta⁺ hwa¹ Siria, ga⁻ lä⁻ ñey⁺ ma⁻ la¹ juu¹ kih¹ judiu he⁻ saah¹ dsih¹. He⁻ ja⁻ ga⁻ mi¹ siiy¹ hu¹ dsē⁻ kiyh¹. Ga⁻ jēeyh⁻ ka⁻ läh¹ ta⁺ Macedonia, ngooy¹ jwē¹ hwa¹ ba¹. ⁴ Hi⁺ kō⁻ llaa¹ øøh¹ jne¹ ga⁻ jmee¹ kō⁻ jøh¹ kyaayh¹ lä⁻ ga⁻ tē¹ hwa¹ Asia. Jaa⁻ hi⁻ he¹, chee⁻ Sópater hi⁻ chaa⁻ Berea. Hi⁺ jñah¹ chee⁻ Aristarco kyaah¹ Segundo hi⁻ chaa⁻ Tesalónica. Hi⁺ jñah¹ chee⁻ Gayo hi⁻ chaa⁻ Derbe hi⁺ Timotä. Jñah¹ chee⁻ Tíquico hi⁻ Trófimo hi⁻ chaa⁻ hwa¹ Asia. ⁵ Ga⁻ lä⁻ jēē⁻ hi⁻ he¹ ga⁻ lä⁻ jää¹ na¹ jääy¹ jnääh¹ lä⁻ ga⁻ tē¹ Troa. ⁶ Hi⁺ jnääh¹, ma⁻ la¹ ma⁻ goh⁻ jmi¹ kih¹ he⁻ ñiih⁻ he⁻ sa¹ kyaah¹ levadura, ga⁻ tooh¹ jnääh¹ neh⁻ barco jwii⁻ Filipo. Ga⁻ hya⁻ ga⁻ hña¹ jmi¹, ja⁻ ga⁻ ga⁻ jee¹ jnääh¹ dsa⁻ kyaahn¹ hi⁻ ma¹ tääh¹ jøø¹ Troa. Jee¹ ja⁻ ga⁻ jä¹ jnääh¹ gyii¹ jmi¹.

Ga⁻ gwii⁻ Eutico jee¹ gyay¹ nuuy⁻ juu¹ kih¹ Paa'

⁷ To⁻ne' jmi^h kih¹ seman[~], ga⁺tooh^h jna^hh¹ ko⁻joh^h kya^hh¹ øø^h jne' jee' ma' kih¹ jna^hh¹ ma⁺nuu⁺ kih¹ Jesús. He⁻ja⁻ ga⁻løø⁺ Paa' kwa⁺ juu¹. Juu¹ ja⁻ ga⁻kyoo¹ lä⁺jiih¹ ga⁺të' ko^o-lla⁺nuu¹, kih¹ he⁻ ga⁺jmeey^h hu^udsë⁻ dsooy¹ ta⁺ jee' jyoh^h wa' ga⁺jna¹ jyoh^h jmi^h. ⁸ Hi⁺ ma' tøø^h cha⁻miih⁻ mi⁺së¹ he⁻ na⁻hi^h je⁻ cha⁺neh⁻ jee' ga⁺të' hnë⁻ jwëë^h hne¹ jee' ma' tøø^h jna^hh¹ ja⁻. ⁹ Jaa⁻ chih⁻ hi⁻ chee⁻ Eutico ma' gyay¹ hoo⁺ ventan jee' ma' tøø^h jna^hh¹. Jee' gyay¹ ja⁻, ga⁻gwiⁱⁱy⁻ ñiih¹ kih¹ he⁻ ga⁻kyoo¹ juu¹ he⁻ ma' kwa⁺ Paa'. Jee' na⁻gwiⁱⁱy⁻ ja⁻, ga⁺tayh^h lä⁺ ga⁺të' hwa¹. Ma⁻na⁻juuy¹ ma' ga⁺cha^hh⁻ dsih^h. ¹⁰ He⁻ja⁻ ga⁺jna⁺ Paa', ngooy¹ na⁺ëey^h chih¹ he^h. Mah¹ ga⁺jäyh^h:

—Ta⁺ jwa^hh^h hnä^hh^h, jiih⁺ ba' chih⁻ la⁻.

¹¹ He⁻ja⁻ ga⁺wii¹ Paa' ka⁻lä^hh^h jee' ma' tøø^h jna^hh¹, ja⁻ ga⁺ ga⁺tooh^h jna^hh¹ ga⁺kih¹ ga⁺hi^h jna^hh¹ ma⁺nuu⁺ kih¹ Jesús. Ma⁻ngëë^h he⁻ja⁻, ngoo¹ bih¹ hlëëy^h lä⁺jiih¹ ga⁺jna¹. Ja⁻ ga⁺ ngooy¹ ta⁺ jee' jyoh^h. ¹² Peer⁺ ga⁺nø^h dsë¹ dsa⁻ he^h kih¹ he⁻ jiih⁺ ba' chih⁻ kya^{ay}¹, hi⁺ ga⁺tëy⁻ ga⁺näy¹ kiyh¹.

Ya⁻hëë¹ Paa' jee' jwii⁻ Troa ngooy¹ lä⁺ ga⁺të' jee' jwii⁻ Mileto

¹³ Ga⁺tooh^h jna^hh¹ neh⁻ barco, mah¹ lla⁻nøø¹ jna^hh¹ jää¹ lä⁺ ga⁺të' jwii⁻ Asón. Jee' ja⁻, ga⁺jää^h jna^hh¹ Paa' lä⁺ko^o-la¹ mada⁻ nuuh⁻ jna^hh¹, jëë^h jwë^h hwa¹ ba' ngooy¹ ta⁺ ja⁺. ¹⁴ Ma' ga⁻lloo¹ Paa' jee' tøø^h jna^hh¹ jwii⁻ Asón ja⁻, ga⁺tooh^h jna^hh¹ neh⁻ barco kya^{ay}h¹, ga⁻lla⁻nøø¹ jna^hh¹ jwii⁻ Mitilene. ¹⁵ Jee' ga⁺të' to¹ jmi^h, ga⁺ngëë^h jna^hh¹ jäh⁺ jwii⁻ he⁻ chee⁻ Quío. Jee' ga⁺të' hnë⁻ jmi^h, ga⁻lla⁻nøø¹ jna^hh¹ jwii⁻ Samo jee' hwëë⁻ barco. Jee' ga⁺të' kye^h jmi^h, ja⁻ ga⁺ ga⁺tëë^h jna^hh¹ jwii⁻ Mileto. ¹⁶ Sa⁺ ma' hnøø¹ Paa' ma' jã¹ ki⁻wëë^h hwa¹ Asia, he⁻ja⁻ ko^o-ga⁺ngëë^h bih¹ kih¹ jwii⁻

Éfeso. Ga⁺jmeey^ʹ bii¹ he⁻ llaayh[~] lä⁺ ga⁺të^ʹ Jerusalén mah¹ tēēy¹ jmi¹ Pentecosté cher^ʹ mah¹ ga⁺la¹.

Ga⁺hlēēh^ʹ Paa^ʹ kyaa^h hi⁻ kye⁻ nē^ʹ kih¹ gwah⁺ jwii⁻ Éfeso

¹⁷ Lä⁺ ma^ʹ gya¹ Paa^ʹ jwii⁻ Mileto, ga⁺cheey¹ juu¹ he⁻ ya⁻ nää^ʹ dsa⁻ gyuu^h hi⁻ kye⁻ nē^ʹ kih¹ øø^h jne^ʹ jwii⁻ Éfeso.

¹⁸ Ma^ʹ ga⁻lla⁺ nää¹ hi⁻ he^ʹ jee^ʹ gya¹ Paa^ʹ, ga⁻jäh^ʹ Paa^ʹ siyh⁺:

—Ma⁻neh^ʹ ba^ʹ hnäh^ʹ ha⁻ lä⁺ ga⁺jmeen¹ jee^ʹ kyah¹ hnäh^ʹ lä⁺ ma^ʹ to⁻nē^ʹ jan¹ ta⁺ hwa¹ Asia la⁻ lä⁻jiih¹ na¹. ¹⁹ Ni⁻ miih⁻ sa⁺ ga⁺jmään⁺ hñiin⁺ jøø^h lä⁺ ma^ʹ ga⁺gyan¹ kyaah¹ hnäh^ʹ kwan⁺ juu¹ kih¹ Dio. Ja⁺ he⁻ koo⁺ jiih[~] ga⁺tuun⁺ jmi⁻ haa^ʹ mi⁻nēn⁺ kyah¹ hnäh^ʹ. Joh^ʹ jiih[~] sa⁺ ga⁺jēen¹ wi^ʹ kih¹ lä⁺jē^ʹ he⁻ ma^ʹ hnøø¹ dsa⁻ judiu¹ ma^ʹ jmee¹ kin⁺. ²⁰ Sa⁻ cha⁻ ga⁺jmeen¹ kwaat[~] che^ʹ hi^ʹ goo⁻ kin⁺ jee^ʹ ga⁺jmeen¹ he⁻ llu¹ kyah¹ hnäh^ʹ. Ga⁺hlēēhn¹ hnäh^ʹ jee^ʹ jä¹ dsa⁻ hi⁻ lä⁻ja⁻ cha⁺neh⁺ kyah¹ hnäh^ʹ ka⁻lä^h. ²¹ Hnäh^ʹ judiu¹ hi⁻ hnäh^ʹ hi⁻ sa⁺ laa¹ judiu, ga⁺jwēēhn¹ hnäh^ʹ jee^h hnäh^ʹ kih¹ Dio hi⁻ wa¹ lä⁻dsoo^ʹ hoh^ʹ hnäh^ʹ kih¹ Jesucristo Dsa⁻jøø^h jnän⁺. ²² Hi⁻ na¹ ma⁻hään¹ jwē¹ ngaahn¹ ta⁺ Jerusalén lä⁻jøø⁺ Jmi⁻lle^ʹ Na⁻jngii¹ kin⁺. Ni⁻ sa⁺ man⁺ he⁻ dsa⁻ngēen^ʹ jee^ʹ ja⁻. ²³ Koo⁻ he⁻ la⁻ ba^ʹ man⁺. Lä⁻kaa⁻ jwii⁻ jee^ʹ niin⁺ dsa⁻ngēen^ʹ wi^ʹ, taah⁺ dsa⁻jnä^ʹ neh^ʹ ñe¹, jäh^ʹ Jmi⁻lle^ʹ Na⁻jngii¹. ²⁴ Pero ni⁻ miih⁻ sa⁺ jmeen⁺ he¹ che^ʹ chaan⁻ o he⁻ juun^ʹ. Jēē⁻ ba^ʹ dsen⁺ ngoon¹ ta⁺ cha⁺né^ʹ kyaah¹ ta⁺ he⁻ na⁻hñaan^ʹ, lä⁻jiih¹ mi⁻ten⁺ ta⁺ he⁻ ga⁺tooh⁻ Jesús goon⁺ mah¹ kwan¹ ju¹hmēē^ʹ he⁻ mi⁻jnää⁺ ha⁻ lä⁻koo⁻ hnää¹ Dio jne^ʹ.

²⁵ Man⁺ kwee⁻ ni⁺ jaa⁻ jee^ʹ lä⁻jēē⁺ hnäh^ʹ mo⁺ so⁺ jēēh¹ hnäh^ʹ jnä^ʹ, lä⁻jēē⁺ hnäh^ʹ hi⁻ ma⁻nuu^ʹ juu¹ he⁻ kwan⁺ ha⁻ lä⁻jää⁺ Dio dsa⁻lä⁻hih⁺ kih¹. ²⁶ He⁻ja⁻ jwēēhn[~] hnäh^ʹ jmi¹ na¹, ni⁺ jaa⁻ dsa⁻mo⁺ so⁺ na⁻bäähn⁺, sa⁺ cha⁻dsoo^ʹ dsēen[~] ni⁻ miih⁻. ²⁷ Jēēh^ʹ, ni⁺ miih⁻ sa⁺ ga⁺lä⁺ gohn⁺, ga⁺mi⁻jnään

' na-hñaa' lä-jëë- juu' kih' Dio kyah' hnäh'. ²⁸ He-ja-
 jwëehn~ hnäh', hää` hnäh' hñaaah' hi' hää` lä-jëë- dsa-
 kyaah' hnäh'. Ma-na-hñaaah' hnäh' kih' Jmi-lle' Na-jngii
 ' mah' jëeh' hnäh' dsa- kyaah' hnäh'. He-ja- hää` hnäh'
 kwee- lä-jëë- hi- laa' kyaa' Dsa-jøøh' jnän` hi- ga-laa' jne'
 kyaah' jma- kih'. ²⁹ Jëeh', man- kwee- ha- lä- le' wa-ra-
 ngaahn'. Ya-nää' jee' kyah' hnäh' hi- laa' lä-koø- jah' hää
 '. Ni- miih- sa- jä- lä- ñih' dsëy' kih' dsa- kyaa' Dio. ³⁰ Hi-
 ja-ba' jee' kyah' hnäh' hwëë- hi- jmee' ra- këh' ju'dsoo'
 mah' jääy' øøh' jne' lä- hyoh- dsëy'. ³¹ Go-taah' hnäh'
 leeh' hnäh'. Mi-dsooh' da' hoh' hnäh' ha- lä- ga-jmeen'
 ta-ko-jiih' hnë- ji-ñe- he- ga-gyan' kyaah' hnäh'. Lä-jmii
 ' lä-hwë', sa- ga-tun' ma' kwëehn' hnäh' nuuh', lä-jiih'
 ga-tuun' jmi- he- haa' mi-nën- kih' lä-jaa- lä-jaa- hnäh'.

³² 'Na' na- øøhn', taahn- hnäh' goo- Dio. Jä' hnäh'
 kyaah' juu' kiyh' he- mi-jää' jne'. Juu' na- kye- be'
 he- jmee- dsa'nøøn' ta- cha'në' hnäahn- Dio cha-ga'miih-
 mah' hñah- jne' heen- ko-jøøh' kyaah' lä-jëë- hi- na-jngëë
 '. ³³ Sa- ga-lä-hee' dsën- ku'nøø- kuu' tøø- ni' hmiih-
 he- cha- kih' dsa-. ³⁴ Ma-ñeh' ba' hnäh', ga-jmee' ba'
 jnä' ta' ha- jee' ga-jnä' he- ga-jmee' bii' kin- hi' lä-kye-
 kih' dsa-kyaaahn'. ³⁵ Ma-ra' he- ga-jmee' ba' jnä' ta'
 kyaah' goon- mah' lä-tëëh- hnäh' jmeeh' hnäh' lä-koøh'
 jmee' jnä' hi' lä-ja- jmeeh' hnäh' be' kih' hi- tä-ñee'.
 Mi-dsooh' da' hoh' hnäh' juu' kih' Jesús Dsa-jøøh' jnän`,
 hi- ga-jäh': "Llu' ga' la' kih' hi- kwa- lä-koøh' ga' hi- hyoh
 ',"

³⁶ Ma-ngëë' ma-jäh' Paa' lä-ja-, ga-juuyh' jney' kyaah'
 lä-jëë- øøh' jne' he', ga-ngiiy' kiyh' kih' Dio. ³⁷ Lä-jëë-
 øøhn' jne' he' ga-ki' ga-hooh' cha-miih-. Ga-ëey' Paa'
 mah' ga-chuyh' kih'. ³⁸ Ga-lä-meeh- dsë' jwërte dsa-

gyuuh' he' kih' he- ga-jäh' Paa': "Mo'so' jëeh' ga' jnä' ka-läh'." Ja-ga' ga-näay' na'jäay~ Paa' ta' jee' ma' hii' barco.

21

Ngaah' Paa' ta' Jerusalén

¹Ja- jiih' ga-jä' øøh' jne' he'. Hi- ga-tooh' ba' jnääh' neh' barco. Ko-dsoo' ba' ngoo' barco ja- ta' Cos. Ma' ga-jnä' jyoh' jmií', ga-lla-nøø' jnääh' jwii- Roda. Ma-ngëë' ja- ga-nøø' jnääh' ta' jwii- Pátara. ²Pátara ja- ga-jëë' jnääh' koo- barco he- ngoo' ta' Fenicia. Neh' ja- ga-tooh' jnääh' ga-nøø' jnääh' ta' ja'. ³Jee' ga-nøø' jnääh' ja-, ga-jëë' jnääh' hwa' Chipre he- há' jee' jmi-ñeeh-. Hwa' ja- ga-jä' jwoo' ra-këh' ta' jee' ga-ngëë' jnääh' ta' hwa' Siria. Ga-ngëë' ba' jnääh' lä-jiih' ga-tëë' jnääh' Tiro he- nøø' hwa' kih' Siria, jëeh' jee' ja- hwëë~ dsa- løø' he- kye- barco. ⁴Ma' ga-tooh' jnääh' jee' jwii- Tiro ga-jee' jnääh' øøh' jne' hi- ma' tääh' jee' ja-. Hi- ga-jä' jnääh' kiyh' gyii' jmií'. øøh' jne' he' ga-hlëëyh' Paa' lä-koh' ga-mi-jnääh' Jmi-llë' Na-jngii' kiyh' he- sa' ma' dsaayh' ta' Jerusalén. ⁵Ma' ga-dsëë' jmií' ja-, lä-jëë' øøh' jne' hi- chaa- jee' ja-, hi- më' hi- ñuuh- lä-kye- chih-pih', ga-jmeey' ko-jøh' kyaah' jnääh' lä- ga-të' chuuh' jwii-, jee' la' cha'hoo' jmi-ñeeh-. Jee' ja- ga-juuh' jnääh' jnen' ga-ngii' jnääh' kih' Dio. ⁶Ga-ëë' jnääh' øøh' jne' he' lä-jaa- lä-jaa- jnääh', ja-ga' ga-tooh' jnääh' neh' barco, hi- ga-nää' ba' øøh' jne' he' cháneh' kih'.

⁷Ga-hwii- jnääh' Tiro, ga-nøø' jnääh' ta' Tolemaida. Ma' ga-lla-nøø' jnääh' Tolemaida ja-, na'jëë' jnääh' øøh' jne' hi- chaa- jee' ja-. Ga-jä' jnääh' koo- jmií' kyaayh'. ⁸Ma' ga-jnä' jyoh' jmií', ga-hwii- jnääh' Tolemaida, ga-nøø' jnääh' ta' Cesarea. Ma' ga-tëë' jnääh' Cesarea

jā, gā nøø¹ jnääh¹ kih¹ Felipe hī ma' kwā ju' hmëë' hī ma' laay¹ jaā kih¹ jee' lä' jëë' gyeë¹ hī ma' kwā be' kih¹ apóstole jää¹. Jee' jā gā jã¹ jnääh¹ kih¹ Felipe he'. ⁹ Felipe he' ma' chaā kyeë' jō miy¹ hī ma' tääh¹ hñii', hī ma' ngëë̄ juu¹ kih¹ Dio. ¹⁰ Mā hyā chā miih¹ jmií' tøøh¹ jnääh¹ jee' jā, ma' gā lloo¹ jaā dsā chaā Judea hī cheē Agabo hī ma' ngëë̄ juu¹ kih¹ Dio. ¹¹ Ma' gā llooy¹ jee' tøøh¹ jnääh¹, gā lleȳ loō hē há' tuh¹ Paa', mah¹ gā hñuy¹ goō tiy¹ hñiiy', gā jãyh':

—Jäh¹ Jmī lle' Nā jngii¹, jā ba' lä' koh¹ nā hñuun¹ lā, jā ba' lä' lā hñuu¹ dsā judiu juu¹ loō lā jee' jwī Jerusalén mah¹ ngëëy¹ goō dsā hī sa' laa¹ judiu.

¹² Ma' gā nuu¹ jnääh¹ juu¹ kiyh¹, gā chuuy¹ jnääh¹ chā mī ih̄ kyaah¹ Paa'. Sa' ma' kwā jnääh¹ jwë¹ ma' dsaayh¹ ta' Jerusalén, hī jā ba' lä' jā ma' jãh¹ øøh¹ jne' hī ma' chaā jee' jā. ¹³ Hē jā gā jãyh':

—¿Hē la' hoo'h¹ hnäh¹ kin¹, hē la' jmeeh¹ hnäh¹ meeh¹ dsën? Heeh¹ ba' jnä' cher'mah¹ gā hñuy¹ dsā jnä'. Ma' ke' gā jngëeh¹ dsā jnä' ta' Jerusalén, lä' jë' ba' heehn¹ kwaat¹ kih¹ Jesús.

¹⁴ Ma' sa' gā lëh¹ jnääh¹ ma' hløøh¹ jnääh¹ kih¹ Paa', gā tu¹ jnääh¹ gō tē, gā chiuh¹ jnääh¹:

—Wa' le' lä' hyoh¹ dsë¹ Dio ba'.

¹⁵ Ma' gā tē¹ jmií' hē hwii¹ jnääh¹ jee' jā, gā jmeë¹ jnääh¹ løø¹ kyaah¹ jnääh¹, gā nøø¹ jnääh¹ ta' Jerusalén kyaah¹ Paa'. ¹⁶ Kō llaa¹ øøh¹ jne' hī chaā Cesarea gā jmeey¹ kō jøh¹ kyaah¹ jnääh¹, gā jãay¹ jnääh¹ lä' gā tē¹ cha'neh¹ kih¹ dsā chaā Chipre hī cheē Mnasón, hī gā heeh¹ kih¹ Jesús lä' ma' tō né'. Jee' jā gā jã¹ jnääh¹.

Ngoo¹ Paa' na' jëë̄ Jacobo

17 Ma' ga^ˈlla^ˈnøø^ˈ jnääh^ˈ Jerusalén, lä^ˈjëë^ˈ øøh^ˈ jné^ˈ hi^ˈ ma' tääh^ˈ jee' ja^ˈ ga^ˈheeyh^ˈ jnääh^ˈ lä^ˈkaa^ˈ tuh^ˈdsëy^ˈ.
 18 Ma' ga^ˈjnä^ˈ jyoh^ˈ jmií^ˈ, ga^ˈnøø^ˈ jnääh^ˈ kyaah^ˈ Paa' na^ˈjëë^ˈ jnääh^ˈ Jacobo. Hi^ˈ ma' tääh^ˈ dsa^ˈgyuuh^ˈ kyaa^ˈ gwah^ˈ kyaayh^ˈ. 19 Ma^ˈla^ˈ ma^ˈjmeë^ˈ Paa' Dio kih^ˈ hi^ˈ he', ga^ˈjmeeyh^ˈ juu^ˈ lä^ˈhií^ˈ né^ˈ ha^ˈ lä^ˈ ga^ˈjmeë^ˈ Dio kyaah^ˈ dsa^ˈ hi^ˈ sa^ˈ laa^ˈ judiu, lä^ˈkaa^ˈ jee' ñeey^ˈ na^ˈkway^ˈ juu^ˈ. 20 Lä^ˈ ma' ga^ˈnuuy^ˈ juu^ˈ ja^ˈ, ga^ˈkway^ˈ cha^ˈmiíh^ˈ tí^ˈhmaah^ˈ kih^ˈ Dio. He^ˈja^ˈ ga^ˈjäyh^ˈ siíyh^ˈ Paa':

—Ma^ˈjëeh^ˈ jah^ˈ mil dsa^ˈ judiu sa^ˈ ma^ˈheeh^ˈ juu^ˈ kih^ˈ Dio, hi^ˈ lä^ˈjëë^ˈ hi^ˈ he' lä^ˈ ma^ˈhnøø^ˈ bih^ˈ høøy^ˈ ley kih^ˈ Moisé. 21 Hi^ˈ ma^ˈnuuy^ˈ hií^ˈ juu^ˈ kyah^ˈ, hne^ˈ hlëëh^ˈ dsa^ˈ judiu hi^ˈ tääh^ˈ ta^ˈ jee' jyoh^ˈ, jwiíh^ˈ hnih^ˈ: “Ta^ˈ jmeë^ˈ he' kih^ˈ ley kih^ˈ Moisé.” Hi^ˈ jwiíh^ˈ hnih^ˈ: “Sa^ˈ le' uu^ˈ jmi^ˈngo^ˈ kih^ˈ gyuu^ˈ ñuu^ˈ jnän^ˈ ni^ˈ mo^ˈso^ˈ le' jmeë^ˈ jné^ˈ lä^ˈkoø^ˈ tëë^ˈ jné^ˈ.” 22 ¿Ha^ˈ lä^ˈ jmeë^ˈ jné^ˈ na? Kuh^ˈ jwëë^ˈ dsa^ˈ ma^ˈla^ˈ ma^ˈnuuy^ˈ he^ˈ ma^ˈñeh^ˈ ka^ˈläh^ˈ. 23 Jmeë^ˈ lä^ˈkoh^ˈ jäh^ˈ jnääh^ˈ la^ˈ: Chaa^ˈ kyee^ˈ øøh^ˈ jné^ˈ jee' la^ˈ hi^ˈ ga^ˈtëë^ˈ mi^ˈte^ˈ he^ˈ ga^ˈbäy^ˈ hñiiy^ˈ kyaah^ˈ Dio. 24 Jää^ˈ hi^ˈ he', go^ˈjmää^ˈ hñaa^ˈ na^ˈ jngëë^ˈ kyaayh^ˈ lä^ˈkoh^ˈ jäh^ˈ ley jnän^ˈ. Ja^ˈ mi^ˈhmaah^ˈ jñii^ˈ he^ˈ dsa^ˈtii^ˈ kwaah^ˈ lley^ˈ mah^ˈ hñaa^ˈ hmoo^ˈ kih^ˈ øøh^ˈ jné^ˈ he'. Ja^ˈ ga^ˈ na^ˈ lä^ˈñe^ˈ lä^ˈjëë^ˈ dsa^ˈ, sa^ˈ la^ˈ dsoo^ˈ juu^ˈ he^ˈ ga^ˈnuuy^ˈ kyah^ˈ. Wa^ˈra^ˈ ga^ˈjmeeh^ˈ lä^ˈja^ˈ, lä^ˈjnä^ˈ lä^ˈ ma^ˈhøøh^ˈ ba^ˈ hne^ˈ ley. 25 Pero kih^ˈ hi^ˈ sa^ˈ laa^ˈ judiu hi^ˈ ma^ˈheeh^ˈ juu^ˈ kih^ˈ Dio, ga^ˈsií^ˈ jnääh^ˈ kiyh^ˈ jää^ˈ, ga^ˈjmeë^ˈ jnääh^ˈ juu^ˈ kiyh^ˈ, ma^ˈla^ˈ he^ˈ la^ˈ ba^ˈ hnøø^ˈ høøy^ˈ. Sa^ˈ le' kuyh^ˈ he^ˈ ma^ˈlla^ˈ dsa^ˈ cha^ˈné^ˈ dio hi^ˈ na^ˈlaa^ˈ kaa^ˈ dsa^ˈ hi^ˈ sa^ˈ le' kuyh^ˈ jma^ˈ ni^ˈ ngo^ˈ jah^ˈ hi^ˈ dsa^ˈ juu^ˈ kyaah^ˈ he^ˈ wií^ˈ, hi^ˈ dsa^ˈmë^ˈ dsa^ˈ ñuu^ˈ, sa^ˈ le' kaa^ˈyh^ˈ wa^ˈ hi^ˈ cha^ˈ hi^ˈ.

26 Ga^ˈheeh^ˈ ba^ˈ Paa' juu^ˈ ja^ˈ, ga^ˈjmeey^ˈ ko^ˈjøh^ˈ kyaah^ˈ

lä'jēē' kyeē' øøh' jne' he'. Má ga'jnā' jyoh' jmií', ga'jmāāy' hñiiy' na'jngēēy' kyaayh'. Já ga' ga'hey' jee' chih' gwah' juuh' na'jmeey' juu' lih' dsēē' jmií' he' má hāāy' hñiiy'. Jēēh', wa'ra' ga' dsēē' jmií' ja', dsa'kay' he' tēēy' kwēēyh' Dio lä'jaa' lä'jaay'.

Ga'saayh' Paa'jee' chih' gwah' juuh'

²⁷ Má ngoo' ga' dsēē' gyii' jmií' he' má hāāy' hñiiy', má ga'jēē' judiu hāā' Paa' ta' neh' jee' chih' gwah'. Judiu he' má chaa' hwa' Asia. Hī' he' na' ga'taa' dsa' judiu hī' chaa' Jerusalén juu' mah' wa' lä'hneey' kyaah' Paa'. Hī' lä'chah' ja' ga'saah' dsih', ²⁸ ga'ta' ga'hooyh' ki' gaa', má jäyh':

—Hnäh' judiu dsa'goon', jmeē' be' jnän'. Hī' la' na' dsa'ñuuh' hī' ngē' lä'kaa' jmi'gyuuh' kway' juu' he' lla'dsēē' jnän' hi' lä'ja' lla'dsēē' kih' ley jnän' hi' kih' gwah' jnän'. Hī' ja' ma'la' he' ja'. Lä'kye' dsa' hī' sa' laa' judiu ma'taayh' neh' gwah' jnän', ma'mi'kwayh' jee' na'jngií' jnän' la'.

²⁹ (Jēēh', jāā' ba' ga'jēēy' Paa' ta' jee' jwii' má ngēy' ko'joh' kyaah' Trófimo, hī' chaa' Éfeso. He'ja' na', dsa' judiu he' má jmeē' huusē' he' má jāā' Paa' ja' hī' sa' laa' judiu jee' chih' gwah'.)

³⁰ Lä'jēē' dsa' hī' chaa' jee' jwii' ja' ga'hee' dsēy' go'te' má ga'nuuy' juu' he' ma'mi'kwayh' Paa' gwah' kiyh'. He'ja' ga'lla'nāā' dsa' he' jee' ja' ko'chih'. Ga'saayh' Paa' ga'sēēyh' lä' ga'tē' ka'hne' kih' gwah', hi' lä'chah' ja' ga'jney' ho'haah' kih' ho'hne' ja'. ³¹ Má tāāh' gyih' jngēēyh' Paa' má ga'jmeeh' dsa' juu' kih' hī' kye' né' kih' hløø' romano, ga'jäyh': "Lä' ga'dsa' ba' Jerusalén cha' hnii'." ³² Lä'chah' ja', ga'jøøh' hī' má kye' né' kih' hløø' he' hløø' kyaā' kyaah' juu' hløø',

ga^ˆnaäy¹ ko⁻chih¹ lä^ˆ ga^ˆtë^ˆ jee^ˆ ma^ˆ tääh¹ dsa⁻ he^ˆ. Ma^ˆ ga^ˆjëe^ˆ dsa⁻ he^ˆ, ja^ˆ hi⁻ kye⁻ në^ˆ kyaah¹ hløø^ˆ kyaä¹, चाह¹ ba^ˆ ga^ˆtuy¹ ma^ˆ kway^ˆ kih¹ Paa^ˆ. ³³ Ma^ˆ ga^ˆlloo¹ hi⁻ ma^ˆ kye⁻ në^ˆ kih¹ hløø^ˆ he^ˆ, ga^ˆjmeey^ˆ mada⁻ kih¹ hløø^ˆ he⁻ hñuuy¹ Paa^ˆ kyaah¹ to¹ caden^ˆ. Mah¹ ga^ˆngiiy^ˆ juu¹ kih¹ judiu, ga^ˆjäyh^ˆ:

—¿Hi⁻ dsa⁻ la⁻? ¿Hee⁻ na⁻ ma⁻jmeey^ˆ?

³⁴ Jyoh^ˆ ma^ˆ hlëeh^ˆ bih¹ lä^ˆjaa⁻ lä^ˆjaay⁻. Pero sa⁻ ga^ˆlä^ˆngëe^ˆ hi⁻ ma^ˆ kye⁻ në^ˆ he^ˆ ha⁻ lä^ˆ la¹ juu¹ ja⁻, kih¹ he⁻ ma^ˆ tooyh^ˆ cha⁻ miih⁻ miih^ˆ. He⁻ ja⁻ ga^ˆjmee^ˆ dsa⁻jøøh¹ he^ˆ mada⁻ he⁻ ga^ˆtëey⁻ Paa^ˆ ta^ˆ jee^ˆ chih¹ hne¹ kih¹ hløø^ˆ.

³⁵ Ma^ˆ ga^ˆlloo¹ Paa^ˆ sa¹joo^ˆ ta⁻ kih¹ hne¹ ja⁻, hää¹ dsa⁻ jwërte. Jmee^ˆ gyih¹ bii¹ kway¹ kih¹ Paa^ˆ jee^ˆ ja⁻. He⁻ ja⁻ ga^ˆchaa¹ hløø^ˆ he^ˆ Paa^ˆ ta^ˆ gyuu¹ mah¹ sa⁻ kwa¹ dsa⁻ kiyh¹.

³⁶ Lä^ˆjëe^ˆ dsa⁻ he^ˆ ya⁻näa¹ tooh^ˆ miih^ˆ ma^ˆ ngiiy^ˆ he⁻ ma^ˆ juu^ˆ Paa^ˆ.

Ga^ˆhlëeh^ˆ Paa^ˆ cha^ˆnë^ˆ judiu dsa⁻gooy^ˆ

³⁷ Ma⁻tääh¹ gyih¹ taayh^ˆ Paa^ˆ cha^ˆneh^ˆ, ma^ˆ ga^ˆngii^ˆ Paa^ˆ juu¹ kih¹ hi⁻ ma^ˆ kye⁻ në^ˆ kih¹ hløø^ˆ he^ˆ:

—¿Che^ˆ le^ˆ hlëehn^ˆ koo⁻ mi¹juu¹ kyaah¹ hne⁻?

He⁻ ja⁻ ga^ˆjäh^ˆ hi⁻ ma^ˆ kye⁻ në^ˆ he^ˆ:

—¿Che^ˆ leh¹ hlëeh^ˆ griego? ³⁸ ¿Che^ˆ ja^ˆ he^ˆ hne⁻ dsa⁻ egipto hi⁻ ga^ˆjmee^ˆ hnii⁻ kyaah¹ hwa¹ la⁻ ma⁻ko⁻hna⁻ la⁻? ¿Che^ˆ ja^ˆ he^ˆ hne⁻ hi⁻ ga^ˆjøøh⁻ kye^ˆ mil dsa⁻ mah¹ ga^ˆteeh¹ kyaah¹ lle^ˆmoh^ˆ, ja⁻ga^ˆ ga^ˆjääh^ˆ hnih^ˆ ta^ˆ hwa¹ kii⁻?

³⁹ He⁻ ja⁻ ga^ˆjäh^ˆ Paa^ˆ:

—Jnä^ˆ laan¹ ma^ˆra^ˆ judiu. Ga^ˆlä^ˆchaa^ˆ koo⁻ jwii⁻ juuh⁻ he⁻ chee⁻ Tarso, he⁻ na⁻hee⁻ hwa¹ Cilicia. Ta^ˆ jmee⁻ hñaa⁻ hoh^ˆ, kwa^ˆ da^ˆ jwë^ˆ hlëehn^ˆ kyaah¹ dsa⁻ la⁻.

⁴⁰ He-ja- ga-kwa' hi- ma' kye- ne' he' jwe' hlëeyh'. Mah' ga-noo- Paa' ne' sa'joo' ta- kih' hne' ja-. Ga-jmeey' lii- kyaah' gooy- mah' dsa-taayh' tii'. Ma' ga-tu' dsa- he' he- tooyh- miih', ja- ga- ga-hlëeh' Paa' kyaah' juu' hebreo, ga-jayh':

22

¹—Dsa-nuuh- øøhn', dsa- ma-kaah' kyaan', nuu- da- hnäh', wa' kwa- da- jnä' juu' kin'.

² Ma' ga-nuu' dsa- he', he- hlëeh- Paa' juu' hebreo, ga-taayh' ti'sih' go-te-. Ngoo' bih' hlëeyh':

³—Laa' jnä' judiu. Ga-lä' chaan' jwi- Tarso he- noø' hwa' Cilicia. Jerusalén la- ba' ga-kwaan'. Gamaliel ga-mi-tëe- jnä' llu' lä-koh' la' ley kih' dsa- ma-gyuh- jnän. Ha- koh' sa- hee' dsen' hnaahn' Dio ja-ba' lä-koh' jmeeh- hnäh' na'. ⁴ Neen' lä-kaa- lä-juu- jee' jwi- na'jmeen' hña- dsen' kih' dsa- me' dsa-nuuh- hi- ma-heeh- ju-hmëe' la- mah' ma' jngëeh- jnih', he-ja- ga-tëe- jnih' mah' ga-taah' jnih' neh-ne'. ⁵ Ne- ba' jmi- dsa- jøøh' kyaah' dsa-gyuu' ha- lä- ga-jmeen'. Hi- he' ga-kwa' je- he- ma' kyen' kih' dsa-goo- jne' hi- chaa- Damasco. Neen' jee' ja- na-hnäahn' hi- ma-heeh- ju- 'hmëe' kih' Jesús mah' ma' tëen' ta- Jerusalén la- mah' ma' heeh' dsih' wi'.

Ga-jmeeh' Paa' juu' ha- lä- ga-heeyh- kih' Dio

(Hch. 9:1-19; 26:12-18)

⁶ Pero jee' ngoon' cha'jwe' ja-, ya-jäh- lloon- ta- Damasco ma-të' koo- llä-hyoo', ni- sa- liih- ga- jnä' ga-jyoo' gyuu' koo- je- he- bee' jwërte lä-ku' lä-ji- jee' ngoon' ja-, ⁷ lä-jiih' ga-tahn' hwa'. Hi- lä- chah' ja- ga-nuun' ga-hlëeh': “Saulo, Saulo, ¿he-la' hña- hoh' kyaah' jnä'?” ⁸ He-ja- ga-ngiin' juu' kiyh': “¿Hi- hne-

dsa-ñuuh-?", ga-jwii' jnih'. Ja-ga ga-jäyh': "Jnä' he' Jesús dsa- chaa- Nazaret, hi- jmeeh- hñaa- hoh' kih'." ⁹ Lä-jëë' hi- ga-nää' kyaah' jnä' ta' ja', ga-jëëy' wa'je- ja-, he-ja- ga-jwaayh' jwërte pero sa' ga-lä'ngëëy' he- juu' ma' hlëeh' kyaah' jnä'. ¹⁰ He-ja- ga-ngiin' juu' kih' hi- ga-hlëeh' jnä': "¿Hee- hnooh- jmeen' dsa-ñuuh-?" He-ja- ga-jäh' dsa-ñuuh- he': "Noo-, mah' gwa- ba'hne- ta' Damasco. Jee' oo' jmee' dsa- juu' lä-jë' he- ga-tëeh' jmeeh'." ¹¹ Kyaah' wa'je- he- ga-jëen' ja-, ga-hee' mi-nën'. Dsa-kyaañh' he' ba' ga-jää' jnä' na-häay- goon' lä-jiih' ga-lloon' Damasco.

¹² Jee' ja- ma' gya' jaa- dsa-ñuuh- chee- Ananía hi- ma' mi-te' ley jnän'. Hi- lä-jëë' dsa- judiu hi- ma' tääh' Damasco, ma' hlëëyh' llu' kiyh'. ¹³ Ananía he', ñeey' na-jëëy- jnä'. Ma' ga-llooy' chuh' kin' ga-siiyh' jnä': "Øøhn' Saulo, wa' lä-jnä' ka-läh' mi-nëh'." Lä-chah' ja-, ga-lä-jnä' mi-nën' hi' ga-jëë' jnih'. ¹⁴ He-ja- ga-siiyh' jnä': "Dio kyaä' dsa- ma-gyuh- jnän' ma-lleeyh- hne- mah' lä-kyuuh- lä-jë' he- hyoh- dsëy' jmeeh' hi-jëeh' hi- lluu' go-te' hi' lä-ja- ka-läh' nuuh' he- jäyh'. ¹⁵ Jëeh', hne- jmeeh' ju'dsoo' kiyh', kih' lä-jëë' dsa- jmi-gyuu' hi- jmeeh' ju'dsoo' kih' lä-jë' he- ma-jëeh' hi' kih' he- ma-ñuuh-. ¹⁶ Na' na' mo-to' jøø, noo- mah' saah' jmiñ-, ngii' kyah' lä-hih' kih' Jesús mah' jñii' lä-jë' dso'kye- kyah'", ga-jäh' Ananía.

Ga-jmeeh' Paa' juu' ha- lä- ga-la' he- ñeey' na'kway- juu' kih' hi- sa- laa' judiu

¹⁷ Hi- ma' jahn' Jerusalén la-, ñeen' jee' chih' gwah' na-ngiin' kin'. Jee' ja- ga-hëë' mi-nën' Dsa-jøøh' jnän'. ¹⁸ Ga-jëen' hi- ga-hlëeh' jnä', ga-jäyh': "Go-hëë' na'koh' Jerusalén la-. Jëeh', sa' heeh- dsa- nuu' juu' kin' he-

hlëeh' hne'." ¹⁹ He-ja- ga'jwii' jnih': "Dsa-jøøh' kyaan', ñe- ba' dsa- hi- tääh' jee' la-, he- ñeen' lä'koo- lä'koo- gwah- na'hwëen' lä'jëë- hi- ma-heeh- juu' kyah' hi- ga'jmeen' mada' ga'kwa' dsa- kiyh' hi- ga'taah- dsih' neh' ñe'. ²⁰ Hi- lä- ma' ga'jngëëyh' Esteban, hi- ma' jmee' ju'dsoo' kyah', ma' cheh' jnä' jee' ja- ka-läh'. Koo- ba' ga'hi' huu'dsë- kya' jnääh' he- ga'juu' Esteban hi- jnä' ga'høøn' hmiih- kih' dsa- hi- ga'jngiih' kiyh'." ²¹ Pero Dsa-jøøh' jnan' ga'sih' jnä': "Goh' jee' cheen' hne- uu' jee' tääh' dsa- hi- sa' laa' judiu ba'."

Ma'ra' he- ga'jä' ba' Paa' goo- hløø'

²² Ja- jiih' mo-so' ga'lä'hnoøy' ma' nuuy' juu' kih' Paa' mah' ga'løøy' tooyh' miih', ma' jäh'y':

—Wa' juu' dsa- ñuuh- na-, sa- høø' kwaat- chaa- gyih'.

²³ Tääh' gyih' lä'ja- tooyh' miih', ga'ka' dsa- he' hmiih- kiyh' ga'jwäy' ta' gyuuh', ga'huuy' hløø- jwë' né' lle'. ²⁴ He-ja- hi- kye- né' kih' hløø' ga'jmeë' mada' kih' dsa- kyaay' mah' ga'tëëy- Paa' ta' cha'neh- jee' ma' tääh' lä'jëë- hløø'. Hi- ga'jmeey' mada' he- ma' kway' kiyh' mah' jmeeyh' juu' he-la' tooh- dsa- miih' kyaayh'.

²⁵ Ma-cheh' Paa' na-hñuu' jee' ma' kwa' hløø' kiyh', he-ja- ga'ngiiy' juu' kih' juu' hløø' hi- ma' cheh' jee' ja-:

—¿Che' cha- jwë' kyah' hnäh' kwah' kih' jaa- dsa- romano, cher'mah' sa' ma-kyeh- ju'dsoo' kiyh'?

²⁶ Ma' ga'nuu' juu' hløø' lä'ja-, ngaayh' na'jmeey' juu' kih' hi- kye- né', ga'jäh'y':

—¿Ha- lä' jmeeh' na'? Dsa-ñuuh- oo' laa' dsa- romano.

²⁷ Ja-ga' ga'lloo' hi- kye- né' he' chuh' kih' Paa' mah' ga'ngiiy' juu':

—¿Che' ju'dsoo' laah' hne- dsa- romano?

He-ja- ga-jäh' Paa':

—Ju'dsoo', hi- he' jnä'.

²⁸ Hi- ga-jäh' hi- kye- në' he':

—Ya' hii' hmooh' kin', lä'llu' he- ga-laän' dsa- romano.

He-ja- ga-jäh' Paa':

—Pero jnä' laän' dsa- romano lä'jiih' ma' ga-lä' chaän'.

²⁹ Chah' ba' ga-jmee' ta' koo' hløø' hi- ma' kwa' kih' Paa'. Lä'kye- hi- kye- në' he' ma' ga-nuuy' laa' Paa' dsa- romano, ga-lä' goyh' kih' he- ga-jmeey' mada' he- ga-hñuuy' Paa' kyaah' caden'.

Ga-jäy' Paa' cha'né' dsa-kaah' kyaa' judiu

³⁰ Ma' ga-jnä' jyoh' jmi', hnøø' hi- kye- në' kih' hløø' he' ma' lä'ne- kwee- he- kih' ja- he- ma' hñi' judiu kih' Paa'. He-ja- ga-jmeey' mada' kih' hløø' wa' cheeyh- Paa' jee' häy' neh'ne' hi' ga-jmeey' mada' wa' ya-nää' jmi dsa- kaah' hi- lä'jée' dsa-ta' judiu. Ma' ga-lla-nää' lä'jée' dsa-ta' he', ga-jmeey' mada' he- ngée' Paa' cha'né' lä'jée' dsa-ta' he'.

23

¹ He-ja- ga-jée' Paa' koo- hwhe- dsa-ta' he' mah' ga-jäh':

—Øøhn', ni- miih- sa' hñi' huü'dsē- kin', jëeh' lä- ma-jmee' ba' jnä' lä'jiih' na' lä' hnøø' Dio.

² Ananía hi- laa' jmi dsa- jøøh' ga-jmeey' mada' kih' hi- ma' tääh' jäh' kih' Paa' wa' jnooy' hooy'. ³ He-ja- ga-jäh' Paa':

—Kyah' hne- wa' jnoo' Dio, hne- hi- na-jngii' mo-né'. Hne- hi- gya' ka- ju'dsoo' kin' lä'koo- hlëeh' ley, ¿he-la' lla-dsëeh' ley he- jmeeh- mada' jnoo' dsa- kin'?

⁴ Lä'jée' hi- ma' tääh' koo' kih' Paa' he' ga-jäh':

—¿He⁻la['] jiih['] juu['] wii['] kyaah['] jmi⁻ dsa⁻ jøøh['] kyaa['] Dio?

⁵ He⁻ja⁻ ga⁻ jäh['] Paa[']:

—Sa⁻ ma['] man⁻ øøhn['] he⁻ laay['] jmi⁻ dsa⁻ jøøh['], jëeh['] na⁻sih⁻ ba['] juu['] kih['] Dio he⁻ jäh[']: “Ta⁻ hlëeh['] hliih['] kih['] hi⁻ kye⁻ në['] kyah['] hnäh['].”

⁶ Ma['] ga⁻ lä['] liih⁻ Paa['] kih['] lä['] jëë⁻ dsa⁻ ta['] he['] tääh['] hi⁻ laa['] saduceo hi⁻ tääh['] hi⁻ laa['] fariseo, he⁻ja⁻ ga⁻ hlëeyh['] koo⁻ ki⁻ gaa⁻, ga⁻ jäh[']:

—Øøhn['], laan['] fariseo, he['] ba['] joo['] fariseo jnä[']. Kah⁻ hnäh['] kwaat⁻ kin⁻ kih['] he⁻ kye['] o⁻ jøh⁻ dsë⁻ he⁻ lä['] jiih['] hi⁻ ma⁻ na⁻ juu['].

⁷ Ma['] ga⁻ hlëeyh['] lä['] ja⁻, ga⁻ jnä['] hnii⁻ kih['] fariseo kyaah['] saduceo, lä['] jiih['] ga⁻ laay['] to['] nää[']. ⁸ Jëeh['], hi⁻ laa['] saduceo sa⁻ heey['] he⁻ lä['] jiih['] hi⁻ ma⁻ na⁻ juu['], ni⁻ he⁻ chaa⁻ án-gele, hi⁻ ni⁻ he⁻ cha⁻ jmi⁻ lle['] ka⁻ läh[']. Pero dsa⁻ hi⁻ laa['] fariseo jmeey⁻ dsoo['] ba['] kih['] lä['] jë⁻ he⁻ ja⁻. ⁹ Ha⁻ koh['] miih['] sa⁻ ma['] tooh['] dsa⁻ he[']. Ja⁻ ga⁻ ga⁻ noo⁻ ko⁻ llaa['] ta⁻ jwoh['] kyaa['] ley, hi⁻ ma['] laa['] fariseo, ga⁻ ti⁻ ga⁻ chooy['] juu['] ga⁻ jäh[']:

—Ni⁻ miih⁻ dsoo['] sa⁻ na⁻ bääh['] dsa⁻ ñuu⁻ na⁻. Ta⁻ ha⁻ hnäh['] kih['] Dio, ha⁻ ga⁻ che⁻ jmi⁻ lle['] o⁻ jaa⁻ ángel ga⁻ hlëeh['] kyaayh['].

¹⁰ Pero cha⁻ ga⁻ miih⁻ ga⁻ lä['] hnee⁻ dsa⁻ he[']. Ga⁻ lä['] goh⁻ hi⁻ kye⁻ në['] kih['] hløø['], gí['] hnä['] dsa⁻ kih['] Paa['] ma['] laay[']. He⁻ja⁻ ga⁻ tëeyh['] hløø['] mah['] wa['] lleey⁻ Paa['] jee['] ja⁻ wa['] lla⁻ jäay⁻ ka⁻ läh['] jee['] tääh['] lä['] jëë⁻ hløø['].

Ga⁻ taah['] dsa⁻ juu['] kwee⁻ he⁻ ma['] jngëeyh['] Paa[']

¹¹ Jee['] ga⁻ të['] to['] hwë['] ga⁻ lä['] jnää['] Dsa⁻ jøøh['] jnän['] cha['] në['] Paa['], ga⁻ jäh[']:

—Kwa' be' Paa'. Lä'koo' ma'jmeeh' ju'dsoo' kin' Jerusalén la', ja'ba' lä'na' jmee' bii' go'jmeeh' ka'läh' jwii' Roma.

¹² Ma' ga'jnä' jyoh' jmi' ko'llaa' judiu ga'taayh' juu' kwee', ga'jäyh':

—Wa' jä' dso'jwii' né' kyaa' jnääh' cher'mah' kih'hih' jnääh' jää' sa' ga' ma'jngëeh' jnääh' Paa'.

¹³ Laa' ga'to'laa' dsa'nũh' hi' ga'jme' hmooh' lä'-ja'. ¹⁴ Dsa' he' na'näy' na'jëy' jmi-dsa' kaah' kyaa'h' dsa-gyũh', na'chiyh':

—Jnääh' ma'heeh' jnääh', he' jä' dso'jwii' né' kyaa' jnääh' cher'mah' kih'hih' jnääh' jää' sa' ga' ma'jngëeh' jnääh' Paa'. ¹⁵ Na' na' chu' hnäh' ko'joh' kyaa'h' lä'jëe' dsa-ta' jnän' kih' hi' kye' né' kih' hløø' oo' mah' wa' ya'jäy' Paa' ta' né'ta' la'. Chiiyh': “Hnøø' jnääh' kye' jnääh' kwaat' kiyh' cha'ga'miil'.” Hi' jnääh' cha'jwë' ba' jøø' jnääh' mah' jngëeh' jnääh' wa'ra' ga'ngëy' jee' ja', ga'jah' dsa' he'.

¹⁶ Pero chih' kyaa' dsa'më' øøh' Paa' ga'nuu' ha' lä' juu' he' ga'taah' dsa' he'. He'ja' neey' jee' ma' tääh' hløø' na'jmeeyh' juu' kih' Paa'. ¹⁷ He'ja' ga'tëeh' Paa' jaa' juu' hløø', mah' ga'siiyh':

—Jää' chih' la' kih' hi' kye' né' kih' hløø'. Hnøøy' llay' miil' juu' kyayh'.

¹⁸ He'ja' ga'jøø' juu' hløø' he' kih' chih' jee' ma' gya' hi' kye' né' kih' hløø', mah' ga'siiyh':

—Paa' hi' hää' neh'ne' ma'chee' chih' la' kyah'. Cha'koo' juu' he' siiyh' hne'.

¹⁹ He'ja' hi' kye' né' kih' hløø' ga'häy' goo' chih' he' ga'jäy' kah' kih' mah' ga'ngiy' juu' kiyh', ga'jäyh':

—¿Hee' na' jwiih' jnä'?

²⁰ He-ja- ga-jäh' chih- he':

—Dsa- judiu ma-taah` juu' kwee- ngiiy' kyah' he- cheeh' Paa' hõ' jee' dsa-nee' dsa-ta' kyaay', jäyh' lla-kyaa'y' cha-ga'miih- jmií'. ²¹ Pero ta' jmee- dsoo'. Laa' ga' to'laa' dsa- kyaay' hi- tääh' na-hmääh' jøø~ mah' jngëeyh' Paa'. Ma-jäyh': “Wa' jä- dso'jwii' né' kyaa' jnääh' cher'mah' kih'híh' jnääh' jää' sa' ga' ma-jngëéh' jnääh' Paa'.” Hi' na' ma-täayh' jøøy~ he- na- jwah' hne-.

²² He-ja- ga-hih' hi- kye- né' kih' hløø' juu' kih' chih- he', mah' ga-siiyh':

—Gwaah- ba' hne- kyah', ta' lla- juu' kyaah' ni- jaa- dsa- lä-jë- juu' he- ma-chiih' jnä'.

Hi- kye- né' kih' hløø' ga-cheey' Paa' cha-né' lle'moh' Félix

²³ He-ja- ga-tëeh' hi- kye- né' he' uu' juu' hløø' mah' ga-siiyh':

—Jmee' juu' kih' to' hña- laa' hløø' wa' mi-lluuy' hñiiy' dsa-näay' ta' Cesarea na' ko-hí' ñu' ta-la' hwë'. Hi' jmee' juu' kih' jñah' ka-läh' to-lo-gyaa' dsë- gyeé' hi- jää' kya'jiih' hi' jñah' ga' to' hña- laa' hløø' hi- ka'hma- lle-ñe' chuuh-. ²⁴ Hi' mi-lluuy' kya'jiih' hi- jää' Paa' mah' go-jääh' hnäh' cha-né' lle'moh' Félix, mah' wa' llooy' na'lluuy'.

²⁵ Hi- kye- né' kih' hløø' he' ga-chee' koo- je- he- na-sii- lä-la':

²⁶ “Jnä' Claudio Lisias sijn- kyah' hne- Félix lle'moh' lluu'. Wa' chaah- ba' hne- llu'. ²⁷ Dsa-ñuuuh- hi- ngoo' na- ga-sooh' dsa- judiu kiyh' koo' gwah', miih- ga' sa' ga-jngiih' dsa- kiyh'. Ma' ga-lä-man' laay' dsa- romano, he-ja- ñeen' kyaah' hløø' kyaan- na-lää' jnih'. ²⁸ Ma' hnoon' lä-man- he- kih' he- ma' hnëë- dsih', he-ja- ga-jää' jnih' cha-né' dsa-kaah' kyaa' dsa- judiu. ²⁹ Ja- ga'

ga⁻lä⁻jnä^h he⁻ ti⁻chooy⁺ juu¹ kih¹ ley kih¹ bih¹ ja⁻. Sa⁺ cha⁻ he⁻ kih¹ he⁻ juuy⁺, ni⁻ he⁻ dsa⁻hey⁺ neh⁻ñe¹. ³⁰ Pero jnä⁺ ga⁻tëehn¹ juu¹, jwëë⁺ judiu ma⁻tääh⁺ juu¹ kwee⁻ he⁻ ma⁻jngiih¹ kiyh¹. He⁻ja⁻ lä⁻chah⁺ ja⁻ ma⁻chee⁺ jnih⁺ ta⁻kyah¹ hne⁻. Hi⁺ ma⁻jwiin¹ lä⁻jëë⁺ hi⁻ hni[~] mah¹ dsa⁻kway⁺ ju¹ 'dsoo⁺ cha⁻nëh⁺ hne⁻ he⁻ kih¹ ja⁻ he⁻ hni[~]y[~] kih¹ Paa⁺. Wa⁺ dsa⁻ngëeh⁺ ba⁻ hne⁻ llu⁺, ga⁻jäh⁺ hi⁻ kye⁻ në⁻ kih¹ hløø⁺ he⁺.

³¹ He⁻ja⁻ ga⁻jøø⁺ hløø⁺ kih¹ Paa⁺ lä⁻hih⁺ he⁻ ga⁻jmee⁺ hi⁻ kye⁻ në⁻ he⁺, ga⁻jääy⁺ lä⁻ hwë¹ ja⁻ ta⁻ Antípatri. ³² Ma⁻ ga⁻jnä¹ ja⁻, ga⁻këh¹ hløø⁺ hi⁻ na⁻nää¹ jwë⁺ ti⁺ he⁺, ga⁻näy⁺ ta⁻ në⁻ta⁻kiyh¹. Hi⁻ dsëë⁺ jah⁺ he⁺ ba⁻ ga⁻nää¹ kyaah⁺ Paa⁺. ³³ Ma⁻ ga⁻lla⁻nää¹ hløø⁺ he⁺ Cesarea, ga⁻kwëeyh¹ lle⁻moh⁺ he⁺ je⁻ he⁻ ma⁻kyey⁻ ja⁻ hi⁻ ga⁻ngëey⁺ Paa⁺ goo⁻ lle⁻moh⁺. ³⁴ Ma⁻ngëë⁺ ma⁻hë⁺ lle⁻moh⁺ je⁻ ja⁻, ga⁻ngiiy⁺ juu¹ kih¹ Paa⁺ ha⁻ chaay⁻. Ma⁻ ga⁻lä⁻ne⁺ lle⁻moh⁺ laa¹ Paa⁺ dsa⁻ chaa⁻ Cilicia, ³⁵ he⁻ja⁻ ga⁻jäyh⁺:

—Wa⁻ya⁻nää⁺ da⁻ hi⁻ hni[~], ja⁻ ga⁻llan⁻ ta⁻kyah¹.

Hi⁺ ga⁻jmeey⁺ mada⁻ kih¹ hløø⁺, he⁻ hääy¹ Paa⁺ neh⁻ hne¹ juuh⁻ kih¹ Herode.

24

Ga⁻kwa⁺ Paa⁺ ju¹ dsoo⁺ kih¹ cha⁻në⁺ Félix

¹ Ma⁻hya⁻ hña⁺ jmi⁺ gya¹ Paa⁺ Cesarea, ja⁻ga⁻ ga⁻lloo⁺ jmi⁻dsa⁻ jøøh¹ hi⁻ chee⁻ Ananía, kyaah⁺ ko⁻llaa⁺ dsa⁻gyuuh⁺ hi⁻ kyaah⁺ jaa⁻ hi⁻ cheh¹ në⁻ hi⁻ chee⁻ Tértulo. Ga⁻lla⁻näy¹ hni[~]y[~] kih¹ Paa⁺ cha⁻në⁺ lle⁻moh⁺. ² Hi⁺ ma⁻ ga⁻lloo¹ Paa⁺ cha⁻në⁺ Félix, ga⁻løø¹ Tértulo hni[~] kiyh¹.

—Ti⁻hmaah⁺ hne⁻ lle⁻moh⁺ Félix —jäyh⁺—. Peer⁻ chaa⁻ jnääh¹ llu¹ he⁻ hii⁺ tii⁺ kyaa¹ jnääh¹ hi⁺ cha⁻ cha⁻miih⁻ hu⁺dsë⁻ llu¹ kyah¹ he⁻ja⁻ dsa⁻la⁺ cha⁻miih⁻ ta⁻llu¹ hwa¹

kyaa' jnaäh'. ³ He- ba' che- lluu^h hne- Félix. He- ja- sa- hwaä' jnaäh' kwa- jnaäh' ti'hmaah' kyah' wa' ha- cha- ha- jee' tøøh' jnaäh'. ⁴ Sa- hnoon' heen- cha- miih- jmií' kyah', he- ja- chuun' kyaah' hne-, ta- jmee- hñaä- hoh' nuuh' miih- juu' he- kye' jnaäh' la-.

⁵ Dsa- ñuu^h na- hee- huüdsë- kih' dsa- lä'kaa- jee' ngëy', llay- hnii- kih' dsa- judiu hi- tääh' lä'kaa- jmi- gyuu'. Hi- na- na- hi- kye- në' kih' dsa- hi- chee- nazareno hi- kwa- jyoh' juu'. ⁶ Hnøøy' ma' mi- kwayh' gwah' kyaa' jnaäh', he- ja- ga' chaah' jnaäh'. He- ma' hnøø- jnaäh' ma' lla' jnaäh' ta' kiyh' lä'koo- jäh' ley kyaa' jnaäh'. ⁷ Pero ga' lloo' hi- kye- në' kih' hløø' hi- chee- Lisias jee' tøøh' jnaäh'. He- wií' ba' ga' lleey- dsa- ñuu^h na- goo- jnaäh'. ⁸ Ga' jäyh' wa' lla- nää' lä' jëë' hi- hñií' kiyh' cha' në' lle' moh'. Wa' ra- ga' lla' kyaah' hñií' jmií', lä' ñeh' la' dsoo' lä' jë- he- jäh- jnaäh' la-.

⁹ Lä' jëë' judiu ga' hñií' koo- ba' juu' kiyh', ga' jäyh':

—Ja- ba' lä' na- jäh- jnaäh' ka- läh'.

¹⁰ He- ja- ga' jmee' lle' moh' lii- kih' Paa' mah' kway' ju' dsoo' kiyh'. Ja- ga' ga' jäh' Paa':

—Man- ma- hya- cha- miih- ji- ñe- laah' hne- lle' moh' Cesarea la-, he- ja- jëë- ba' dsën- kwan' juu' kin- lä' koh' te' la' ba'. ¹¹ Le' koo^h kwaat-, na' ma- hya- gya' to' jmií' ñeen' ta' jee' chih' gwah' juuh- jee' jwií- Jerusalén na' kwan' ti'hmaah' kih' Dio. ¹² Sa- ma' teen- kyaah' ni- jaa- dsa-, ni- ja- he' jnä' ga' jmeen' he- ga' tooh- dsa- miih' jee' chih' gwah' juuh- ja-, lä' koo- ma' jëëy- jnä'. Ni- sa- ga' llan' hnii- kih' dsa- jee' tøø' gwah' mäh-, ni- jee' jwií- ja- sa- ga' llaan- dsa- hnii-. ¹³ He- ja- sa- cha- he- kyaah' jmee' dsa- na- dsoo' lä' jë- he- bääyh- jnä' na-. ¹⁴ He- la- ba' jmeen- dsoo', he' ba' Dio hi- ga' hnaah-

dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnän[^], he[^] ba[^] hi⁻ he[^] hi⁻ hnaahn⁺ lä⁻koh[^] la[^] juu[^] hmëë[^]. Dsa⁻ na⁻ jäyh[^] la[^] ra⁻këh[^] ba[^] jwë[^] he⁻ hään[^]. Pero hee[^] ba[^] jnä[^] lä⁻jë⁻ ley he⁻ ga⁻sih[^] Moisé hi⁻ lä⁻jë⁻ he⁻ ga⁻sih[^] ga[^] jñah[^] hi⁻ ga[^] ngëë[^] juu[^] kih[^] Dio. ¹⁵ Hi⁻ kyen[^] o⁻ jøh[^] dsë⁻ kih[^] Dio, ja⁻ ba⁻ lä⁻koo⁻ kye⁻ hi⁻ na⁻, he⁻ lä⁻jiih[^] lä⁻jëë⁻ hi⁻ na⁻ juu[^], lä⁻jiih[^] hi⁻ lluu[^] hi⁻ lä⁻kye⁻ hi⁻ hlëëh[^]. ¹⁶ Kih[^] he⁻ ja⁻ ba⁻ na⁻, kwan⁺ be[^] jmeen⁺ he⁻ llu[^] jmah[^] mah[^] sa[^] hñi[^] hñu[^] dsë⁻ kin⁺ cha[^] në[^] Dio, hi⁻ ni⁻ cha[^] në[^] dsa⁻ ka⁻ läh[^].

¹⁷ Ga⁻ lä⁻hëën[^] miih⁻ ji⁻ ñe⁻ ñeen[^] jyoh[^] hwa[^], ja⁻ ga⁻ ga⁻llaahn[^] Jerusalén ma[^] kiin[^] kuu[^] he⁻ la[^] kwaat⁻ kih[^] hi⁻ tä⁻nee[^] hi⁻ tääh[^] jee[^] ja⁻, hi⁻ ma[^] kiin[^] he⁻ ga⁻tëën[^] kwëehn⁻ Dio. ¹⁸ He⁻ ja⁻ na⁻ ma[^] jmeen⁺ lä⁻ ma[^] ga⁻lla⁻nää[^] miih⁻ judiu[^] hi⁻ ya⁻nää[^] ta[^] hwa[^] Asia. Ga⁻ jëëy[^] jnä[^] jee[^] chih[^] gwah[^] Jerusalén, ma⁻ na⁻ jngëë[^] ba[^] jnä[^] lä⁻ hih[^] kih[^] ley. Pero sa[^] ma[^] tääh[^] jwëë[^] dsa⁻, ni⁻ miih[^] sa[^] ma[^] tääh[^]. ¹⁹ Wa[^] ya⁻ nää[^] hi⁻ he[^] ba[^] jee[^] la⁻ mah[^] kway[^] ju[^] dsoo[^] kiyh[^] cher[^] mah[^] he⁻ cha⁻ kiyh[^] kyaah[^] jnä[^]. ²⁰ O wa[^] jäh[^] hi⁻ tääh[^] na⁻ che[^] ga⁻ lä⁻ jnä[^] he⁻ ga⁻ hläähn⁻ kyaayh[^] lä⁻ ma[^] ga⁻ kay[^] ju[^] dsoo[^] kin[^] jee[^] jwii⁻ Jerusalén. ²¹ Koo⁻ he⁻ la⁻ ba⁻ sa[^] ga⁻ tih[^] dsëy[^] ma[^] ga⁻ hlëehn⁻ lä⁻ koo⁻ ma[^] hään[^] jee[^] kiyh[^], ga⁻ jwii[^] jnih[^] lä⁻ la⁻ ki⁻ gaa⁻: “Llah⁻ hnäh[^] ta[^] kin⁺, kih[^] he⁻ jmeen⁺ dsoo[^] he⁻ lä⁻ jiih[^] ka⁻ läh[^] hi⁻ ma⁻ na⁻ juu[^]”, ga⁻ jäh[^] Paa[^].

²² Ma⁻ ñe⁻ ba[^] Félix ha⁻ lä⁻ la[^] juu[^] hmëë[^] kih[^] Jesús. He⁻ ja⁻ ma[^] ga⁻ nuuy[^] ga⁻ jäh[^] Paa[^] lä⁻ ja⁻, ga⁻ hiiy[^] lä⁻ ja⁻ ba[^] në[^] juu[^] ja⁻. Ga⁻ siyh[^] hi⁻ ma[^] tääh[^] he[^]:

—Wa[^] jä⁻ da[^] hi⁻ kye⁻ në[^] kih[^] hløø[^] hi⁻ chee⁻ Lisias, ja⁻ ga⁻ jëën[^] ha⁻ lä⁻ ja⁻ juu[^] kyah[^] hnäh[^] na⁻.

²³ Ja⁻ ga⁻ ga⁻ jmee[^] lle[^] moh[^] Félix mada⁻ kih[^] hløø[^] kyaay[^] mah[^] hääy[^] Paa[^] hi⁻ ga⁻ kwa[^] bih[^] jwë[^] he⁻ na⁻ nää[^] ome⁻ kyaay[^] na⁻ jëëy⁻ hi⁻ na⁻ kay⁻ he⁻ ma[^] jmee⁺ bii[^] kiyh[^].

²⁴ Ga⁻lä⁻hi⁻ ga⁻ miih⁻ jmi⁻ ma⁻ jah⁻ lle⁻ moh⁻ Félix nē⁻ ta⁻ kiyh⁻ ka⁻ läh⁻ kyaah⁻ Drusila mëy⁻, hi⁻ laa⁻ dsa⁻ judiu. He⁻ ja⁻ ga⁻ jmeē⁻ Félix mada⁻ he⁻ ga⁻ tēēyh⁻ Paa⁻ mah⁻ nuuy⁻ ha⁻ lä⁻ la⁻ juu⁻ he⁻ jmeē⁻ dsoo⁻ dsē⁻ dsa⁻ kih⁻ Jesucristo. ²⁵ He⁻ ja⁻ ga⁻ hlēēh⁻ Paa⁻ ha⁻ lä⁻ jā⁻ dsa⁻ lluu⁻ cha⁻ nē⁻ Dio, hi⁻ ha⁻ lä⁻ hää⁻ dsa⁻ hñii⁻, hi⁻ ga⁻ hlēēyh⁻ he⁻ ka⁻ Dio ju⁻ dsoo⁻ kih⁻ dsa⁻.

Peer⁻ ga⁻ jwaah⁻ Félix ma⁻ ga⁻ nuuy⁻ juu⁻ ja⁻, he⁻ ja⁻ ga⁻ jāyh⁻:

—Ma⁻ le⁻ gwaah⁻ da⁻, la⁻ ba⁻ tēēhn⁻ hne⁻ ka⁻ läh⁻ lä⁻ ma⁻ jāän⁻.

²⁶ Kuu⁻ ba⁻ ja⁻ ma⁻ jøø⁻ Félix ma⁻ jiih⁻ Paa⁻, ja⁻ ga⁻ ma⁻ lääy⁻. He⁻ ja⁻ ma⁻ tēēyh⁻ Paa⁻ ko⁻ lla⁻ jiih⁻ ma⁻ llay⁻ juu⁻ kyaayh⁻.

²⁷ Ga⁻hya⁻ to⁻ jī⁻ ñe⁻ jmeey⁻ lä⁻ ja⁻ lä⁻ jiih⁻ ya⁻ hēē⁻ Félix lle⁻ moh⁻. Nē⁻ kiyh⁻ ga⁻ he⁻ Porcio Festo. Ma⁻ hnøø⁻ Félix ma⁻ jā⁻ llu⁻ kyaah⁻ dsa⁻ judiu, he⁻ ja⁻ sa⁻ ga⁻ kway⁻ jwē⁻ ma⁻ lää⁻ Paa⁻.

25

Ga⁻hlēēh⁻ Paa⁻ cha⁻ nē⁻ Festo

¹ Ma⁻ ga⁻ lloo⁻ Festo jwi⁻ Cesarea, ga⁻ lä⁻ hēēy⁻ hnē⁻ jmi⁻ jee⁻ ja⁻, ja⁻ ga⁻ ngooy⁻ ta⁻ Jerusalén. ² Lä⁻ jēē⁻ jmi⁻ dsa⁻ kaah⁻ kyaah⁻ lä⁻ jēē⁻ hi⁻ kye⁻ nē⁻ kih⁻ judiu, ga⁻ lla⁻ nääy⁻ hñiy⁻ kih⁻ Paa⁻ ka⁻ läh⁻ kih⁻ lle⁻ moh⁻ Festo, lä⁻ bii⁻ lä⁻ jā⁻ ma⁻ chuuy⁻ kyaah⁻:

³ —Ta⁻ jmeē⁻ hñaa⁻ hoh⁻, jmeē⁻ mada⁻ he⁻ jāh⁻ Paa⁻ ta⁻ Jerusalén —ga⁻ jāyh⁻ siiyh⁻ Festo.

Jēēh⁻ ga⁻ jmeey⁻ hu⁻ dsē⁻ he⁻ ma⁻ jngēēyh⁻ Paa⁻ cha⁻ jwē⁻ ba⁻. ⁴ He⁻ ja⁻ ga⁻ jāh⁻ Festo:

—Jee⁻ oo⁻ ba⁻ hää⁻ Paa⁻ na⁻ jnēēy⁻ jwi⁻ Cesarea. Ja⁻ ba⁻ jee⁻ naahn⁻ चाह⁻. ⁵ Lä⁻ jēē⁻ hnäh⁻ hi⁻ jāä⁻, ma⁻ nøøn⁻

ko-jøh' mah' jee' oo' ba' hñih' hnäh' kiyh' cher'mah' cha-
koo- dsoo' juuh- he- na' bääh' dsa- ñuuh- he'.

⁶ Ga' gya- ga' Festo jwii- Jerusalén koo- jña' o gya'
jmií', ja- ga' ngaayh' ta' Cesarea. He- ga' jñá' jyoh' jmií',
ja- ga' ga' gyay- né'ta' kiyh'. Mah' ga' jmeey' mada- he-
na' kyaay' Paa'. ⁷ Ma' ga' he' Paa' né'ta' kih' lle'moh', lä' jëë-
dsa- ta' judiu hi- ya' nää' Jerusalén ga' kuyh' lä' ku' lä' jii'
kih' Paa'. Ja- he- koo- nëë' dsoo' juuh- ma' bääh- dsih'
pero ni' miih- sa' ga' jmäá' juu' kih' dsa- he'.

⁸ He- ja- ga' løø' Paa' kwa' ju' dsoo' kih', ga' jäh':

—Ni' koo- he- hñih' sa' cha- he- ma- jmeen', sa'
ma- hlëhn' wii' kih' ley kyaá' jñäh' dsa- judiu. Ni' sa'
ma- mi- kwahn' kih' gwah' juuh' hi' ni' sa' ma- hlääh-
kyaah' rey to- né' hi- gya' Roma.

⁹ Pero lle'moh' he', hnøøy' ma' jäh' llu' kyaah' dsa-
judiu, he- ja- ga' ngiiy' juu' kih' Paa':

—¿Che' hnooh- gwaah' ta' Jerusalén mah' mí'een' juu'
na- jee' oo'?

¹⁰ He- ja- ga' jäh' Paa':

—He- ma- chehn' jee' la-, lä' koo- he- chehn' né'ta' kih'
' rey to- né' ba' ja-. Jee' la- ba' ga' tää' lä' ee- juu' kin'.
Ñeh' ba' hne- kwee-, ni' miih- sa' cha- he- ma- hlääh-
kyaah' dsa- judiu. ¹¹ Lle' kih' juun' cher'mah' ga' jmeen'
koo- dsoo' juuh-. Sa' gohn' juun'. Pero cher'mah' sa'
la' ju' dsoo' he- bääh- dsa- jñá' la-, ni' jaa- dsa- ta' sa'
cha- jwé' ngéé' jñá' goo- dsa- judiu na-. Hñii' rey to- né'
hnoon' mi- eey' juu' kin'.

¹² He- ja- ga' llá' Festo juu' kyaah' dsa- kyaayh' ha- lä'
jmeey'. Ja- ga' ga' jäh' Festo siiyh' Paa':

—Hñaa' ba' hne- ma- ngiih' he- mi- ee- hñii' rey
to- né' juu' kyah'. He- ja- cha' né' hi- he' ba' gooh' na'.

Ga⁻hlëeh' Paa' cha'në' rey Agripa

¹³ Ga⁻hya⁻ ga' miih⁻ jmií', ga⁻lloo' rey Agripa jwií⁻ Cesarea ja⁻ kyaayh' Bernice, ga⁻lla⁻ náäy' ná'jëëy⁻ Festo. ¹⁴ Ma⁻hya⁻ cha⁻ miih⁻ jmií' tääyh' jee' ja⁻, ja⁻ ga' ga⁻jmeeh' Festo juu' kih' rey Agripa ha⁻ lä⁻ la' juu' kih' Paa', ga⁻jäyh':

—Jee' la⁻ hää' jaa⁻ dsa⁻ñuuh⁻ neh⁻ñe' hi⁻ ga⁻taah⁻ Félix lä⁻ ma' laay' ta'. ¹⁵ Lä⁻ ma' ñeen' Jerusalén lä⁻jëë⁻ jmi⁻ dsa⁻ kaah' hi⁻ lä⁻jëë⁻ dsa⁻gyuuh' kyaä' judiu ga⁻ngiiy' kin⁻ he⁻ ma' jmeen⁻ mada⁻ he⁻ juu' Paa'.

¹⁶ He⁻ja⁻ ga⁻jwií' jnih', sa⁻ lle⁻ ley kyaä' jnääh' dsa⁻ romano he⁻ jmee' jnääh' mada⁻ he⁻ juu' dsa⁻ cher'mah' sa⁻ cheh' hi⁻ na⁻bääh' dsoo' cha'në' hi⁻ hnií' kiyh'. Lä⁻ja⁻ ba' cha⁻ jwë' lääy' hñiiy' kih' he⁻ hnií' dsa⁻ kiyh'. ¹⁷ Hi⁻ ma' ya⁻nää' dsa⁻ he' jee' la⁻, चाह' ba' ngaahn' ta⁻ në'ta⁻ kin⁻ ma' ga⁻jnä' jyoh' jmií'. Hi⁻ ga⁻jmeen' mada⁻ ná'kyaay' Paa'. ¹⁸ He⁻ja⁻ ga⁻løø' dsa⁻ he' hnií' kiyh'. Pero ni⁻ koo⁻ dsoo' juuh⁻ sa⁻ ga⁻lä⁻jnä' kiyh' lä⁻koo⁻ huúdsë⁻ he⁻ ma' jmeen'. ¹⁹ Ga⁻lä⁻høøh' dsa⁻ he' kih' Paa' kih' he⁻ sa⁻ ma' hnaayh⁻ Dio lä⁻ tëë' jmeey'. Hi⁻ ga⁻hñiiy' kiyh' kwaat⁻ kih' Jesús, hi⁻ ma⁻ na⁻ juu', hi⁻ jmee' Paa' dsoo' chaä⁻ bih'. ²⁰ He⁻ja⁻ sa⁻ man⁻ he⁻ ma' jmeen' kyaah' juu' la⁻. He⁻ja⁻ ga⁻ngiin⁻ juu' kih' Paa' cher'mah' hnøøy' ma' dsaayh' ta⁻ Jerusalén mah' ma' lä⁻ee⁻ juu' kiyh' jee' oo'. ²¹ Pero Paa' ga⁻ngiiy' he⁻ dsooy' cha'në' rey to⁻në' hi⁻ cheë⁻ Augusto mah' hi⁻ he' mi⁻ee⁻ juu' kiyh'. He⁻ja⁻ ga⁻jmeen' mada⁻ wa' hää' bih' kiyh' neh⁻ñe' ta⁻ko⁻jiih' lloo⁻ jmií' cheë⁻ jnih' cha'në' rey he'.

²² He⁻ja⁻ ga⁻jäh' rey Agripa siiyh' lle'moh' Festo:

—Hnoo' jnä' ka⁻läh' nuun⁻ juu' kih' dsa⁻ñuuh⁻ na⁻.

He⁻ja⁻ ga⁻jäh' Festo:

—Hø¹ ba¹ nuuh¹ ha⁻ lä⁺ jäyh⁺.

²³ Ma¹ ga⁺ jnä¹ jyoh¹ jmi¹ ga⁺ he¹ rey Agripa nē⁺ ta¹ kyaah¹ Bernice. Ha⁻ koh¹ juuh⁻ sa⁻ ga⁺ jmee¹ dsa⁻ kiyh¹. Ga⁻ taayh¹ ko⁻ jøh¹ kyaah¹ hi⁻ kye⁻ nē¹ kih¹ hløø¹ hi⁺ kyaayh¹ dsa⁻ kaah¹ kyaah¹ jee¹ jwi⁻ ja⁻. He⁻ ja⁻ ga⁺ jmee¹ llē⁺ moh¹ Festo mada⁻ na¹ kyaay¹ Paa¹. ²⁴ Ma¹ ja¹ Paa¹, ga⁺ jäh¹ Festo:

—Hne⁻ rey Agripa, kyaah¹ lä⁺ jēē⁺ hi⁻ tääh¹ kyaah¹ jne¹ jee¹ la⁻, hi⁻ dsa⁻ ñuuh⁻ he¹ cheh¹ la⁻. Lä⁺ jēē⁺ judiu ya⁻ nää¹ cha⁻ nēn⁺ bääh⁻ dsa⁻ ñuuh⁻ la⁻ dsoo¹. Ga⁺ ngii¹ kin⁺ ma¹ lä⁻ ee⁻ juu¹ la⁻ ta⁺ Jerusalén hi⁻ ja⁻ ba¹ lä⁻ ja⁻ ga⁺ jmeey¹ ma¹ ya⁻ nääy¹ Cesarea la⁻. Peer⁺ ga⁺ tooyh¹ mi¹h¹ kyaah¹ jnä¹, ga⁺ lä⁻ hnøøy¹ he⁻ ma¹ juu¹ Paa¹. ²⁵ Pero jnä¹ laan⁺ sa⁻ cha⁻ dsoo¹ juuh⁻ ääy⁻ ni⁻ mi¹h⁻ mah¹ juuy¹. Hñii¹ Paa¹ ga⁺ ngii¹ kiyh¹ dsooy¹ cha⁻ nē¹ rey to⁻ nē¹ mah¹ lä⁻ ee⁻ juu¹ kiyh¹ jee¹ ja⁻, he⁻ ja⁻ ga⁺ llä¹ dsēn⁺ chee⁻ jnih¹ ta⁺ Roma. ²⁶ Pero sa⁻ cha⁻ he⁻ siin⁺ kih¹ rey he¹ ni⁻ mi¹h⁻, he⁻ ja⁻ ma⁻ kwaa⁻ jnih¹ cha⁻ nēh¹ hne⁻ rey Agripa hi⁺ cha⁻ nē¹ jee¹ lä⁺ jēē⁺ hnäh¹ hi⁻ tääh¹ la⁻. Wa¹ jēēn¹ ha⁻ lä⁺ jä¹ juu¹ la⁻, ja⁻ ga⁺ cha⁻ he⁻ siin⁺ kih¹ rey to⁻ nē¹ he¹. ²⁷ Sa⁺ jnä¹ llu¹ laan⁺ cheen⁻ jaa⁻ hi⁻ hää¹ neh⁻ ñe¹ ta⁺ Roma cher¹ mah¹ sa⁻ cha⁻ hee⁻ na⁻ siin⁺ kih¹ rey to⁻ nē¹ ha⁻ lä⁺ la¹ dsoo¹ he⁻ bääh⁻ dsih¹.

26

Ga⁺ kwaa¹ Paa¹ ju¹ dsoo¹ kiyh¹ cha⁻ nē¹ rey Agripa

¹ He⁻ ja⁻ ga⁺ jäh¹ rey Agripa siiyh⁺ Paa¹:

—Cha⁻ jwē¹ kyah¹ he⁻ kwah¹ ju¹ dsoo¹ he⁻ kyaah¹ le¹ lääh¹ hñaa¹.

He⁻ ja⁻ ga⁺ hi¹ Paa¹ goo⁻ ga⁺ løøy¹ hlēēyh⁺ lä⁻ la⁻ lä⁺ jwē¹ jee¹ ma¹ lääy¹ hñiiy¹:

² —Cha⁻an⁻ llu¹ kyaah¹ hne⁻ rey Agripa, lluu¹ hne⁻ kwah⁻ jwē¹ kwan¹ ju¹ dsoo¹ he⁻ kyaah¹ lään⁺ hñiin⁺ kih¹ lä⁺ jē⁻ he⁻ bääh⁻ dsa⁻ judiu jnä¹. ³ Llu¹ la¹ kin⁺ kih¹ he⁻

kyuuh~ hne- lä-jë+ he- tēē' jmee- jnääh' dsa- judiu,
kyuuh~ lä-jë+ juu' he- ti-choo- jnääh'. He-ja- chuun'
kyaah' hne- mah' wa' jøh- hoh' nuuh' juu' la-.

Lä-la- ma'jmeē+ Paa'jää'

⁴ 'Lä-jëē+ judiu kyuu+ jnä' ha- lä- ma-jan~ lä-jiih' ma'
mähn'. Ñe- bih' ha- lä- ma-gyan' jwii- kin+ hi- lä-ja- jwii-
Jerusalén ka-läh'. ⁵ Lä-ja- ñey- kwee- laa+ jnä' fariseo.
Jnääh' fariseo mi-te' ba' jnääh' lä- nøø' kya+ jnääh'
lä-koh' ga' jee' lä-jëē+ judiu. Le' ba' mi-jnäy+ la' dsoo'
cher'mah' hnøøy'. ⁶ Na' chehn' në'ta' la-, llah- hnäh'
ta' kin+, kih' he- kyen' o-jøh+ dsē- he- hñah+ jne' he-
ga-bääh- Dio hñii' kyaah' dsa- ma-gyuh- jnän'. ⁷ Lä-jiih'
' na' jøø- lä-jëē+ gya-to' nää' dsa- judiu lä-te' juu' ja-.
Lä-jmii' lä-hwē' hnaayh- Dio jøøy~ dsēē' juu' ja-. Hne-
rey Agripa, kih' he- kyen' o-jøh+ dsē- kih' juu' ja-, he-ja-
ba' na- hñii- dsa- kin+. ⁸ ;Ha- lä-jëēh' hnäh', che' jwëēh'
he- lä-heeh' hnäh' he- mi-jiih` Dio hi- ma-na- juu'?

Lä-la- ga'jmeē+ Paa'jää' kih' dsa- kya+ Jesús

⁹ 'Ma-ra' ju'dsoo' ma' jmeen+ kwaat~, he- ma' lle' kih'
' jmeen` hñaa- dsen+ cha-miih- kih' Jesús dsa- chaa-
Nazaret. ¹⁰ Lä-ja- ga'jmeen' Jerusalén. Jwëē' dsa- kya+
Jesús ga-taahn+ neh-ñe' lä-hih+ kih' jmi-dsa- kaah'. Hi-
lä- ma' ga-jngëyeh' dsa- he', lä-kye- jnä' ga-hiih- dsen+.
¹¹ Cha-miih- jiih~ ñeen' lä-koo- lä-koo- gwah+ mäh-,
ga-saahn' dsa-, ga-heeh+ jnih' wi' mah' wa' hlëyeh' hñiih'
kih' Jesús. Ma' ya-jëē' dsen+ jwërte kyaah' dsa- he', he-ja-
ñeen' lä-kaa- jwii- kih' dsa- jñah' mah' na'jmeeh` jnih'.

Lä-la- ga-la' ma' ga-heeh- Paa'kih' Dio
(Hch. 9:1-19; 22:6-16)

12 'Lä⁺ ma' jmeen⁺ ja⁻ba', ngoon⁺ ta⁺ Damasco lä⁺hih⁺ kih⁺ jmi⁻dsa⁻ kaah⁺ hi⁻ ga⁻chee⁺ jnä⁺. 13 Hne⁻ rey, jee' la⁻ jwëëhn⁻ hne⁻ ha⁻ lä⁺ ga⁻la⁺ kin⁺ jee' ngoon⁺ cha⁺jwë⁺ ja⁻. Ma⁻ tē⁺ koo⁻ lla⁺hyoo⁺ ga⁻jëen⁺ koo⁻ je⁻ ja⁺ gyuuh⁺, bee⁺ ga⁻ lä⁺koo⁻ jmëe⁺ kih⁺ hyoo⁻, he⁻ ga⁻lä⁺ jnä⁺ lä⁺ku⁺ lä⁺jii⁺ jee' ga⁻nøø⁺ jnääh⁺ ja⁻. 14 Lä⁺jëë⁺ jnääh⁺ ga⁻saa⁺ jnääh⁺ hwa⁺. Jee' ja⁻ ga⁻nuun⁺ ga⁻hlëeh⁺ jaa⁻ dsa⁻ kyaah⁺ juu⁺ hebreo: "Saulo, Saulo", ga⁻jäyh⁺. "He⁻ jmeeh⁺ hñaah⁺ ba⁺ hne⁻ na⁻, he⁻ hah⁻ kin⁺ jwë⁺ he⁻ taahn⁺ hne⁻." 15 He⁻ja⁻ ga⁻jwii⁺ jnih⁺: "¿Hii⁻ hne⁻ dsa⁻nüuh⁻?" He⁻ja⁻ ga⁻jäh⁺ hi⁻ he⁺: "Jnä⁺ he⁺ Jesús hi⁻ jmeeh⁻ hñaah⁻ hoh⁺ kih⁺. 16 Noo⁻, chih⁺ tiih⁺. Ma⁻mi⁻ jnään⁺ hñiin⁺ kyah⁺ mah⁺ hñaan⁻ hne⁻ jmeeh⁺ ta⁺ kin⁺ hi⁻ jmeeh⁺ dsoo⁺ lä⁺jë⁺ he⁻ ma⁻jëeh⁻ kin⁺ hi⁻ lä⁺jë⁺ he⁻ na⁺ ga⁻mi⁻ jnään⁺ kyah⁺. 17 Lään⁺ hne⁻ kih⁺ lä⁺jë⁺ he⁻ jmee⁺ dsa⁻ gooh⁺ kyah⁺ hi⁻ lään⁺ hne⁻ kih⁺ dsa⁻ jñah⁺. Jëeh⁺ kih⁺ dsa⁻ jñah⁺ ba⁺ cheen⁻ hne⁻ na⁺. 18 Mah⁺ näh⁺ mi⁻ 'nëy⁺, lä⁺ja⁻ dsa⁻ jëeh⁻ hi⁻ tääh⁺ jee' na⁻ hoo⁻ ta⁺ jee' jnä⁺ wa⁺je⁻. Hi⁻ dsa⁻ jëeh⁻ hi⁻ tääh⁺ lä⁺hih⁺ kih⁺ Tana⁺ mah⁺ jmeey⁺ lä⁺ hnøø⁺ Dio. Hi⁻ lä⁺jëë⁺ hi⁻ lä⁺dsoo⁺ dsë⁺ kin⁺ dsa⁻che⁻ dso⁺kye⁻ kiyh⁺ hi⁻ hyoyh⁺ heey⁻ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ lä⁺jëë⁺ hi⁻ ma⁻na⁻ jngëë⁺", ga⁻jäh⁺ Jesús siih⁺ jnä⁺.

19 'He⁻ja⁻ jwëëhn⁻ hne⁻ rey Agripa, ga⁻heeh⁻ ba⁺ jnä⁺ jmeen⁺ lä⁺jë⁺ he⁻ ga⁻nuun⁺ lä⁺koo⁻ ma⁺ ga⁻lä⁺ jnä⁺ kin⁺ he⁻ ja⁺ gyuuh⁺. 20 To⁻në⁺ ga⁻jmeen⁺ juu⁺ kih⁺ dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ Damasco. Ja⁻ga⁻ na⁻ ga⁻kwan⁺ juu⁺ jee' jwi⁻ Jerusalén hi⁻ lä⁺kaa⁻ hwa⁺ Judea. Hi⁻ lä⁺ja⁻ ga⁻kwan⁺ juu⁺ kih⁺ hi⁻ sa⁺ laa⁺ judiu ka⁻läh⁺, ga⁻jwi⁻ jnih⁺ wa⁺ lä⁺dsaa⁻ dsëy⁺ kih⁺ lä⁺jë⁺ he⁻ jmeey⁺ mah⁺ wa⁺ dsa⁻jëeyh⁻ kyaah⁺ Dio. Hi⁻ lä⁺ja⁻ ga⁻jwi⁻ jnih⁺ hnøø⁺ jmeey⁺ lä⁺koo⁻ lle⁻ kih⁺ jaa⁻ hi⁻ ma⁻jëeh⁻ kyaah⁺ Dio. 21 Kwaat⁻ kih⁺ juu⁺ la⁻ ga⁻saa⁺ judiu jnä⁺ jee' chih⁺ gwah⁺ Jerusalén hnøøy⁺ ma⁺ jngëëyh⁺ jnä⁺.

22 'Pero kyaah' be' kih' Dio ma' kwëeh' ba' dsën' lä' jih' na', kwan' juu' kih' Dio kih' lä' jøh' lä' mäh'. Sa' ga' lla' d-sëen' he' ga' hlëeh' hi' ga' ngëe' juu' kih' Dio llo' joo' hi' lä' jë' he' ga' hlëeh' Moisé. Lä' koo' te' he' ga' jäh' le', ko' ja' ba' jih' ga' jwahn'. 23 Hi' he' ga' jäh', ma' ra' he' dsa' ngëe' ba' Cristo wi' hi' leey' to' në' hi' lä' jih' jee' kih' hi' ma' na' juu', mah' kway' juu' kih' dsa', he' mi' jnäa' ju' dsoo' kih' dsa' judiu hi' kih' hi' sa' laa' judiu hi' tääh' jee' na' hoo'.

Ma' hnø' Paa' ma' heh' rey Agripa juu' kih' Jesús

24 Hlëeh' ga' Paa' lä' ja', ha' lä' jee' ma' lääy' hñiyy', ma' ga' hlëeh' Festo ki' gaa', ga' jäh':

—He' ngaah' ba' hne' na' Paa'. Kyaah' he' ma' mi' tëeh' hñaa' cha' miih', he' ja' ngoo' ga' lä' ngaah'.

25 Pero Paa' ga' jäh':

—Sa' ngaah' jnä' Festo kyaan'. Ju' dsoo' na' hlëehn' hi' lä' juu' kyaah' hih' ba'. 26 Ñe' ba' rey Agripa juu' la', he' ja' hlëehn' lä' kaa' tuh' dsën' cha' nëy'. Laan' ma' nuu' ba' rey juu' la', jëeh' lä' jë' he' la' sa' ga' la' jee' na' hmää' he' sa' lä' ñe' dsa'. 27 Hne' rey Agripa, ¿ché' jmeeh' dsoo' lä' jë' he' ga' hlëeh' hi' ga' ngëe' juu' kih' Dio? Jnä' laan' jmeeh' ba' hne' dsoo'.

28 He' ja' ga' jäh' Agripa siyh' Paa':

—¿Ché' laah' kyah', kyaah' ma' la' miih' juu' he' ma' h-lëeh' na' leeh' jnä' mah' leen' dsa' kyaa' Jesús?

29 He' ja' ga' jäh' Paa':

—Kwee' ba' la' kin' che' ma' lee' kyah' o cher' mah' hnooh' nuuh' cha' ga' miih'. Hi' ja' ma' la' hne', lä' kyë' hi' tääh' nuu' lä' hlëehn' la', Dio hnø' wa' leey' dsa'

kyaa¹ Cristo ja⁻ba¹ lä⁻koo⁻ laa¹ jnä¹ pero ja⁻ lä⁻koh¹ na⁻hñuuhn¹ kyaah¹ caden⁻.

³⁰ Ma¹ ga⁻nuu¹ rey he¹ juu¹ ja⁻, ga⁻nooy⁻ jee¹ ma¹ tääh¹ kyaah¹ lle¹ moh¹ kyaah¹ Bernice hi¹ lä⁻jëë⁻ ga¹ hi⁻ ma¹ tääh¹ kyaayh¹. ³¹ Ma¹ ga⁻hwëëy⁻ né¹ ta¹ ja⁻, ga⁻näy¹ kah¹ hlëëyh⁻ kyaah¹ dsa⁻kyaayh¹, ma¹ jäh¹:

—Ni¹ koo⁻ sa¹ cha⁻ he⁻ ma⁻jmee¹ dsa⁻nñuuh⁻ na⁻ mah¹ juuy¹ o he⁻ dsooy¹ neh⁻ñe¹.

³² He⁻ja⁻ ga⁻jäh¹ rey Agripa siiyh⁻ Festo:

—Le¹ ma¹ lää¹ ba¹ dsa⁻nñuuh⁻ na⁻jee¹ la⁻ wa⁻ra⁻ jäh¹ kih¹ sa¹ ga⁻ngiiy¹ dsooy¹ cha⁻né¹ rey to⁻né¹.

27

Ga⁻cheey¹ Paa¹ ta⁻ Roma

¹ Ga⁻lla¹ dsëy¹ cheey¹ jnääh¹ ta⁻ hwa¹ Italia kyaah¹ barco, he⁻ja⁻ ga⁻taayh⁻ Paa¹ kyaah¹ jñah¹ ga¹ hi⁻ ma¹ tääh¹ neh⁻ñe¹ goo⁻ juu¹ hløø¹ hi⁻ chee⁻ Julio. Hi⁻ he¹ ma¹ na⁻hää⁻ koo⁻ nää¹ hløø¹ kyaa¹ rey to⁻né¹. ² Ga⁻tooh¹ jnääh¹ koo⁻ barco he⁻ja⁻ ta⁻ Adramitio, ja⁻ba¹ he⁻ dsa⁻ngëë⁻ lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻ jwii⁻ ta⁻ hwa¹ Asia. Hi¹ Aristarco hi⁻ chaa⁻ Tesalónica he⁻ nøø¹ hwa¹ Macedonia ga⁻jmee¹ ko⁻joh¹ kyaah¹ jnääh¹.

³ Jyoh¹ jmi¹ ga⁻lla⁻nøø¹ jnääh¹ Sidón. Julio he¹ ga⁻lä⁻jwayh¹ kyaah¹ Paa¹, ga⁻kway¹ jwë¹ na⁻jëëy⁻ ome⁻ kyaay¹ mah¹ na⁻ngiiy¹ lä⁻jë⁻ he⁻ ma¹ jmee⁻ bii¹ kiyh¹.

⁴ Ga⁻hwëë⁻ jnääh¹ Sidón ja⁻, ga⁻nøø¹ ba¹ jnääh¹. Pero ma¹ gwa¹ lle¹ ta⁻jee¹ ga⁻nøø¹ jnääh¹ ja⁻, he⁻ja⁻ ga⁻jluu⁻ jnääh¹ jäh¹ koo¹ hwa¹ Chipre he⁻ há¹ jee¹ jmi⁻ñeeh⁻, mah¹ sa¹ hläh¹ lle¹ kih¹ barco. ⁵ Ga⁻ngëë⁻ jnääh¹ jäh¹ hwa¹ Cilicia kyaah¹ Panfilia, ga⁻lla⁻nøø¹ jnääh¹ jwii⁻ Mira he⁻ nøø¹ hwa¹ Licia jee¹ ga⁻jä¹ barco. ⁶ Mira ja⁻ ga⁻jëë¹ juu¹ hløø¹

jyoh' barco he- ja' ta' Alejandría, ja-ba' he- ngoo' ta' hwa' Italia. He- ja- ga-tooh' jnääh' ga-nøø' jnääh' ta' ja'.
 7 Cha-miih- jmi' ga-tooh' jnääh' né' jmi-, ta' hwa' lä- ja- ba' ngoo' barco. Ga-këë' jwërte ta', ja-ga' ga-lla-nøø' jnääh' jäh' jee' jwi- Gnido. Sa' ga-kwa' jwë' ma' dsoo' ko-chih' barco ko-dsoo' ta' Italia, kih' he- tä' lle'. He- ja- ga-nøø' jnääh' jäh' koo' jee' jwi- Salmón he- nøø' Creta, hwa' he- hä' jee' jmi- ñeeh'. 8 He- wi' lä- ja- ga-nøø' jnääh' 'lä' hä' hwa' ja-, lä- jiih' ga-lla-nøø' jnääh' koo- jee' chee- Ho'haah' Llu'. Jäh' ja-ba' hla- jwi- Lasea.

9 Ga-lä' hëë' jnääh' cha-miih- jmi' né' jmi-, hi' ma-hii' goo- mo' so' le' ngë' jnääh' né' jmi-. Jëh' ma-goh- jmi' he- sa' kuh- hiyh' hi' cha-ga-miih- ma-hii' goo- kiyh' né' jmi- ja-. He- ja- ga-kwëeh' Paa' nuuh' hi- ma-tääh' neh' barco ja-. 10 Ga-jäyh':

—Jëë' da' hnäh', jnä' man' hii' goo- jwërte jwë' he- ga-nøøn' la-. Goo- hëë' barco hi' lä- kye- løø', hi' lä- jiih' jnän' hii' goo- juu' jne' cher'mah' ha- lä' ga-la'.

11 Pero juu' hløø' he' sa' ga-jmeey' kyeë' juu' kih' Paa'. He- ma' hlëeh' juu' barco kyaah' hi- ma' kooh- barco ba' ga-jmeey' he' kih'. 12 Jee' ga-hii' barco ja- sa' ma' llu' ma' jä' jnääh' jii- gyuu', he- ja- lä- jëë' dsa- he' ga-jäh' llu' ga' cher'mah' jmeen' be' dsa-jää' jne' jwi- Fenice he- nøø' hwa' Creta jee' hii- barco, ta' ko- jiih' ngëë' jii- gyuu'. He- tøøh' jne' jee' ja-, jnä' cha'hoo' jmi- ñeeh' ta' nii' hi' ta' kye' jee' dsa- hyoo-.

Ja' koo- lle' tä' né' jmi- ñeeh'

13 Lä' ma' ga-jëëy' gwa' lle' hwa' ta' kye', ga-jmeey' huudse- ma' le' dsa-nää' gyih' ta' cha'né'. He- ja- ga-h- wi- jnääh' jee' ja-, ga-nøø' jnääh' jäh' lä' hä' hwa' Creta.

14 Ni' sa' ga-lä' hii' ga' ma' ga-hwi- jnääh' jee' ja-, ma'

ja¹ ko^o lle⁷ ta⁷ jee⁷ ga⁷ n^o jna^hh¹. ¹⁵ Ta⁷ jee⁷ jyoh⁷ ba⁷ ma⁷ hlah⁷ lle⁷, sa⁷ ga⁷ ta⁷ barco ma⁷ ds^o ta⁷ cha⁷ ne⁷, he⁷ ja⁷ ga⁷ kwa⁷ dsa⁷ jwe⁷ ngoo⁷ barco la⁷ ngoo⁷ lle⁷ ba⁷. ¹⁶ Ja⁷ ga⁷ ga⁷ ng^ee⁷ jna^hh¹ ta⁷ ko^o ko^o hwa⁷ pih⁷ he⁷ ha⁷ jee⁷ jmi⁷ ne^h he⁷ chee⁷ Clau⁷da. La⁷ jwe⁷ ja⁷ ba⁷ ga⁷ kye⁷ mi⁷h⁷ lle⁷. Pero he⁷ li⁷ ba⁷ ga⁷ te⁷h⁷ jna^hh¹ na⁷ moo⁷ he⁷ ma⁷ kye⁷ jna^hh¹ he⁷ ma⁷ hii⁷ ta⁷ ka⁷ luu⁷ barco, mah⁷ ga⁷ t^ooh⁷ jna^hh¹ neh⁷ barco ja⁷. ¹⁷ Ma⁷ ga⁷ he⁷ na⁷ moo⁷ ja⁷ neh⁷ barco, ga⁷ ka⁷ dsa⁷ hni⁷ ga⁷ h^uy⁷ la⁷ ku⁷ la⁷ jii⁷ tuh⁷ barco mah⁷ sa⁷ la⁷. Hi⁷ ma⁷ hii⁷ goo⁷ la⁷ nu⁷ barco ne⁷ m⁷ si⁷ jee⁷ sa⁷ juu⁷ jmi⁷ jee⁷ chee⁷ Sirte, he⁷ ja⁷ ga⁷ jyooy⁷ hmi⁷h⁷ kih⁷ barco mah⁷ ngoo⁷ la⁷ ngoo⁷ lle⁷ ba⁷. ¹⁸ Ma⁷ ga⁷ jna⁷ jyoh⁷ jmi⁷ cha⁷ ga⁷ mi⁷h⁷ ta⁷ lle⁷ ma⁷ hii⁷, he⁷ ja⁷ ga⁷ lo⁷ dsa⁷ jwa⁷ lo⁷ kih⁷ cha⁷ jmi⁷. ¹⁹ Hi⁷ jee⁷ ga⁷ te⁷ hne⁷ jmi⁷, he⁷ wi⁷ ba⁷ ga⁷ jwa⁷ jna^hh¹ cha⁷ jmi⁷ la⁷ je⁷ he⁷ jma⁷yh⁷ ta⁷ kih⁷ barco ja⁷. ²⁰ Cha⁷ mi⁷h⁷ jmi⁷ ga⁷ gya⁷ jni⁷, mo⁷ so⁷ ga⁷ la⁷ jna⁷ hyoo⁷, ni⁷ nu⁷ mo⁷ so⁷ ga⁷ la⁷ jna⁷. Hi⁷ lle⁷ la⁷ ma⁷ hii⁷ ja⁷ ba⁷. Mo⁷ so⁷ ma⁷ cha⁷ o⁷ j^oh⁷ ds^e kya⁷ jna^hh¹ he⁷ ma⁷ la⁷ jna^hh¹.

²¹ Cha⁷ mi⁷h⁷ jmi⁷ ma⁷ la⁷ hi⁷ mo⁷ so⁷ kih⁷ hi⁷ jna^hh¹. He⁷ ja⁷ ga⁷ noo⁷ Paa⁷ to⁷ dsa⁷h⁷ jee⁷ kih⁷ dsa⁷ kya⁷yh⁷ he⁷, ga⁷ j^oh⁷ la⁷ la⁷:

—Wa⁷ ra⁷ jah⁷ kih⁷ ga⁷ jme⁷h⁷ hn^oh⁷ he⁷ juu⁷ kin⁷, sa⁷ ma⁷ hw^ee⁷ jne⁷ ta⁷ Creta, ni⁷ sa⁷ ma⁷ j^ee⁷ jne⁷ wi⁷ he⁷ dsa⁷ ng^ee⁷ jne⁷ la⁷. ²² Na⁷ jwahn⁷ kwa⁷ hn^oh⁷ be⁷. J^eeh⁷ ni⁷ jaa⁷ jne⁷ sa⁷ juu⁷ jne⁷. Ma⁷ la⁷ barco la⁷ ba⁷ hee⁷. ²³ Nu⁷ ga⁷ j^een⁷ jaa⁷ angel hi⁷ ga⁷ chee⁷ Dio kya⁷an⁷, he⁷ ba⁷ hi⁷ jmeen⁷ ta⁷ he⁷ kih⁷. ²⁴ Ga⁷ j^oh⁷: “Ta⁷ wa⁷ ga⁷h⁷ Paa⁷. Jme⁷ bii⁷ llooh⁷ kih⁷ rey to⁷ ne⁷. He⁷ ja⁷ ma⁷ kwa⁷ Dio jwe⁷ he⁷ la⁷ hne⁷ kya⁷h⁷ la⁷ j^ee⁷ hi⁷ ta⁷h⁷ neh⁷ barco la⁷”, si⁷yh⁷ jna⁷. ²⁵ Kih⁷ he⁷ ja⁷ na⁷, jwe⁷eh⁷ hn^oh⁷ dsa⁷ nu⁷h⁷, kwa⁷ hn^oh⁷

be'. Jëeh' jmeen⁺ dsoo' dsën⁺ kih¹ Dio, ma⁺ ra⁺ he⁻ le' ba' lä⁻ koo⁻ ma⁻ jah' ángel siih⁺ jnä'. ²⁶ Pero ma⁺ ra⁺ he⁻ ja' ba' barco kyaah' he⁻ wih' koo⁻ jee' lä⁻ kaa⁻ hwa¹ he⁻ hä' jee' jmi⁻ ñeeh⁻ —ga⁻ jäh' Paa'.

²⁷ Ma' ga⁻ dsëe' to' seman⁻ ja⁻, ga⁻ ngëe' jnääh¹ né' jmi⁻ ñeeh⁻ he⁻ chee⁻ Adriático hi⁺ ngoo¹ ba' barco lä⁻ hii' lle'. Koo⁻ lla⁻ nuu¹ hwë' ja⁻ ga⁻ lä⁻ liih⁻ dsa⁻ hi⁻ ma' kooh⁻ barco he⁻ ngoo¹ ya⁻ jäh⁺ jee' la¹ hwa¹. ²⁸ He⁻ ja⁻ ga⁻ lla⁻ dsa⁻ he' hih⁺ ha⁻ koo⁻ jiih¹ juuh⁻ jmi⁻ jee' ja⁻. Ma' ga⁻ jëe' jee' ja⁻, juuh⁻ gyii' gya' jñii' metro. Miil⁻ ga⁻ ta⁻ chá⁻ né' ga⁻ jëe' ka⁻ läh'. Jee' ja⁻ juuh⁻ gyii' gyii' metro ba'. ²⁹ Goyh' lla⁻ nu¹ barco ja⁻ kyaah' kuu'. He⁻ ja⁻ ga⁻ jyooy¹ kyë' mi⁻ ñe¹ hii⁻ he⁻ hii⁻ ta⁻ ka⁻ luu¹ barco, he⁻ jmee⁺ hii⁻ tií⁻ barco. Peer⁻ ma' hnøoy¹ wa⁻ ra⁻ jäh⁺ kih¹ na⁻ ga⁻ juh⁻ ba⁻ ma⁻ jnä'. ³⁰ Dsa⁻ hi⁻ ma' kooh⁻ barco ja⁻, hnøoy¹ ma' jñay¹ neh⁺ barco, he⁻ ja⁻ ga⁻ løoy¹ jyooy⁻ na⁻ moo', ga⁻ jmeey' lä⁻ koh' he⁻ jyooy⁻ ñe¹ hlääh¹ he⁻ hii⁻ ta⁻ chá⁻ né' barco. ³¹ He⁻ ja⁻ ga⁻ jmeeh¹ Paa' juu¹ kih¹ juu¹ hløø' hi⁺ kih¹ hløø' ka⁻ läh', ga⁻ jäh':

—Cher⁺ mah¹ sa⁺ ga⁻ jäh' dsa⁻ na⁻ neh⁺ barco la⁻, sa⁻ lääh' hnäh'.

³² He⁻ ja⁻ ga⁻ hnä¹ hløø' he' hñi⁻ he⁻ kyaah' ma' jyooy⁻ na⁻ moo' ja⁻. Ga⁻ kway' jwë' ga⁻ toh' chá⁻ jmi⁻.

³³ Ma' ngoo¹ ga⁻ jnä¹, ga⁻ jmeey' Paa' mada⁻ wa⁻ kuh⁻ dsa⁻, ga⁻ jäh':

—Na¹ ma⁻ tē' gya⁻ kyë' jmi¹ tøøh' jne' neh⁺ barco la⁻, jøø' jne' ha⁻ lä⁻ le', na⁻ juu¹ jne' hoo', sa⁻ chá⁻ ma⁻ kih⁻ ni⁻ miil⁻. ³⁴ He⁻ ja⁻ na⁻ chuun' kyaah' hnäh' kuh⁻ hih' hnäh' miil⁻ mah¹ tēeh¹ hnäh' be'. Lä⁻ jëe⁺ jne' lla⁻ nøø¹ ba' jne' llu¹, ni⁺ koo⁻ jñu⁻ lle' jne' sa⁻ hee'.

³⁵ Ma⁻ngëë' ma⁻jäyh' lä⁺ja⁻, ga⁻kay⁺ koo⁻ he⁻ñi-ih⁻ ga⁻kway' ti⁻hmaah' kih⁺ Dio to⁻lo⁺ né⁻ jee' lä⁺jëë⁻ dsa⁻kyaa⁺h' hi⁻ ga⁻llaay⁺ he⁻ñiih⁻ ja⁻, mah⁺ ga⁻løoy⁺ kuyh⁻. ³⁶Ja⁻ga⁻ ga⁻nøh⁺ dsë⁺ lä⁺jëë⁻ dsa⁻ he⁻, ga⁻taayh⁻ ga⁻kuyh⁻ ka⁻läh⁻. ³⁷Jee' lä⁺jëë⁻ jnääh⁺ hi⁻ ma⁻tääh⁺ neh⁻ barco ja⁻ ma⁻tee⁺ to⁻hña⁻laa⁺ dsë⁻ to⁻ lo⁻gyaa⁺ dsë⁻ gyeë⁺ jñee⁺ dsa⁻. ³⁸Ma⁻la⁻ ma⁻kuyh⁻ lä⁺jiih⁺ ga⁻këëy⁺, ja⁻ga⁻ ga⁻jwäy⁺ lä⁺jë⁻ trigo kiyh⁺ cha⁻jmi⁻ mah⁺ ma⁻jwää⁺ ga⁻miih⁻ barco.

Ga⁻hëe⁺ go⁻te⁻ barco

³⁹Ma⁻ ga⁻jnä⁺ ni⁻ jaa⁻ sa⁻ chaa⁻ hi⁻ ma⁻ kyuu⁺h⁻ heh⁺ hwa⁺ ja⁻. Ga⁻jëëy⁺ koo⁻ gooh⁺ jmi⁻ ñeeh⁻ he⁻ hä⁻ jee⁺ hwa⁺. He⁻ja⁻ ga⁻jmeey⁺ hua⁺dsë⁻ ma⁻ tooyh⁺ barco ta⁻ ja⁺, cher⁻mah⁺ ga⁻la⁺. ⁴⁰Ga⁻hnäy⁺ hñii⁻ he⁻ ma⁻ na⁻kyaa⁻ ñe⁻ hlääh⁻ he⁻ kyaah⁺ hii⁻ ti⁻ barco, ga⁻kway' jwë⁺ ga⁻toh⁺ cha⁻jmi⁻. Ja⁻ga⁻ ga⁻chihy⁺ he⁻ kyaah⁺ jiiyh⁻ barco hi⁻ ga⁻chooyh⁺ hmi⁻h⁻ kih⁺ barco he⁻ na⁻kyaa⁻ hma⁻dsë⁻ he⁻ chih⁺ ta⁻ chá⁻né'. Ja⁻ga⁻ ngoo⁺ barco ko⁻chih⁺ ta⁻ jee⁺ jnä⁺ né⁻ dsoo⁻. ⁴¹Ga⁻lä⁻hnøø⁺ ga⁻ lloo⁻ barco, ga⁻lla⁻lle⁻ jee⁺ mi⁻si⁺ neh⁻ jmi⁻. Jee⁺ ja⁻ ga⁻hoo⁺ ta⁻ mi⁻lle⁺ barco, mah⁺ ga⁻jä⁺ koo⁻ hweh⁻. Jee⁺ na⁻hoo⁻ ja⁻ ga⁻jnoh⁺ jmi⁻ ta⁻ ka⁻luu⁻. Kyaah⁺ be⁺ kih⁺ jmi⁻ ja⁻ ga⁻hëe⁺ go⁻te⁻.

⁴²He⁻ja⁻ hnøø⁺ hløø⁺ he⁻ ma⁻jngiiyh⁺ kih⁺ lä⁺jëë⁻ hi⁻ ää⁻ dsoo⁻ hi⁻ ma⁻jääy⁺ he⁻ mah⁺ sa⁻ kyuu⁺ né⁻ jmi⁻. ⁴³Pero sa⁻ ga⁻kwa⁺ jwë⁺ juuy⁺ ma⁻ juu⁺ dsa⁻ he⁻ kih⁺ he⁻ hnøøy⁺ lääy⁺ Paa⁺. He⁻ja⁻ ga⁻jmeey⁺ mada⁻ to⁻né⁻ kih⁺ hi⁻ lih⁻ gi⁺ jmi⁻ wa⁻ jwääy⁺ hñiiy⁺ cha⁻jmi⁻ lä⁺jiih⁺ tëëyh⁺ hwa⁺ ki⁺.

⁴⁴Ja⁻ga⁻ ga⁻siyh⁺ hi⁻ sa⁻ lih⁻ gi⁺ jmi⁻:

—Kye⁻ hnäh⁺ jwi⁺ hma⁻, hi⁻ lä⁺ja⁻ he⁻ ga⁻na⁻ he⁻ jmää⁺ kyah⁺ hnäh⁺ kih⁺ barco na⁻, mah⁺ tëëh⁺ hnäh⁺ hwa⁺ ki⁺ — ga⁻jäyh⁺.

Lä⁺ja⁻ ba⁺ ga⁺tëeh⁺ lä⁺jëë⁺ jnääh⁺ hwa⁺ kii⁺.

28

Lä⁺la⁻ ga⁻la⁺ ma⁺ hää⁺ Paa⁺ hwa⁺ Malta

¹Ma⁺ ga⁺tëeh⁺ jnääh⁺ në⁺ hwa⁺ ja⁻, ja⁻ ga⁺ ga⁻lä⁺ në⁺ jnääh⁺, hwa⁺ he⁻ hä⁺ jee⁺ jmi⁻ñeeh⁻ ja⁻, chee⁻ Malta. ²Dsa⁻ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ jee⁺ ja⁻ ga⁻jmeey⁺ llu⁺ dsëy⁺ kyaah⁺ jnääh⁺. Ma⁺ hii⁺ jma⁺ hi⁺ gyuu⁺ ka⁻läh⁺ he⁻ja⁻ ga⁺jëeh⁺ dsa⁻ he⁺ je⁻, ga⁺tëeyh⁺ jnääh⁺ mah⁺ llooh⁺ jnääh⁺ je⁻. ³He⁻ja⁻ ga⁻løø⁺ Paa⁺ juuh⁺ si⁺hma⁻ kii⁻ he⁻ ga⁻tooyh⁻ cha⁺je⁻. Jee⁺ ja⁻ ya⁻hëë⁺ jaa⁻ miih⁻ hi⁻ kyuu⁺ kih⁺ je⁻. Lä⁺chah⁺ ja⁻ ga⁺kyaay⁺ goo⁻ Paa⁺. ⁴Ma⁺ ga⁺jëë⁺ dsa⁻ chaa⁻ jee⁺ ja⁻, lleë⁻ miih⁻ goo⁻ Paa⁺, ga⁺jäyh⁺ siiyh⁺ dsa⁻kyaayh⁺:

—Dsoo⁺ ba⁺ dsa⁻ñuu⁻ na⁻ ää⁻ hlii⁺. Ma⁺ke⁺ ma⁻laay⁺ kih⁺ jmi⁻ñeeh⁻, ma⁺ra⁺ he⁻ ma⁻nøø⁺ ba⁺ta⁺ kih⁺.

⁵Na⁻ ma⁻hii⁺ ga⁻kyah⁺ Paa⁺ goo⁻ mah⁺ ga⁻tah⁺ miih⁻ he⁺ cha⁺je⁻. Ni⁻ miih⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ ga⁻la⁺ kih⁺. ⁶Lä⁺jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ jee⁺ ja⁻ ma⁺ jøøy⁺ gyoo⁺ goo⁻ Paa⁺ hi⁺ ma⁺ jmeey⁺ huud⁻dsë⁻ juuy⁺ na⁺ ga⁻juh⁻. Ma⁺ ga⁻lä⁺ hii⁺ jëëy⁺ sa⁺ cha⁻ he⁻ ga⁻la⁺ ni⁻ miih⁻, ga⁻lä⁺ sii⁺ huud⁻dsë⁻ kih⁺ dsa⁻ he⁺. Ma⁺ jäyh⁺: “Go⁻ Dio ba⁺ na⁻.”

⁷Jäh⁺ ba⁺ jee⁺ tääyh⁺ ja⁻, kye⁻ koo⁻ jwi⁺ hwa⁺ kih⁺ Publio hi⁻ ma⁺ laa⁺ ta⁺ kih⁺ hwa⁺ he⁻ hä⁺ jee⁺ jmi⁻ñeeh⁻ ja⁻. Hi⁻ he⁺ ga⁺heeh⁻ jnääh⁺ llu⁺ ta⁺ko⁻jiih⁺ ga⁺tooh⁻ jnääh⁺ hnë⁻ jmi⁺ jee⁺ ja⁻. ⁸Jee⁺ ja⁻ ma⁺ kyaa⁺ jmi⁻ Publio, ma⁺ dsaah⁺ llii⁺ hi⁺ ma⁺ dsaayh⁺ tu⁺kyaa⁺. He⁻ja⁻ ga⁻he⁺ Paa⁺ na⁺jëëy⁻ hi⁻ dsaah⁺ he⁺. Hi⁺ ga⁻ngii⁺ Paa⁺ kih⁺ Dio he⁻ hlää⁺ dsa⁻ he⁺. Ma⁻ngëë⁺ ma⁻ngiiy⁺ kih⁺ Dio, ga⁺kyey⁻ gooy⁻ në⁺ kih⁺ hi⁻ dsaah⁺ he⁺ mah⁺ ga⁻mi⁻hlääy⁺. ⁹Ma⁻ngëë⁺ ma⁻jä⁺ kih⁺ jmi⁻ Publio he⁺, ya⁻nää⁺ jñah⁺ dsa⁻ dsaah⁺ hi⁻ chaa⁻ hwa⁺ ja⁻. Lä⁺jëë⁺ hi⁻ he⁺ ga⁺jä⁺ kih⁺. ¹⁰Ha⁻ koh⁺ llu⁺ sa⁺

ga⁻jmeey' kya¹ jna¹ah' ta'ko⁻ji¹h' ga⁻tooh' jna¹ah' kya¹ah' dsa⁻ he'. Hi⁺ ma' ga⁻te' jmi¹ ga⁻tooh' jna¹ah' neh⁺ barco, ga⁻kw¹ee¹yh' jna¹ah' cha⁻mi¹h⁻ he⁻ jme⁻ bii' cha'jwe¹.

Ga⁻lloo' Paa' jwi¹h⁻ Roma

¹¹ Uu⁻ sih⁻ ga⁻tooh' jna¹ah' kih' dsa⁻ he'. Jee' ja⁻ ma' hii' koo⁻ barco he⁻ ga⁻ja' ta'ko⁻ji¹h' dsa⁻ng¹ee' jii' gyuu'. He⁻ja⁻ ga⁻tooh' jna¹ah' neh⁺ barco he⁻ ja' ta⁺ Alejandria. Dsoh' barco ja⁻, ma' cha¹ uu' dio hi⁻ na⁻laa' ka¹ah' dsa⁻. Jaa⁻ he' chee⁻ Castor, hi⁻ jna¹h' he' chee⁻ Polux.
¹² Ga⁻lla⁻n¹oo' jna¹ah' jwi¹h⁻ Siracusa jee' hii⁻ barco. Jee' ja⁻ ga⁻tooh' jna¹ah' hne⁻ jmi¹. ¹³ Ga⁻hw¹ee⁻ jna¹ah' jee' ja⁻, ngoo' barco la⁺ ha' hwa' ja⁻, la⁺ji¹h' ga⁻tee' jna¹ah' jwi¹h⁻ Regio. Jyoh' ka⁻lah' jmi¹ ma' hii' lle' he⁻ gwa' ta⁺ kye'. Jee' ga⁻te' to' jmi¹, ja⁻ga' ga⁻lla⁻n¹oo' jna¹ah' jwi¹h⁻ Puteoli.
¹⁴ Jee' ja⁻ ga⁻jee' jna¹ah' oo¹h' jne' hi⁻ ga⁻tee' jna¹ah' ta⁺ kih'. Ga⁻ja' jna¹ah' kya¹ayh' koo⁻ seman'. Ja⁻ga' ga⁻n¹oo' jna¹ah' ta⁺ Roma. ¹⁵ Ma' ga⁻nuu' oo¹h' jne' hi⁻ ma' ta⁺ah' Roma he⁻ ga⁻n¹oo' jna¹ah' ta⁺ ja⁺, ya⁺na¹ay' ga⁻mi¹jee⁻ jna¹ah' jwi¹h⁻ Foro Apio hi⁻ ko⁻llaa' ya⁻joo' ji¹h' Tres Taberna. La⁺koo⁻ ma' ga⁻jee' Paa' oo¹h' jne' he', ga⁻kway' ti'hmaah' kih' Dio, ga⁻n¹oh' ds¹ey' jwer¹te. ¹⁶ Ma' ga⁻lla⁻n¹oo' jna¹ah' Roma ja⁻, ga⁻ng¹ee' juu' hl¹oo' dsa⁻ hi⁻ ma' ja¹ay' he' goo⁻hl¹oo' kya¹ah' rey to⁻ne'. Pero ga⁻kway' jwe' kih' Paa' he⁻ ga⁻gyay' ta⁺ jee' jyoh' ba' kya¹ah' jaa⁻hl¹oo' hi⁻ ma' ha¹ay'.

Ga⁻kwa' Paa' juu' kih' Jesus jwi¹h⁻ Roma

¹⁷ Ma⁻hya⁻ hne⁻ jmi¹ gya' Paa' jee' ja⁻, ga⁻cheey' juu' wa' ya⁻na¹ la⁺jee' dsa⁻ka¹ah' kya¹ah' judiu hi⁻ cha¹h⁻ Roma ja⁻. Ma' ga⁻ng¹ee⁻ la⁺jee' hi⁻ he', ga⁻jah' Paa' si¹yh⁺:

—oo¹hn', sa⁺ cha⁻ he⁻ ga⁻jme¹ jna¹ ni⁺ mi¹h⁻ kih' judiu dsa⁻goon', ni⁺ sa⁺ ma⁻jmeen' ta⁺ koo' he⁻ tee' jme¹

dsa- ma-gyuh- jnän. Sa- cha- he- kih- ga-saayh- jnä-
 Jerusalén mah- ga-ngëëy- jnä- kih- dsa- romano. ¹⁸ Hi-
 ga-ka- dsa-ta- he- ju-dsoo- kin-. Pero ni- miih- sa-
 ga-jnøoyh- he- kih- ma-jngëëyh- jnä-, he-ja- hnøoy- ma-
 lääy- jnä-. ¹⁹ Pero sa- ga-tih- dsë- judiu hi- ma-laa- ta-
 jee- ja-. Kih- he-ja- ba- ga-la- bii- ga-ngiin- he- mi-ee-
 rey to-në- juu- kin-. Ja- he- ma-jan- mah- hniin- kih-
 dsa-noon-. ²⁰ He-ja- ba- na- ma-tëehn- hnäh- mah-
 lä-kyuun- hnäh- hi- mah- jwëëhn- hnäh- ha- lä- la- juu-
 kin-. Kih- o-joh- dsë- he- ma-cha- jnän- dsa- Israel
 he-ja- ba- na- chehn- na'llen- caden- la-.

²¹ He-ja- ga-jäh- dsa-kaah- he-:

—Ni- koo- je- kih- hi- chaa- judea sa- ma-heeh- jnääh-
 he- jmeeh- juu- ha- lä- dsa-ngëëh- hne-. Hi- ni- jaa- øøh-
 jne- hi- chaa- jee- oo- sa- ma-ja- hi- hni- kyah- ni- he-
 hlëëyh- wi- kyah-. ²² Pero hnøø- jnääh- jwah- ha- lä- la-
 juu- kyah-, jëëh- lä-kaa- ba- ma-nuu- jnääh- hlëeh- dsa-
 wi- kih- hi- ma-taah- jwë- hmëë- na-.

²³ He-ja- ga-taah- dsa- he- juu- kwee- koo- jmi- he-
 ya-näy- ya-llay- juu- ka-läh- kyaah- Paa-. Ma- ga-lloo-
 jmi- ja-, ya-nää- jwëë- dsa- jee- ma- gya- Paa-. Ti-ih-
 go-te- ga-løø- Paa- hlëeh-, lä-jih- ga-nuu-, ga-hlëëyh-
 ha- lä- jää- Dio dsa- lä-hih- kih-. Ga-hnooyh- ha- lä-
 jee- heeh- dsa- kih- Jesús. Ga-hlëëyh- kih- Jesús lä-koh-
 jäh- ley kih- Moisé hi- lä-koh- ga-jäh- hi- ga-ngëë- juu-
 kih- Dio. ²⁴ Ko-llaa- ga-heeh- he- ga-jäh- Paa- hi- ko-llaa-
 sa- ga-lä-hee-. ²⁵ Sa- ga-hii- koo- juu- kiyh- jee- lä-jëëy-.
 He-ja- ga-hlëeh- Paa- dsa- he- ja- ga- hwëëy- jee- ja-,
 ga-siiyh-:

—Llu- go-te- ga-hlëeh- Jmi-lle- Na-jngii- lä- ma-
 ga-mi-jnäy- juu- la- kih- Isafia hi- ga-ngëë- juu- kih- Dio

kih¹ dsa⁻ ma⁻ gyuh⁻ jnän[˘]. Ga⁻ jäyh[˘]:

²⁶ Gwa⁻ jee[˘] jwih⁻ oo[˘], go⁻ chih[˘] dsa⁻ oo[˘]:

Ma⁻ ke[˘] nuuh⁻ hnäh[˘], sa⁻ lä⁻ ngëeh[˘] hnäh[˘],

ma⁻ ke[˘] jëeh[˘] hnäh[˘] sa⁻ lä⁻ jnä[˘] kyah¹ hnäh[˘].

²⁷ Jëeh[˘] ma⁻ na⁻ jlë⁻ hu[˘] dsë⁻ kih¹ dsa⁻ oo[˘], ma⁻ na⁻ jnë⁻

to⁻ gway[˘], ma⁻ na⁻ løø⁻ mi¹ nëy[˘],

mah¹ sa⁻ lä⁻ jnä[˘] kiyh¹, ni⁻ sa⁻ lä⁻ nuuh[˘] kiyh¹ ni⁻ sa⁻

lä⁻ ngëy[˘].

Lä⁻ ja⁻ mo[˘] so[˘] dsa⁻ jëy^h kyaah[˘] jnä[˘], mah¹ lää[˘] jnih[˘].

²⁸ Hnoon¹ lä⁻ ñeh[˘] hnäh[˘], na¹ ta⁻ cha⁻ në[˘] lloo[˘] juu¹ kih¹

Dio kih¹ hi⁻ sa⁻ laa⁻ judiu. Hi⁻ he[˘] ba⁻ heeh[˘] juu¹ la⁻ mah¹

lääy[˘].

²⁹ Ma[˘] ga⁻ dsaa⁻ juu¹ he⁻ ma[˘] hlëeh[˘] Paa[˘], ga⁻ hwëë⁻ ba[˘]

juidiu jee[˘] ma[˘] tääyh[˘] ja⁻. Peer[˘] cha⁻ miih⁻ juu¹ ti⁻ chooy[˘]

jee[˘] ga⁻ nääy[˘] kiyh¹. ³⁰ Hne¹ hlääh[˘] ba[˘] ga⁻ gya⁻ Paa[˘] to¹

ji⁻ ñe⁻ na⁻ hña¹. Jee[˘] ja⁻ ma[˘] heeyh⁻ lä⁻ jëë[˘] hi⁻ ma[˘]

dsa⁻ nää¹ dsa⁻ jëëy[˘]. ³¹ Ma[˘] cha⁻ ba[˘] jwë¹ kiyh¹, he⁻ ma[˘]

kway[˘] juu¹ ha⁻ lä⁻ jää[˘] Dio dsa⁻ lä⁻ hih[˘] kih¹ hi⁻ ma[˘] hlëëyh[˘]

dsa⁻ kih¹ Jesucristo Dsa⁻ jøøh¹ jnän[˘]. Ni⁻ koo⁻ sa⁻ cha⁻ he⁻

ma[˘] jmee[˘] jwih[˘] kiyh¹.

Hmooh hmëë he- ga-jmee Jesucristo; Salmos
New Testament and Psalms in Chinantec, Ozumacín
(MX:chz:Chinantec, Ozumacín)

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Ozumacín

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Ozumacín [chz], Mexico

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Psalms

in Chinantec, Ozumacín

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22
